

पूर्वभीष्मविजयमाध्यमणविरचित

जीतकल्पसूत्रम् ।

स्वोपज्ञभाष्येण भूषितम् ।

संशोधकः—

पूज्यपादमवर्तकश्रीकान्तिविजयनिष्ठ्य-

पूज्यवरश्रीचतुरविजयान्तिष्ठ

मुनिपुण्यविजयः

प्रकाशितमिदम्—

अहम्मदावादवास्तव्य श्रेष्ठिवर-श्रीदोलतचन्द्रात्मज-

श्रीग्रेमचन्द्रमोदीश्योनिमित्तं तस्मनेहि पारेष-

उत्तमचन्द्रात्मज-बी. प. पल् पल् बी.

इत्युपाधिधारि-रा. ब. धोगीरधर-

लालसमर्पितव्रड्यसाहाय्येन ।

—प्रथमावृत्ति

१/ चौर संवत् २४६४.

५००

विक्रम संवत् १९९४

बीर सेवा मन्दिर
दिल्ली

क्रम संख्या

काल नॉ.

वर्ष

१३८५
२२.०८.७७

पूज्यश्रीनिनभद्रगणिक्षमाश्रमणविरचितं

जीतकल्पसूत्रम् ।

स्वोपज्ञभाष्येण भूषितम् ।

संशोधकः—

पूज्यपादप्रवर्तकश्रीकान्तिविजयशिष्य-

पूज्यवरश्रीचतुरविजयान्तिष्ठ

मुनिपुण्यविजयः

ग्रकाशितमिदम्—

अहम्मदावादवास्तव्य-अे हिष्ठर-श्रीदोलतचन्द्रात्मज -

श्रीप्रेमचन्द्रमोदीष्येयोनिमित्त तत्सनेहि पारेख-

उत्तमचन्द्रात्मज-बी. ए पल् पल् बी.

इत्युपाधिधारि-रा च. श्रीगीरधर-

लालसमर्पितद्रव्यसाहार्येन ।

प्रथमावृत्ति

वीर संघत २४६४

५००

विक्रम संवत् १९९४

प्रकाशकः—

भाईश्चो बबलचंद्र केशवलाल मोदी
हाजापटेलनी पोळ,
अमरावाड.

धी हायमंड ज्युडिली ग्रिन्टीग ब्रेसमां
परीख देवीदास छगनलाले छार्थुं,
सलापोख रोड—अमरावाड.

स्मरणाञ्जलि.

धर्मात्मा श्रीयुत वकील केशवलाल प्रेमचंद मोदीनी प्रेमभरी प्रेरणाने परिणामे प्रस्तुत ग्रन्थनुं सम्पादन में तेमना तरफथी स्थीकार्य हतुं । आजे अस्यंत दीलगीरीनी बात छे के प्रस्तुत ग्रन्थने अबलोकना पहेलां तेओ आ तुनिआमांथी अदृश्य यथा छे । वकील केशवलाल भाई प बोझा वकीलोनी जेम असीलो साथे कूट गढ़मथल करी जाणनार वकील न हता पण प्रामाणिकपणे वर्तनार आदर्श वकील होवा उपरांत, तेओ धर्मात्मा, अपूर्व साहित्यप्रेमी अने साहित्यसेवक हता । भारतीय तेम ज पाषाण्य साहित्यरसिक विद्वानोना तेओ मार्गदर्शक अने सहायक मित्र हता । पोताना जीवनमां तेमणे जैन साहित्यनी तेम ज जैन धर्मनी अनेक रीते सेवा बजावी छे । तेमना अभावथी जैन समाजने एक विरल साहित्यसेवीनी खोट पडी छे । हुं सद्गुर वकील महाशयना आत्माने शान्ति इच्छी विरमुं छुं ।

मुनि पुण्यविजय.

॥ अर्हम् ॥

प्रस्तावना

==०१०२०३०४==

हस्तलिखित प्रति—प्रस्तुत ग्रन्थना सशोधनमाटे पूङ्यपाद
प्रबर्तक ओ १००८ श्री कान्तिविजयजी महाराजना बडोदराना
हस्तलिखित जैन ज्ञानभंडारनी नवी लक्षापल मात्र पक ज प्रतिनो
आधार लेवामां आव्यो छे । आ प्रतिने, लीबढीना जैन ज्ञान-
भंडारनी कोई विद्वाने सुधारेल प्राचीन प्रतिना आधारे में सुधारी
हतो । आ उपरांत, प्रस्तुत ग्रन्थने सुधारवा माटे आवश्यकनिर्युक्ति,
पिण्डनिर्युक्ति, ओघनिर्युक्ति, व्यवहारभाष्य, वृद्धत्कल्पभाष्य, पंच-
कल्पभाष्य बगेरे ग्रन्थोनो पण उपयोग करवामां आव्यो छे
अने जेम बने तेम प्रस्तुत ग्रन्थने शुद्ध करवा माटे प्रयत्न कर-
वामां आव्यो छे ।

प्रस्तुत ग्रन्थनी हस्तलिखित प्रतिमां अमे दे खास विशेष-
ताओ जोई छे । पक परसवर्णविषयक; अर्थात् अभमङ्गिय देन्तो
होनित अणहियासेन्तेहि आ प्रमाणे घणे ठेकाणे प्राचीन
समयथी करेला परसवर्णो छे । अने बीजी विशेषता—स्थां ज्यां
प्रस्तुत ग्रन्थनी जे जे सूत्रगाथानुं भाष्य समाप्त थाय छे स्थां ते ते
गाथाना अंकने ताढपत्रीय प्रतोमां आघता पत्रांकदर्शक अक्षरांको
द्वारा दर्शावामां आव्यो छे । उपरोक्त परसवर्ण अने गाथादर्शक
अक्षरांको आखा ग्रन्थमां करवामां आव्या हशे परंतु लेखकादिनी
अज्ञानताने लीषे केटलेक ठेकाणे आ बस्तु कायम रही छे अने
केटलेक ठेकाणे पमां परिवर्तन पण थयुं छे । अमे, आ बन्नेय
बस्तुओ अमारा पासेनी प्रतिमां जे प्रमाणे मळी छे ते रोते
कायम ज राखी छे । आथी अमे पटलुं ज जणाववा इच्छीप
छीप के—आ ग्रन्थमां परसवर्ण बगेरे जे ह्ये ते अमे हस्तलिखित
प्रतिने आधारे ज करेला छे ।

जीतकल्पभाष्य—प्रस्तुत भाष्यग्रन्थ प कल्पभाष्य, व्यवहार-
भाष्य, पंचकल्पभाष्य, पिण्डनिर्युक्ति बगेरे ग्रन्थोनी गाथाना

संग्रहरूप ग्रन्थ हो छे । कारण के ज्ञा ग्रन्थमां पवी दगलाबंध गाथाओं छे जेने उपरोक्त ग्रन्थोमांनी गाथाओ साथे अक्षरशः सरखावी शकाय ।

ग्रन्थकार—आ पुस्तकमां जीतकल्पसूत्र अने तेना भाष्यनो समावेश करवामां आव्यो छे । जीतकल्पसूत्रना प्रणेता भगवान् जिनभद्रगणि क्षमाश्रमण हो ए निर्विवाद हकीकत हो । आ संबंधमां तेम ज भगवान् जिनभद्रगणिना समय निर्णय विषे विद्वद्वर्य थोमान् जिनविजयजीप पोते संपादन करेल चूर्णि सहित जीतकल्पसूत्रनी प्रस्तावनामां सविस्तर आलोचना करी हो । पटले आ विषयना जिहासुओने ते प्रस्तावना जोषा भलामण हो । अहो मारे मात्र पटलु ज कहेशानु छे के जीतकल्पभाष्यना कर्ता कोण हो ? । प्रस्तुत भाष्यमां कोई एण ठेकाणे भाष्यकारे पोताना नामनो उल्लेख कर्यो नथी, नथी चूर्णिकारे प्रस्तुत भाष्यनो पोताना ग्रन्थमां क्यांय उल्लेख कर्यो, तेम तेको बीजो कोई एवो स्पष्ट उल्लेख एण मल्हतो नथी जेना आधारे भाष्यकारना नामनो चोक्कस निर्णय करी शकाय । तेम छतां प्रस्तुत जीतकल्पभाष्यनो

तिसमयहारादीण, गाहाणडट्टुण वो सरुवं तु ।

वित्तरयो वर्णेऊजा, जह हेट्टाऽऽवस्सप भणिय ॥६१॥

आ गाथामांना “जह हेट्टाऽऽवस्सप भणिय” ए पाठ तरफ ध्यान आपतां आपणने सहेजे एम थाय हो के-अहो “जह आष स्सप भणिय” पटलो ज पाठ बस छतां भाष्यकारे वधारानो “हेट्टा” शब्द शामाटे मूकयो ? । “हेट्टा” शब्द ए कोई पादपूरणार्थक शब्द नथी के आपणे तेम मानीने चलावी लइए । अहुं ज्ञोतां ग्रन्थकारो “हेट्टा” अने “उचरि” ए बे शब्दोने अनुकमे “पूर्वे” अने “अग्रे” अर्थमां ज वापरे हो । दा. त. “हेट्टा भणिय” अर्थात् पूर्वे भणितम्; “उचरि वोच्छं” अर्थात् अग्रे वक्षये । आ उपरथो ए फलित थाय हो के-“प्रस्तुत जीतकल्प” ग्रन्थना भाष्यकारे “सिसमयहार” अर्थात् “जावह्या तिसमया-” (आष० निर्युक्ति गाथा ३०) इत्यादि आठ गाथाओनुं स्वरूप पूर्वे आषयकमां विस्तारथी वर्णक्षुं हो ” । आषयकनिर्युक्तयन्तर्गत “आवह्या तिसमया०” आदि गाथाओनुं

भाष्यकार द्वारा विस्तृत व्याख्यान करनार भगवान् जिनभद्रगणि क्षमाश्रमण सिधाय बीजुं कोई ज नथी । पटले मारी प दृढ मान्यता छं के-प्रस्तुत जीतकल्पभाष्यना प्रणेता भगवान् श्रीजिनभद्रगणि क्षमाश्रमण छं ।

भाष्यकार तरीके बे आचार्यों जाणीता छे । एक भगवान् श्रीसंघदासगणि क्षमाश्रमण अने बीजा पूज्य श्रीजिनभद्रगणि क्षमाश्रमण । कल्पवृहद्भाष्य बगेरेना प्रणेता कोण छे ? प निर्णीत नथी, पण प आ बे करतां कोई श्रीजा ज आचार्य छे पम अमे मानोप छोप । अस्तु, प गमे ते हो, तो पण पूज्य श्रीजिनभद्रगणि क्षमाश्रणनी महाभाष्यकार तरीकेनी ख्याति होई प्रस्तुत भाष्यमां तेमना पूर्वे यई गपल भगवान् श्रीसंघदासगणि कृत भाष्यघन्यादिनी गाथाओ होवामां कोई पण प्रकारनो विरोध नथी ।

विषय—प्रस्तुत ग्रन्थमां जैन निर्गन्ध-निर्गन्धीओंना जुदा जुदा अगराधस्थानविषयक प्रायश्चित्तोनुं जोतव्यवहारन आश्री निरूपण करवामां आवयुं छे । जं विषयानुकमणिका जोवाथी स्पष्ट रोते जाणी शकाशो ।

अंतमां हुं पटलुं ज इच्छु न्दुं के-प्रस्तुत ग्रन्थना संशोधनमा सावधानी राखया छतां स्खलनाओ रहेष्वा पामी होय तेने विद्रानो क्षमापूर्वक सुधारीने बांचे ।

निवेदक—

पुण्यविजय ।

विषयानुक्रमणिका

विषय.	भाष्यगाथा.	पृष्ठ.
मूत्र गाथा १		?
मंगल अभिधेयादि		१
‘प्रवचन’ शब्दनो निरुक्तार्थ	१-३	१
‘प्रायश्चित्त’ शब्दनो निरुक्तार्थ	४-६	१
आगम, भूत, आक्षा, धारणा अने जीत व्यवहार	७-८	२
आगमव्यवहार	१-५७९	२
‘आगम’ व्यवहारना भेद-प्रभेदो अने		
प्रत्यक्ष आगम परोक्ष आगम	९-१०	२
प्रत्यक्ष-परोक्ष आगमनु स्वरूप	११	२
‘अक्ष’ शब्दनी व्युत्पत्ति	१२-१३	२
‘अक्ष’ना अर्थ सर्वधे अन्य मतनो निर्देश		
अने प्रतिवेष	१४-२२	२
‘नोइन्द्रिय प्रत्यक्ष आगम’नी त्रिविधता	२३-२८	३
अवधि मनःपर्याय-केवल		
अवधिज्ञान	२५-७३	३
अवधिज्ञाननो प्रकृतिओ	२५-३८	४
भवप्रत्ययिक अवधिज्ञान	३२-३३	४
गुणप्रत्ययिक अवधिज्ञान	३४	४
‘अवधि’ नु स्वरूप	३५-३६	४
‘अवधिज्ञान’ना छ भेदो	३७	४
आतुगामिक अवधि	३८-४६	५
अनानुगामिक अवधि	४७-४९	५
वर्धमानक अवधि	५०-६१	६
हीयमानक अवधि	६२	६
प्रतिपाती अवधि	६३-६४	७
अप्रतिपाती अवधि	६५-६७	७
द्रव्यावधि क्षेत्रावधि	६८-६९	७

कालावधि	७०-७१	७
भावावधि	७२-७३	७
मनःपर्यव ज्ञान	७४-८९	७
मनपर्यव ज्ञानना के भेदः	७४	७
ऋग्मति-विमलमति		
द्रव्यमन पर्यव	७५	८
क्षेत्रमनःपर्यव	७६-८१	८
कालमनःपर्यव	८२-८३	८
भावमनःपर्यव	८४-८५	८
'मन.पर्यव ज्ञान'नो विषय	८६-८८	८
ऋग्मति-विपुलमति	८९	९
केवलज्ञान	९०-१०९	९
केवलज्ञाननुं स्वरूप	९०-१०४	९
केवलज्ञानिमां मति उगेरे ज्ञाननो अभाव आदि	१०५-१०	१०
परोक्षागमव्यवहारी	११०-१६	१०
'प्रायश्चित्त' नो न्यूनता-अधिकता संबंधी		
पृच्छा अने उत्तर	११७-१४	११
प्रायश्चित्तदानयोग्य	१२५-३१	१२
आलोचनाश्ववणनो क्रम	१३२ ४८	१२
प्रायश्चित्त देनारनी योग्यना अयोग्यना		
संबंधी विचार	१४९-२४७	१४
प्रायश्चित्तनां अठार स्थानो	१४८-५४	१४
प्रायश्चित्तनां बत्रीश स्थानो	१५६-६०	१४
अठ संपदा	१६१-६२	१५
चार प्रकारनी आचारसंपदा	१६३ ६६	१५
चार प्रकारनी श्रृतसंपदा	१६७-७०	१५
चार प्रकारनी शरीरसंपदा	१७१-७४	१६
चार प्रकारनी वचनसंपदा	१७५ ७८	१६
चार प्रकारनी वाचनासंपदा	१७९-८४	१६
चार प्रकारनी मतिसंपदा	१८५-९१	१७

चार प्रकारनी प्रयोगमतिसपदा	१९२-१७	१७
चार प्रकारनी संग्रहपरिज्ञासपदा	१९८ २०६	१८
प्रायश्चित्तनां छवीश स्थानो	२०७-११	१९
चार विनयनी प्रतिपत्तिओ	२१२-१३	१९
चार प्रकारे आचारविनय	२१४-२२	१९
चार प्रकारे श्रुतविनय	२२३-२६	२०
चार प्रकारे दिक्षेषणविनय	२२६-३३	२०
चार प्रकारे दोषनिर्घातविनय	२३४-४१	२१
आगमव्यवहारी	२४२-५४	२१
‘आलोचना’ना दश गुणो	२४५	२२
प्रायश्चित्त आपनार योग्य ज्ञानिओनो		
अभाव यथे प्रायश्चित्त केम सभवे ?	२५५-६२	२३
एवो शिष्यनो प्रश्न अने आचार्यनो उत्तर	२६३ ७३	२३
दश प्रकारे प्रायश्चित्त	२७४	२४
प्रायश्चित्त देवानां विभाग	२७२-९०	२४
प्रायश्चित्तना करनाराओनु अस्तित्व	२९१-९९	२६
सापेक्षपणे प्रायश्चित्त देवामां लाभ अने		
निःपेक्षपणे प्रायश्चित्त देवामां अलाभ	३००-११	२६
चारित्रना अस्तित्वनो सिद्धि	३१२-१८	२७
निर्यापकोनो अन्यवच्छेइ	३१९-२१	२८
भक्तपरिज्ञानो विधि	३२२-५११	२८
निर्यापान अने मध्याधान एवी		
मपराक्रमभक्तपरिज्ञानु स्वरूप	३२७	२९
द्वारगाथाभो	३२७ ३१	२९
गणनिस्सरणद्वार	३३२-३७	२९
प्रितिद्वार	३३८ ४०	३०
संलेखनाद्वार	३४१-२६	३०
अगीनद्वार	३५६-६९	३१
असंविग्नद्वार	३७०-७७	३२
एकद्वार	३८८-८०	३३

आधोगद्वार	३८१-८६	३३
अन्यद्वार	३८७-८८	३४
अनापृच्छाद्वार	३८९-९१	३४
परीक्षाद्वार	३९२-४०७	३४
आलोचनाद्वार	४०८-२३	३६
स्थान-वस्तिद्वार	४२४-३२	३७
निर्णयकद्वार	४३३-३७	३८
द्रव्यदापनाद्वार	४३८-४७	३८
दानिद्वार	४४८-५०	३९
अपरितान्तद्वार	४५१-५२	३९
निर्जराद्वार	४५३-५७	४०
संस्तारकद्वार	४५८-६०	४०
उद्घर्तनाद्वार	४६१-६३	४०
स्मारणाद्वार	४६४-७६	४०
कवचद्वार	४७६-९०	४६
चिह्नकरणद्वार	४९१-९२	४३
यतनाद्वार	४९३-१७	४३
निर्व्याप्ति अने सव्यावात् एवी		
अपराक्रमभक्तपरिज्ञानुं स्वरूप	४९८-५१?	४३
इंगिनीमरण	५१२-१६	४५
पादपोपगमन	५१६-५९	४५
श्रुतव्यवहार	५६०-६४	४९
आज्ञाव्यवहार	५६५-६५४	४९
अपरिणत, अतिपरिणत अने परिणत		
शिष्योनी परीक्षा अथवा तेमनुं स्वरूप	५६६-८८	४५
दर्पना दश प्रकार	५८९-९९	५१
कल्पना चोबीश भेद	६००-१६	५२
दर्प कल्प आदि पदोना भांगाओ	६१७-५४	५४
धारणाव्यवहार	६५५-७४	५७

जीतव्यवहार	६७५-९४	६९
सावद्य अने असावद्य जीतव्यवहार	६८७-९४	६०
व्यवहारना स्वरूपनो उपसंहार	६९५-७०६	६०
मूत्र गाथा २-३		
प्रायश्चित्तनुं माहात्म्य	७०६-१७	६१
मूत्र गाथा ४		
प्रायश्चित्तना दश भेदो		६२
आलोचना	७१८	६३
प्रतिक्रमण	७१९	६३
मिथ्र-आलोचना अने प्रतिक्रमण शब्दने	७२०-२१	६३
दिवेक	७२२	६३
व्युत्सर्ग	७२३	६३
तप	७२४	६३
छेद	७२५	६३
मूल	७२६	६३
अनव्रस्थाप्य	७२७-२८	६३
पारांचिक	७२९-३०	६३
मूत्र गाथा ५-८		
आलोचनाप्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो	७३१-८३	६४
‘छङ्ग’ नो अर्थ	७३५	६४
मूत्र गाथा ९-१२		
प्रतिक्रमणप्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो		६८
गुमिओनुं स्वरूप	८८४-८६	६८
मनोगुमि विशो जिनदासनु उदाहरण	८८७-९०	६९
बचनगुमि विशो कोई साधुनु उदाहरण	९११-९६	६९
कायगुमि विशो कोई साधुनुं उदाहरण	९१७-९९	७०
कायगुमि विशो बीजुं उदाहरण	८००-३	७०
समितिओनुं स्वरूप	८०४-१७	७०
ईर्यासमिति विशो अर्हनकनुं उदाहरण	८१८-१९	७१
भाषासमिति विशो कोई साधुनुं उदाहरण	८२०-२५	७१

प्रष्णासमिति विशो वसुदेवना जीव नंदिष्वर्धननुं उदाहरण	८२६-४७	७२
आदाननिक्षेपणासमिति अने तेना विशो उदाहरण	८४८ ५३	७४
पारिष्ठापनिकासमिति अने तेना विशो धर्मस्वचिनुं उदाहरण	८५४-६०	७४
गुरुनी आशाननानु स्वरूप	८६१-७१	७५
गुरु अने शिष्यनां वचनो	८६९ ७१	७५
गुरुना विनयना भंगनुं स्वरूप	८६२-७७	७५
प्रकारान्तरे विनयभंगना सात प्रकारे	८७८	७६
इच्छाद्यकरणनी व्याख्या	८७९-८१	७६
लघुस्त्रमृषाद्वाइनुं स्वरूप	८८२-९०५	७६
प्रतिक्रमणप्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थान-		
सूचक अविधि कास जृम्भा क्षुत घात असंक्षिप्तकर्म कन्दर्प हास्य विकथा		
कषाय विषयानुषंग स्वलना सहसा अनाभोग आभोग रनेह भय शोक		
वाकुशिक आदि पदोनी व्याख्या	९०६-३२	७८
सूत्र गाथा ?३-?५		
आलोचना अने प्रतिक्रमण ए वन्ने प्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो	८?	
संब्रम भय आपत् अनान्मवशता दुश्चिन्तत आदि पदोनी व्याख्या	९३३-५४	८१
सूत्र गाथा ?६-?७		
विवेक प्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो पिङ उपधि शरया कृतयोगी कालातीन		८?
अध्वातीत शट अशाठ उद्ग्रत अनुद्रत कारणगृहीत आदि पदोनी व्याख्या	९५५ ७१	८४
मूत्रगाथा ?८-२२		
व्युत्सर्ग प्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो	८४	

गमन आगमन विहार श्रुत साश्चात्यस्वरूप नावा-		
नदीसन्तार अहंत आदिपदोनो व्याख्या	९७२ ९०	८४
'उच्छ्रास' नुं प्रमाण वर्गेरे	९९१-९७	८६
मृत्र गाथा २३-७९		
नपःप्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो		८७
मृत्रगाथा २३-३४		८७
'ज्ञान' ना आठ अतिचारो	९९८-१०३०	८७
'दर्शन' ना आठ अतिचारो	१०३१-६८	९०
छ व्रतस्तुप चारित्रना अतिचारो	१०६९-८६	९३
मृत्र गाथा ३५		
चारित्रोद्धर्मनु स्वस्त्र	१०८७-९४	९५
उद्धर्मना सोल दोषो	१०९२-९७	९५
आधाकर्मनो विचार	१०९८-१११४	९६
सयमधेणि	११०६-१०	९६
ओहेशिकनो विचार	११९५-१२०२	१०३
पृतिकर्मनो विचार	१२०३-१५	१०४
मिश्रज्ञातनो विचार	१२१६-१८	१०५
सथापना दोषनो विचार	१२१९-२३	१०५
प्राभृतिका दोषनो विचार	१२२४-३७	१०६
प्राटुष्करण दोषनो विचार	१२३८ ४०	१०७
क्षीत दोषनो विचार	१२४१-४४	१०७
प्रामित्य दोषनो विचार	१२४६-४६	१०८
परावर्तित दोषनो विचार	१२४७-४८	१०८
अभ्याहृत दोषनो विचार	१२४९-५५	१०८
उद्धिन्न दोषनो विचार	१२५६ ६८	१०८
मालाहृत दोषनो विचार	१२६९-७३	१०९
आस्त्लेष दोषनो विचार	१२७४	११०
अग्निसृष्ट दोषनो विचार	१२७६-८२	११०
अध्यवपूरक दोषनो विचार	१२८३-८६	१११
कोटि शब्दनो अर्थ अने तेनुं स्वस्त्र	१२८७-१३१२	१११

उत्पादनानुं स्वरूप	१३१३-१८	११३
उत्पादनाना निक्षेपो	१३१४	११३
उत्पादनाना सौल दोषो	१३१९-२०	११४
धात्रीदोष	१३२१-२४	११४
धात्रीना (धावमाताना) पांच प्रकार	१३२२	११४
वृतीदोष	१३२५-४०	११४
निमित्तदोष	१३४१-४९	११६
आजीवदोष	१३५०-६१	११६
बनीपकदोष	१३६२-८३	११७
चिकित्सापिण्ड	१३८४-९२	११९
कोष वगेरे दोषो	१३९३-९४	११९
कोधपिण्ड विशे क्षपक्षनुं उदाहरण	१३९५	१२०
मानपिण्ड विशे क्षुलकनुं उदाहरण	१३९६-९७	१२०
मायापिण्ड विशे आषाढभृतिनुं उदाहरण	१३९८-१४११	१२०
लोभपिण्ड विशे 'सिहकेसर' नामना		
मोदकने इच्छनार क्षपक्षनुं उदाहरण	१४१२-२०	१२१
संस्तयदोष	१४२१-३६	१२२
विद्या अने मन्त्रदोष	१४३७	१२३
विद्या अने मंत्रनो तफाषत	१४३८	१२३
विद्या विशे भिक्षुपासकनुं-योज्जुपासकनुं		
उदाहरण	१४३९-४४	१२३
मन्त्र विशे पादलिपि अने मुरुंडराजनुं		
उदाहरण	१४४५-४६	१२३
चूर्णदोष, योगदोष अने मूलकर्म दोष	१४४८	१२४
चूर्णदोष ब्रावत वे क्षुलकनुं उदाहरण	१४४९-५७	१२४
योगदोष	१४५८-६०	१२५
योगविशे ब्रह्मद्वैपिक तापसोनुं उदाहरण	१४६१-६७	१२६
मूलकर्म	१४६८-७२	१२६
ग्रहणैषणानुं स्वरूप	१४७३-७५	१२६
ग्रहणैषणाना दश प्रकार	१४७६	१२६
शंकित दोष	१४७७-९०	१२६

शंका विषयक चतुर्भासी	१४७८	१२६
म्रक्षित दोष	१४९१-१५११	१२७
निक्षित दोष	१५१२-४६	१२९
पिहित दोष	१५४६-५७	१३१
सहृत दोष	१५६८-६७	१३२
दायक दोष	१५६८-८२	१३३
उन्मिश्र दोष	१५८३-८६	१३४
अपरिणत दोष	१५८७-९३	१३५
लिप दोष	१५९४-९९	१३६
छर्दित दोष	१६००-४	१३७
ग्रासेषणानुं स्वरूप	१६०५-१०	१३८
संयोजना दोष	१६११-२१	१३९
प्रमाण दोष	१६२२-४२	१३७
ओंगार दोष	१६४३-४८	१३९
धूम दोष	१६४९-५५	१३९
कारण दोष	१६५६-७०	१४०
उपसंहारादि	१६७१-७९	१४१

मूत्र गाथा ३६-४४

पिण्डविशुद्धि विषयक अतिचारोने		
आश्री प्रायश्चित्त	१६८०-१७१९	१४२

मूत्र गाथा ४६-५९

तपःप्रायश्चित्तने योग्य धात्रत डेपन संघर्ष		
गमन क्रीडा उत्कृष्टि गीत सेण्टिका		
जीवहतादि पदोनुं स्वरूप	१७२०-२४	१४६
तप प्रायश्चित्तने योग्य जघन्य मध्यम उत्कृष्ट		
उपधिने आश्री विच्छयुत विस्मृत अप्रेक्षित		
अनिवेदन आदि पदोनुं स्वरूप	१७२५-४१	१४७
तपःप्रायश्चित्तने योग्य कालातीतकरण		
अध्यातीतकरण तत्परिभोग पाना-		
संवरण भूमित्रिकाप्रेक्षण आदि पदो	१७४२-५२	१४८

तपःप्रायश्चित्तने योग्य कायोत्सर्गभंग कायो-			
त्सर्गअकरण वेगवद्वनादि राश्रित्यु			
त्सर्गादि दिवसशयनादि पदो	१७५३-६०	१५०	
तपःप्रायश्चित्तने योग्य चिरकषाय आसव			
लशुनादि तर्णादिवन्धनादि पुस्तकपञ्चक-			
तृणपञ्चक-दूष्यपञ्चकाप्रतिलेखनादि			
स्थापनाकुलपवेशादि पदो	१७६१-७७	१५०	
तपःप्रायश्चित्तने योग्य दर्प पञ्चेन्द्रियव्य-			
परोपण संक्रिट्यकर्म दोघाधिकल्प			
ग्लानकल्प आदि पदो	१७७८-८७	१५२	
तपःप्रायश्चित्तने योग्य छेदादि			
अथदानादि पदो	१७८८ ९४	१५३	
	मूत्र गाथा ६०-७९		
सामान्य अने विशेषपणे आपत्ति अने			
दानविषयक नपनो द्रव्य शेत्र काल			
भाव पुरुप प्रतिसेवना आदिने आश्री			
विभाग	१७९५-२२७०	१५४	
	मूत्र गाथा ६०-६३		
तपप्रायश्चित्तने आश्री सामान्य अने			
विशेष आपत्ति अने दाननुं स्वरूप	१७९५-१८११	१५५	
	मूत्र गाथा ६४-६५		
द्रव्यनुं स्वरूप अने तेने आश्री			
तपोदाननो विचार	१८१२-१९	१५६	
	मूत्र गाथा ६६		
क्षेत्रतुं स्वरूप अने तेने आश्री			
तपोदाननो विचार	१८२० २३	१५६	
	मूत्र गाथा ६७		
कालनुं स्वरूप अने तेने आश्री			
तपोदाननुं विस्तृत वर्णन	१८२४-१९३३	१५७	

मूत्र गाथा ६८

भावनुं स्वरूप अने तेने आश्री
तपोदाननुं स्वरूप १९३४-३७ १६६

मूत्र गाथा ६०-७३
पुरुषना प्रकारो अने तेने आश्री
तपोदाननुं स्वरूप १९३८-२२६२ १६६

मूत्र गाथा ६९

गीतार्थ, अगीतार्थ, सहनशील, असहन-
शील, शठ, अशठ परिणामी, अपरि-
णामी अतिपरिणामी पुरुषोनुं स्वरूप १९३८-५७ १६६

मूत्र गाथा ७०

धृतिसंहननोपेत अने हीन, आत्मतर,
परतर, उभयतर, नोभयतर अने
अन्यतर पुरुषो १९३८-६४ १६६

मूत्र गाथा ७१

कल्पस्थित अने अकल्पस्थित आदि

पुरुषोनुं वर्णन	१९६५-२१०५	१६०
स्थितशब्दना पकार्थिको	१९६५-६६	१६९
छ प्रकारनी कल्पस्थिति	१९६६	१६९
दशप्रकारनो कल्प अने तेनो अवस्थित		
अनशस्थित तरीकेनो विभाग	१९६८-७४	१६९
आचेलक्यकल्पनुं स्वरूप	१९७७-८९	१६९
औदेशिककल्पनुं स्वरूप	१९९०-९१	१७१
शश्यातरकल्पनुं स्वरूप	१९९२-९२	१७१
राजपिण्डकल्पनुं स्वरूप	१९९६-२०१२	१७१
कृतिकर्मकल्पनुं स्वरूप	२०१३-१६	१७३
व्रतकल्पनुं स्वरूप	२०१७-२२	१७३
पुरुषज्येष्ठकल्पनुं स्वरूप	२०२२-४८	१७३
प्रतिकमणकल्पनुं स्वरूप	२०४९-५५	१७५

मासकल्पनुं स्वरूप	२०५६-९३	१७६
पर्युषणाकल्पनुं स्वरूप आदि	२०९४-२१०९	१७९
परिहारकल्पनुं स्वरूप	२११०-९६	१८०
जिनकल्पनुं स्वरूप	२१६७-७८	१८४
स्थविरकल्पनुं स्वरूप	२३७९-८४	१८६
परिणत, अपरिणत, क्रतयोगी, अक्रतयोगी, तरमाण, अतरमाण पुरुषोनुं स्वरूपादि	२१८६ ९२	१८६
सूत्र गाथा ७२		
कल्पस्थितादि पुरुषोने आश्री		
तपोदान विभाग	२१९३-९६	१८७
सूत्र गाथा ७३		
जीतयन्त्रविधि आदि	२१९६-२२६२	१८८
मूत्र गाथा ७४-७९		
प्रतिसेवनानु स्वरूप अने तेने आश्री		
तपोदाननो विभाग आदि	२२६३-७६	१९३
सूत्र गाथा ८०-८२		
छेदप्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो	२२८०-८७	१९६
मूत्र गाथा ८३-८६		
मूलप्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो	२२८८-२३००	१९६
मूत्र गाथा ८७-९३		
अनवस्थाप्रायश्चित्तने योग्य		
अपराधस्थानो	२३०१-२४६२	१९८
हस्ततालनुं स्वरूप	२३७१-८९	२०३
हस्तालंबनुं स्वरूप	२३९०-९२	२०६
हस्तादाननुं स्वरूप अने अवसन्नाचार्यनं दृष्टान्त	२३९३-२४१०	२०६
सूत्र गाथा ९४-१०१		
पारांचिकप्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो	२४६३-२५८५	२११

मूत्र गाथा ९४

तीर्थकर प्रवचन श्रुत आचार्य आदिविषयक
आशातना पारांचिकनुं स्वरूप २४६३-७६ २११

मूत्र गाथा ९५

कषायदुष अने विषयदुष पारांचिकनुं
स्वरूप २४७७-२५०२ २१३

मूत्र गाथा ९६

स्त्यानद्विप्रमत्तपारांचिक, अन्योन्यकुर्वण-
पारांचिकनुं स्वरूप २५२३-३९ २१६

मूत्र गाथा ९७-१०१

लिंगपारांचिक, क्षेत्रपारांचिक, काळ-
पारांचिक आदिनुं स्वरूप २५४०-८५ २१८

मूत्र गाथा १०२

अनशस्थात्य अने पारांचिकनो सहाव
भद्रबाहु सुधो २५८६-८७ २२२

मूत्र गाथा १०३

जीतकल्पनो उपसंहार	२५८८-२६०६	२२३
जीतशब्दनो अर्थ	२५८८-८९	२२३
कल्पशब्दनो अर्थ	२५९०-९३	२२३
जीतकल्पशास्त्रना अध्ययनना अधिकारी	२५९४-२६०६	२२३

॥ ३० नमो जिनाय ॥

आचार्यश्रीजिनभद्रगणिक्षमाश्रमणविरचितं

जीतकल्पसूत्रम् ।

स्वोपज्ञभाष्येण भूषितम् ।

सुत्तं—कथपवयणप्पणामो, बुच्छं पच्छित्त-दाणसंखेवं ।
जीयववहारगयं, जीवस्स विसोहणं परमं ॥१॥

पवयण दुवालसंगं, सामाइयमाई विंदुसारंतं ।

प्रबन्धम्

अहव चउच्चिह संघो, जत्थेव पडिट्टियं नाणं ॥१॥

अहवा पगयपसत्थं, पहाणवयणं व पवयणं तेण ।

अहव पवत्तयतीई, नाणाई पवयणं तेण ॥२॥

जीवाइपयत्था वा, उवदंसिज्जंति जत्थ संपुणा ।

सो उवएसो पवयण, तम्म करेता णमोक्कारं ॥३॥

बोच्छं वक्खामि त्ती, पच्छित्तं दसह एय उवरि तु ।

प्रायश्चित्तम्

वणेहामि सवित्थर, किं भणियं होति पच्छित्तं ? ॥४॥

पावं छिदति जम्हा, पायच्छित्तं ति भणते तेणं ।

प्रायश्चित्तस्य
निरुक्तम्

पायेण वा वि चित्तं, सोहर्यई तेण पच्छित्तं ॥५॥

पणगादी आवती, णिविगइअमादि एत्थ दाणं तु ।

संखेव समासो त्ति व, ओहो त्ति व होंति एगहो ॥६॥

१ दुवालसंगं-द्वादशाङ्गं आचाराङ्गादि इष्टिवादान्तम् । सामायिक-
सूत्रं “ करेमि भंते ! ” इत्यादिकम् । विंदुसार इति चतुर्दशं पूर्वम् ॥

२ पगयपसत्थं प्रकृते प्रशस्तम् ॥

आगमादिव्य-
वहारपञ्चकम्

आगमव्यव-
हारमेदप्रमेदा.

प्रत्यक्षपरो-
क्ष्योर्लक्षणम्

'अक्ष'पदस्य
निहकम्

दर्शनान्तरी-
यामिमतस्य
प्रत्यक्षलक्षण-
स्य खण्डनम्

किं अत्थी अणे वी, ववहारा जेण जीतगहणं तु ? ।
भण्णति चउरङ्गत्थङ्णे, आगममादी इमे सुणसु ॥७॥
पंचविहो ववहारो, दुग्गइ-भवमूरथहिै पण्णतो ।
आगम सुय आणा धारणा य जीए य पंचमए ॥८॥
आगमओ ववहारो, सुणह जहा धीरपुरिसपण्णतो ।
पञ्चकर्खो य परोकर्खो, सो विह दुविहो सुणेयव्वो ॥९॥
पञ्चकर्खो वि य दुविहो, इंदियजो चेव नोयईंदियजो ।
इंदियपञ्चकर्खो वि य, पंचमु विसएसु णायव्वो ॥१०॥
जीवो अकर्खो तं पति, जं वट्ट तं तु होति पञ्चकर्खं ।
परओ पुण अकर्खससा, वट्टं द्वोइ पारोकर्खं ॥११॥
'असु वावण'धाऊओ, अकर्खो जीवो उ भण्णए णियमा ।
जं बावयए भावे, णाणेण तेण अकर्खो त्ति ॥१२॥
'अस भोयणम्म' अहवा, सन्वद्व्याणि भोगमेतस्स ।
आगच्छंती जम्हा, पालेइ य तेण अकर्खो त्ति ॥१३॥
केसिचि इंदियाइं, अकर्खाइं तदुवलद्धि पञ्चकर्खं ।
तं तु ण जुज्जति जम्हा, अग्गाहगमिदियं विसए ॥१४॥
खवादीविसयाणं, जीवो खलु इंदिएहि उवलभगो ।
जम्हा मतम्म जीवे, ण इंदिया उवलभे विसयं ॥१५॥

७ अत्थी सन्ति इत्यर्थः, “ अत्तिस्त्यादिना ” (सि० ८-४-१४८)
इति सूत्रेण सर्वेष्वपि वचनेषु ‘ अत्थि ’रूपभवनात् । दीर्घत्वं तु-
“नीया लोचमभ्याया, य आणिया दीह-बिंदु-दुडभावा । अत्थ गमेति तं
चिय, जो तेसि पुष्टप्रेषाऽऽसि ॥” इति वचनात् । एवमग्रेऽपि “ वी,
पास्ती, अकर्खससा, आगच्छंती, अणणत्या, सुणस्त्र, बोच्छामी, सुत्तम्मी,
कज्जस्त्वा ” इत्यादिषु यव दीर्घत्वं “ परवाइण, गोणसाइण ” इत्यादिषु
च यत्र हस्तवत्वं हश्येत तप्तायमेव नियमो होयः । चउरङ्गत्थङ्णे चत्वारः
सन्ति अन्ये इत्यर्थः ॥ ८ दुग्गइ-भवमूरथहिै दुर्गति-संसारभञ्जकैः
तीर्थकरैः पूर्वर्षिभिर्वेत्यर्थः ॥ १५ मतम्म मृते ॥

तम्हा विसयाणं सलु, अगगाहगमिदियं भवइ सिद्धं ।
 जं इंदिएहि॑ नज्जइ, तं नाणं लिंगियं होइ ॥१६॥
 लिंगं चिध निमित्तं, कारणमेगद्वियाँ॒ एयाँ॒ ।
 जाणाइ इंदिएहि॑, जीवो धूमेण अर्गिंग व्व ॥१७॥
 एवं सु इंदिएहि॑, जं नज्जइ लिंगियं तथं नाणं ।
 तम्हा सिद्धं अवखो, न इंदिया पंच सोयाँ॒ ॥१८॥
 एत पसंगाभिहितं, जहकण्हुइ इंदियाँ॒ पञ्चक्खं ।
 अहुणा उ इंदिएहि॑, णातूणं ववहरे इणमो ॥१९॥
 सोइंदिषण सोउं, तस्स व अण्णस्स वा वि पडिसेवं ।
 चकिंवदिषण दहुं, पडिसेविजज्ञतमणयारं ॥२०॥
 धूवादिगंधवासे, मूर्तिगलियादियं व उहवियं ।
 कंदाइ व खज्जंतं, गंधो वि रसो वि तत्थेव ॥२१॥
 फासेणऽबहिण्यमादि, फासतो अप्पगासे णाऊणं ।
 इंदियपञ्चक्खेण, इय णाऊणं ववहरंति ॥२२॥ दारं ॥
 णोइंदियपञ्चक्खो, ववहारो सो समासतो तिविहो ।
 ओहि मणपज्जवे या, केवलणाणे य पञ्चक्खो ॥२३॥
 अच्छउ ता ववहारो, ओहीमादीण लक्खणं तिणहं ।
 संखेवओ उ एयं, अस्मुन्नत्थं इमं वोच्छं ॥२४॥
 तत्थोहिणाण पढपं, सामित्ता कम-विसुद्धिओ होइ ।
 तो तं वोच्छ बहुविहं, केत्तिय भेया भवे तस्स ? ॥२५॥

नोइनिद्र्यप्रत्य-
क्षागमव्यव
हारस्य
त्रैविध्यम्

अवधिज्ञानम्

१६ नज्जइ ज्ञायते ॥ १७ चिध इति लुप्तविभक्त्यन्तं पदम् । अन्थे-
 ऽस्मिन् स्थानस्थानेषु पताहंशि लुप्तविभक्त्यन्तानि पदानि समेष्यन्ति ॥
 १९ जहकण्हुइ यथाकथश्चित् ॥ २१ मूर्तिगलिया पिपीलिका । अधुनातन-
 प्राकृते यथा 'य'कारः श्रुत्यर्थमुपन्यस्यते तथा प्राचीनप्राकृते 'त'कारः
 श्रुत्यर्थमुपायुज्यत इति ज्ञेयम् ॥ २४ ओहीमादीण अवध्यादीनाम् । अत्र
 मकार आगमिकः, न तु लाक्षणिकः । अग्रेऽप्येवमेव बोध्यम् ॥

अवधिकान-
स्य प्रकृतयः

संखादीआओ खलु ओहीनाणस्स सब्बपयडीओ ।
 काई भवपच्चइया, खओवसमिया य कायो वि ॥३६॥
 किह संखातीयाओ, पगडी ओहिस्स ? भण्णए जम्हा ।
 अंगुलअसंखभागा, आरब्ध पएसवडीए ॥१७॥
 उक्कोसेणमसंखा, जा लोगा हाँति खेचमाणें ।
 काले वाऽवलियाए, असंखभागाउ आरब्ध ॥२८॥
 समउत्तरवडीए, उक्कोसेण असंख जाव भवे ।
 ओसपिणि-उस्सपिणिस मयपमाणा भवे पगडी ॥२९॥
 इय हाँति असंखाओ, ओहिणाणस्स सब्बपगडीओ ।
 संखातीतगहणा, ण केवलं हाँतिऽसंखेज्जा ॥३०॥
 ता हाँति अण्णाओ, पोगलकायत्थिकायमाहकिच्च ।
 संखातीतं ति ततो, असंख अण्णा य गहिया हु ॥३१॥
 सो पुण ओही दुविहो, भवपच्चइयो खओवसमिओ य ।
 देवाण णारयाण य, णियमा भवपच्चयो ओही ॥३२॥
 उपज्जमाणओ खलु, भवपच्चओहि जन्तियो विसओ ।
 सञ्चं तं ओभासति, ण उ वडी णेव हाणी यु ॥३३॥
 गुणपच्चइयो ओही, गवभजमणु-तिरिय-उसंखमाऊण ।
 कम्माण खयोवसमे, तयवरणिज्जाण उपज्जे ॥३४॥
 अवही मज्जायत्थो, परिमितदञ्चं तु जाणते जेण ।
 मुन्तिमदव्वे विसयो, ण खलु अख्खीसु दञ्चेसु ॥३५॥
 अच्चंतमणुवलद्धा, ओहीणाणस्स हाँति पच्चकखा ।
 ओहीणाणपरिणया, दञ्चा असमत्थपज्जाया ॥३६॥
 तं पुण ओहीणाणं, समासतो छविर्ह इमं होइ ।
 अणुगामि अणुगामी, वडंत य हायमाणं च ॥३७॥
 पडिवाति अपडिवाती, छविर्हमेवं तु होति विक्रेयं ।
 अणुगामिओ उ दुविहो, अंतगतो चेव मज्जगतो ॥३८॥

भवप्रत्ययि-
कोऽवधिः

गुणप्रत्ययि-
कोऽवधिः

अवधेः
स्वरूपम्

अवधेः षट्
भेदा

उगामि-
ऽवधिः

अंतगतो वि य तिविहो, पुरतो तह मग्गतो य पासगओ ।
 पुरतो पुण अंतगतं, इमं तु वोच्छं समासेण ॥३९॥
 जह कोई तु मणुस्सो, उक्कं चुडुलिं व दीव मणि वाऽऽदी ।
 काउं पुरओ गच्छइ, पणुलुयंतो व जह पुरिसो ॥४०॥
 मग्गतो अंतगतो ऊ, तह चेव य णवरि मग्गतो काउं ।
 अणुकडुमाणु गच्छति, अंतगतो मग्गतो एस ॥४१॥
 पासगतं अंतगतो ऊ, चुडुलादि तहेव जाव तु मणि तु ।
 परिकडमाणौ गच्छति, अंतगतं एत तिह भणितं ॥४२॥
 जो से किं मज्जगतो ?, तं जह पुरिसो कोइ चुडुलिमादीणि ।
 काउं सिरम्मि गच्छति, मज्जगतो एस ओही उ ॥४३॥
 मज्जगतं अंतगयस्स य, ओहिण्णाणस्स को पइविसेसो ? ।
 पुरतो अंतगएण, जोयण संखेजऽसंखा वा ॥४४॥
 पुरतो जाणति पासति, एस विसेसो उ मज्जअंतगओ ।
 एवं तु मग्गतो ई, पासगतो चेव बोधब्बो ॥४५॥
 अणुगामिओ उ ओही, एमेसो वणितो समासेण ।
 एतो उ अणणुगामी, ओहिण्णाण इमाऽऽहंसु ॥४६॥
 जह णाम कोइ पुरिसो, एग महं अगणिठाण काउं जे ।
 तस्सेव य पेरंते, परिघोलणहिंडमाणो तु ॥४७॥
 तं चेव अगणिठाण, तत्थ डितो जाण पासइ वि ॥४८॥
 एवं जथुप्पज्जइ, नत्थ डितो जाण पासइ वि ॥४९॥
 ण वि जाणइ अणत्था, संखमसंखे उ जोयणे जो उ ।
 ओही तु अणणुगामी, समासतो एसमक्खातो ॥५०॥
 अज्जवसाणेहि पसत्थएहि सुहवद्धमाणचारिते ।
 उवरुवरि सुज्जंते, समंततो वहृप् ओही ॥५०॥

अनुगामि-
कोइवधिः

वर्धमानको-
उवधिः

४५ ई पादपूरणे । ई जे रणि रुथ मो ण इत्यादीनि अव्ययानि
 प्राकृते पादपूरणे प्रशुज्यन्ते ॥ ४६ इमाऽऽहंसु इदं आह ॥

तत्थ जहणादी तू, जाव उ उक्कोस ओहिणां तु ।
 वडृंते परिणामे, गाहाहि इमं तु वोच्छामि ॥५१॥
 जावतिया तिसमयाहारगस्स सुहुमस्स पणगजीवस्स ।
 ओगाहणा जहणा, ओहीखेत्तं जहणं तु ॥५२॥
 सन्ववहुअगणिजोवा, णिरंतरं जत्तियं भरेजंसु ।
 खेत्तं सन्वदिसागं, परमोहीखेत्तं णिहिढ्हो ॥५३॥
 अंगुलमावलियाणं, भागमसंखेज दोसु संखेजा ।
 अंगुलमावलियंतो, आवलिया अंगुलएहत्तं ॥५४॥
 हत्थम्मि मुहुत्तंतो, दिवसंतो गाऊयम्मि वोद्धव्वो ।
 जोयण दिवसपुहत्तं, पक्कतंतो पणवीसाए ॥५५॥
 भरहम्मि अद्धमासो, जंबुद्दीवे य साहिओ मासो ।
 वासं तु मणुयलोए, वासपुहत्तं च रुयगम्मि ॥५६॥
 संखेजम्मि उ काले, दीव-समुद्दा उ होंति संखेजा ।
 कालम्मि असंखेजे, दीव-समुद्दा वि भइयव्वा ॥५७॥
 काले चउण्ह बुढी, कालो भइयव्वो खेत्तबुढीए ।
 बुढ़ीऐ दब्ब-पज्जव, भजितव्वा खेत्त-काला उ ॥५८॥
 सुहुमो य होंति कालो, तत्तो सुहुमयरं हवति खेत्तं ।
 अंगुलसेढीभेत्ते, ओसपिणीओ असंखेजा ॥५९॥
 तिसमयहारादीणं, गाहाणऽदृष्टं वी सरूवं तु ।
 वित्थरयो वणेज्जा, जह हेट्टाऽवस्सए भाणियं ॥६०॥
 एवं तु वडृमाणो, ओही उ समासओ समक्खाओ ।
 एतो परिहायंतं, ओहीणाणं इमं होति ॥६१॥
 अज्ञवसाठाणेहि अध्यवसायस्थनैः । ‘अज्ञवसा’ इत्यन्न
 संकिस्समाणचित्ते, समंततो हायते ओही ॥६२॥

हीयमान-
कोऽवधिः

६२ अज्ञवसाठाणेहि अध्यवसायस्थनैः । ‘अज्ञवसा’ इत्यन्न
 यकारलोपेऽवशिष्टो ‘अ’कारः ‘सा’मध्ये प्रविष्टः ॥

पदिवयमाणो ओही, अंगुलभागं तु [संखड] संखं वा ।
 अंगुलमेव पुहत्तं, हत्य धण् जोअणे तह य ॥६३॥
 जोयणसंयं सहसं संखमसंखा व जात्र लोगं तु ।
 पासिन्नाण पडेज्जा, ओहीणाणेद पदिवाती ॥६४॥
 से किं अप्पदिवार्ति, ओहिणाणं तु ? जो अलोगस्स ।
 आगासपएसं तू एगमवी पासती जाव ॥६५॥
 असंखेज्जाइँ अलोऐ, पमाणमेच्छाइँ लोगखंडाइ ।
 जाणइ पासति य तहा, खेत्तोही एसमक्खातो ॥६६॥
 एसो अप्पदिवादी, ओही तु समासओ समक्खातो ।
 सच्चं पेतं चउहा, दब्बादि समासतो वोच्छं ॥६७॥
 रुवीदव्वे विसतो, दब्बोही खेत्तो इमाऽहंसु ।
 अंगुलअसंखभागं, उकोसेण इमं वोच्छं ॥६८॥
 असंखेज्जाइँ अलोगे, पमाणमेच्छाइँ लोगखंडाइ ।
 जाणइ पासति य तहा, खेत्तोही एसमक्खातो ॥६९॥
 कालतो ओहिणाणी, असंखभागं तु आवलीए उ ।
 सच्चजहणं जाणति, पासति या सो उ णियमेणं ॥७०॥
 उस्सप्तिणि-ओसप्तिणिकालमतीतं अणागतं चेव ।
 उकोसेण वि जाणति, पासइ या एस कालोही ॥७१॥
 भावतो ओहिणाणी, अणंतभावे अणंतभागं च ।
 जाणति पासति य तहा, भावोही एसमक्खातो ॥७२॥
 ओही भवपञ्चतियो, खयोवसमियो य वणिओ दुविहो ।
 तस्स उ बहू विगप्ता, दब्बे खेत्ते य कालादी ॥७३॥
 तं मणपञ्जवणाणं, दुविहं तु समासतो समक्खातं ।
 उज्जुमती विमलमती, दब्बादि चउच्चिहेकेकं ॥७४॥

प्रतिपाती
अवधिःअप्रतिपाती
अवधिःदब्बत्- क्षेत्र-
तश्चावधिः

कालतोऽवधिः

भावतोऽवधिः

मन-पञ्चव-
ज्ञानम्

द्रव्यतो मनः-
पर्यवस्

क्षेत्रतो मनः-
पर्यवस्

कालतो मनः-
पर्यवस्

भावतो मनः-
पर्यवस्

मनःपर्यवस्थ
विषयः

दब्बओँ उज्जुमती तू, अणंतपएसे अणंतर्खंथा ऊ ।
जाणइ पासति ते च्छिय, वितिमिरसुद्धे तु विउलमती ॥७५॥
खेत्ततो उज्जुमती तू, उहेलोगे जाव रयणपुढवीए ।
जाणइ पासति उवरिमहेड्हिले खुडूपयरे तु ॥७६॥
एते च्छिय अब्भहिते, विउलतराए उ मुणइ पासनि य ।
मुद्दवितिमिरतराए, विउलमती उज्जुमतिणो उ ॥७७॥
उज्जुमती उड्हे ऊ, जोतिसियाणं तु जाव सब्बुवर्नि ।
जाणइ पासइ ते च्छिय, वितिमिरसुद्धे तु विउलमती ॥७८॥
तिरितं उज्जुमती तू, उद्दहिदुए तह य दीव अद्दहिए ।
पंचिदियजीवाणं, सणीपज्जन्तयाणं तु ॥७९॥
भावे मणोगिहगए, सब्बे जाणइ मणिज्जमाणे तु ।
ते चेव य विमलयरे, वितिमिरसुद्धे तु विउलमती ॥८०॥
णवर विसेसो तु इमो, अट्टाइयअंगुलेहि खेत्तं तु ।
तिरिउड्डभेहे अहितं, वितिमिरसुद्धे तु विउलमती ॥८१॥
कालतो उज्जुमती तू, जहण उक्कोसए वि पलियस्स ।
भागमसंखेज्जिर्म, अतीत एस्से व कालदुए ॥८२॥
जाणइ पासइ ते तू, मणिज्जमाणे उ सणिजीवाणं ।
ते चेव य विउलमती, वितिमिरसुद्धे तु जाणइ यु ॥८३॥
भावतो उज्जुमती ऊ, अणंतभावे उ मुणति पासति य ।
सब्बेसिं भावाणं, ते पावरमणंतभागे उ ॥८४॥
ते सब्बे विउलमती, विशुद्धतर वितिमिरे तु भावतया ।
जाणति पासति य तहा, मणपज्जवणाण चउभेयं ॥८५॥
तं मणपज्जवणाणं, जेण विजाणाति सणिजीवाणं ।
दहुं मणिज्जमाणे, मणदब्बे माणसं भावं ॥८६॥
जाणति पिहुज्जणो वि हु, फुडमागारेहि माणसं भावं ।
एसुवमा तस्स भवे, मणदब्बपगासिए अत्थे ॥८७॥

मणपञ्जवणाणं पुण, जणमणपरिचितित्थपागदणं ।
 माणुसखेन्नणिबद्दं, गुणपञ्चतिं चरित्तवनो ॥८८॥

उज्जुमती विलमतो, जे वट्टी सुतंगवी धीरा ।
 मणपञ्जवणाणत्ये, जाणसु ववहारसोहिकरे ॥८९॥

पंकसलिले पसाओ, जह होति कमेण तह इमो जीवो ।
 आवरणे श्लिङ्जन्ते, विसुज्ज्ञति केवलं जाव ॥९०॥

केवल संभिण्णं तू, लोगमलोगं तु पासती णियमा ।
 तं णस्थि जं ण पासति, भूतं भव्यं भविस्सं च ॥९१॥

सब्बेहि जियपदेसेहि, जुगवं जाणति पासई ।
 दंसणेण य णाणेण, पईवो अब्भमस्स वा ॥९२॥

अंबरे व कतो संतो, तं सब्बं तु पगासती ।
 एवं तु उवणतो होति, संभिण्णं तु जं वयं ॥९३॥

तं च लोगमलोगं च, सब्बतो पुब्वमादिसु ।
 सब्बं सब्बे तु जे भावा, दब्बतो खेन्न-कालतो ॥९४॥

भावतो चेव जे भावा, णस्थि जे तु ण पासती ।
 अभावा णस्थि ताए तु, जाणती पासती वि य ॥९५॥

अह सब्बदब्बपरिणामभावविणन्तिकारणमणंतं ।
 सासयमव्वाव्वाहं, एगविहं केवलणाणं ॥९६॥

सब्बं णेयं चतुहा, एतस्स परूषणद्वयाए तु ।
 गाहासुचं चुतं, अह च्चि जं वणितं हेहा ॥९७॥

भिणगहणं खलु कालतो तु सो घेष्टती तु एतेसि ।
 दब्बादीण चउण्हं, परिणामो पञ्जया जाणे ॥९८॥

जीवाण अजीवाण य, उपपाय-व्यय-धुवत्तपञ्जाया ।
 परपञ्चएण तिण्हं, धम्मादीयाण परिणामो ॥९९॥

कुमतिः
विपुलमतिथ
केवलज्ञानम्

८८ गाथेयमावश्यकनिर्युक्तौ ७६ तमा ॥

९६ गाथेयमावश्यकनिर्युक्तौ ७७ तमा ॥

गति-ठिति-अवगाहेहिं, संजोग-वियोगओ य सो होइ ।
 ओदइयादीयाणं, परिणामो होइ भावाणं ॥१००॥

एतेर्सि चिय दब्बादियाण कालो तु होनि परिणामो ।
 कालं पति पतिसुहमादिएसु वणादिपरिणामो ॥१०१॥

दब्बादीपरिणामं, सब्वं जाणाति केवली अखिलं ।
 किं भवती परिणामो ?, एयस्स उ कारणं इणमो ॥१०२॥

वीससपयोगे अब्भातियाण खंधाण वीससुप्पायो ।
 पणरसहा पयोगो, तिविहे कालम्भि परिणामो ॥१०३॥

जो केवली मणूसो, ण सो तु बाहं करेऽणसत्ताणं ।
 णियमेण अणाबाहं, पावइ मोक्खं खविय सेसं ॥१०४॥

जं छउमत्थियणाणं, केवलिणो ण खलु विजए तं तु ।
 जम्हा खयोवसमिए, वट्टे छाउमत्था उ ॥१०५॥

भावे केवलणाणं, वट्टति णियमेण खाइए णिचं ।
 ण उ अक्खीणे मीसे, खाइयभावस्स उप्पत्ती ॥१०६॥

तम्हा एगविहं खलु, केवलणाणं तु होति उववणं ।
 जेणाऽऽह केवलम्भि, छपुणाऽणामोहता (?) तेसि ॥१०७॥

आदिगरा धम्माणं, चरित्त-वरणाण-दंसणसमग्गा ।
 सब्बत्तगणाणेण, ववहारं ववहरंति जिणा ॥१०८॥

पञ्चक्खववहारी, इंदिय-णोइंदिएसु वक्खातो ।
 आगमजो ववहारी, पारोक्खं तू इम् वोच्छं ॥१०९॥

पञ्चक्खागमसरिसो, होति परोक्खो वि आगमो जस्स ।
 चंदमुहीव तु सो वि हु, आगमववहारं होति ॥११०॥

१०४ करेऽणसत्ताणं करोत्यन्यसत्त्वानाम् ॥

१०८ गाथेयं व्य० उ० १० भा० गा० २०६ ॥

११० इत आरम्भ्य पञ्चदश गाथाः व्य० उ० १० भा० गा० २०७-२२१ ॥

केवलिन
मत्यादि-
शानाना-
मभावः

परोक्षागम-
व्यवहारी

णातं आगमियं नि य, एगटुं जस्म सो परायतो ।
 सो पारोक्खो बुच्चनि, तस्म पदेसा इमे होंति ॥? ? ? ॥
 पारोक्खं ववहारं, आगमतो सुतधरा ववहरंति ।
 चोहस-दसपुव्वधरा, णवपुच्चि य गंधहत्थी य ॥? ? २॥
 किह आगमवहारी ?, जम्हा जीवाद्यो णव पयत्था ।
 उवलद्धा तेहिं तु, सब्बेहिं णयवियप्पेहिं ॥? ? ३॥
 जह केवली वियाणनि, दब्बं खेतं च काल भावं च ।
 तह चउलक्खणमेतं, सुतणाणी वी वियाणाति ॥? ? ४॥
 पणगं मासविवहृ, मासिगहाणी य पणगहाणी य ।
 एगाहे पंचाहं, पंचाहे चेव एगाहं ॥? ? ५॥
 राग-द्वोसविवर्द्धि, हाणि वा णातु देति पच्चक्खी ।
 चोहसपुव्वादी वि हु, तह णाउं देति हीणऽहियं ॥? ? ६॥
 चोअगपुच्छा पच्चक्खणाणिणो थेवे वि कह बहुं देति ? ।
 भण्णनि सुणम् एत्यं, दिहृनं वाणिएण इमं ॥? ? ७॥
 जं जह मोल्लं रयणं, तं जाणति रयणवाणियो णिउणो ।
 थोवं तु महल्लस्स वि, कासति अप्पस्स वि बहुं तु ॥? ? ८॥
 अहवा वि कायमणिणो सुमहल्लस्सावि कागिणी मोल्लं ।
 वझरस्स तु अप्पस्स वि, मोल्लं होती सतसहस्रं ॥? ? ९॥
 इय मासाण बहूण वि, राग-द्वोसऽप्पयाए थोवं तु ।
 राग-द्वोसोवच्या, पणगे वि जिणा बहुं देति ॥? ? १०॥
 पच्चक्खी पच्चक्खं, पासति पदिसेवगस्स सो भावं ।
 किह जाणति पारोक्खी ?, णातमिणं तत्थ धमएणं ॥? ? ११॥
 णालोधमएण जिणा, उवसंघारं करेति पारोक्खे ।
 जह सो कालं जाणति, सुएण सोहिं तहा सो तु ॥? ? १२॥

प्रायश्चित्त-
 न्यूनाधिक्ये
 चौदकस्य
 पृच्छा
 आचार्यस्यो-
 त्तरं च

जेणं जीवा-जीवा, उवलद्वा सब्बभावपरिणामा ।
 तो पुन्वधरा सोहिं, कुवंति सुओवदेसेण ॥१२३॥
 तं पुण केण करं तू, सुतणाणं जेण जीवमादीया ।
 ऊजंति सब्बभावा ?, केवलणाणीण तं तु करं ॥१२४॥
 संते वि आगमम्मी, जाहे आलोतियं तु तेण भवे ।
 सम्म णाऽऽलोएती, पदिवज्जति सारियो जइया ॥१२५॥
 तो तस्स उ पच्छितं, जेण विसुज्ज्ञति तगं पयच्छंति ।
 आगमववहारी छविहो वि पलिउचिए ण देति ॥१२६॥
 आलोतिय-पदिकंते, होती आलोयणा तु णियमेण ।
 अणालोइयम्म भयणा, किह पुण भयणा भवति तस्स? ॥१२७॥
 आलोयणापरिणतो, अंतर कालं करे अभियुहो वा ।
 अहवा वी आयरिओ, एमेव य होति संपत्तो ॥१२८॥
 आराहओ तु तह वी. जं सम्मालोयणापरिणतो तु ।
 णाराहेति अपरिणयो, एवं भयणा भवति एसा ॥१२९॥
 अवराहं वियाणंति, तस्स सोहिं व जहवी ।
 तहाऽवाऽलोयणा बुत्ता, आलोञ्जते बहू गुणा ॥१३०॥
 दव्येहि पज्जवेहि य, कम खेते काल-भावपरिसुद्धं ।
 आलोयणं सुणित्ता, तो वनहारं पउज्जंति ॥१३१॥
 दव्ये सच्चित्तादी, पज्जव दव्वा बहूविगप्येहि ।
 पुवाणुपुविमादी, कमओ एवं तु आलोए ॥१३२॥
 अद्वाण जणवए वा, खेते काले सुभिक्ख दुष्मिकरवे ।
 भावे हट्ट गिलाणे, सेविय जह तं तहाऽलोए ॥१३३॥
 अहवा सहस्रणाणा, भीएण व पेल्लिएण व परेहिं ।

आलोचना-
श्रवणक्रमः

१२६ सारियो स्मारित ॥१२७ गाथेयं व्य० उ० १० भा० गा० २२४ ॥

१३० गाथाद्विकं व्य० उ० १० भा० गा० २२६-२२७ । जहवी यथपि ।

तहाऽवाऽलोयणा तथाऽप्यालोचना ॥

वसणेण पमाणेण व, मूढेण व राग-दोसेर्हि ॥१३४॥
 एवं अपासिऊणं, हृषे पायभ्मि जं पुणो पासे ।
 ण य तरति णियत्तेउं, पायं सहसाकरणमेयं ॥१३५॥
 अण्णतरपमाणेण, असंपउत्तस्सऽणोवउत्तस्स ।
 इरियाइसु भूतत्थे, अवट्टो एतदणाणं ॥१३६॥
 भीओ पलायमाणो, अभियोगभएण वा वि जं कुज्जा ।
 पडितो व अपडितो वा, पेल्लिज्जा पेल्लिओ पाणे ॥१३७॥
 गीतादि होति वसणं, पंचविहो खलु भवे पमादो उ ।
 मिच्छत्तभावणा तु, मोहो तह राग-दोसा ऊ ॥१३८॥
 एतेसिं ठाणाणं, अण्णयरे कारणे समुप्पणे ।
 तो आगमवीमंसं, करेति अत्ता-तदुभएणं ॥१३९॥
 जदि आगमो य आलोयणा य दोणिण वि समं तु निवर्यंति ।
 एसा खलु वीमंसा, जो असहू जेण वा सुज्ज्ञे ॥१४०॥
 नाणमाईणि अण्णाणि, जेण अत्थे उ सो भवे ।
 राग-होसप्पहीणे वा, जे व इट्टा विसोहिए ॥१४१॥
 सुत्तं अत्थे उभयं, आलोयण आगमो इती उभयं ।
 जं तदुभयं ति बुत्तं, तथेसा होति परिभासा ॥१४२॥
 पडिसेवणातियारे, जदि णाऽउट्टति जहकमं सब्बे ।
 ण हु देन्ती पच्छित्तं, आगमवहारिणो तस्स ॥१४३॥
 पडिसेवणातियारे, जदि आउट्ट जहकमं सब्बे ।
 देति तथो पच्छित्तं, आगमवहारिणो तस्स ॥१४४॥
 कहेहि सब्बं जो बुत्तो, जाणमाणो वि गूहति ।

१३४ इत आरभ्य गाथादशकं व्य० उ० १० भा० गा० २२८-२३७॥
 १३५ तरति शकनोति ॥ १३६ “पंचविहो पमादो-कसाय-विगहा-वियह-
 इन्द्रिय-निहा पमाया” इति जीतकल्पचूणौ पञ्च २९ ॥ १४१ “नाण-
 मादोणि अत्ताणि जेण अत्तो उ सो भवे ।” इति व्य० भाष्ये, अय-
 मेव पाठः साधुः ॥

ण तस्स देंति पच्छित्तं, बेन्ति अण्णत्य सोहय ॥१४५॥
 ण संभरति जो दोसे, सव्वभावा ण य मायया ।
 पच्चक्खी साहए ते उ, माइणो उ ण साहई ॥१४६॥
 जति आगमो य आलोयणा य दोषिं वि समं ण णिवइयाइं
 ण हु देंति उ पच्छित्तं, आगमववहारिणो तस्स ॥१४७॥
 जति आगमो य आलोयणा य दोषिं वि समं णिवइताइं ।
 दिति ततो पच्छित्तं, आगमववहारिणो तस्स ॥१४८॥
 को पुण पायच्छित्ते, दायब्बे अणरिहो व अरिहो वा ? ।
 भण्णइ इणमो सुणसू, अरिहो जो वा अणरिहो उ ॥१४९॥
 अट्टारसहिं ठाणेहिं, जो होति परिणिट्ठिओ ।
 नङ्गलमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरित्तए ॥१५०॥
 अट्टारसहिं ठाणेहिं, जो होति सुपरिणिट्ठितो ।
 अलमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरित्तए ॥१५१॥
 अट्टारसहिं ठाणेहिं, जो होइ अपतिणिट्ठितो ।
 नङ्गलमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरित्तए ॥१५२॥
 अट्टारसहिं ठाणेहिं, जो होति सुपतिणिट्ठितो ।
 अलमत्थो तारिसो होइ, ववहारं ववहरित्तए ॥१५३॥
 वयछक कायछकं, अकप्पो गिहिभायणं ।
 पलियंक गोयर णिसिज्ज एहाणे भ्रूसा अट्टार ठाणेते ॥१५४॥
 परिणिट्ठियों परिणाया, पतिणिट्ठितो जो डिओ उ तेसु हवे ।
 अविदू सोहि ण याणति, अठिनो पुण अणहा कुज्जा ॥१५५॥
 बत्तीसाए तु ठाणेहिं, जो होइ परिणिट्ठितो ।
 नङ्गलमत्थो तारिसो होइ, ववहारं ववहरित्तए ॥१५६॥
 बत्तीसाए तु ठाणेहिं, जो होति परिणिट्ठितो ।

अष्टादश
स्थानानि

१४५ गाथाचतुर्थक व्य० उ० १० भा० गा० २३८-२४१ ॥ १५० इत
आरभ्य सप्तविंशतिगाथा व्य० उ० १० भा० गा० २४२-२६८ ॥

अलमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरित्तेऽ ॥१५७॥
 बत्तीसाए उ ठाणेहि, जो होति अपइद्वितो ।
 नङ्गलमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरित्तेऽ ॥१५८॥
 बत्तीसाए तु ठाणेहि, जो होति सुपतिद्वितो ।
 अलमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरित्तेऽ ॥१५९॥
 अद्विविहा गणिसंपय, एकेक्का चउविहा उ बोद्धव्या ।
 एसा खलु बत्तीसा, ते खलु ठाणा इमे होंति ॥१६०॥
 आयार सुय सरीरे, वयणे वायण मती पतोगमती ।
 एतेमु संपया खलु, अद्विमिया संगहपरिणा ॥१६१॥
 एसा अद्विविहा खलु, एकेक्का ए चउविहो भेदो ।
 इणमो उ समासेण, बोच्छामी आणुपुच्चीए ॥१६२॥
 आयारसंपयाए, संजमधुवजोगजुतया पढमा ।
 वितिय असंपग्गहिया, अणिययवित्ती भवे ततिया ॥१६३॥
 तत्तो य बुहुमीले, आयारं संपया चउद्देसा ।
 चरणमिह संजमो तु, तहियं णिच्चं तु उवउत्तो ॥१६४॥
 आयरिओ अ बहुस्सुय-तवस्सि-जच्चाइएहि व मदेहि ।
 जो होति अणुस्सित्तो, सो तु असंपग्गहीउ त्ति ॥१६५॥
 अणिययचारी अणियतवित्ती अगिहो य होति जो अणिसो ।
 णिहुयसहात्र अचंचल, णायब्बो बुहुसीलो त्ति ॥१६६॥
 बहुसुत परिजितसुते, विचित्तसुते य होति बोद्धव्ये ।
 बोसविसुद्धिकरे या, चउहा सुतसंपदा होति ॥१६७॥
 बहुसुत जुगप्पहाणे, अबंतर बाहिरं च बहु जाणे ।
 होति चसहग्गहणा, चारित्तं पी सुबहुर्युं तु ॥१६८॥
 सगणामं व परिजितं, उक्कम-कमयो बहूहि व कमेहिं ।
 ससमय-परसमएहि, उस्सग्ग-उववातयो वि त्रितू ॥१६९॥

द्वात्रिशत्
स्थानानि

अष्टैः सम्पदः

चतुर्वर्षाऽचार-
सम्पदःशुतसम्य-
चतुष्कम्

शरीरसम्प-
चतुष्क्रम्

वचनसम्प-
चतुष्क्रम्

वाचनासम्प-
चतुष्क्रम्

घोसा उदात्तमादी, तेहि विसुद्धं तु घोसपरिसुद्धं ।
एसा सुतोवसंपय, दारं, सरीरसंपयमतो वोच्छं ॥१७०॥
आरोह-परीणाहो, तह य अणोत्तप्या सरीरस्स ।
परिषुर्णिंदियमाऽऽद्य, संयतणथिरे य बोद्धवो ॥१७१॥
आरोहो दिग्बत्तं, विकर्वंभो होति तित्तियो चेव ।
आरोह-परिणाहो, य संपया एस णादवा ॥१७२॥
तपु लज्जाए धातृ, अलज्जणिज्जो अहीणसव्वंगो ।
होति अणोत्तपो खलु, दारं, अविकलइङ्दी तु परिषुणो ॥१७३॥
पढमादीसंययणो, बलियसरीरो थिरो गुणेयव्वो ।
एसा सरीरसंपय, दारं, एत्तो वयणमिम वोच्छामि ॥१७४॥
आएज्ज महुरवयणे, अणिसियवयणे तहा असंदिद्धे ।
आदिज्ज गज्जवको, दारं, अत्थवगाढं भवे महुरं ॥१७५॥
अहवा अफरुसवयणो, खीरासवलद्धिमादिजुत्तो वा ।
अहवा द्वसर-स्त्रहग-गंभीरजुओ महुरवको ॥१७६॥
णिसिसओ कोहादीहिं, राग-होसेहि वा वि जं वयइ ।
होति अणिसिसवययणो, जो वयती एयवइरित्तं ॥१७७॥
अव्वत्तं अफुडत्तं, अत्थवहुत्ता व होति संदिद्धं ।
विवरीयमसंदिद्धं, वयणेसा संपदा चतुहा ॥१७८॥
वायणभेदा चतुरो, विधिउहिसणा समुद्दिसणओ य ।
परिणिवविया वाए, णिजजवणा चेव अत्थस्स ॥१७९॥
तेणेव गुणेणं तू, वाएयव्वा परिक्षित्तुं सीसा ।
उहिसई विजिणेउं, जं जस्स तु जोग तं तस्स ॥१८०॥
अपरीणामगमादी, विगणित्तुमधायणे ण वाएति ।
जह आममट्टियघडे, अंवे व ण छुब्बेद स्त्रीरं ॥१८१॥

जदि छुब्बई विणस्सति, णस्सति वा एवमपरिणामादी ।
 णोहिस्से छेदसुरं, दारं, समुहिसे याऽवि तं चेव ॥१८२॥
 परिणिव्वविया वाए, जन्तियमेतं तु तरति तु घ्वेषुं ।
 जाहगदिद्वृतेण, परिजिए ताहङ्णु उहिसति ॥१८३॥

णिजजवयो अत्थस्सा, जो उवजाणेति अत्थोऽसुत्स्स ।
 अत्थेण वि णिव्वहति इ, अत्थं पि कहेति जं भणितं ॥१८४॥

मझसंपय चउभेदा, उग्गह ईहा अवाय धारणया ।
 उग्गहमति छुब्बेता, तथ इमे हौंति छुब्बेया ॥१८५॥

खिष्प बहु बहुविहं वा, धुव णिस्सित तह य होयऽसंदिद्धं ।
 ओगिण्हति एवीहा, अवायमिति धारणा चेव ॥१८६॥

परवाइण सिस्सेण व, उच्चारितमेत्तमेव ओगिण्हे ।
 तं खिष्पं बहुगुं पुण, पंच व छ व सत्त गंथसता ॥१८७॥

बहुविहङ्गेगपयारं, जह लिहति पहारए गणेह वि य ।
 अकखाणगं कहेति इ, सद्दसमूह वङ्गेगविहं ॥१८८॥

ण वि विस्सरइ धुवं तं, अनिस्सियं जं ण पोत्थए लिहितं ।
 अणुभासिय वत्र गेणहति, निस्संकित होअसंदिद्धं ॥१८९॥

उग्गहियस्स तु ईहा, ईहिए पच्छा अग्नंतर अवायो ।
 अवगते पच्छा धारण, तीय विसेसो इमो जवरं ॥१९०॥

बहु बहुविह पोराणं, दुद्दर णित्यं तहेव असंदिद्धं ।
 पोराण पुरा व जितं, दुद्दर णय-भंगुविलता ॥१९१॥

एत्तो उ पशोगमती, चउचिहा होति आणुपुञ्चीए ।
 आय पुरिसं च खेतं, वत्थुं वि पञ्जए वातं ॥१९२॥

मतिसम्ब-
चतुष्कम्

प्रयोगमति-
सम्पदः
चतुष्कम्

१८३ जाहगदिद्वृतेण जाहकस्तिर्यग्विशेषः; तद्वद्धान्तं यथा—“पातुं
 वेष्ट शोषं, खीरं पासाणि जाहओ लिइ। पमेव जितं काउं, पुच्छति
 मतिमं न खेदेति ॥१॥” आवश्यक हारिभट्टो टीका पत्र १०३ ।
 ताहङ्णु तदाऽन्यत ॥ १८७ परवाइण परवादिना ॥

बदुधी संप्रह-
परेज्ञासंपत्

जाणति पयोग भिसजो, वाही जेणाऽउरस्स छिजति उ ।
 हय वाओ व कहा वा, णियसत्ती णाउ कातवा ॥१९३॥
 पुरिसं उवासगाई, अहवा वी जाणगाइयं पुरिसं ।
 पुच्चं तु गमेऊणं, ताहे वाओ पउत्तव्वो ॥१९४॥
 खेत्त मालवमाई, अहवा वी साहुभावियं जं तु ।
 णाऊण तहा विहिणा, वाओ हु तहिं पउत्तव्वो ॥१९५॥
 वत्थुं पुण परवाई, वहुआगमिओ न वा वि नाऊणं ।
 राया व रायमत्तो, दारुण-भद्रस्सभावो वा ॥१९६॥
 एसा उ पओगमई, एत्तो योच्छामि संगहपरिणं ।
 सा वि य चउच्चिगप्पा, तीय विभागो इमो होइ ॥१९७॥
 बहुजणजोग्गं पेहे, खेत्तं तह पीढफलहमोगिणहे ।
 वासासु एते दोणिण वि, काले य समाणए काले ॥१९८॥
 पूर अहागुरुं पि य, चउत्थ एसा उ संगहपरिणा ।
 एत्तो एकेकीय य, इमा विभासा मुणेयव्वा ॥१९९॥
 वासे बहुजणजोग्गं, वित्थिणं जं तु गच्छपायोग्गं ।
 पडिलेह बाल-दुब्बल-गिलाण-मादेसमादीणं ॥२००॥
 खेत्त असइ अगहित्ता, ताहे गच्छंति ते उ अणत्थ ।
 पीढप्पलगगगहणे, ण उ मझलंती जिसिज्जादी ॥२०१॥
 वासासु विसेसेणं, अणी कालं तु गमय अणत्थ ।
 पाणा सीयल-कुंथादिआ य तो गहण वासासु ॥२०२॥
 जं जम्मि होति काले, कायच्चं तं समाणए तम्मि ।
 सज्जाय पेह उवही, उपायण भिक्खमादी तु ॥२०३॥
 अहगुरु जेणं पवाविओ तु जस्स व अहीत पासम्मि ।
 अहवा अहागुरु खलु, हर्वंति रातिणियतरया उ ॥२०४॥

१९३ णियसत्ती णाउ कातवा निजशक्ति ज्ञात्वा कर्तव्या ॥ १९६
 रायमत्तो दाजामात्यः ॥ १९८ इतोऽष्टव्यत्वार्दिश्चादाथः व्य० उ० १० गा०
 २८८-३३२ ॥ २०४ रातिणियतरया रातिनकराः व्रतपर्यायस्येष्वतराः ॥

तेसि अब्दुद्वाणं, दण्डगह तह य होति आयारे ।
 उवहीवहणं विस्सामणं च संपूर्यणा एसा ॥२०५॥
 एसा खलु बत्तीसा, जाणाति जो पतिद्वितो एत्थं ।
 ववहारे अलमत्थो, अहवा वि भवे इमेहिं तु ॥२०६॥
 छत्तीसाए तु ठाणेहिं, जो होयऽपरिणिद्विओ ।
 णऽलमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरित्तए ॥२०७॥
 छत्तीसाए उ ठाणेहिं, जो होति अपतिद्विता ।
 णऽलमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरित्तए ॥२०८॥
 छत्तीसाए उ ठाणेहिं, जो होइ परिणिद्वितो ।
 अलमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरित्तए ॥२०९॥
 छत्तीसाए उ ठाणेहिं, जो होइ सुपइद्विओ ।
 अलमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरित्तए ॥२१०॥
 जा होती बत्तीसा, तम्मी छोटूण विणयपडिवत्ती ।
 चतुर्भेदं तो होती, छत्तीसा एस ठाणाणं ॥२११॥
 बत्तीस वणिय च्चिय, वोच्छं चउभेय विणतपडिवत्ति ।
 आयरियंतेवासी, जह विणएत्ता भवे णिरिणो ॥२१२॥
 आयारे सुत विणए, विक्षिवत्तणे चेव होति बोधवो ।
 दोसस्स य णिगधाओ, विणए चउहेस पडिवत्ती ॥२१३॥
 आयारे विणयो खलु, चउविहो होति आणुपुञ्चीए ।
 संजमसामायारी, तवे य गणिविहरणा चेव ॥२१४॥
 एगङ्गविहारे या, सामायारी य एस चउहा तु ।
 एतेसि तु विभागं, वोच्छामि अहाणुपुञ्चीए ॥२१५॥
 संयममायरइ सतं, परं च गाहेइ संजमं णियमा ।
 सीयंतथिरीकरणं, उज्जुतचरणं च उव्वूहे ॥२१६॥
 सो सत्तरसो पुढवातियाण घट-परियावणो-हवणं ।
 परिहरियव्वं णियमा, संजमयो एस बोद्धच्चो ॥२१७॥

पद्मिश्रत्
स्थानानि

विनय
प्रतिपत्तयः

चतुर्धाऽऽ-
चारविनयः

पक्खे य पोसहेसुं, कारेति तवं सतं करेति विय ।
 भिक्खायरियाय तहा, णियुंजति परं सयं वा वि ॥२१८॥
 सञ्चम्बिम वारसविहे, णिउंजति परं सतं च उज्जमति ।
 गणसामायारीष, गणं विसीयंतु चोषति ॥२१९॥
 पडिलेहण-पक्खोडण-बाल-गिलाणाइवेयवचेसुं ।
 सीदंतं गोहती, सतं च जुतो तु एषसु ॥२२०॥
 एगल्लविहारादी, पडिया पडिवज्जए सतं बडणं ।
 पडिवज्जावे एवं, अप्पाण परं च विणएति ॥२२१॥
 आयारविणय एसो, जहकमं वणिओ समासेण ।
 एत्तो ऊ सुतविणयं, जहाणुपुर्विं पवक्खामि ॥२२२॥
 सुतं अथं च तहा, हितकर णिस्सेसयं च वाएइ ।
 एसो चउविहो खलु, सुतविणतो होति णायव्वो ॥२२३॥
 सुतं गाहेति जुतो, दारं, अत्थं च सुणावए पयत्तेण ।
 जं जस्त होति जोगं, परिणामगमादितं तु हियं ॥२२४॥
 णिस्सेसमपरिसेसं, जाव समतं तु ताव वाएति ।
 एसो सुतविणयो खलु, वोच्छं विक्खेवणाविणयं ॥२२५॥
 अहिङ्कं दिङ्कं खलु, दिङ्कं साहम्मयत्तविणएण ।
 चुतधम्म ठावे धम्मे, तस्सेव हितट्ट अब्मु^२ ॥२२६॥
 विणाणाभावम्बिवि, ‘खिव पेरणे’ विक्खविचु परसमया ।
 ससमते णमभिच्छुभे, अदिङ्कधम्मं तु दिङ्क वा ॥२२७॥
 धम्मसहावो सम्महंसण जं जेण पुर्विण उ लङ्क ।
 सो होयऽदिङ्कपुव्वो, तं गाहे दिङ्कपुव्वमिव ॥२२८॥
 जह भायरं व पियरं, व मिच्छदिङ्किं पि गाहे सम्मतं ।
 दिङ्कपुव्वं सावग, साहम्म करेइ पव्वावे ॥२२९॥
 चुतधम्मो णटधम्मो, चरित्तधम्माओँ दंसणाओ वा ।
 तं डावेति तहिं चिय, पुणो वि धम्मे जहुहिङ्के ॥२३०॥

चतुर्थ
श्रुतविनयः

चतुर्थ
विक्षेपणविनयः

तस्स त्ती तस्से व उ, चरित्तथम्मस्स बुड्डिहेतुं तु ।
 वारेतङ्गेसणादी, ण य गिष्ठे सयं हितद्वाए ॥२३१॥

जं इह-परलोए या, हितं सुहं तं खमं मुणेतव्वं ।
 णिस्सेयस मोक्खो तु, अणुगामङ्गच्छए जं तु ॥२३२॥

विक्षेपणविणएसो, जहकर्म वण्णितो समासेण ।
 एत्तो तु पवक्खामी, विणयं दोसाण णिघाते ॥२३३॥

दोसा कसायमाई, बंधो अहवा वि अट्टपयडीओ ।
 णिययं व णिच्छयं वा, वाय विणासो य एगद्वा २३४॥

रुद्गस्स कोइविणयण, दुड्गस्स य दोसविणयणं जं तु ।
 कंखिय कंसुच्छेए, आयप्पणिहाण चउहेसा ॥२३५॥

सीयधरम्मि व ढाई, वंजुलरुक्खो व जह व उरगविसं ।
 रुद्गस्स तहा कोहं, पविणेती उवसमेति त्ति ॥२३६॥

दुड्गो कसाय-विसयाइएहि माणपयभावदुड्गो व्व ।
 तस्स पविणेइ दोसं, णासयए धंसए व त्ति ॥२३७॥

कंखा उ भत्त-पाणे, परसमए अहव कंख एमाई ।
 तस्स पविणेइ कंखं, संखडि अण्णं व देसेण ॥२३८॥

चरगाइमाइएसु तु, अहिसमक्खो व्व अत्थि जा कंखा ।
 तं हेउ-कारणेहि, विणयउ जह होइ णिकंखो ॥२३९॥

जो एएसु ण वट्टइ, कोहे दोसे तहेव कंखाए ।
 सो होति सुप्पणिहिओ, सोभणपरिणामजुत्तो वा ॥२४०॥

छत्तीसेयाणि ठाणाणि, भणिताणि अणुपुव्वसो ।
 जो कुसलो एतेहि, सो ववहारी समक्खातो ॥२४१॥

अट्टहि अट्टारसहि य, दसहि य ठाणेहि जे अपारोक्खा ।
 आलोयणदोसेहि, छहि य अपारोक्ख विणेया ॥२४२॥

चतुर्वा दोष-
निर्वातविनयः

आलोयणागुणेहि, छहि य ठाणेहि जे अपारोक्खा ।
 पंचहि य णियंठेहि, पंचहि य चरित्तमंतेहि ॥२४३॥
 अद्वायारवमादी, वयछकादी हवंति यऽद्वरसं ।
 दसविहपायच्छित्ते, आलोयणमादिए चेव ॥२४४॥
 आलोयणदोसेहि, आकंपणमादिएहि दसहि तु ।
 छहि काएहि वएहि व, दसहि चाऽलोयणगुणेहि ॥२४५॥
 इमेहि—आथार विणयगुण कप्पदीवणा अत्तसोहि उजुभावो ।
 अज्जव मद्व लाघव, तुट्टी पलहायकरणं च ॥२४६॥
 मिच्छत्तत्तवाऽयारे, पदमं आलोयणा तहि पदमं ।
 विणयो विणासणं ति य, मायाए विणयणगुणेमो ॥२४७॥
 चारित्त कप्पौ णियमा, णिरनिशारित्त विगडिये सो य ।
 दीविय पभासिउ त्ति य, पगामिनो चेव एगद्वा ॥२४८॥
 अतियारपंकपंकंकितो य आया विसोहिओ होति ।
 आलोइए य आया, उजुभावे डात्रिओ होइ ॥२४९॥
 अज्जवभावे अज्जव, सयं चियाऽलोइए कओ होइ ।
 मद्वभावेणं पुण, अमाणि होइग आलोए ॥२५०॥
 अतियारगुरुपएणं, अक्कनालोनिए लहू होति ।
 सुद्धो हं ती य तुट्टी, दारं, अतियारुहो य पलहाणो ॥२५१॥
 आलोयणागुणेम्, जे ऊ एवं हवंतऽपारोक्खा ।
 छद्वाणयपडिएहि, छहि चेव य जे अपारोक्खा ॥२५२॥
 संखादीया ठाणा, छहि ठाणेहि पडियाण ठाणाणं ।
 जे संजया सरागा, एगे द्वाणे विगयरागा ॥२५३॥
 एआऽगमवहारी, पण्णत्ता राग-दोसणीहूया ।
 आणाए जिणिदाणं, जे ववहारं ववहरंति ॥२५४॥

२६६ गाथेयं व्य० उ० १० गा० ४५३ ॥ २५३ इतो द्राविद्यतिर्गथा:
 व्य० उ० १० गा० ३३३-३५२ ॥

इय भणिए चोएती, ते वोच्छिणा हु संपदं इहइं ।
 तेसु य वोच्छिणेसु, णथि विसुद्धी चरितस्स ॥२५६॥
 चोहसपुव्वधराणं, वोच्छेदो केवलीण वोच्छेदे । .
 केसिंचि य आदेसो, पायच्छित्तं पि वोच्छिणं ॥२५७॥
 जं जनिएण सुज्ञति, पावं तस्स तह देंति पच्छित्तं ।
 जिण-चोहसपुव्वधरा, तविवरीता जहिच्छाए ॥२५८॥
 पारगमपारगं वा, जाणंते जस्स जं च करणिज्जे ।
 देति तहा पच्चक्खी, घुणक्खरसमो तु पारोक्खी ॥२५९॥
 जा य ऊणाहिए बुत्ता, सुत्ते मग्गविराहणा ।
 ण सुज्जो तीइ देंतो उ, अमुद्धो कं च सोहए २५९॥
 देंता वि ण दीर्तंती, मास-चउम्मासियाओँ सोहीओ ।
 कुणमाणा विय सोहिं. ण पासिमो जो व सिं देज्जा ।२६०॥
 सोहीए य अभावे, देंताण करेंतगाण य अभावे ।
 वट्टति संपत्तिकाले, तिथं सम्मत-णागेहि ॥२६१॥
 णिज्जवगा य ण संती, महपुरिसाणं तु तेसि वोच्छेते ।
 तम्हा संपयकाले, णथि विसुद्धी सुविहियाणं ॥२६२॥
 एवं तु चोनियम्मी, आयरिओ भणति ण हु तुमे णातं ।
 पच्छित्तं कहितं तू, किं धरती किं च वोच्छिणं ? ॥२६३॥
 अत्थं पडुच्च सुत्त, अणागतं तं तु किंचि आमसति ।
 अथो वि को वि सुत्तं, अणागतं चेव आमसति ॥२६४॥
 सछं चिय पच्छित्तं, पच्चक्खाणस्स ततियवत्युम्मि ।
 तत्तो चिय णिज्जूहं, कप्प पक्ष्पो य बबहारो ॥२६५॥
 ताणि धरंती अज्ज वि, तेसु धरंतेसु कह तुमं भणसि ।
 वोच्छिणं पच्छित्तं ?, तथं इमा तु परुवणया ॥२६६॥

प्रायथिता-
भाविष्यं
चोदकस्य
वचनम्

आचार्यस्य
प्रतिवचः

२६४ आमसति आमृषति-विचारयति ॥ २६५ पक्ष्पो निशीशु
स्त्रम् ॥

सपदपर्वण अणुसज्जणा य दस चोहसऽहु दुष्पसहे ।
 अत्थि ण दीसति धणिएण विणा तित्थं च णिज्जवए॥२६७॥
 पण्णवगस्स तु सपदं, पच्छित्तं चोयगस्स तमणि ।
 तं संपयं पि विज्ञति, जहा तहा मे णिसामेहिं॥२६८॥
 झुंजति चक्की भोए, पासाए सिपिरयणणिम्मविए ।
 तं दहुं रायीणं, अणेसिच्छा समुप्पणा ॥२६९॥
 अम्हे कारावेमो, पासाए दरिसे चि इति तेहिं ।
 चित्तकरा पेसविया, णिउणं लिहिऊण आणेह ॥२७०॥
 पासाद् ससयणे भणहारितं तेहिं चित्तकारेहिं ।
 लीलविहृणं णवरि, आगारो होति सो चेव ॥२७१॥
 जह रूपादिविसेसा, परिहीणा होन्ति पागतजणस्स ।
 ण य ते ण होन्ति गेहा, झुंजति य तेसु ते भोगे ॥२७२॥
 एमेव य पारोक्खी, तदाऽणुरूपं तु सो व्व ववहरति ।
 किं पुण ववहरितव्वं, पायच्छित्तं इमं दसहा ॥२७३॥
 आलोयण पडिकमणे, मीस विवेगे तहा वियोसगे ।
 तव छेद भूल अणवह्या य पारंचिए चेव ॥२७४॥
 एतुवरि भणिणहिती, सवित्थरेणं तु आणुपुव्वीए ।
 एयं पुण जह धरती, जं जथा नं चिमाऽहंसु ॥२७५॥
 दसहा अणुसज्जंती, जा चोहसपुव्विपदमसंघरणे ।
 तेणाऽरेणऽहिं, तित्थंतिम जाव दुष्पसहो ॥२७६॥
 तम्मि कालगण तित्थं चरित्तं च वोच्छिज्जिहीति ॥
 दोसु तु वोच्छिणेस्त्र, चोहसपुव्वाऽतिमे य संघरणे ।
 तव(तो)पारंच-उणवट्टा, व्व-दस पच्छित्तवोच्छिणा॥२७७॥

२७३ वागतजणस्स शाकृतजनस्य ॥ २७५ पतुवरि पतद् उपरि-
 अग्रे । जथा तं चिमाऽहंसु यत्र तत् चेदमाह ॥ २७६ गाथेयं व्य०
 ३० १० गा० ३५३ ॥

सेस अट्ठहङ्गुसज्जति, जा तित्थं णव दसे य लिंगादी ।
 चोदे तं पि ण दीसदि, एवभण्टं गुरु भणति ॥२७८॥
 दोषु तु वोच्छिष्णेसू, अट्ठविहं देंतया करेता य ।
 ण य केयी दीसंती, एवभण्टस्स चतुगुरुगा ॥२७९॥
 दोषु तु वोच्छिष्णेसू, अट्ठविहं देंतया करेता य ।
 पञ्चकर्वं दीसंती, जहा तहा मे णिसामेहिं ॥२८०॥
 पंच णियंडा भणिया, पुलाग बउसा कुसील निर्गंडा ।
 तह य सिणाओ तेसि, पच्छित्त जहकर्म वोच्छं ॥२८१॥
 आलोयण पडिकमणे, मीस विवेगे तहा विओसगे ।
 तत्तो य तवे छेदे, पच्छित्त पुलागे छडप्पेते ॥२८२॥
 बगुस-पडिसेवगाणं, पायच्छित्ता हवंति सब्बे वि ।
 थेराण भवे कप्पे, जिणकप्पे अट्ठहा होति ॥२८३॥
 आलोयणा विवेगो वा, णियंडस्स दुवे भवे ।
 त्रिवेगो य सिणायस्स, एमेया पडिवत्तीओ ॥२८४॥
 पंचेव संजया खलु, णायसुएण कहिता जिणवरेण ।
 सामाइसंजयादी, पच्छित्त तेसि बुच्छामि ॥२८५॥
 सामाइसंजताणं, पच्छित्ता छेय-मूलरहियडहु ।
 थेराण जिणोणं पुण, तवगंतं छविहं होति ॥२८६॥
 छेदोवहावणिए, पायच्छित्ता हवंति सब्बे वि ।
 थेराण जिणाणं पुण, मूलंतं अट्ठहा होति ॥२८७॥
 परिहारविसुद्धीए, मूलंता अट्ठ होति पच्छित्ता ।
 थेराण जिणाणं पुण, छविहमेतं चिय तवंतं ॥२८८॥
 आलोयणा विवेगे य, ततियं तु ण विजइ
 सुहममिम संपराए, अहकखाए तहेव य ॥२८९॥

२७८ इत्यायोदश गाथा: व्य० उ० १० गा० ३५४-३६५॥

२८२ छ प्पेते षडप्येतानि ॥

प्रायश्चित्तविधा-
तृणामस्तित्वम्

वउभ-पडिसेवया खलु, इत्तिरि-छेदा य संजना दोणि ।
जा तित्थं अणुसज्जंति, अतिथि हु तेण तु पच्छिंत ॥२९०
जदि अतिथि ण दीसंती, केइ करेता उ भण्णती सुणसु ।
दीसंतु उवाण्ण, कुब्रंता तत्थिमं णातं ॥२९१॥
जह धणियो सावेक्खो, णिरवेक्खो वेव होइ [दुविहो] तु ।
धारणग संतविभवो, असंतविभवो य सो दुविहो ॥२९२॥
संतविभवो तु जाहेव मणितो ताहे देति तं सब्बं ।
जो पुण असंतविभवो, तस्स विसेसो इमो होति ॥२९३॥
णिरवेक्खो तिणि चयती, अक्ताण धणं च तह य धारणयं ।
सावेक्खो पुण रक्खति, अप्पाण धणं च धारणगं ॥२९४॥
जो तु असंतविभवो, दृष्टं वेत्तण पडइ पाडेण ।
सो अप्पाण धणं पि य, धारणगं चेव णासेति ॥२९५॥
जो पुण सहती कालं, सो अत्थं लहति रक्खति य तं च ।
ण किलिस्सइ य सतं पी, एव उवाओ तु सब्रत्य ॥२९६॥
जो तु धरेज्ज अवहूं, असंतविभवो सतं ।
कुणमाणो य कम्मं तु, णिविसे करिसावणं ॥२९७॥
अणमप्पेण कालेण, सो तगं तु विमोयए ।
दिहंतेसो भणितो, अथोवणयो इमो तस्स ॥२९८॥
संतविभवेहि तुल्ला, घिति-संघयणेहि जे उ संपण्णा ।
ते आवण्णा सब्बं, वहंति णिरणुगाहं धीरा ॥२९९॥
संघयण-घितीहीणा, असंतविभवेहि होति तुल्ला तु ।
णिरवेक्खो जदि तेसि, देति तयो ते ण सुजङ्गंति ॥३००॥
ते तेण परिज्ञता, लिंगविवेगं तु काउ वचंति ।
तित्थुच्छेदो एवं, अप्पा वि य चत्ता इणमो उ ॥३०१॥

सापेक्ष-निर-
पेक्षतया प्राय-
श्चित्तदाने ला-
भाइलामौ

२९३. इत आरम्भ नव गाया: घ्य० उ० १० भा० गा० ३६७-३७५ ॥

ते उड्हेतु पलाणा, पच्छा एकाणियो तयो होति ।
 ताहे किं तु करेतू ?, एवं अप्या परिच्छतो ॥३०२॥
 साविकखो पवयणम्मी, अणवत्थपसंगवारणाकुसलो ।
 चारित्तरक्खणद्वा, अब्रोच्छतीय तु विसुज्ज्ञे ॥३०३॥
 कल्लाणगमावणे, अतरंते जहकमेण काढं जे ।
 दस कारेंति चतुर्थे, तब्बिउणाऽऽयंबिलतवे य ॥३०४॥
 एकासण पुरिगद्वा, णिविगती चेव विगुणविगुणाओ ।
 पत्तेयाऽसहुदार्णं, कारेंति व सणिगासंति ॥३०५॥
 चउ-तिग-दुगकल्लाणा, एवं कल्लाणगं च कारिनि ।
 जं जो उ तरति तं तस्स देंति असहुस्स झोसेंति ॥३०६॥
 एवं सदयं दिज्जति, जेणं सो संजमे थिरो होति ।
 ण य सञ्चवहा ण दिज्जइ, अणवत्थपसंगदोसाओ ॥३०७॥
 तिलहारगदिङ्गतो, पसंगदोसेण जह वहं पत्तो ।
 जणणी य थण्डेयं, पत्ता अणिवारयन्ती तु ॥३०८॥
 णिभभत्थणाइ बितियाएँ वारिओ जीविआदिआभागी ।
 णेव य थण्डेदादी, पत्ता जणणी य अवराहं ॥३०९॥
 इय अणिवारियदोसा, संसारं दुक्खसागरमूर्वेति ।
 विणियत्तपसंगा पुण, करेंति संसार्वोच्छेदं ॥३१०॥
 एवं धरती सोहो, देन्त कर्त्ता वि एव दीसंति । दारं ।
 जं पि य दंसण-णाणेहि भाति तिर्थं ति तं मुणमु ॥३११॥
 एवं ते भणंतेण, सेणियमादी वि थाविया समणा ।
 समणस्स उ मुत्तम्मी, जथ्यी णरएमु उववातो ॥३१२॥

चरणस्थ
अस्तित्वा

३०२ पलाणा पलायिताः । एकाणियो एकाकी ॥

३०३ इत आरभैक्षादश गाया व्य० उ० १० भा० गा० ३७६-३८६ ॥

३०८ तिलहारगदिङ्गतो तिलहारकदण्टान्तः गुहन्त्वविनिश्चयवृत्तौ
उ० १ गाया २०० मध्ये, व्य० उ० १० भा० गाया ३८० टीकायां च
द्रष्टव्यः ॥

जं पि य हु एकवीसं, वाससहस्राइँ होइती तित्थं ।
 तं मिच्छा सिद्धी वा, सब्बगतीसुं पि होज्जाहि ॥३१३॥
 अण्णं च इमो दोसो, पच्छित्ताभावतो तु पावइ हु ।
 जह न वि चिढ्हति चरणं, तथं इमं गाहमाहंसु ॥३१४॥
 पायच्छित्ते असंतम्मि, चरित्तं पि ण चिढ्हति ।
 चरित्तम्मि असंतम्मि, तित्थे णो सचरित्या ॥३१५॥
 अचरित्याए तित्थे, णेवार्णं पि ण गच्छती ।
 णेवार्णम्मि असंतम्मि, सब्बा दिक्खा णिरस्थिया ॥३१६॥
 ण विणा तित्थं णियंठेहि, णियंठा व अतित्थगा ।
 छक्कायसंजमो जाव, ताव दुण्हाऽणुसज्जणा ॥३१७॥
 सब्बन्नूहि परुविय, छक्काय महव्वया य समितीओ ।
 स व्वेव य पण्वणा, संपयकालम्मि साहूणं ॥३१८॥
 तं णो वशइ तित्थं, दंसण-णाणेहि एव सिद्धं तु ।
 णिज्जवगा वोच्छिण्णा, जं पि य भणियं तु तं ण तहा ॥३१९॥
 सुण जह णिज्जवगात्थी, दीसंनि जहा य णिज्जविज्जंता ।
 इह दुविहा णिज्जवगा, अत्ताण परे य बोधव्वा ॥३२०॥
 पाओवगमे इंगिणि, दुविहा खलु हाँति आयणिज्जवगा ।
 णिज्जवणा य परेण व, भत्तपरिणाँ बोद्व्वा ॥३२१॥
 पाओवगमे इंगिणि, दोणि वि चिढ्हनु ताव मरणाइ ।
 भत्तपरिणाँ विहि, वाच्छामि अहाणुपुव्वीए ॥३२२॥
 पावज्जादी काउं, णेयव्वं ताव जाव वोच्छित्ती ।
 पंच तुलेतूण य सो, भत्तपरिणं परिणयो य ॥३२३॥
 सपरक्कमे य अपरक्कमे य वायाय आणुपुव्वी य ।
 सुत्तात्थजाणणं, समाहिमरणं तु कातव्वं ॥३२४॥

निर्यापकाना-
मव्ववच्छेदः

भक्तपरिज्ञा-
विधिः

भिक्ख-वियारसमत्या, जो अणगणं तु गंतु चाएति ।
 एस सपरक्कमो खलु, तविवरीओ भवे इयरो ॥३२५॥

एककेककं तं दुविहं, णिव्वाधायं तहेव वाधायं ।
 वाधाती वि य दुविहो, कालाइधरो व्व इयरो व्व ॥३२६॥

सपरक्कमं तु तहियं, णिव्वाधायं तहेव वाधायं ।
 वोच्छामि समासेण, ठप्पं अपरक्कमं दुविहं ॥३२७॥

तं पुण अणुगंतव्वं, दारेहि इमेहि आणुपुव्वीए ।
 गणणिसिरणाइहिं, तेसि विभागं तु वोच्छामि ॥३२८॥

गणणिसिरणा परगणा, सिति संलेहा अगोयऽसंविग्गे ।
 एगाऽऽभोगण अणे, अणपुच्छ परिच्छ आलोए ॥३२९॥

ठाण वसही पस्त्थे, णिजनवगा दब्बदायणा चरिमे ।
 हाणि परितंत णिजनर, संथारुच्चतणादीणि ॥३३०॥

सारेऊण य कवयं, णिव्वाधाएण चिंथकरणं च ।
 वाधाए जयणा या, भत्तपरिणाय कायव्वा ॥३३१॥

गणणिसिरणम्भि उ विही, जो कप्पे वणितो उ सत्तविहो ।
 सो चेव णिरसेसो, भत्तपरिणाएँ इहृषि ॥३३२॥

णिसिरित्तु गणं वीरो, गंतूण य परगणं तु सो ताहे ।
 कुणति दढब्बवसायो, भत्तपरिण्यं परिणयो य ॥३३३॥

किं कारण अब्बक्कमणं, थेराण इहं तवोकिलंताणं ? ।
 अब्बुज्जयम्भि मरणे, कालुणिया झाणवाधातो ॥३३४॥

सगणे आणाहाणी, अप्पत्तिय होति एवमादीहि ।
 परगणे गुरुकुलवासो, अप्पत्तियवज्जितो होति ॥३३५॥

उवगरणगणणिमित्तं, तु बुगहो दिस्स वा वि गणभेदो ।
 बालादी थेराण व, उचियाकरणम्भि वाधातो ॥३३६॥

निर्वाधाताया
 सव्वाधाताया-
 श्व सपराक्कमः
 भक्तपरिज्ञायाः
 स्वरूपम्

३२८ इतः पञ्च गाथाः द्य० उ० १० भा० गा० ३९९-४०३ ॥

३३४ इतः पञ्च गाथाः द्य० उ० १० भा० गा० ४०४-४०९ ॥

श्रितिद्वारम्

सिणेहो पेलवी होती, णिगण उभयस्स वि ।
 आह्व वा वि वाधाए, जो स होइ विउभमो ॥३३७॥
 दव्वसिती भावसिती, दव्वसिती होइ दारुणिस्सेणी ।
 भावसिति संजमो जा, तीय वि भंगा इमे होंति ॥३३८॥
 संजमठाणां कंडगाण लेसाठितीविसेसां ।
 उवरिल्ला परक्कमणं, भावसिती केवलं जाव ॥३३९॥
 भावसिती अहिगारो, विसुद्धभावेण तत्थ डातव्वं ।
 ण हु उद्धगमणकज्जे, हेट्टिल्लपदं पसंसंति ॥३४०॥

सिति च्छ दारं ॥

संलेखना-
द्वारम्

संलेहणा उ तिविहा, जहण मज्जा तहेव उक्कोसा ।
 छम्मासा वरिसं वा, बारस वरिसा जहाकमसा ॥३४१॥
 चिढ्ठु जहण मज्जा, उक्कोसं तत्थ ताव वोच्छामि ।
 जं संलिहिज्ञ मुणी, साहंती अप्पणा अदुं ॥३४२॥
 चत्तारि विचित्ताइँ, विगतीणिज्ञहियाइँ चत्तारि ।
 दोसु चउत्थाऽऽयामं, अविगिह विगिह कोडेकं ॥३४३॥ .
 संवच्छराइँ चउरो, तवं विचित्तं चउत्थमादीयं ।
 काऊण सव्वगुणितं, पारेती उगमविसुद्धं ॥३४४॥
 पुणरवि चउरणा तू, विचित्त काऊण विगतिवजं तु ।
 पारेति सो महापा, णिदं पणियं च वज्जेइ ॥३४५॥
 अणा दोणिण समाओ, चउत्थ काऊग पारे आयामं ।
 कंजीएण तु तयो, अणोक्कसमं दुहा काउ ॥३४६॥
 तत्थेकं छम्मासं, चतुर्थ छुट्टं च काउ पारेति ।
 आयामेण णियमा, वितिए छम्मासिएँ विगिहु ॥३४७॥

३४२ इतो नव गाथा: व्य० उ० १० भा० गा० ४११-४१८ ॥

३४४ सव्वगुणितं सव्वगुणिकं प्रतिबन्धरद्वितम्, यथेष्वमिति यावत् ।

अद्वम दसम दुवालस, काँच पारे तमेव आयामं ।
 अणोकहायणं तू, कोडीसहितं तु काजणं ॥३४८॥
 आयाम-चउत्यादी, काजण अपारिए पुणो अणं ।
 जं कुणयाऽयामादी, तं भण्णति कोडीसहितं तु ॥३४९॥
 आयंबिल उसिणोएण पारे हावंतो आणुपुव्वीए ।
 जह दीव-तेल्लु-वत्तीखथो समं तह सरीरायु ॥३५०॥
 बारसममिम य वरिसे, जे मासा उवरिमा उ चत्तारि ।
 पारणए तेसि तू, एकंतरतं इमं धारे ॥३५१॥
 तेल्लस्स उ गंदूसं, णीसट्टं जाव खेलसंबुत्तो ।
 तो णिसिरे खेलमत्ते, किं कारण ? गल्लधरणं तु ॥३५२॥
 लुकवत्ता मुहजंतं, मा हु खुहेज्ज चिं तेण धारेइ ।
 माऽह णमोक्कारस्सा, अपच्छलो सो हु होज्जाहि ॥३५३॥
 उकोसिया तु एसा, संलेहा मज्जिमा जहण्णा य ।
 संवच्छर छम्मासा, एयेव य मास-पक्केदिं ॥३५४॥
 एत्तो एगतरेण, संलेहेण खवेत्तु अपपाणं ।
 कुज्जा भत्तपरिणं, इंगिण पाओवगमणं च ॥३५५॥
 अगोयसगासमी, भत्तपरिणं तु जो करेज्जाहि ।
 चउगुरुगा तस्स भवे, किं कारण ? जेणिमे दोसा ॥३५६॥
 णासेइ अगीयत्थो, चउरंगं सव्वलोगसारंगं ।
 णट्टमिम य चउरंगे, ण हु सुलभं होति चउरंगं ॥३५७॥
 किं पुण तं चउरंगं, जं णांडुं दुल्लहं पुणो होति ? ।
 माणुस्सं धम्मसुती, सद्वा तह संजमे विरियं ॥३५८॥
 किह णासेति अगीतो, पढम-बितिएहि अहिओ सो उ ।
 ओभासे कालिमाए, तो निद्दम्मो चिं छड्डेज्जा ॥३५९॥

अगीत-
द्वारम्

अंतो वा धार्हि वा, दिया व रातो व सो विचित्रो तु ।
 अट्टदुहट्टवसट्टो, पडिगमणादीणि कुज्जाहि ॥३६०॥
 मरिझण अट्टज्जाणा, गच्छेज्ज व तिरिय वणसुरेसुं वा ।
 संभरिझण य वेरं, पडिणीयतं करेज्जाहि ॥३६१॥
 अहवा वि सञ्चरीए, मोर्यं देज्जाहि जायमाणस्स ।
 सो ढंडियादि होज्जा, रुट्टो साहे णिवाईं ॥३६२॥
 कुज्जा कुलादिपत्थरं, सो वा रुट्टो तु गच्छे मिच्छतं ।
 तापच्चयं तु दीहं, भमेज्ज संसारकंतारं ॥३६३॥
 सो दिट्टो य विर्गिचितो, संविग्नोहि तु अणसाहूहि ।
 आसासियमणुसट्टो, मरणज्जन्ड पुणो वि पडिवण्णो ॥३६४॥
 एए अणो य बहू, तहियं दोसा सपच्चवाया य ।
 एपहि कारणेहि, अगीये ण कप्पति परिणा ॥३६५॥
 तम्हा पंच व छ सत्त वा वि जोयणसने समहिए वा ।
 गीयत्थपायमूलं, परिमगेज्जा अपरितंतो ॥३६६॥
 एकं व दो व तिनि व, उक्कासं बारसेव वासाइ ।
 गीयत्थपायमूलं, परिमगेज्जा अपरितंतो ॥३६७॥
 गीतत्थदुल्लभं खलु, पडुच्च कालं तु मगणा एसा ।
 ते खलु मवेसमाणे, खेते काले य परिमाण ॥३६८॥
 तेण य गीयत्थेण, पवयणगहियत्थसञ्चसारेण ।
 णिज्जवएण समाही, कायब्बा उत्तिमट्टमि ॥३६९॥
 अगीय त्ति दारं ॥

एवमसंविग्ने वी, पडिक्कज्जंतस्स हेअंति चउगुरुगा ।
 किं कारणं तु ? तहियं, जम्हा दोसा हवंति इमे ॥३७०॥
 णासेति असंविग्नो, चउरंगं सञ्चलोयसारंगं ।
 णट्टमि य चउरंगे, ण हु सुलहं हेति चउरंगं ॥३७१॥

आहाकम्मिय पाणय, पुण्फा सीया य बहुजने णायं ।
 सेज्जा संथारो वि य, उवही विय होति अविसुद्धो॥३७२॥
 एने अणो य तहिं, बहवे दोसा सपञ्चवाया य ।
 एतेण कारणेण, असंविग्ने ण कर्पति परिणा ॥३७३॥
 तम्हा पंच व छ स्सत्त वा वि जोयणसते समद्दिष वा ।
 संविग्गपादमूलं, परिमग्नेज्जा अपरितंतो ॥३७४॥
 एकं व दो व तिणि व, उक्तोसं बारसेव वासाइ ।
 संविग्गपादमूलं, परिमग्नेज्जा अपरितंतो ॥३७५॥
 संविग्गदुल्लहं खलु, कालं तु पदुच्च मग्नणा एसा ।
 ते खलु गवेसमाणे, खेते काले य परिमाण ॥३७६॥
 तेण य संविग्गेण, पवयणगहियन्थसव्वसारेण ।
 णिज्जवगेण समाही, कातव्या उत्तिमट्टमिम ॥३७७॥

संविग्नेति दारं ॥

एगम्मि उ णिज्जवए, विराहणा होति कज्जहाणी य ।
 सो सेहा वि य चत्ता, पावयणं चेव उड्हाहो ॥३७८॥

एकद्वारम्

तस्सद्गतोभासण, सेहादिअदारें सो य परिचत्तो ।
 दारुं व अदाउं वा, हवंति सेहा वि णिद्धम्मा ॥३७९॥

द्वारम्

कूवइ अदिज्जमाणे, मारेति बल त्ति पवयणं चत्तं ।
 सेहा य जं पडिग्या, जणे अवणं पयासंति ॥३८०॥ दारं॥

आभोग-

सयमेवाऽभोएतुं, अतिसेसि णिमित्तियो व आयरिओ ।
 देवयणिवेयणेण व, जह णगरे कंचणपुरम्मि ॥३८१॥

द्वारम्

कंचणपुर गुरुसण्णा, देवयरुण्णा य पुच्छ कहणा य ।
 पारणग खीर रुहिरं, आपंतण संवणासणया ॥३८२॥

अहवा वि सो व परतो, पारग मिन्छत्त पारए गुरुगा ।
 असती खेमसुभिक्खे, णिव्वाघाते ण पडिवत्ती ॥३८३॥

सतं चेव चिरावासो, वासावासे तवस्तिं ।
 तेण तस्स विसेसेण, वासासु पदिवज्जणं ॥३८४॥
 असिंवोमादीपसु तु, पदिवज्जंते इमे भवे दोसा ।
 संजम-आयविराहण, आणाईया य दोसा उ ॥३८५॥
 असिंवादीहि वहंता, वं उवगरणं व संजता चता ।
 उवहिं विणा य छङ्गेण, चतो सो पवयणं चेव ॥३८६॥ दारं ।
 एगो संधारगतो, वितियो संलेहै ततिय पडिसेहो ।
 अपहुचंतःसमाही, तस्स व तेसिं व असमाही ॥३८७॥
 हविज्ज जदि वायातो, वितियं तत्थ ठावए ।
 चिलिमिलिं अन्तरे काउं, वहिं वंदावए जणं ॥३८८॥ दारं ।
 अणपुच्छाएँ गणस्सा, पदिच्छाए तं जती गुरु गुरुगा ।
 चत्तारि तु विणेया, गच्छमणिच्छते जं पावे ॥३८९॥
 पाणगादीणि जोगाणि, जाणि तस्स समाहिए ।
 अलंभे तस्स जाणाही, परिकेसो य जायणे ॥३९०॥
 असंथरं अजोगो वा, जोगवाही व जइ भवे ।
 एसणादिपरिकेसो, जा य तस्स विराहणा ॥३९१॥ दारं ॥
 अपरिच्छणमिम गुरुगा, दोङ्ह वि अणोणगं जहाकमसो ।
 होति विराहण दुविहा, एको एको व जं पावे ॥३९२॥
 तम्हा परिच्छणा खलु, दब्बे भावे य होति दोङ्हं पि ।
 तहियं तु जो परिच्छति, दब्बपरिच्छाए ते इणमो ॥३९३॥
 मादणपयकहियादी, दब्बे आणेह मे त्ति तो उदिते ।
 यदि उवहसंति ते तू, अहो इमो विगयगेहि त्ति ॥३९४॥
 किह मोच्छिइ त्ति भत्तं ?, तेसेवं दब्बयो परिच्छा उ ।
 भावे कसाइजंती, तेसि सगासे ण पदिवज्जे ॥३९५॥

३८५ इतो गाथाद्वादशकं न्य० १० गा० ४४९-४६० ॥ ३९५ मोच्छिइ
 मोक्षयति । तेसेवं तेषामेवम् ॥

अहु पुण विरुद्धरुवे, आणीऐ दुरुच्छए भणंतऽणं ।
 आणेमो ति ववसिए, पडिवज्जति तेसि सो पासे ॥३९६॥

एवंभासी ते तू, परिच्छए दव-भावयो विहिणा ।
 ते विय तं तु परिच्छे, दुविहपरिच्छाऐ इणमो तु ॥३९७॥

कलमोयणो य पयसा, अणं व सभावअणुमतं तस्स ।
 उवणीयं जो कुंछइ, दवपरिच्छाऐ सो सुद्धो ॥३९८॥

भावे पुण उच्छिज्जइ, किं संलेहो कतो ति णकयो ति ?
 इति उदिष्ट सो ताहे, हंतूण अंगुलिं दाए ॥३९९॥

पेच्छह ता मे एयं, किं कतौ ण कतो ति एव उदितम्भि ।
 भणति गुरु तो ण तयो, एयं चिय ते ण संलीढं ॥४००॥

ण हु ते दव्वसंलेहं, पुच्छे पासामि ते किसं ।
 कीस ते अंगुली भग्गा ?, भावं संलिहमाऽउर ! ॥४०१॥

भावो चिय एत्यं तू, संलिहियवो सदा पयत्तेण ।
 तेणाऽयट्ट साहे, दिङ्गोऽमच्च-कोंकणए ॥४०२॥

रणा कोंकणगाऽमच्चा, दो वि णिविसया कता ।
 दोद्धिए कंजियं छोहुं, कोंकणो तक्खणा गतो ॥४०३॥

भण्डीओ बड्लए काए, अमच्चो जा भरेइ तु ।
 ताव पुणं तु पंचाहं, णलिए णिहणं गतो ॥४०४॥

एवं जेहिं संलीढो, भावो ते तु साहगा ।
 असंलीढे ण साहेन्ति, अमच्चो इव ते खलु ॥४०५॥

ईदियाणि कसाए य, गारवे य किसे कुण ।
 ण चेयं ते पसंसामो, किसं साहु ! सरीरं ॥४०६॥

३९८ व्य० १० गा० ४६१ ॥ ३९९ हंतूण उत्प्लुत्य । दाप दर्शयेत् ॥
 ४०१ व्य० १० गा० ४६३ ॥ ४०३ गाथाद्विकं व्य० १० गा० ४६४-६५ ॥
 ४०६ व्य० १० गा० ४६६ ॥

आलोचना-
द्वारम्

एवं परिच्छिङ्गणं, जदि सुद्धो ताहे तं पडिच्छंति । दारं ॥
 ताहे य अत्सोहिं, करेति विहिणा इमेणं तु ॥४०७॥
 आयरियपादमूलं, गंतूणं सति परिककमे ताहे ।
 सघ्वेण अत्सोही, परसक्खीयं तु कायव्वा ॥४०८॥
 जह सुकुसलो वि वेज्जो, अण्णस्स कहेति अप्पणो वाही ।
 वेज्जस्स य सो सोतुं, तो परिकम्मं समारभइ ॥४०९॥
 जानंतेग वि एवं, पायच्छित्तविहमप्पणा णिउणं ।
 तह वि य पागडनरयं, आलोएतव्यं होति ॥४१०॥
 छत्तीसगुणसमण्णागणेण तेण वि अवस्स कायव्वा ।
 आलोयण निंदण गरहणा य ण पुणो य वितियं ति ॥४११॥
 किं कारणमालोयण, एवपयज्ञेण होति दायव्वा ? ।
 भण्णइ सुणद्व इणभो, आलोयंतस्स जे उ शुणा ॥४१२॥
 आयार विणयगुण कप्पदीवणा अत्सोहिउजुभावो ।
 अज्जव मद्व लायव, तुट्टी पल्हायजणणं च ॥४१३॥
 पावज्जादी आलोयणा तु तिणहे चतुक्किय विसोही ।
 जह अप्पणो तह परे, कायव्वा उत्तिमट्टम्मि ॥४१४॥
 तिणहे ती णाणादी, दव्वादि चउक्कगं मुणेयव्वं ।
 जो अतियारो तेमू, कयोँ आलोएति तं मध्वं ॥४१५॥
 णाणे वितहपरूषण, जं वा आसेवितं तदट्टाए ।
 चेयणमचेयणं वा, दव्वे खेत्तादिसु इमं तु ॥४१६॥
 णाणणिमितं अद्वाणमेति ओमे व अच्छति तदट्टा ।
 णार्णं च आगमेस्सइ, कुणती परिकम्मणं देहे ॥४१७॥
 पहिसेवति विर्गईओ, मेहादव्वे व एसती पियति ।
 वायंतस्स व किरिया, कया तु चणगादिहाणीए ॥४१८॥

४०८ गाथाचतुर्थं व्य० १० गा० ४८७-८० ॥ ४१० पागडतरयं
 प्रकटतरं-स्पष्टम् ॥ ४१३ गाथाच्चयोविश्वातिः व्य० १० गा० ४७३-९४ ॥

४२१ सलुद्धरणमिम शब्दयोद्धरणे अपराधालोचनायामित्यर्थः ॥
 ४२३ पलिउंचना प्रतिकुञ्चयतेऽन्यसेवितं अन्यथा कथयते यथा सा
 प्रतिकञ्चना । यवहारपीठिका गाथा ६५० पत्रं ५० ॥

पाणगजोग्गाहारे, उवेंति से तत्थ जत्थ ण उवेन्ति ।
 अपरिणया वं सो वा, अपच्चयन्गेहिरक्खद्वा ॥४३०॥
 भुत्तभोगी पुरा जो तु, गीयत्थो वि य भावितो ।
 संतेसाऽऽहरथम्मेसु, सो वि खिप्पं तु खुब्बती ॥४३१॥
 पडिलोम अणुलोमा वा, विसया जत्थ दूरतो ।
 ठावित्ता तत्थ से णिचं, कहणा जाणगस्स वि ॥४३२॥दारं ॥

निर्यापकद्वारम्

पासस्त्योसण्णकुसीलठाणपरिवज्जिया उ णिज्जवगा ।
 पियथम्मऽवज्जभीरु, गुणसंपण्णा अपरितंता ॥४३३॥
 जो जारिसतो कालो, भरहेरवएसु होति वासेसु ।
 ते तारिसया तइया, अडयालीसा तु णिज्जवगा ॥४३४॥
 उब्बत दार संथार कहग वादी य अगदारम्मि ।
 भत्ते पाण वियारे, कहग दिसा जे समत्था य ॥४३५॥
 दुवालससु एतेसु, एक्केक्के चउरो भवे ।
 दिसि चउसु पुव्वे एक्केक्के, अडयालीसं भवंती तु ॥४३६॥
 एवं खलु उक्कोसा, परिहायंती हवेंति दो चेव ।
 दा गीय किं णिमित्त ?, असुणकरणं जहणोणं ॥४३७॥दारं ॥
 तस्स य चरिमाहारो, इट्टो दायब्बो तण्हछेयद्वा ।
 सच्चस्स चरिमकाले, अतीव तण्हा समुज्जलइ ॥४३८॥
 णव विगइ सत्त ओदण, अद्वारस वंजणुच्चपाणं च ।
 अणुपुविविहारीणं, समाहिकामाण उवहरइ ॥४३९॥
 काल-सभावाणुमतो, पुच्छज्जुसिओ सुओवद्वो वा ।
 श्वोसिज्जति सो वि तहा, जयणाय चउविहाहारो ॥४४०॥
 तण्हछेदम्मि कते, ण तस्स तहितं पवत्तए भावो ।
 अहव कहिंचुप्पज्जति, तहवि णियत्तेइ एवं तु ॥४४१॥

४३१ संतेसाऽऽहरधम्मेसु सत्सु आहारधर्मेसु ॥ ४३७ गाथाषट्कं
 व्य० १० गा० ४९५-५०० ॥ ४४१ कहिंचुप्पज्जति कथञ्चिदुत्पयते ॥

किं व तं जोवभुत्तं मे, परिणामासुर्यि सुर्यि ? ।
 दिष्टसारो सुहं शाइ, चोयणेसेव सीययो ॥४४२॥
 चरिमं च एस शुंजति, सदाजणणं च होति उभए वि ।
 संजय-गिहियाणं वा, तो देंति इमीय तु विहीय ॥४४३॥
 तिविहं तु वोसिरिहीइ, सो ता उकोसगाइँ दव्वाइ ।
 मग्नेता जयणाए, चरिमाहारं पद्मसेति ॥४४४॥
 पासित्त ताणि कोयी, तीरप्पत्तस्स किं ममेतेहि ? ।
 वेरग्गमणुप्पत्तो, संवेगपरायणो होति ॥४४५॥
 सब्बं भोच्चा कोई, धिद्विकारं इमेण किं मे ? त्ति ।
 वेरग्गमणुप्पत्तो, संवेगपरायणो होति ॥४४६॥
 सब्बं भोच्चा कोई, मणुण्णरसपरिणतो हवेज्जाहि ।
 तं चेवडणुबंधतो, देसं सब्बं च रोहीया ॥४४७॥ दारं ॥
 विग्यीक्याणुबंधे, आहारडणुबंधणाएँ वोच्छेदो ।
 परिहायमाणदव्वे, गुणवह्नि समाहि अणुकंपा ॥४४८॥
 दव्वियपरीणामं ता, हावेति दिणे दिणे तु जा तिण्णि ।
 बिन्ति ण लभंति दुलभे, सुलभम्मि वि होतिमा जयणा ॥४४९॥
 आहारं ताव छिदाहि, नेहि तो णं चइस्ससि ।
 जं भुत्तं ण हु उच्चं ते, तीरप्पत्तो तमिच्छसि ॥४५०॥ दारं ॥
 वह्निं अपरितंता, दिया व रायो व सब्बपरिकम्मं ।
 पडियरगा मुणिवरगा, कम्मरयं णिज्जरेमाणा ॥४५१॥

हानिद्वारम्

जो जत्थ होति कुसलो, सो तु ण हावेइ तं सइ बलम्मा
 उज्जुत्ता सति जोगे, तस्स वि दीवेति तं सहूँ ॥४५२॥ दारं ॥

अपरितान्त-
द्वारम्

४४२ शाइ चोयणेसेव सीययो ध्यायति चोदना षष्ठै सीदतः ॥
 ४४४ गाथाद्विकं व्य० १० गा० ५०१-२ ॥ ४४५ ममेतेहि मम पतैः ॥
 ४४७ इतः ४७२ गाथान्ता गाथा व्य० १० गा० ५०३-२८ ॥ ४४९ होतिमा
 भवति इथम् ॥

निर्जराद्वारम् देहविओगो स्त्रिपं, व होज्ज अहवा वि कालकरणेण ।
 दोषं पि णिज्जरा वट्टमाणो गच्छो उ एयद्वा ॥४५३॥
 कम्ममसंखेजजभवं, खवेइ अणुसमयमेव आउत्तो ।
 अण्णयरम्मि वि जोगे, सज्जायम्मी विसेसेण ॥४५४॥
 कम्ममसंखेजजभवं, खवेइ अणुसमयमेव आउत्तो ।
 अण्णयरम्मि वि जोगे, काउस्सगे विसेसेण ॥४५५॥
 कम्ममसंखेजजभवं, खवेइ अणुसमयमेव आउत्तो ।
 अण्णयरम्मि वि जोगे, वेयावचे विसेसेण ॥४५६॥
 कम्ममसंखेजजभवं, खवेति अणुसमयमेव आउत्तो ।
 अण्णयरम्मि वि जोगे, विसेसतो उच्चिमद्वम्मि ॥४५७॥ दारं ॥

संस्तारद्वारम् संथारो उच्चिमद्वे, भूमि-सिला-फलगमादि पायच्चा ।
 संथारपद्मादी, दुगचीराज वहू वा वि ॥४५८॥
 तह वि असंथरमाणे, कुसमादी तिण्णि अज्ञुसिरतणाति ।
 तैसऽसति असंथरणे, व होज्ज मुसिरा वि तो पच्छा ॥४५९॥
 तह वि असंथर कोतव, पावारग नवय तूलि भूमीए ।
 एमेव अणहियासे, संथारगमादि पल्लके ॥४६०॥ दारं ॥
 पटिलेहण संथारं, पाणग उच्चन्तणादि णिगमणं ।
 सयमेव करेति सहू, असहुस्स करेति अणे उ ॥४६१॥
 कायोवचितो बलवं, णिक्खमण पवेसणं च सो कुणति ।
 तह वि य अविसहमाणं, संथारगतं तु संथारे ॥४६२॥
 संथारो तस्स मउतो, समाहिहेउं तु होति कायच्चो ।
 तह वि य अविसहमाणे, समाहिहेउं उदाहरणं ॥४६३॥ दारं ॥

स्मारणाद्वारम् धीरपुरिसपण्णते, सप्पुरिसणिसेविए परमरम्मे ।
 धण्णा सिलातलतले, णिरावयक्खा णिक्खजंति ॥४६४॥

४५८ उच्चिमद्वे उत्तमायें चरिमाराधनावस्तरे ॥ ४६३ मउतो मृदुकः ॥

जदि ताव सावया कुलगिरिकंदरविसमकडगदुग्नेसु ।
साहेंति उत्तिमदुं, धितिधणियसहायगा धीरा ॥४६५॥
कि पुण अणगारसहायगेण अणोणसंगहबलेण ।
परलोतिए ण सका, साहेउं अप्पणो अद्व ? ॥४६६॥
जिणवयणमध्यमेयं, णिजणाहुइ सुणेतेण ।
सका हु साहुमज्जे, संसारमहोदहिं तरितु ॥४६७॥
सब्बे सब्बद्वाए, सब्बण्णू सब्बकम्मभूमीसु ।
सब्बगुरु सब्बमहिया, सब्बे मेरुभ्म अहिसित्ता ॥४६८॥
सब्बाहि वि लद्दीहिं, सब्बे वि परीसहे पराइत्ता ।
सब्बे वि य तित्थगरा, पायोवगमेण सिद्धि गया ॥४६९॥
अवसेसा अणगारा, तीय-पदुपण-उणागया सब्बे ।
केई पायोवगया, पञ्चकखार्णिगिणी केयी ॥४७०॥
सब्बाओ अज्जाओ, सब्बे वि य पढगसंघयणवज्जा ।
सब्बे य देसनिरया, पञ्चकखाणेण तु मरंति ॥४७१॥
सब्बमुहृपभवाओ, जीवियसाराओ सब्बजणयाओ ।
आहाराओ रतणं, ण विज्जए उत्तिमं अणं ॥४७२॥
सेलेसि सिद्ध विगगह, केवलिओधायए य मोत्तूणं ।
सब्बे सब्बावत्थं, आहारे हैंति आयत्ता ॥४७३॥
तं तारिसयं रयणं, सारं जं सब्बलोगरयणाणं ।
सब्बं परिच्छित्ता, पाओवगया एविहरंति ॥४७४॥
एवं पाओवगमं, णिप्पडिकम्म जिणेहि पणत्तं ।
जं सोङ्गण परिणी, ववसायपरिकम्प कुणति ॥४७५॥ दारं ॥
कोयिं परीसहेहिं, वाउलिओ वेयणट्टिओ वा वि ।
ओभासेज्ज कथाई, पढमं वितियं च आसज्ज ॥४७६॥

४६९. पराहता पराजित्य ॥ ४७४ इति ४८७ गाथान्ता गाथा स्थ०
१० गा० ५३०-४३ ॥ ४७६ वेणुगुप्तो वेदनार्तः ॥

गीयत्थमगीयत्थं, सारेऽं तह विबोहणं काउं ।
 तो पडिबोहय छट्टे, पढमे पगए सिया वितिए ॥४७७॥

हन्दि दु परीसहचमू, जोहेतवा मणेण काएण ।
 तो मरणदेसयाले, कवयबूझा तु आहारो ॥४७८॥

णायं संगामदुगं, महसिल-रहमुसलवणणा तेसि ।
 असुर-सुरिन्दावरणं, चेडग एगो गह सरस्स ॥४७९॥

महसिलकंटे तहियं, वट्टे कूणिओ तु रहिएण ।
 रक्खगवलगेणं, पहतो पट्टमिम कणएण ॥४८०॥

उफिफितुं सो कणओ, कवयावरणमिम तो ततो पडितो ।
 तो तस्स कोणिएण, छिणं सीसं सुरपेण ॥४८१॥

दिंडुतस्सोवणओ, कवयत्थाणो इहं तहाऽहारो ।
 सत्‌ परीसहा खलु, आराहण रज्जथाणीया ॥४८२॥

जह वाऽउटियपाए, पायं काऊण हत्थिणो पुरिसो ।
 आरुहति तह परिणी, आहारेण तु ज्ञाणवरं ॥४८३॥

उवगरणेहि विहूणो, जह वा पुरिसो ण साहए कजं ।
 एवाऽहारपरिणी, दिंडुता तत्थिमे होंति ॥४८४॥

लक्ष पवए जोहे, संगामे पत्थिए इय ।
 आतुरे सिक्खए चेव, दिंडुत समाहिकामेतो ॥४८५॥

दत्तेणं णावाए, आउह तहोवाहणोसहेहिं च ।
 उवगरणेहिं च विणा, जहसंखमसाहगा सञ्चे ॥४८६॥

एवाऽहारेण विणा, समाहिकामो ण साहैं समाहिं ।
 तम्हा समाहिहेउं, दायब्बो तस्स आहारो ॥४८७॥

४७९-४८१ पतद्वायागतश्चेटक-कोणिकसम्बन्धः महाशिला रथ-
 मुशालवणिना च भगवतीद्वासप्रसादशतकनवमोहेशकादवसेया । पत्र ३२६ ॥

४८६ दत्तेणं दात्रेण ॥

धिति-संयणविजुतो, असमत्यो परीसहेऽहियासेउ ।
 फिद्विति चंदगविज्ञा, तेण विणा कवयभूषणं ॥४८८॥
 सरीरमुज्जियं जेण, को संगो तस्स भोयणे ? ।
 समाहिसंधानहेउं, दिज्जए सो सि अंतिए ॥४८९॥
 सुद्धं एसिलु ठार्वति, हाणिओ वा दिणे दिणे ।
 पुञ्चुत्ताए उ जयणाए, तं तु गोवेन्ति अण्णहिं ॥४९०॥ दारं॥
 णिव्वाघाएणेवं, कालगयविगिंचणा विहीपुञ्च ।
 कातव्र चिंधकरणं, अचिंधकरणे भये गुरुगा ॥४९१॥
 उवगरण सरीरम्मिय, अचिंधकरणम्मिमंडिओ तहियं ।
 मग्मणगवेसणाए, गामाणं यायणं कुणति ॥४९२॥ दारं ॥
 ण पगासेज्ज लहुत्तं, परीसहुदएण होज्ज वाघाओ ।
 उप्पणे वाघाए, जो गीयत्थाण तु उवाओ ॥४९३॥
 को गीयाण उवाओ ?, संलेहग उट्टविज्जए अणो ।
 उच्छहए जो वडणो, इयरे उ गिलाणपरिकम्म ॥४९४॥
 वसभो वा ठाविज्जति, अण्णस्सऽसतीअ तम्मिं संथारे ।
 कालगतो त्ति य काउं, संझाकालम्मिं णीणंति ॥४९५॥
 एव तू णायम्मी, ढंडियमादीहि होति जयणेसा ।
 सत गमण पेसणं वा, खिसण चउरो अणुघाता ॥४९६॥
 सपरकम्मे य भणियं, णिव्वाघाइं तहेव वाघायं ।
 णिव्वाघाइम इयरं, एत्तो अपरकम्म वोच्छं ॥४९७॥
 अपरकम्मो बलहीणो, अण्णगण ण जाति कुणइ गच्छम्मिय ।
 सपरकम्मो व्व सेसं, णिव्वाघाती गतो एसो ॥४९८॥
 वाघाति आणुपुञ्ची, रोगाऽयंकेहि णवरि अभिभूओ ।
 बालमरणं पि य सिया, मरेज्ज उ इमेहि हेऊहिं ॥४९९॥

विहरण-
द्वारम्

यतनाद्वारम्

लिर्याघात-
सघाघाता-
पराकम्मभक्त-
परिज्ञायाः
स्वरूपम्

४८८ चंदगविज्ञा चन्द्रकवेधः पुत्तलिकाक्षिचन्द्रकस्य वेधः ॥
 ४८९ इतः ४९७ गाथान्ता गाथा व्य० १० गा० ६४४-६२ ॥ ४९९ इतः
 ५०५ गाथान्ता गाथा व्य० १० गा० ६५३-५९ ॥

वाल-अच्छभलल-विसग्य-विसूयिगा अयंक सणिकोसलए ।
 उसास गद्ध रज्जू, ओमा-असिव-अहिवाय-संबदे ॥५००॥
 वालेण गोणसाइण, खइओ होज्जाहि सडिउमारद्दो ।
 कण्णोट्टणासिगादी, विभंगिया अच्छभललेण ॥५०१॥
 लद्दो व विसेणं त्, विमूयिया वा से उद्धिता होज्जा ।
 आर्थंको वा कोयी, खयमादी उद्धिओ होज्जा ॥५०२॥
 तिणिं तु वारा किरिया, तस्सकया ण विय उवसमो जातो ।
 जह ओमे कोसलेणं, सणीणं पंच उ सयाई ॥५०३॥
 सणीणं रुद्धाई, अहयं भत्तं तु तुब्ब दाहामि ।
 लाभंतरं च णाउं, लुद्देणं विकिक्यं धण्णं ॥५०४॥
 तो णाउ विचिठ्ठेदं, उसासणिरोहमादिणि कताणि ।
 अणहीयासेन्तेहि, खुहवेदण ओमे साहूहि ॥५०५॥
 एवं ता कोसलए, अणम्मि वि ओमो होज्ज इमेव ।
 सहसा छिणद्वाणे, असिवग्गहिया व कुज्जाहि ॥५०६॥
 अभिधाओ वा विज्जू, गिरिभित्ती कोणगादि वा होज्जा ।
 संद्ध इत्य-पादादयो व वादेण होज्जाहि ॥५०७॥
 एतेहि कारणेहि, वायाइम मरण होति जायन्वं ।
 परिकम्ममकाऊणं, पञ्चक्षवाई ततो भत्तं ॥५०८॥
 अह पुण जदि होज्जाही, पंडियमरणं तु काउ असमत्यो ।
 उसास गद्धपट्टं, रज्जुगहणं व कुज्जाहि ॥५०९॥
 अणुपुव्विविहारेण, उस्सगणिवाइयाण जा सोही ।
 विहरंतएण सोही, भणिता आयारलोवा या ॥५१०॥
 एसा पञ्चक्षवाणे, आय परे भणिय णिज्जवाण विही ।
 इंगिणि-पायोवगमे, वोच्छामी आयणिज्जवणं ॥५११॥

पव्वज्जादी काउं, जेतव्वं जाव होयऽबोच्छत्ती ।
 पंच तुलेतूण य सो, इंगिणिमरणं ववसिओ यु ॥५१२॥

इतिनीमरणम्

आय-परपरिकम्बं, भत्तपरिणाँदो अणुष्णाता ।
 परिवज्जिया य इंगिणि, चउविवहाहारविरती य ॥५१३॥

ठाण णिसीय तुयट्टण, इत्तिरियाइं जहासमाहीए ।
 सथमेत्र य सो कुणती, उवसग्ग परीसहऽहियासे ॥५१४॥

संघयण-धितीजुत्तो, णव-दसपुव्वा सुतेण अंगा वा ।
 इंगिणिमरणं णियमा, पडिवज्जइ एरिसो साहू ॥५१५॥

पव्वज्जादी काउं, जेयव्वं जाव होयऽबोच्छत्ती ।
 पंच तुलेतूण य सो, पायोवगमं परिणतो य ॥५१६॥

पादपोप-
गमनम्

तं दुविहं णायव्वं, णीहारिं चेव तह अणीहारिं ।
 वहिता गामादीणं, गिरिकंद्रमादि णीहारिं ॥५१७॥

वइयादिसु जं अंतो, उट्टेउपणा य ठाय अणीहारिं ।
 कम्हा पादवगमणं ?, जं उवमा पादवेणेत्यं ॥५१८॥

सम विसमम्भि व पडिओ, अच्छति जह पादबो व णिकंपो ।
 णिच्चल णिप्पडिकम्मो, णिकिखवती जं जहिं अंगं ॥५१९॥

तं रित होति तह च्चिय, णवरं चलणं परध्ययोगातो ।
 वायादीहिं तस्सम व, पडिणीयादीहिं तह तस्स ॥५२०॥

तसपाण-बीयरहिते, व्रिच्छिणवियार थंडिल विसुद्दे ।
 णिहोसा णिहोसे, उवेति अब्भुज्जयं मरणं ॥५२१॥

पुव्वभवियवेरणं, देवो साहरइ कोति पाताले ।
 मा सो चरिमसरीरो, ण वेदणं किंचि पाविहती ॥५२२॥

उप्पणे उवसग्गे, दिव्वे माणुस्सए तिरिक्ते य ।
 सव्वे पराजिणिता, पायोवगया पविहरंति ॥५२३॥

५१२ गाथाचतुष्कं व्य० १० गा० ५६३-६६ ॥ ५१८ वइया ब्रजिका
 गोकुलम् ॥ ५२१ गाथाचिर्कं व्य० १० गा० ५६८-७० ॥ ५२२ साहरइ
 कोति सहरति कोऽपि ।

देव-णर दुगतिगऽस्से, केयी पक्खेवं सिथा कुज्जा ।
 वोसट्ट-चत्तदेहो, अहाउयं कोइ पालिज्जा ॥५२४॥

अणुलोमा पडिलोमं, दुंगं तु उभयसहिया तिंगं होति ।
 अहवा चित्तमचित्तं, दुंगं तिगी मीसग समग्ं ॥५२५॥

पुढिं-दग-आगणि-मारुय-बणस्सति-तसेसु कोइ साहरइ ।
 वोसट्ट-चत्तदेहा, अहाउयं कोइ पालेज्जा ॥५२६॥

थिति-बलजुत्तेहि तहि, उवसग्गा जह सठा उ धीरेहि ।
 णिदरिसणा केइ तहि, वोच्छाभि इमे समासेण ॥५२७॥

मुणिमुव्वयंतेवासी, खंदगमणगार कुंभकारकटे ।
 देवी पुरंदरजसा, डंडगि पालक मरुगे य ॥५२८॥

पचसया जंतेण, स्टेण पुरोहिएण मलिया उ ।
 राग-होसतुलग्ं, समकरण चित्तयंतेहि ॥५२९॥

जंतेहि करकएहि व, सत्थेहि व सावएहि विविहेहि ।
 देहे विद्धंसन्ते, ण य ते ज्ञाणातो फिट्टंति ॥५३०॥

पडिणीययाएँ कोई, अग्गि सि पदेज्ज असुभपरिणामो ।
 पादोवगते संते, जह चाणकस्स वा करिसे ॥५३१॥

पडिणीययाएँ कोई, चम्मं से खीलएहि विहणिता ।
 महु-ययमकिखयदेह, पिवीलियाणं तु दिज्जाहिं ॥५३२॥

जह सो चिलायषुत्तो, वोसट्ट-णिसट्ट-चत्तदेहाओ ।
 सोणियगंधेण पिवीलियाहि जह चालणि व कतो ॥५३३॥

५२४ गाथात्रिक व्य० १० गा० ५७४-७६ ॥ ५२७ सठा सोहाः ॥
 ५२८-१० स्कन्दकदृष्टान्त उत्तराध्ययनस्त्रे द्वितीयाध्यययननिर्युक्तौ
 १११-११३ गाथासु तट्टीकायां च वर्तते । पत्र ११४ ॥ ५२८ गाथाद्वादशकं
 व्य० १० गा० ५८९-६०० ॥ ५३३ चिलातिपुओदाहरणमावश्यकचूर्णी-
 तोऽवस्थेयम् गाथा ८७२ पत्र ४९७ ॥

मोगल्लसेलसिहरे, जह सो कालासवेसिओ भगवं ।
 खइओ वित्तिऽर्ण, देवेण सियालरुवेण ॥५३४॥
 जह से वंसिपदेसी, वोसटु-णिसटु-चत्तदेहाओ ।
 वंसीपत्तेहि विणिगगएहि आगासमुजिन्नतो ॥५३५॥
 जहर्वतीसुकुमालो, वोसटु-णिसटु-चत्तदेहाओ ।
 धीरो सपेल्लियाए, सिवाएँ खइओ तिरत्तेण ॥५३६॥
 जह ते गोढ्डाणे, वोसटु-णिसटु-चत्तदेहागा ।
 उदगेणुबुधमाणा, वियरम्मी संकरे लगा ॥५३७॥
 जह सा वत्तीसघडा, वासटु-णिसटु-चत्तदेहागा ।
 धीरायाएण उ दीविएण दिलयम्मी ओलइया ॥५३८॥
 बावीस आणुपुच्ची, तिरिक्ख मणुया व भंसणत्थाए ।
 विसयाणुकंपरक्खण, करेज देवा व मणुया वा ॥५३९॥
 जह णाम असी कोसी, अणो कोसी असी वि खलु अणो।
 इय मे अणो देहो, अणो जीवो त्ति मण्णति ॥५४०॥
 एगंतणिजजरा से, दुविहा आराहणा धुवा तस्स ।
 अंतकिरियं च साहू, करेज देवोवर्ति वा ॥५४१॥
 एवं धिति-बलजुत्तो, अहियासेति पदिलोम उवसगे ।
 एत्तो पुण अणुलोमे, जह सहती ते तहा बोच्छं ॥५४२॥
 सकारं सम्माणं, एहाणादीयाणि तत्य कुज्जाहि ।
 वोसटु-चत्तदेहो, अहाउयं कोइ पालेज्जा ॥५४३॥
 पुच्चभवियपेष्ठं, देवो देवकुरु-उत्तरकुरासु ।
 कोई हु साहरेज्जा, सव्वसुहा जत्य अणुभावा ॥५४४॥

५३४ कालासवेसिकोदन्तं उत्तराध्ययनस्त्रद्वितीयाध्ययननिर्युक्ति-
 ११५ गाथातस्तद्वृत्तितश्चाश्वसेयम् पञ्च १२० ॥ ५३५ अवन्तीसुकुमाल-
 वृत्तान्त आवश्यकचूर्णीद्वितीयभाग पञ्च १२५ गाथा १३० चूर्णितोऽ-
 वधेयः ॥ ५४० व्य० १० गा० ५४१ ॥ ५४१ व्य० १० गा० ५४२ ॥
 ५४३ गाथैकादशकं व्य० १० गा० ५४४-५४८ ॥

पुव्वभवियपेमेण, देवो साहरति णागभवणम्मि ।
जहियं इट्टा कंता, सव्वसुहा होंति अणुभावा ॥५४५॥
बचीसलक्खणधरो, पायोवगयो य पागडसरीरो ।
एरिसव्वेसिणि कण्णा, रायविदिण्णा तु गिणहेज्जा ॥५४६॥
मज्जण-गंधं पुफ्फोवकार-परियारणं च कुज्जाहिं ।
सा पवर रायकण्णा, इमेहिं जुत्ता गुणगणेहिं ॥५४७॥
णवयंगसोयबोहिय, अट्टारसरतिविसेसकुसला तु ।
चोयट्टीमहिलगुणा, णिउणा य विसत्तरिकलाहिं ॥५४८॥
दो सोय-णेचमादिग, णवंगसोया हवन्ति एतेसु ।
देसीभास अठारस, रतीविसेसा उ उगुवीसं ॥५४९॥
कोसल्लगे व वीसइविहं तु एमादिएहिं तु गुणेहिं ।
जुत्ताए रूच-जोच्वण-विलास-लायणकलियाए ॥५५०॥
चउकण्णम्मि रहस्से, राएणं रायटिण्णपसराए ।
तिमि-मगरेहि व उद्धी, ण खोभितो जो मणो मुणिणो
॥५५१॥

जाहे पराइया सा, ण समत्या सीलखंडणं काउं ।
णेडण सेलसिहरं, तो सिलमुवरि मुयति तस्स ॥५५२॥
एगंतणिज्जरा से, दुविहा आराहणा धृवा तस्स ।
अंतकिरिया व साहू, करेज देवोववर्ति वा ॥५५३॥
एमादीहिं वहुविहं, दुविहं तिविहेहिं ते महाभागा ।
घोरेहि उवसगेहिं, चालिज्जन्ता वि णिहयया ॥५५४॥
पुवा-उवर-दाहिण-उत्तरेहिं वाएहिं आवयंतेहिं ।
जह ण वि कंपइ मेरू, तह ते झाणाओ न चर्लिति ॥५५५॥
पढमम्मि य संघयणे, वट्टता सेलकुह्वसामाणा ।
तेसि पि य वोच्छेदो, चउदसपुव्वीण वोच्छेदे ॥५५६॥

एयं वाओवगमं, णिष्पदिकम्भं जिनेहि॑ पणतं ।
तित्यर-गणहरे॒हि॒य, साहूहि॒य सेवियमुदारं ॥५५७॥

एवं जहाणुरुचा, संपतिकालम्भं अतिथ जह सोही ।
विडजंति य सोहिकरा, तं सव्वेयं समक्रवायं ॥५५८॥

एसाऽगमववहारो, जहोवएसं जहकमं कहिओ ।
एतो सुतववहारं, सुण वच्छ ! जहाणुपुबीए ॥५५९॥

णिज्जदं चोइसपुविएण जं भद्रवाहुणा सुत्तं ।
पंचविद्वो ववहारो, दुवालसंगस्स णवणीयं ॥५६०॥

जो सुतमहिज्जति बहुं, सुत्तत्थं च णिउणं ण याणाति ।
कप्पे ववहारम्भं य, ण सो पमाणं सुतधराणं ॥५६१॥

जो सुतमहिज्जति बहुं, सुत्तत्थं च णिउणं वियाणाति ।
कप्पे ववहारम्भं य, सो उ पमाणं सुतधराणं ॥५६२॥

कप्पस्स य णिज्जुत्ति, ववहारस्सेव परमणिउणस्स ।
जो अत्थओ न जाणति, सो ववहारी णऽणुणातो ॥५६३॥

कप्पस्स य णिज्जुत्ति, ववहारस्सेव परमणिउणस्स ।
जो अत्थतो विजाणति, ववहारी सो अणुणातो ॥५६४॥

एसो सुतववहारो, जहोवएसं जहकमं कहितो ।
आणाए ववहारं, सुण वच्छ ! जहकमं वोच्छ ॥५६५॥

समणस्स उत्तिमहे, सल्लुद्दरणकरणे अभिमुहस्स ।
दूरत्था जत्थ भवे, छत्तीसगुणा उ आयरिया ॥५६६॥

अपरक्कमो मि जातो, गंतुं जे कारणं तु उप्पणं ।
अट्टारसमणयरे, वमणगते इच्छमो आणं ॥५६७॥

अपरक्कमो तवस्सी, गंतुं ण चतेइ सोहिकरमूलं ।
सीसं पेसेति तहिं, जहिच्छ साहिं तुमसमीवै ॥५६८॥

५६८ सव्वेयं सर्वमेतत् ॥ ५६९ इतः ५८९ गाथान्ता गाथाः व्याः
१० गा० ६०२-३४ ॥ ५६८ चतेह शक्तोनि । जहिंच्छ सोहिं तुमसमीये
यथा इच्छामि शोधि युष्मत्समीपे ॥

सो वि अपरकमगती, सीसं पेसेति धारणाकुसलं ।

णातु तहि जो जोग्गो. इमेण विहिणा परिच्छित्ता ॥५६९॥

अपरकमो य सीसं, आणापरिणामगं परिच्छेज्जा ।

रुक्खे व बीयकाए, सुन्ते वाऽमोहणाऽधारिं ॥५७०॥

दहु महल्ल महीरुह, भणितो रुक्खे विलगितुं डेवे ।

अपरिणतो वेति तयो, णो वट्टनि रुक्खे आरोहुं ॥५७१॥

किं वा मारेतवो, अहतं ? तो वेह डेव रुक्खातो ।

अतिपरिणामो भणती, इय होतू अम्ह वेसिच्छा ॥५७२॥

वेति गुरु अह तं तू, अपरिग्र अत्ये अ भाससे एवं ।

किं व मए तं भणितो, आरुह रुक्खे तु सच्चिते ? ॥५७३॥

तव-णियम-णाणरुक्खं, आरुहिउं भवमहणवत्तं ।

संसारागड्मूलं, डेवेहि मए तुमं भणिनो ॥५७४॥

जो पुण परिणामो खन्दु, 'आरुह'भणितो तु सो विचिनेति।

णिच्छंति पायमेते, जीवाणं थावराणं पि ॥५७५॥

किं पुण पंचिदीणं ?, तं भवियञ्चेत्य कारणेण तु ।

आरुहणववसियं तू, वारंति गुरुऽहवा थंभे ॥५७६॥

एवाऽणथ बीयाइं, भणिते पडिमेह अपरिणामो तु ।

अतिपरिणामो पोहल, वंधुण आगतो तत्थ ॥५७७॥

पञ्चाह गुरु ते तू, जहोदियाऽणेह अंविलीबीये ।

ण विरोहसमस्थाइं, सच्चित्ताइं विभणियाइं ॥५७८॥

परिणामगो हु तत्थ वि, भणती आणेमि केरिसाइं तु ? ।

कित्तियमित्ताइं वा ?, विरोहमविरोहजोग्गाइं ? ॥५७९॥

५७० आणापरिणामगं आज्ञापरिणामिनं अवश्यमाज्ञाधारिण-
मित्यर्थः । वाऽमोहणाऽधारिं वाऽमोहनाऽधारिणम् ॥ ५७१ डेवे
प्रतिक्षिप-पत इत्यर्थ ॥ ५७२ अम्ह वेसिच्छा अस्माकमन्येषा इच्छा ॥
५७६ भवियञ्चेत्य भवितव्यमन्त्र ॥ ५७७ एवाऽणध एवमानयत ॥

सो वि गुरुहिं भणिआ, ण ताव कज्जं पुणो भणीहामो ।
 हसिओ व मए वाऽसी, वीमंसत्थं व भणितो सि ॥५८०॥
 पदमक्तवरमुहेसं, संथी सुचङ्ग्य तदुभयं पुढो ।
 अक्तवर-वंजणमुद्दं, कहेति सब्बं जहाभणितं ॥५८१॥
 एवं परिच्छिऊणं, जोगंण पाऊण पेसवे तं तु ।
 वचाहि तस्सगासं, सोहिं सोऊण आगच्छ ॥५८२॥
 अह सो गतो उ तहियं, तस्म सगासम्मि सो करे सोहिं ।
 दुग-निग-चऊविमुद्दं, तिविहे काले विगडभावो ॥५८३॥
 दुविहं तु दप्प कप्पे, तिविहं णाणाइणं तु अट्टाए ।
 दब्बे खेते काले, भावे य चउच्चिरं एयं ॥५८४॥
 तिविहं अतीयकाले, पच्चुप्पणे व सेवियं जं तु ।
 सेविसं वा एस्से, पागडभावो विगडभावो ॥५८५॥
 किं पुण आलोएती ?, अतियारं सो इमो य अतियारो ।
 वतछकादीओ खलु, णातब्बो आणुपुच्चीए ॥५८६॥
 वयछक कायछकं, अकप्पो गिहिभायणं ।
 पलियंक णिसेज्जा य, रिणाणं सोहवज्जं ॥५८७॥
 तं पुण होज्जाऽसेविय, दप्पेणं अहव होज्ज कप्पेण ।
 दप्पेण दमविहं तू, इगमो वोन्छं समासेण ॥५८८॥
 दप्प अकप्प णिरालंव चियते अप्पसत्थ वीसत्थे ।
 अपरिच्छ अकडजोगी, अणाणुनावी य णीसंको ॥५८९॥
 वायाम-वगणादी, णिकारण धावणं तु दप्पो उ । दारं॥
 कायापरिणतगहणं, अकप्पो जं वा अगीतेण ॥५९०॥ दारं॥
 संसारखड्पडितो, णाणादवलंवितुं समुत्तरइ ।
 मोक्तवतडं जह पुरिसो, वल्लिवियाणेण विसमाओ ॥५९१॥
 णाणादीपरिवट्टी, ण भविस्सति मे असेवयो वितियं ।
 तेसि पसंधणट व, सालंबणिसेवणा होति ॥५९२॥

दप्पस्य दश
मेदाः

जा पुण णिकारणयो, अपसत्थालंबणा य सेवा उ ।
 अमुण वि आयरियं, को दोसो वा णिरालंब ॥५९३॥दारं॥
 जं सेवितं तु वितियं, गेलण्णादीअसंथरंतेण ।
 हट्ठो वि पुणो तं चिय, चियतकिच्चो णिसेवतो ॥५९४॥दारं॥
 बल-वण-रुहेतुं, फासुयभोई वि होति अपसत्थो ।
 किं पुण जो अविमुद्धं, णिसेवए वण्णमादद्वा ? ॥५९५॥दारं॥
 सेवतो तु अकिञ्चं, लोए लोउत्तरम्भ्य य विरुद्धं ।
 परपक्ख सपक्खे वा, वीसत्थासेवणमलज्जे ॥५९६॥ दारं॥
 अपरिच्छितुमाय-वए, णिसेवमाणो उ होइ अपरिच्छो ।दारं॥
 तिगुणं जोगमकाउं, वितियासेवी अकडजोगी ॥५९७॥दारं॥
 वितियपदे जो तु परं, तावेत्ता णाणुतप्ती पच्छा ।
 सो होति अणणुतावी, किं पुण दप्पेण सेविता? ॥५९८॥दारं॥
 करण-भएमु तु संका, करणे कुञ्चं ण संकइ कयाइ ।
 इहलोयस्स ण भायइ, परलोए वा भया एसा ॥५९९॥दारं॥
 एसा दप्पियसेवा, दसभेय समासतो समव्वाया ।दारं॥
 एत्तो कप्पियसेवं, चउबीसविहा इमाऽऽहंमु ॥६००॥
 दंसण-णाण-चरित्ते, तव-पवयण-समिति-गुत्तिहेउं वा ।
 साहम्भियवच्छल्लेण वा वि कुलयो गणस्सेव ॥६०१॥
 संघस्साऽऽयरियस्स य, असहुस्स गिलाण-वाल-बुद्धुस्स ।
 उदयङ्गि चोर सावय, भय कंताराऽवती वसणे ॥६०२॥
 दंसणपभावगाणं, सत्थाणऽद्वाए सेवए जं तु ।
 णाणे मुत्त-ज्ञाणं, असंथरासेवणे मुद्धो ॥६०३॥
 चरणे एसणदोसा, इत्थीदोसा य जत्थ सेत्तम्भि ।
 तत्तो विणिक्खमंतो, जं सेवाऽसंथरे मुद्धो ॥६०४॥

जेहादि तर्व काहं, कए विगिटे वि लागतरणाती ।
 अभिवायणा पवयणे, व्रिणुहुस्स विउव्वणा चेव ॥६०५॥
 इरियं ण सोइइसं, चक्रवृणिभित्तकिरिया उ रीयाए ।
 खित्तादि बीय तइया, अहवा वि इमं तु तइयाए ॥६०६॥
 अद्वाणकप्पणेसी, अण्ण वर्डसिवादिकाशणेहिं तु ।
 संकियमाई गिष्ठे, जयणाए तत्थ सुद्धो तु ॥६०७॥
 आयाणे चलहत्थो, पमज्जमाणेहिं अण्णहिं जाइ ।
 अहवा वि तस्स अड्डा, ओसह किंची करेज्जाहि ॥६०८॥
 पंचमिए काइभूमादिवंधमाणे उ आरभे किंचि ।
 विगडादि मणअगुने, वइ-काए खिच-दित्तादी ॥६०९॥
 बन्धुल्ले असिहमुंडो, णित्यारिओ जह तु अज्जवइरेहिं ।
 कुल-गण-संघे अभिचारुगादि रायाइणं कुज्जा ॥६१०॥
 आयरिय-अमहु-अतरा, बाले बुहे य जेण तु समाही ।
 तं जायितून देन्ती, पणगादीहिं तु जयणाए ॥६११॥
 णिवदिकिखयादि असह, बालो वइरो व्व दिकिखतो कज्जे ।
 बुट्टो वी कज्जम्मी, जह दिकिखतो रकिखयजेहिं ॥६१२॥
 उदय-उग्गि-चोर-सावय-भएसु यंभणि पलाण रुख्वे वा ।
 कंतारै पलंबादी, दब्बादी आवई चउहा ॥६१३॥

६०५ लागतरणाती लाजातरणादि, तीर्यत इवाऽस्थामतिस्वच्छ-
 तया इत्यधिकरणेऽनटि तरणम्, लाजा भ्राष्टा व्रीहयस्तैर्निर्वृत्तं तरणं
 लाजातरणम्, उपचारात पेयाऽभिधीयते । गुरुतत्त्वविनिश्चयवृत्तौ
 ७० २ गोथा २०-२१ पत्र ५९ । विष्णुकुमारविकुर्वणाविष-
 यकं कथानकं बसुदेवहिण्ड प्रथमखण्ड १२८ पत्रादवसेयम् ॥
 ६१० आर्यवश्वस्मवन्धः आवश्यकचूर्णी प्रथमखण्ड पत्र ३९६ मध्या-
 दवसातव्यः ॥ ६११ जायितून याचित्वा ॥ ६१२ वज्रदीक्षास्मवन्ध
 आवश्यकचूर्णी प्रथमखण्डपत्र ३९१ मध्यादवलोकनीयः । आर्यरक्षित-
 वृद्धपितृदीक्षास्मवन्धः आवश्यकचूर्णी ४०६ पत्राद् ज्ञातव्यः ॥

कोई तु वियडवसणी, गोज्जादी वा वि होज्ज णिकर्खतो ।
 जयणाएँ वियडगहणं, गाएज्ज व गीतवसणी उ ॥६१४॥
 एयअण्णयरागाहेस दंसणे णाण चरण सालंबो ।
 पटिसेविउं कथादी, होति पसत्थो पसत्थेसु ॥६१५॥
 एसा कप्पियसेवा, चउवीसविहा समासतो कहिता ।
 अहुणा उ चारणा तू, इणमो बोच्छं समासेण ॥६१६॥
 ठावेतु दप्प कप्पे, हेड्डा दप्पस्स टस पदे ठावे ।
 कप्पाहो चउवीसइ, तेसिमह अट्टारस पदा उ ॥६१७॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, पढमेण पदेण सेवितं होज्जा ।
 पढमे छक्के अबिभतरं तु पढमं भवे द्वाणं ॥६१८॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, पढमेण पदेण सेवितं होज्जा ।
 पढमे छक्के अबिभतरं तु इय जाव णिसिभतं ॥६१९॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, पढमेण पदेण सेवियं होज्जा ।
 वितिए छक्के अबिभतरं तु पढमं भवे द्वाणं ॥६२०॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, पढमेण पदेण सेवितं होज्जा ।
 वितिए छक्के अबिभतरं तु इय जाव तसकायं ॥६२१॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, पढमेण पएण सेवियं होज्जा ।
 तइए छक्के अबिभतरं तु पढमं भवे द्वाणं ॥६२२॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, पढमेण पदेण सेवियं होज्जा ।
 ततिए छक्के अबिभतरं तु इय जाव तु विभूसा ॥६२३॥
 पढमम्भुच्चतेण, वितियादीए तु जाव दसमं तु ।
 पढमच्छक्काईसु उ, पुणो पुणो चारणिज्जाइ ॥६२४॥
 दप्पियसेवाए तू, दप्पेण चारियाणि अट्टरस ।
 दस अट्टारसगुणिना, आसीयसतं तु गाहाणं ॥६२५॥

६१६ गाथेयं व्य० उ० १० गा० ६३८॥ ६१७ गाथायुगलं व्य० उ०
 १० गा० ६३९-४० ॥ ६२० गाथाचतुर्थकं व्य० उ० १० गा० ६४३-४४॥

एवं वीतिज्जस्सा वि, कज्जस्सा गाह हाँति छ चेव ।
 सब्बाओ गाहाओ, चत्तारि सता तु बत्तीमा ॥६२६॥
 वितियस्स य कज्जस्सा, पढमेण पदेण सेवियं होज्जा ।
 पढमे छक्के अभिभतरं तु पढमं भवे द्वाणं ॥६२७॥
 एवं वितियस्सा वि हु, कज्जस्सा एय चेव गाहाओ ।
 वितिअग्रभिलावेणं, सब्बाओ भाणियव्वाआ ॥६२८॥
 पढमं वाणं दप्पो, दप्पो चिय तस्स वी भवे पढमं ।
 पढमं छक्क वयाइं, पाणतिवाओ तहिं पढमं ॥६२९॥
 एवं तु मुसावायो, अदत्त मेहुण परिगहे चेव ।
 वितिछक्के पुटवादी, निछक्के होयङ्कप्पादी ॥६३०॥
 एवं दप्पपयम्मी, दप्पेणं चारिया उ अट्टरस ।
 एवमकप्पादीमु वि, एक्केक्के हाँतिमट्टरस ॥६३१॥
 वितियं कज्जं काप्पो, पढमपटं तथ दंसणणिमित्तं ।
 पढमं छक्क वयाइं, तथ वि पढमं तु पाणवहो ॥६३२॥
 दंसण अणुम्मुयन्तो, पुच्चकमेणं तु चारणीयाइ ।
 अट्टरस ठाणाइं, एवं णाणादिएक्केक्के ॥६३३॥
 चउधीस अट्टरसगा, एवं एने हर्वंति कप्पम्मि ।
 दस हाँति अकप्पम्मी, सब्बसमासेण मुण संखं ॥६३४॥
 दप्पेणाऽसीयसतं, गाहाणं कप्पे हाँति चत्तारि ।
 बत्तीसाऽऽयातेते, छस्सय हाँनी तु वारस य ॥६३५॥
 सोतूण तस्स पडिसेवणं तु आलोयणं कमनिहिं तु ।
 आगम पुरिसज्जायं, परियाग वलं च खेतं च ॥६३६॥
 अह सो गतो सदेसं, संतस्साऽऽलोऽयल्लयं सब्बं ।
 आयरियाण कहेती, परियाग वलं च खेतं च ॥६३७॥

सो ववहारविहिणू, अणुसज्जन्ता सुनोवदेसेण ।
 सीसस्स देइ आणं, तस्स इमं देह पच्छितं ॥६३८॥
 पठमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामित्ता ।
 णकखते पीला भे, सुके पणगं तवं कुणह ॥६३९॥
 पठमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामित्ता ।
 णकखते पीला भे, सुके दसमं तवं कुणह ॥६४०॥
 पठमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामेत्ता ।
 णकखते पीला भे, सुके पकखं तवं कुणह ॥६४१॥
 पठमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामित्ता ।
 णकखते पीला भे, सुके वीसं तवं कुणह ॥६४२॥
 पठमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामेत्ता ।
 णकखते पीला भे, पणुवीसनवं कुणह मुके ॥६४३॥
 एवं ता उवधाए, अणुयाए एत चेव गाहाओ ।
 णवरं तू अभिलाशो, किण्हे पणगादि वत्तव्वो ॥६४४॥
 पठमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामेत्ता ।
 णकखते पीला भे, चाउम्मासं तवं कुणह मुके ॥६४५॥
 पठमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामेत्ता ।
 णकखते पीला भे, चाउम्मासं कुणह किण्हे ॥६४६॥
 पठमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामेत्ता ।
 णकखते पीला भे, छम्मासनवं कुणह सुके ॥६४७॥
 पठमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामेत्ता ।
 णकखते पीला भे, छम्मासतवं कुणह किण्हे ॥६४८॥
 छिंदंतु वतं भाणं, गच्छंतु तवस्स साहुणो मूलं ।
 अव्वावारा गच्छे, अव्वितिया वा परिहरंतु ॥६४९॥

पणगादिभाणठेदं, साहूमूले भवे पुणकरणं ।
 पुव्वमवहाय सव्वं, पंचाऽभवणाउ उवरिं तु ॥६५०॥
 लिंगादीजोगत्ये, जहण उक्कोसओ व बोधव्वो ।
 उक्कोस जहणो वा, विहरउ सो अविनीओ उ ॥६५१॥
 वितियस्स य कज्जस्सा, तहियं चउवीसगं वियाणित्ता ।
 णवकारेणाउत्ता, हवन्तु एवं भणेज्जासि ॥६५२॥
 एवं गंतृण तहिं, जहावएसेण देहि पच्छित्तं ।
 आणाए ववहारो, भणिषसो धीरपुरिसेहि ॥६५३॥
 एसाऽणाववहारो, जहोवएसं जहकमं भणितो ।
 धारणववहारं पुण, सुण वच्छ ! जहकमं वोच्छ ॥६५४॥
 उद्धारणा विहारण, संधारण संपहारणा चेव ।
 धारणववहारस्स उ, णामा एगट्टिना एते ॥६५५॥
 पावल्लेण उवेच्च व, उद्धियपयधारणा उ उद्धारो ।
 विविहेहि पगारेहिं, धारेयऽत्थं विधारो तु ॥ ६५६॥
 सं एगीभावम्मी, 'धो धरणे' ताणि एव भावेण ।
 धारेयऽत्थपयाणि तु, नम्हा संधारणा होति ॥६५७॥
 नम्हा संपहारेऽ, ववहारं पञ्जती ।
 तम्हा कारणे तेण, णातव्वा संपहारणा ॥६५८॥
 धारणववहारेसो, पउंजियव्वो तु केरिसे पुरिसे ? ।
 भण्णइ गुणसंपणे, जारिसए तं सुणोह त्ति ॥६५९॥
 पवयणजसंसि पुरिसे, अणुगग्नविसारए तवस्सिम्मि ।
 सुस्सुय बहुस्सुयम्मि य, विवकपरियागबुद्धिम्मि ॥६६०॥
 एतेसु धीरपुरिसा, पुरिसज्जाएसु किंचि खलिएसु ।
 रहए विहारइत्ता, जहारिहं देनित पच्छित्तं ॥६६१॥

धारणा-
व्यवहारः

रहिए णाम असन्ते, आतिलम्मि ववहारतियगम्मि ।
 ताहे विहारइत्ता, वीर्यसेतूण जं भणियं ॥६६२॥
 पुरिसस्त उ अवराहं, विधारइत्ताण जस्स जं भणितं ।
 तं देन्ती पच्छित्तं, केण देन्ती उ ? तं सुणसु ॥६६३॥
 जो धारिओ सुतथो, अणुओगविहीय धीरपुरिसेहिं ।
 अल्लीणपलीणेहिं, जतणाजुतेहिं दंतेहिं ॥६६४॥
 अल्लीणा णाणादिसु, पइ पळीणा उ होन्ति तु पलीणा ।
 कोहादी वा पल्यं, जेसि गया ते पलीणा तु ॥६६५॥
 जतणाजुत्तो पयत्तवं, दंतो जो उवरतो तु पावेहिं ।
 अहवा दन्तो इंदियदमेण नोइंदिएणं च ॥६६६॥
 एरिसया जे पुरिसा, अत्थधरा ते भर्वति जोगा उ ।
 धारणववहारन्नू, ववहरिउं धारणाकुसला ॥६६७॥
 अहवा जेण ईयाऽऽदिद्वा, सोही परस्स कीरंती ।
 तारिसयं चेव पुणो, उप्पणं कारणं तस्स ॥६६८॥
 सो तम्मि चेव दब्बे, खित्ते काले य कारणे पुरिसे ।
 तारिसयं अकरेन्तो, ण हु सो आराहओ होति ॥६६९॥
 सो तम्मि चेव दब्बे, खित्ते काले य कारणे पुरिसे ।
 तारिसयं चिय भूतो, कुब्बंतो राहओ होति ॥६७०॥
 अहवा वि इमे अणो, धारणववहारजोगयमुवेति ।
 धारणववहारेण, जे ववहारं ववहरंति ॥६७१॥
 वेयावज्जकरो वा, सीसो वा देसहिंडओ वा वि ।
 दुम्मेहत्ता ण तरइ, अवधारेउं बहू जो तु ॥६७२॥
 जस्स उ उद्धरिऊणं, अत्थपयाइं तु देति आयरिया ।
 जेहिं करेहि कज्जं, आहारेन्तो तु सो देसं ॥६७३॥

धारणववहारो खलु, जहकमं वणितो समासेणं ।
 जीतेणं ववहारं, सुण वच्छ ! जहकं बोच्छ ॥६७४॥
 वत्तणुवत्तपवत्तो, बहुसो आसेवितो महाणेणं ।
 एसो उ जीतकप्पो, पंचमयो होति ववहारो ॥६७५॥
 वत्तो णामं एकसि, अणुवत्तो जो पुणो वितियवारे ।
 ततियव्वारपवत्तो, परिगिंहीओ महाणेणं ॥६७६॥
 बहुसो बहुसुएहिं, जो वत्तो ण य णित्तारितो होति ।
 वत्तणुपवत्तमाणं, जीएण कतं हवति एयं ॥६७७॥
 जो आगमे य सुत्ते, य सुणनो आण-धारणाए य ।
 सो ववहार जीएणं, कुणती वत्ताणुवत्तेणं ॥६७८॥
 असुतो असुयत्थकतो, जह असुयस्स असुएण ववहारो ।
 असुअत्थविय तह कओ, असुतो असुएण ववहारो ॥६७९॥
 तं चेवडणुकजंतो, ववहारविहिं पर्युंजति जहुतं ।
 जीतेण एस भणितो, ववहारो धीरपुरिसेहिं ॥६८०॥
 धीरपुरिसपण्णतो, पंचमयो आगमो विद्युपसत्थो ।
 पियथम्मडवज्जभीरुपुरिसज्जाताणुचिणो य ॥६८१॥
 सो जह कालादीयं, अपडिकंतस्स गित्तिवगइयं तु ।
 मुहणंतफिडिय पाणग, असंवरे एवमादीसु ॥६८२॥
 एगिन्दिडणन्तवज्जे, घट्टण तावेडणगाढ गाढे य ।
 णित्तिवगतियमादीयं, जा आयामन्तमुहवणे ॥६८३॥
 विगलिंदडणंतवट्टण, परियावडणगाढ गाढ उहवणे ।
 पुरिमट्टादिकमेण उ, योतछं जाव खमणं तु ॥६८४॥
 पंचिंदि घट्ट तावणडणगाढ गाढे तहेव उहवणे ।
 एगासणमायामं, खमणं तह पंचकल्लाणं ॥६८५॥

जीतव्य-
वहारः

सावद्यासावये
जीते

एमादीओ एसो, णायब्बो होति जीयवहारो ।
अणवज्जविसोहिकरो, संविगणगारचिणो ति ॥६८६॥

जं जीतं सावज्जं, ण तेण जीएण होति ववहारो ।
जं जीयमसावज्जं, तेण उ जीएण ववहारो ॥६८७॥

केरिस सावज्जं तु ?, केरिसयं वा भवे असावज्जं ? ।
केरिसयस्स व दिज्जति, सावज्जं वा वि ? इयरं वा ? ॥६८८॥

खार धडि हरमाला, पोट्टेण व रिंगणं तु सावज्जं ।
दसविह पायच्छित्तं, होइ असावज्जं जीयं तु ॥६८९॥

ओसण्णे बहुदोसे, णिञ्चंधसे पवयणे य णिरवेक्खे ।
एयारिसम्मि पुरिसे, दिज्जति सावज्जं जीयं तु ॥६९०॥

संविग्गे पियधम्मे, य अप्पमते यऽवज्जभीरुम्मि ।
कम्ही पमायखलिए, देयमसावज्जं जीयं तु ॥६९१॥

जं जीयमसोहिकरं, घ तेण जीएण होति ववहारो ।
जं जीयं सोहिकरं, तेण उ जीएण ववहारो ॥६९२॥

जं जीयमसोहिकरं, पासत्थ-पमत्तसंज्ञाचिणं ।
जइ वि महाणाचिणं, ण तेण जीएण ववहारो ॥६९३॥

जं जीयं सोहिकरं, संविगगपरायणेण दंतेण ।
एककेण वि आइणं, तेण उ जीएण ववहारो ॥६९४॥

एवं जहोवइट्टस्स धीर-विदुदेसित-प्पसत्थस्स ।
णिसंदो ववहारस्स एस कहितो समासेण ॥६९५॥

को वित्थरेण वोक्त्तण समत्थो णिरवसेसए अत्थे ।
ववहारो जस्स ठिता, जीहाण मुहे सतसहस्सं ? ॥६९६॥

किं पुण गुणोवदेसो, ववहारस्स तु विदुप्पसत्थस्स ।
एवं मे परिकहियं, दुवालसंगस्स णवणीयं ॥६९७॥

ववहारे पंचमु वी, विज्ञंते केण तू ववहरेज्जा ? ।
 आगमववहारेण, तस्स अभावा मुतेण तु ॥६९८॥
 सुतववहारअभावे, ववहारं ववहरेज्ज आणाए ।
 जेणं सो उ सुतस्सा, अणुसरिसो एगदेसेण ॥६९९॥
 आणाएँ अभावाओ, ववहारं ववहरेज्ज थरणाए ।
 जेणेसा वि सुयस्सा, वट्ट तू एगदेसम्म ॥७००॥
 धारणार्णंतर जीयं, एत्थं पुण जीयकप्पे पगयं तु ।
 जेणेसो सावेक्खो, अणुसज्जइ जाव तित्थं ति ॥७०१॥

अणं च—

दच्वं स्वेच्छं कालं, भावं पुरिस पडिसेवणाओ य ।
 धिति बल संघयणं वा, आवेक्खति जीयकप्पो उ ॥७०२॥
 एस पसंगाभिहितो, चोयगवयणाओ अहुण जीवस्स ।
 वोच्छामि सोहणं तू, परमं सुममाहितो एष्ठिंह ॥७०३॥
 ‘जीव त्ति पाणधारणे,’ पाणा पुण आउमादि णिहिद्वा ।
 अहवा जीवइ जीविससई य जिवे ति होइ जिओ ॥७०४॥
 होइ विसोहणा सोहण, जह तू वत्थस्म तोयमादीहि ।
 तह कम्ममलक्खउरल्लियस्स जीवस्स पच्छित्तं ॥७०५॥

सोधनं ॥

एथं पुण पच्छित्तं, परम पहागं ति होति एगटुं ।
 कस्सेयं परमं ? ती, जीवस्स उ होइ पच्छित्तं ॥७०६॥

संवर-विणिज्जराओ, मोक्खस्स पहो तबो पहो तासिं । प्रायश्चित्तस्य
माहात्म्यम्
 तवसो य पहाणंगं, पच्छित्तं जं च णाणस्स ॥२॥

संवर घट्टण पिहणं, एगटुं सो य संवरो दुविहो ।
 देसे सब्बे य तहा, एमेव य णिज्जरा दुविहा ॥७०७॥

संवरियासवदारो, णवकम्मोवज्जणं ण कुञ्चइ उ ।
 पुञ्चज्जितस्स खवणं, विणिज्जरा सा उ णायव्वा ॥७०८॥
 सेलेसि पडिवणे, दुचरिमसमयम्म वट्टमाणे य ।
 ताहौं सव्वसंवरा णिज्जरा य अवसेस देसम्म ॥७०९॥
 संवर-विणिज्जराओ, उभयमवी मोक्खकारणं होति ।
 मोक्खपहो हेतु कारणं ति एते उ एगद्वा ॥७१०॥
 एतेसि दोण्ह वि तू, तवो पहो हेतु कारणं होति ।
 एतस्स वि पच्छित्तं, पहाणमंगं मुणेतच्च ॥७११॥
 जेण तवो बारसहा, पच्छित्ते णिवतती तु दसभेदे ।
 तेण पहाणं अंगं, तवस्स तू होति पच्छित्तं ॥७१२॥
 गाहापच्छद्देणं, तस्स वि जं भणिय जं च णाणस्स ।
 अंतर ततिगाहाए, सारं तू तं चिं आह ॥७१३॥

सारो चरणं तस्सा, णिव्वाणं चरणसाहणतथं च ।
 पच्छित्तं तेण तयं, णेयं मोक्खत्थिणाऽत्रसं ॥३॥

सामाइयमादीयं, सुतणाणं विंदुमारपज्जनं ।
 तस्स वि सारो चरणं, चरणस्स वि होति णेव्वाणं ॥७१४॥
 णेव्वाणस्स अणंतर, चरणं चरणा अणंतरं णाणं ।
 णाणविसुद्धीए पुण, चारित्तविसुद्धया होति ॥७१५॥
 चारित्तविसुद्धीए, णेव्वाणफलं तु पावती अचिरा ।
 सा पुण चरित्तसुद्धी, पच्छित्ताहीण णातव्वा ॥७१६॥
 जम्हा एतेऽत्थ गुणा, पच्छित्ते वणिया तु सुत्तम्मि ।
 तम्हा खलु णायव्वं, दसहा मोक्खत्थिणा जाहिमं ॥७१७॥

प्रायश्चितस्य तं दसविहमालोयण-पडिकमणो-भय-विवेग-वोसग्गा
 मेदाः तव-छेद-मूल-अणवट्टया य पारंचियं चेव ॥४॥

आलोयणअरिहं ती, आ मज्जाआऽलोयणा गुरुसमासे ।	आलोचना
जं पाव विगडिष्टं, सुज्ञति पच्छित्त पढमेयं ॥७१८॥	
मिन्च्छादुकडमेत्तेण, चेव जं सुज्ञती तु पावं तु ।	प्रतिक्रमणम्
ण य विगडिज्जति गुरुणो, पडिक्रमणरिहं हृति एयं ॥७१९॥	
जह तु अणाभोगेणं, खेलादी णिसिरितं तु होज्जाहिं ।	तदुभयम्
हिंसाइए य दोसे, ण य आवणो तु किंचिदवि ॥७२०॥	
जं पाव सेवितूणं, गुरुणो विगडिज्जतो उ सम्यं तु ।	
गुरुसंदिघ पडिक्रम, तदुभयमेत्त मुणेतव्वं ॥७२१॥	
जं किंचि दब्ब गहितं, अदिक्रमणं व अहव ऊणं तु ।	विवेकः
विहिणा तु विर्गिचन्ते, पच्छित्त विवेगअरिहेदं ॥७२२॥	
जं कायचेद्गमेत्तेण णिरोहेणं तु सुज्ञती पावं ।	व्युत्सर्गः
जह दुस्समिणादीयं, पच्छित्तेयं वियोसमग्ं ॥७२३॥	
णिव्वीतियमादीओ, छम्मासंतो उ जत्थ दिज्जइ तु ।	तपः
एय तवारिह भणिनं, इदाणि छेदारिहं वोच्छं ॥७२४॥	
जेण पडिसेविष्टं, दूमिज्जइ जस्स पुव्वपरियाओ ।	छेद-
तत्तियमेत्त छिज्जइ, सेसगपरियायरक्तवट्ठा ॥७२५॥	
जम्मि पडिसेवियम्मी, सव्वं छेनूण पुव्वपरियायं ।	मूलम्
पुणरवि महव्याइं, आरोविज्जंनि मूलरिहे ॥७२६॥	
जम्मि पडिसेवियम्मी, अणवट्ठो कंचि काल कीरइ तु ।	अनवस्थाप्यम्
मूलवप्सुं पंचसु, चिण्णनवो पच्छ होतूणं ॥७२७॥	
तद्वोसोवरयस्य उ, महव्यारुवण कीरती तस्स ।	
अणवट्ठो एसो, एतो पारंचियं वोच्छं ॥७२८॥	
अंतु गती-पूजणयो, पारंचइ गच्छती तु पारं तु ।	
तवमादीणं कमसो, सो लिंगादीहिँ चतुधा तु ॥७२९॥	पाराश्रिकम्

आलोयणमादीणं, दसण्ह वी एस होति पिंडत्थो ।

सट्टाणे सट्टाणे, विभागतो इणमोँ वोच्छामि ॥७३०॥

आलोचना-
प्रायश्चित्तम् करणिजा जे जोगा, तेसुवयुत्तस्स णिरतियारस्स ।
छउमत्थस्स विसोही, जइणो आलोयणा भणिया॥५

के पुण करणिजा ? जे, तित्थंकर-गणहरोवद्धा उ ।

सुत्ताणुसारओ तू, संजम-दुक्खक्खया होज ॥७३१॥

जेन्तिय जे णिहिद्वा, जुजि जोगे कातमादिआ तिणि ।

जं जीवे जुंजयती, पेरयती वा ततो जोगा ॥७३२॥

संखेवयो उ एने, मुहपुन्नियमादि जाव उस्सगो ।

दियरायोसमायारी, जा जहियं बुत्त सुत्तम्मि ॥७३३॥

ते तु जया उवउत्तो, अमवत्त करेइ णिरतियारो य ।

तद आलोयणमेत्तेण चेव सुद्धी तु छदुमस्स ॥७३४॥

छउमं कम्मं भण्णइ, णाणावरणं च दंसणावरणं ।

मोहणिय अन्तरायं, चउच्चिहं होनि णायब्बं ॥७३५॥

जे तु जया करणिजे, उवयुत्तो करेनि णिरतियारो य ।

णणु तत्थ का व सुद्धी ?, का व अमुद्धी उ ? चोएनि ॥

गुरुराह तत्थ चेट्टा, जा किरिया मुहुम आसवेसुं वा ।

अहव पमाया मुहुमा, अनियारण जाणती छतुमो ॥७३७॥

ते अइयारा मुहुमा, आलोइयमेत्तया विमुज्जंति ।

सा आलोयण चोयग !, करणिजा तीमु जोगेमु ॥७३८॥

को कारयो ? जनी तू, जइ साहु पयत्तियो विणिहिद्वो ।

पंचम गाह समत्ता, गाहं छहं इमं वोच्छं ॥७३९॥

आहाराईगहणे, तह वहियाणिगममेसु णेगेसु ।

उच्चार-विहारावणि-चेइय-जइवंदणादीसुं ॥६॥

आहारों जेसि आदी, सो चउहा होइमो उ आहारो ।
 भन्तं पाणी खाइम, सादिम होनी चउन्थं तु ॥७४०॥
 आदिगगहणें पुण, सेज्जा-संथार-वत्थ-पायट्टा ।
 पाउच्छणअट्टा वा, ओहोवहुवगहट्टा वा ॥७४१॥
 अहव गिलाणसभट्टा, आयरिए बाल बुड़ु खमए वा ।
 दुब्बल सेहे व महोदरे व आदेसअट्टा वा ॥७४२॥
 एतेमि पाउगं, आहारो अहव होज्ज सेज्जादो ।
 ओमह-भेमज्जाणि य, एमादी होज्ज अट्टो उ ॥७४३॥
 एतेमि अट्टाए, गुरु पुच्छित्ता गुरुणऽणुणा ओ ।
 मुन्नाणुसारभो तू, उत्रयुन्नो विहीय देत्तूणं ॥७४४॥
 आलोएत्ती गुरुणो, जं जह गहियं तु भन्माडीयं ।
 मुत्ताणुसारतो तू, आलोयणेत्तयो गुद्दो ॥७४५॥
 मीसाऽऽह जई एवं, विहिगहणं होति एवऽमुद्दं तु ।
 तो गहणमेव मध्ये, आहारादीण मा कुणउ ॥७४६॥
 चोअग ! जदि एवं तु, संज्ञमजोगा उ होति संपुणा ।
 आहारमाईयाण, को णाम परिगाहं कुज्जा ? ॥७४७॥
 अणं च इमो दोमो, अग्गहणा पाइती महंतो उ ।
 आयारियादी चत्ता, णाणादीयं च वोच्छेत्ता ॥७४८॥
 तम्हा अवस्म गहणं, आहारादीण होति त्रिहिणा उ ।
 आहाराईगहणे, एगो पाढो समत्तेसो ॥७४९॥
 णिगगम गुरुमूलाओ, सेज्जाओ वा हवेज्ज णिगगमणं ।
 ते य अणेगा णिगगम, कुलादिया इणमु वोच्छामि ॥७५०॥
 कुल गण संघे चेइय, तहव्यविणामणे दृविहभेदे ।
 एतेसि णिवारणया, गुरुमूल करेज्ज णिगगमणं ॥७५१॥
 संथारादीण अहवा, अप्पिगणत्था उ पाडिहारोण ।

निंगमो गुरुमूलाओ, वसहीओ वा करेजाहि ॥७५२॥
 गाहापच्छदेण, जं धणितुचार अवणिसहो तु ।
 अवणी भूमी भण्णति, तेण उ उच्चारभूमी उ ॥७५३॥
 सज्जाय विहारो तु, अवणीसहिओ विहारभूमी उ ।
 चेइयवंदणहेउं, गच्छे आसण दूरं वा ॥७५४॥
 आयरिया तु अपुब्बा, अहवा साहू अनीव संविगा ।
 वंदण-संसयहेउं, गच्छे आसन्न दूरं वा ॥७५५॥
 आदीगहणेण पुण, सहू सण्णाय अहव ओमण्णा ।
 दंसणगाहण निक्खमर्ण च ओसणउच्छहणा ॥७५६॥
 एतेहिं व कज्जेहिं, गुरुमूला णिंगमो उ साहूणं ।
 गाहा छटु समता, अहुणा पुण सन्तमं बोच्छं ॥७५७॥
 जं चउणं करणिजं, जनिणो हत्थमयवाहिरायरियं ।
 अवियडियमि असुद्धो, आलोएंतो तयं सुद्धो ॥७८॥
 जं चउणमवुत्तं ती, करणिजं तं इमं तु स्वेत्तादी ।
 हत्थसया आरेण, परयो व इमं पवक्खवामि ॥७५८॥
 स्वित्तपडिलेह यंडिल, णिक्खमर्ण अहव होज्ज सेहस्म ।
 संलेहणं व कोई, आयरियादी व कुज्जा तु ॥७५९॥
 हत्थसयाओ परेण, जं आयरियं तु होज्ज स्वेत्तादी ।
 समितिविसुद्धिणिमित्तं, अवस्म आलोयणं कुज्जा ॥७६०॥
 जं पुण हत्थसयाओ, अंतो आसेवियं हवेजाहिं ।
 तं विगडिज्जइ किंची, अहव ण विगडिज्जती किंचि ॥७६१॥
 जह—
 पासवण-स्वेल-सिंघाणगादिउवयुते णत्थि आलोया ।
 आलोएइ पमत्तोऽणालोइए होतऽसुद्धो, तु ॥७६२॥

सत्तम गाह समता, एतो वच्छामि अद्वंगं गाहं ।
कारण निगमे जत्थ उ, स-परगणाओ व आगमणं ॥७६३॥

कारणविणिग्यस्म य, मगणाओ परगणागतस्स वि य।
उवमंपया विहारे, आलोयणमणइयारस्स ॥८॥

दुविहो उ णिगमो खलु, कारण निकारणो व गच्छाओ ।
असिवादी कारणिओ, णिकारण चक-धूभादी ॥७६४॥
असिवे ओमोयरिए, रायहुटे भए व गेलणे ।
अहवा वि उत्तमटे, समाहिकामो तु गच्छेज्जा ॥७६५॥
आयरियपेसणादी, विणिग्यमो गच्छयो व होज्जाहि ।
कारण णिगमो एमो, णिकारणयो इमं वोच्छं ॥७६६॥
चके धूमे पडिमा, जम्मण णिकखमण णाण णिवाणे ।
महिम समोसरणे वा, सण्णायग-वइयमादिमु वा ॥७६७॥
असमत्कथियाणं, णिकारण णिगमा भवे एने ।
एने चिय कारणयो, जयणाजुत्तस्स गीतस्स ॥७६८॥
कारणविणिगणं, णिरनीयाराण वी अवसं तु ।
आलोयण दानवा, समितिविमुद्रीणिमित्तं तु ॥७६९॥
सा आलोयण दुविहा, ओळण विभागतो य णायवा ।
ओहो संखेवो ऊ, विभागो पुण वित्थरो भणिओ ॥७७०॥
ओहो तत्थ इमो खलु, अबभंतरअद्वमासआयस्स ।
पडिकंतस्स य इरियं, साहुसमुद्दिसणवेला तु ॥७७१॥
णिरईयारो य जती, भत्तद्वी वि य हवेज्ज जदि सो तु ।
ओहेण तत्थ आलोइतूण तो मंडलिं पविसे ॥७७२॥
अप्पा मूलगुणेसुं, विराहणा अप्प उत्तरगुणेसुं ।
अप्पं पासत्थाइसु, दाणगहणं तु ओहेसा ॥७७३॥

अण्णाय उ वेलाए, विभागआलोयणा तु दायव्वा ।
 समितिविसुद्धिणिमित्तं, एमेव य पक्खपरयो वि ॥७७४॥
 एवं ता कारणिए, असिवादीणिग्नयस्स सगणाओ ।
 अतिदारविरहियस्स वि, आलोयणमेत्तयो सुदी ॥७७५॥
 जे बहियाऽगत साहू, ते दुविहा होन्ति तू मुणेतव्वा ।
 समणुण्णाऽमणुण्णा वा, समणुण्णा सगच्छतो चेव ॥७७६॥
 परगणे जे अमणुण्णा, ते दुविहा होन्ति तू मुणेयव्वा ।
 संविगगमसंविगगा, पास्तथादी असंविगगा ॥७७७॥
 परगणसंविगगाओ, जो साहू आगतो उ अण्णगणं ।
 तेण अवस्साऽलोयण, विभागतो होनि दायव्वा ॥७७८॥
 उवसंपदं पंचविहा, मुन सुह दुक्खे य खेत्त मग्गे य ।
 विणयोवसंपया वि य, पंचमिया होनि नायव्वा ॥७७९॥
 पंचविहाए नियमा, एगविहाए व जन्थ उवसंपे ।
 निरतीयारेण वि या, विभागतोऽवस्स दानव्वा ॥७८०॥
 विहरेन्ति एगसंभोइया उ फड्डादनी उ गीयन्था ।
 तत्यऽण्णत्य व खेत्ते, समणुण्णा एम गच्छमिग ॥७८१॥
 पगाह पणग पक्खे, चउमासे वि जन्थ वि शिलंनि ।
 तत्थ विभागालोयण, अवसोष्टर तेहि दायव्वा ॥७८२॥
 आलोयणारिहं नि इ, पठम दारयेयं समक्खवानं । दारं ।
 पडिकमणारिहमेत्तो, विनियं दारं इमं वीच्छं ॥७८३॥

प्रतिकमण—
प्रायश्चित्तम्

गुत्ती-समितिपमत्तो, गुरुणो आसायणा विणयभंगे ।
 इच्छाईणमकरणे, लहुस मुसादिणगमुच्छासु ॥९॥

पुरक्खणम्भिम (?) गुत्ती, नाणि मणादीणि होन्ति तिणेव ।
 तेहि कहिचि पमायं, साहू करेज्जा इमं तं च ॥७८४॥

दुर्वितिय दुबासिय, दुच्छिय एमऽगुत्तिया होति ।
 मणमादीण कमसो, एस पमाओ उ साहुस्स ॥७८५॥
 गुत्तो होइ कह ४४, मणमादीहिं तु साहुणा निच्चं ।
 तत्थोदाहरणे तू, जिणदासादी इमे वोच्छं ॥७८६॥
 मणगुत्तीए नहियं, जिणदासो सावओ उ सेडिमुनो ।
 सो सव्वराइपडिमं, पडिवणो जाणसालाए ॥७८७॥

मनोगुत्ती
जिनशासो-
दाहरणम्

भज्जुध्यामिग पह्लंक वेत्त खीलजुयमागया तत्थ ।
 तस्सेव पायगुवरि, मंचगपादं ठवेउणं ॥७८८॥
 अणयारमायरनी, पादो विद्धो य मंचबीलेण ।
 तो तं महंनि वियणं, अहियासेनी नहि मम्म ॥७८९॥
 मणदृक्कडमुप्पणं, ण तस्म झाणस्मि णिच्चलमङ्गस्स ।
 दट्टण नोय विन्नियं, इय मणगुत्ती करेतव्वा ॥७९०॥

वइगुत्तीए माहू, सण्णायगपलिल गच्छर डट्टु ।
 चोरगह सेणावइ, विमोइनो भणिउ मा साह ! ७९१॥
 चलिया य जणजत्ता, सण्णायग मिन्निय अंतरा चेव ।
 माइ-पिति-भानिमादी, सो वि णियत्तो समं नेहिं ॥७९२॥
 तेजेहि गहित मुगिया, दिट्टो नो चिन्न मो इमो समणो ।
 अम्हेहिं गर्हय मुक्को, तो बेनी अम्मया तस्म ॥७९३॥
 तुम्हेहि गहिय मुक्को ?, आमं आगेह बेति नच्छुरियं ।
 जा छिंदामि थणं ति इ, किं ? ती सेणावत्ती भणइ ॥७९४॥

दुज्जायजम्म एसो, दिट्ट अम्हं तहा वि ण वि सिट्टं ।
 कह पुत्तो ? ती आमं, कह ण वि सिट्टं ? ति धन्मकहा ॥७९५॥
 आउट्टो उवसंतो, मुक्को मज्जं पि तं सि माय ति ।
 सब्बं समपियं ती, वइगुत्ती एव कातव्वा ॥७९६॥

वचनगृही
कस्यचित्
स-वोहदा-
हरणम्

कायगुमी
कस्यचिन्
साधोराह-
णम्

कायगुमी
द्वितीयम्
दाहरणम्

समितीना
स्वरूपम्

काइगुत्ताहरणं, अद्वाणपवणगो जहा साहू ।
आवासियम्मि सत्थे, ण लभति तहि थंडिलं किंचि ॥७९७॥

लङ्घं च णेण किह वी, एगो पाओ जहिं पइट्टाइ ।
तहियं ठिएगपादो, सब्वं राइं तहा थदो ॥७९८॥

ण य ठवितो तेणाथंडिलम्मि होनव्वमेव मुत्तेणं ।
सुमहब्बए वि अहवा, साहू ण खिदे गई एगो ॥७९९॥

सक पसंसा अस्सद्वाण देवागमो विउव्वणया ।
मंडुक्कलि सुद्धुम बहू, जतणा सो संकमे सणियं ॥८००॥

हत्थी विगुच्छिओ या, आगच्छनि मग्गतो गुलगुलेनो ।
ण य कुणत गनीभेदं, गण हत्थेण उच्छृङ्खो ॥८०१॥

वेइ पडंतो मिन्छामिदुक्कडं जिय विराहियं भे त्ति ।
ण वि अप्पाणे चिंता, देवो तुट्टो णमंसति य ॥८०२॥

गुत्तीदारं भणियं, अगुत्तगुत्ती वि हू पसंगेण ।
समिईदारं वांच्छं, समिति समति वि माताओ ॥८०३॥

गमणकिरिया हू समिती, सामणे परिणयस्स वा गमणं ।
सम्ममयति त्ति ममिति, सा पंचह इरियमादीया ॥८०४॥

कह समितीमु पमाडं, साहू करेज्जा तु ? भणए सुणसु ।
उट्टमुहो कहरत्तो, वच्छ भाहू पमाएसो ॥८०५॥

सावज्ज भास भामति, गारन्थिय द्वृर व्व भासेज्जा ।
एमादी तु पमाओ, भासाए हांति णातव्वो ॥८०६॥

हिंडत्तो गोयरम्मि, संकिनमादीमु जो तु नाऽयुत्तो ।
भिक्खाएँ गहणकाले, एमण एमो पमाओ तु ॥८०७॥

आदाण-भंडणिक्खेवणम्मि जो होइ एत्थङ्णाउत्तो ।
एसो होति पमायो, एत्थ पमायम्मि छ ब्बंगा ॥८०८॥

गहणं आदाणं ती, होति णिसहो नहाऽहियत्थमिम ।
 खिव पेरणे व भणितो, अहिउक्षेवो तु णिक्षेवो ॥८०९॥
 ण वि पेहे ण पमज्जे, ण वि पेहे पमज्जती तु बिनिभंगो ।
 पेहे ण पमज्ज ततिओ, पेह पमज्जे चउत्थो तु ॥८१०॥
 जो सो चउत्थ भंगो, पेहेति पमज्जती य तस्स पुणो ।
 भंगा भवन्ति चउरो, दुपेहदुपमज्जणे पढमो ॥८११॥
 वितियो दुपेहसुपमज्जणमिम तइओ सुपेहदुपमज्जे ।
 सुपडिल्लेहियसुपमज्जियमिम भंगो चउत्थेसो ॥८१२॥
 आदिमभंगा तिणि इ, अपेहचपमज्जणे य पढमादी ।
 तिणि दुपेहादी वि य, छ व्यंगा होंति एते उ ॥८१३॥
 उच्चारे पासवणे, खेले सिवाणमादियाणं च ।
 परिठवणे एत्थं पि हु, पमाइणो होन्ति छ व्यंगा ॥८१४॥
 परिठवणुच्चागदी, उच्चरन्ति तेण होनि उच्चारो ॥
 पस्सवड न्ति य तेण, पासवणं भणए काई ॥८१५॥
 अहगुच्चरई काइय, पायं सर्वई य पासवणसणा ।
 खेललणाओ खेलो, जासिगल्लाणाओ सिवाणो ॥८१६॥
 एस पमाओ भणितो, पंचमु समिईमु इरियमादीसु ।
 अहुण पसंगेण चिय, वोच्छामि इ अध्यमायं तु ॥८१७॥
 जुगमेत्तंतरदिढ्ठी, पदं पदं नसनि चक्षुपूयं च ।
 अव्वकिखत्तायुत्तो, अरहण्णगो एत्युदाहरणं ॥८१८॥
 अह अरहण्णगमाह, समितीअ समीय गडु डेवन्तो ।
 छल्लिओ पादो छिणो, अण्णाए संधिओ यावि ॥८१९॥
 भासासमितो साह, भिक्षवट्टा णगररोहए कोयी ।
 णिगंतु बाहिकडए, हिंडंतो केणयी पुट्टो ॥८२०॥
 केवडय आस हत्थी ?, धणणिचयो दास-धण्णमादीण ।
 णिव्वणमणिव्वणं, णगरं तो बेइमं समितो ॥८२१॥

ईयासमि ॥-
वहन्नकः

आषसमितो
कथित साधु

एषणासमिती
वसुदेवजीवो
नन्दिवर्धनः

बेइ ण याणामो ती, सज्जाय-ज्जाण-जोगवक्षिता ।
हिंडना ण वि पिच्छह, ण वि सुणहा किह हु ? तो बेति ॥८२२॥
बहुं सुणेनि कणेहिं, बहुं अच्छीहि पेच्छति ।
ण य दिंडुं सुयं सव्वं, भिक्खु अवखाउमरहति ॥८२३॥
अहव य भासति कज्जे, णिरवज्जमकारणे ण भासति य ।
विकह-विसोत्तियपरिवज्जितो जनी भासणासमितो ॥८२४॥
बायालमेसणाओ, भोगणदोसे य जो विसोहेति ।
सो एसणाए समिओ, दिंडनो इत्थ वसुदेवो ॥८२५॥
वसुदेव अणजम्भे, आहरणं एमणाए समिएणं ।
मगहा णंदिग्गामे, गोयम धेज्जाइ वक्षायरो ॥८२६॥
तस्म य वारुणि भज्जा, गव्यो तीए कयाइ संभुओ ।
धेज्जाइ मतो छम्मासि गव्य धेज्जाअणि उजाए ॥८२७॥
मातुलसंवटण कम्मकरण वेयारणा अ लोएण ।
णतिथ तुह एत्थ किंचि इ, तो बेती माउलो तं च ॥८२८॥
मा सुण लोयस्म तुमं, धूयाओ तिण्णि तासि जेट्टपरी ।
दाहामि करे कम्म, पक्यो पत्ते य वीवाहे ॥८२९॥
सा णेच्छई चिसण्णो, माउलओ भणति अण्ण दाहामि ।
सा वि तहेव य णेच्छइ, नडयं ती णेच्छइ य मा वि ॥८३०॥
णिविषण नंदिवद्धण, आयरियाणं सगासे णेक्यन्तो ।
जाओ छट्टवखमओ, गिण्ड य अभिगहमिमं तु ॥८३१॥
बाल-गिलाणादीणं, वेयावचं मए तु कायचं ।
तं कुणइ तिव्वसद्दो, खायजसो मक्क गुणकिनी ॥८३२॥
अस्सहशाण देवस्म आगमो कुणइ दो समणरूपे ।
अतिसारगहियमेगो, अडवीय ठियो गओ वितिओ ॥८३३॥
बेति य गिलाणों पडिनो, वेयावचं तु सहहे जो उ ।
सो सिघं उट्टै, सुतं च तं नंदिसेणेण ॥८३४॥

छट्ठोवासपारणगमाणितो कवल वेत्तुकामेण ।
 तं सुत मोत्तुं रभसुद्धिओ य भण केण कज्जं ? ति ॥८३५॥
 पाणगदच्चं च तहिं, जं णथी तेण वेनि कज्जं ति ।
 णिग्गय आहिडंते, अणेमणं कुणनि ण य पेल्ले ॥८३६॥
 इत एकवार वितियं, च हिंडिओ लङ्घ तइयवाराए ।
 अणुकंपा तूरंतो, गयो य तो तस्सगासं तु ॥८३७॥
 खर-फरुस-णिदुरेहिं, अक्कोसइ सो गिलाणतो रुट्टो ।
 दे मंदभग्ग ! धुकिय, तूममि नं णाममेत्तेण ॥८३८॥
 साहुवयारि त्ति तुमं, णामड अहं तु उद्दिसित आयो ।
 एयाएँ अवत्थाए, तं अच्छसि भत्तलोहिलो ॥८३९॥
 अमयमिव मण्णमाणो, तं फरुसगिरं तु सो ससंभंतो ।
 चलणगतो खामेती, धुवति य तं समललित्तं तु ॥८४०॥
 उट्टेह वयामो त्ती, तह काहामो जहा उ अचिरेण ।
 होहिह णिरुया तुब्बे, वेती ण तरामि गंतु जे ॥८४१॥
 आरुभाप द्वीए, आरुहो ताहे तो पयारं तु ।
 परमामुइ दुगंधं, मुंचति सो तस्स पट्टीए ॥८४२॥
 फरुसं वेति दुष्पिण्डय !, वेगविधाओ कतो त्ति दुक्खविथो ।
 इय बहुविहमक्कोसति, पदे पदे सो वि भगवं तु ॥८४३॥
 ण गणेती फरुसगिरं, न वि अ हु दुविसहमसुइगंधं च ।
 चंदणमिव मण्णतो, मिच्छामी दुक्कडं भणति ॥८४४॥
 चिन्तेइ किं करेमी, कह णु समाही हवेज साहुस्स ? ।
 इय बहुदिहप्पगारं, ण वि तिणो जाहे खोभेऊं ॥८४५॥
 ताहे अभित्थुणिता, गतो तयो आगयो य इयरो वि ।
 आलोएइ गुरुहि य, धणो त्ति तयो समणुसट्टो ॥८४६॥
 जह तेणं ण वि पेल्लिय, एसण इय एव साहुणा णिष्वं ।
 जइअच्चं एमेसा, एसणसमिती समवखाया ॥८४७॥

आदान-
निक्षेपणा-
समिति:
तत्रोदाह-
रणं च

पुन्विं चक्षु परिक्रिखय, पमज्जिउं जो ठवेति गिण्हइ वा ।
आयाणभंडनिक्खेवणाएँ सो होइ इह समितो ॥८४८॥

एत्य वि ते चिय भंगा, कायव्वा जाव होति अंतिमतो ।
सुप्पदिलेहिय-सुपमज्जियं च भंगो चउत्थो उ ॥८४९॥

एसो गज्जो एत्यं, तमुच्चयुतो स होति खलु समितो ।
आहरण गुरुण भणितो, साहू यच्चामो गामं ति ॥८५०॥

ओगाहिए पडिगगहे, नाहै डिया कारणेण केणावि ।
तत्येगो पंहेउं णिक्खिखती विइओं पुण आह ॥८५१॥

पेहियमेतं किं पेहणा, पुणो ? होज्ज एत्य किं सप्तो ? ।
सणिणहितदेवयाए, विडव्बितो नत्थ तो सप्तो ॥८५२॥

उग्घाहिए य दिढ्ठो, आउटो वेनि मिच्छकारं च ।
समिताऽगमिता एं, उक्तोम-जहण्णया होन्ति ॥८५३॥

उच्चारं पास्तवणं, स्तेळादि व अण्णपाणमहियं वा ।
सुदिवेइए उदेसे, णिमिरंतो होइ इह ममिओ ॥८५४॥

इत्थ वि ते चिय भंगा, तहेव समियो तु अंतिमे होति ।
आहरण घम्मम्नी, परिटावणसमितिष्वज्जुतो ॥८५५॥

काइयऽसमाहि परिटावणे य गहितो अभिगगहो तेण ।
सक्क पसंसा अस्सद्वाण देवागम विउच्चे ॥८५६॥

सुबहू पिपीलियाओ, वाहाडा यावि काइयऽसमाही ।
अण्णो य काइयाए, उच्छिन्नो वेयऽहं असहू ॥८५७॥

अहयं तु काइयाडो, वेह परिढ्डय समाहि मा अच्छ ।
णिगगय णिमिरे जहि जहि, पिपीलियाऊ सरे नत्थ ॥८८॥

अह साहू किलामिज्जइ, ताहे पीनो य धरितो देवेण ।
मा मा य णिसिद्धो ती, मा पिय देवो य आउटो ॥८५९॥

वंदित्त गतो देवो, समितीमू एव होति जतितवं ।
एत पसंगाभिहितं, आसातण इणमु वोच्छामि ॥८६०॥

पारिष्ठपनिका
समिति:
तत्राये-
धर्महचे-
राहरणम्

गुरुवो आयरिया तू, णाणादीओ उ होइ आयारो ।
 आयरण परुवणया, वट्हइ सो तेसिमाऽऽमाणा ॥८६१॥
 तीय विभासा इणमो, आसातण दुपद वयणमेव त्ति ।
 आयाय सानयाणा, आयसस उ साडणा जा उ ॥८६२॥
 सा होती आसातण, आओ लाभो त्ति आगमो यावि ।
 णाणादीणं साया, सायण धंलो किणासो त्ति ॥८६३॥
 आतस्स साडणं ती, यकारलोवमिम होइ आसयणा ।
 आयरियाणं इणमो, आसयणा होइभेहि तु ॥८६४॥
 दहरो अकुलीणो त्ति य, दुम्येहो दमग मंडबुद्धि त्ति ।
 अवि अप्पलाभलद्धी, सोमो परिभव्द आयरियं ॥८६५॥
 अहवा वि वदे एवं, उच्चएन परस्म देन्ति एवं तु ।
 दसविह वेयावच्चं, कायव्व सयं ण कुच्चंति ॥८६६॥
 अहव तिहा आसायण, मण—वइ—काएण मणपदोसादी ।
 वायाए आसायण, अंतरभासादि कुच्चियज्ञा ॥८६७॥
 काएणं संघटण, जर्मलित पुरतो व वचनी पंथे ।
 अहवा आसायणमो, तुसिणीमादी मुगेयव्वा ॥८६८॥
 आलते वाहिते, वावारिय पुच्छिए णिमहे या ।
 गुरुवयणा पंचेते, सीसस्स तु छा इन्ककेके ॥८६९॥
 तुसिणीए हुंकार, कि ? ति व कि चढगर करेसि ? त्ति ।
 कि णिच्चुइं ण इसी ?, केवइयं वा विरडसि ? त्ति ॥८७०॥
 एवं छा आलते, तुसिणीमादी उ हौंति णातव्वा ।
 वाहितादि य छ च्चिय, एकेक्षपयमिम बोद्धव्वा ॥८७१॥
 गुरुआसायण भणिया, एत्तो वोच्छामि विणयभंगं तु ।
 जेगविह अब्मुठाणे, अभिगहे आसणे चेव ॥८७२॥
 आसणदाणं सक्कारणा य सम्माणणा य कितिकम्मे ।
 अंजलिपग्गह अणुगती य ठिनपञ्जुवासणता ॥८७३॥

आशातना

गुरु-शिष्ययो-
वचनानिविनयस्य
भजः

सप्तधा
विनयभक्तः

जंते पडिसंसाहण, आसणमादीहि होति सक्कारो ।
 सम्माणो उवहीए, जोगं जं जस्स तं कुज्जा ॥८७४॥
 कर्पो संथारो वा, जहिं चेट्ठो अच्छई तु आयरिओ ।
 णायागमस्स कालं, पडिलेहिय घेतु तं अच्छे ॥८७५॥
 कितिकम्पं बंदणयं, हथ्युस्सेहो णिढालदेसम्मि ।
 अंजलिपगहमेतं, सेसा उ पया हु कंडोत्ता ॥८७६॥
 एमादी विणयं तू, जो ण त्रि कुणती उ सूरिमादीयं ।
 विणयबम्गो एमो, सत्तविहो अहव णाणादी ॥८७७॥
 णाणे दंसण चरणे, मण वइ कायोवयार सत्तविहो ।
 एतेसु अवझंते, समासओ एस भंगो तु ॥८७८॥
 विणयबम्गो एसो, ओहेण समासओ समक्खायो ।
 इच्छादी दसहा तू, अकरणेणमो तू बोच्छामि ॥८७९॥
 इच्छा-मिच्छा-तहकारो, आवसिया य णिमीहिया ।
 आपुच्छणा य पडिपुच्छा, छंदणा य निमंणा ॥८८०॥
 उवसंपया य काले, इच्छादिअकरणया उ दसहेसा ।
 लहुसमुसावादि त्ती, एतो उ समासनो बोच्छं ॥८८१॥
 पयलाजलं मरह, पच्चवत्ताणे य गमणपरियाए ।
 समुद्देससंखडीओ, खुडुयपरिहारियमुहीओ ॥८८२॥
 अवस गमणं दिमास्त्र, एगकुले चेत्र एगदव्यं य ।
 एमादी तु पदेहि, मुसं तु लहुसं वए साहू ॥८८३॥
 पयलासि कि दिवा ? ण पयलामि लहु बितिय णिष्हवे गुरुतो ।
 अण्णहाविय णिष्हावे, बहुगा गुरुगा बहुतराणं ॥८८४॥
 णिष्हवणे णिष्हवणे, पविच्छतं वड्हई ऊ जा सपयं ।
 लहु-गुरुमासो सुहमो, लहुमादी वायरो होति ॥८८५॥
 कि वचसि वासंते ?, ण गच्छे णणु वासविंद्वो एते । दारं ।
 झुंजंति णीह मस्या, कहं ? ति णणु सञ्चगेहेसु ॥८८६॥

शुंजसु पचकखाणं, महं ति तकखण पशुंजियो पुटो ।
 किं व ण मे पंचविहा, पचकखाता अविरतीओ ? ॥८८७॥
 वचसि ? णाहं वच्चे, तकखण वच्चंत पुच्छिओ भणति ।
 सिद्धंतं ण वि जाणह, णणु गम्मनि गम्ममाणं तु ? ॥८८८॥
 दस एयस्स य मज्ज्य य, पुच्छितो परियाग वेइ तु छलेण ।
 मज्ज्य णव त्ति य वंदिएँ, भणाइ वे पंचगा दसउ ॥८८९ दारं॥
 वटइ तु समुद्देसो, किं अच्छह कथ एस गयणंमि । दारं ।
 वटनिं संखडीओ, घरेसु णणु याउग्यंडणया ॥८९०॥ दारं॥
 खुड्डगजणणी उ मुया, परुण्णो जियइ ति एव भणियंमि ।
 माइत्ता सब्बजिया, भविंसु ते जे समायाते ॥८९१॥ दारं ।
 ओसणे दट्टूणं, दिट्टा परिहारिय ति लहुकहणे ।
 कथुज्जाने गुरुओ. अदिट्ट दिट्टे य लहुगुरुगा ॥८९२॥
 छलहुगा उ नियते, आलोशंतम्मि छग्गुरु होनिं ।
 परिहरमाणा विकहं, अपरिहारी भवे छेदो ॥८९३॥
 खाणुगमाई मूलं, सब्बे तुब्बेगो हं ति अणवहो ।
 मव्वे उ बाहिरा पवयणस्स तुब्बे ति पारंची ॥८९४॥
 भण वय दिट्टणियट्टे, आलोयामंति घोडगमुहीउ ।
 किमणुस्सा सब्बेगो, सब्बे बाहिं पवयणस्स ॥८९५॥
 मासो लहुओ गुरुओ, चउरो नासा हवंति लहुगुरुगा ।
 छम्मासा लहुगुरुगा, छेदो मूलं तह दुगं च ॥८९६॥ दारं ।
 गच्छसि ण ताव गच्छं, तकखण वच्चंत पुच्छितो भणइ ।
 वेला ताव ण जायइ, परलोगं वा वि मोक्खं वा ॥८९७॥
 कतरि दिसि गमिस्सास ?, पुव्वं अवरं गतो भणति पुटो ।
 किं वा ण होति पुव्वा, इमा दिसा अवरगामस्स ? ॥८९८॥
 अहमेगकुलं गच्छं, वच्चह वहुकुलपवेसणे पुटो ।
 भणति कहं दोषिण कुले, एगसरीरेण पविसिसं ॥८९९॥

वच्चह एगं दब्बं, घेच्छं पेगगह मुच्छिओ भणति ।
 गहणं तु लकवणं पोगलाण णःणेसि तेणें ॥१००॥ दारं॥
 पयलादी तु पदा खलु, एमेते वणिया समासेण ।
 लहुगुरुया जाव मुसं, लहुसगमेयं मुणेतव्वं ॥१०१॥ दारं ॥
 तण डगल छार मल्लग, उगडमणणुणवेतु जो गिण्हे ।
 लहुसग अदत्तमेयं अहवा रुखादिस्त्र लहुसं ॥१०२॥
 मुहणंत पायकेसरि, पत्तद्वरणं च गोच्छिओ चेव ।
 लहुसपरिगहमेसो, मुच्छ कर्णतस्स साहुस्स ॥१०३॥
 अहवा वि इमो अणो, सेज्जातर-गोण-साण-कागादी ।
 धारण कप्पट्टस व, रकव-ममत्तादि कुज्जा तु ॥१०४॥
 बितियवय-ततिय-पंचमलहुस्सगा एते होंति णानव्वा ।
 गाहेसा तु समत्ता, णवमा दसमं अनो वोच्छं ॥१०५॥

अविहीय कासजंभियखुयवायाऽसंकिलिङ्कंमेसु ।
कंदप्पहासविकहाकसायविसयाणुसंगेसु॥१०॥

अविधिः

कास-जम्मा-
दीना व्या-
ख्यानम्

अविही हत्थमदारुं, अहवा मुहणंतयं अदातूणं ।
 जंभाइए वि एवं, खुइए वी एव वत्तव्वं ॥१०६॥
 खु त्ति कतं तं खुइंतं, छीयं वा होति इह उ खुइंतं तु ।
 वायणिसग्गो दुविहो, उड्हे य अहे य णायव्वो ॥१०७॥
 उड्हे उड्होयादी, वायणिसग्गो अहे मुणेतव्वो ।
 मुहणंतय हत्थं वा, उड्होए तत्य जयणाए ॥१०८॥
 पुयकहुणा उ हेट्वे वायणिसग्गस्स होइ जयणेसा ।
 इयवयिरिच्चो जो खलु, अविहीए सो णिसग्गो तु ॥१०९॥
 छेयण-मेयणमादी, असंकिलिङ्क य होइ कंमं तु ।
 कंदप्पो वायाए, काषण व होति णातव्वो ॥११०॥

हासं तु हासमेव तु, विकहा पुण इत्थमाइया चउहा ।
 कोहादी उ कसाया, विसया सहाइया जेया ॥९११॥

जा तेसि तु पसज्जण, सहसाऽणाभोगयो व साहूणं ।
 सा होति विसयसंगो, अविहीगाहा समत्ता उ ॥९१२॥

खलितस्स य सब्बथ वि, हिंसमणावज्जओ जयन्तस्स।
सहसाऽणाभोगेण व, मिच्छक्कारो पदिक्कमणं ॥९१३॥

खलणा दुविहा भणिया, सहसाऽणाभोगतो व होज्जाहि ।
 सा कथ पुणो दुविहा, सब्बथ इमं पवकस्त्रामि ॥९१३॥

सब्बवप्सुं गुच्छिसु, समिती णाणादिपस्त्रु व हवेज्जा ।
 सब्बथ वि एतेसुं, खलणेसा होति णायब्बा ॥९१४॥

सहसाऽणाभोगेण व, हिंसमणावज्जओ जयन्तस्स ।
 सहसाऽणाभोगाणं, को णु विसेसो ? त्ति चोएइ ॥९१५॥

आउत्तो वि य होतुं, कारेन्तो वि ण याणतीयारं ।
 जह हं करेमि एयं, कए य नाऽयं अणाभोगो ॥९१६॥

आउत्त पुव्वभासा, पडिसेवण सहस एव जा तु भवे ।
 ण य तरति णियत्तेउं, महसक्कारो भवे एसो ॥९१७॥

सहसाऽणाभोगा ऊ, सब्बथ उ वणिया समासेणं ।
 एस विसोहिट्टाणं, मिच्छक्कारो पदिक्कमणं ॥९१८॥

॥ गाहा समत्ता ॥

आभोगेण वि तणुएसु णेहभयसोगबाउसादीसु ।
कंदपसोगविगहादिएसु णेयं पदिक्कमणं ॥९१९॥

आभोगे जाणंतो, तणुओ थोवे तु होति णातब्बो ।

आभोगः

तं पुण करेज्ज कप्पट्ट-सेज्जन्त-सण्णिमाइसु वा ॥९२०॥

एमादीणेहाऊ, जं कय कप्पट्टगादि आभोगा ।

स्नेहः

तस्स तु पायच्छित्तं, मिच्छक्कारो पदिक्कमणं ॥९२०॥

मथम् तणुओ जेहो भणितो, भइ सत्तविं ह इमं तु बोच्छामि ।
 इह परलोगाऽऽयाणे, अकम्ह आजीवियऽसिलोए ॥९२१॥

मरणभयं सत्तमयं, एतेसि समासतो विभागौ इमो ।
 मणुओ मणुयस्सेव तु, देवो देवस्स तिरि तिरिए ॥९२२॥

बीभेइ सजाईए, इहलोगभए य होति बोद्धवं ।
 परलोगभयं विसरिस, जह मणुओ बीभे तिरिदेवे ॥९२३॥

धणमायाणं भण्णति, नव्य चोरादियाण जं बीभे ।
 तस्सेव य रक्खट्टा, वइ-पागाराइ जं कुणति ॥९२४॥

अणिमित्त अकम्हभयं, ण वि किंची पासती तह वि बीभे ।
 अडवीए रातीय व, आजीवभयं जहा अहणो ॥९२५॥

दुक्कालो आएसो, कह जीवीइं ति एस चिंतेति ।
 मरणभयं सिद्धं चिय, मरणमिति महब्य जह तु ॥९२६॥

असिलोगो त्ति इ अयसो, जइ एव करिस्स होहिई अयसो ।
 असिलोगभयं एर्य, वेयणभय होइ भीयादी ॥९२७॥

सत्तविं भयमेयं, एएमु यु वट्टियं तु जं तणुए ।
 तस्स विसोहिट्टाणं, मिच्छक्कारो पडिक्कमणं ॥९२८॥

शोकः सोगं आभोषण वि, चिन्तादि कर्ते विष्पगोगम्मि ।
 तस्स तु पायच्छत्तं, मिच्छक्कारो पडिक्कमणं ॥९२९॥

बाङुशिदः आभोगमणाभोगे, संवुडमसंबुडे य अहसुहुमे ।
 पंचविहो बाजसिथो, सुहुमाभोगेण पगयेत्थं ॥९३०॥

कंदप्पादी तु पदा, पुन्नुत्तकमा तु दसमगाहाए ।
 एव जहुहिडेश्च, तणुए सोही पडिक्कमणं ॥९३१॥

वितिय दार समत्तं, पडिक्कमणारिहमहुण ततियं तु ।
 तदुभयदारं बोच्छं, तत्य इमा होइ गाहा तु ॥९३२॥

संभमभयातुरावतिसहसाणाभोगऽणप्पवसओ वा ।

तदुभयार्ह-
प्रायवित्तम्

सव्ववयातीयारे, तदुभयमासंकिते चेव ॥१३॥

संभमौऽणेगविहो खलु, हस्थी अगणी व उदगमादीओ ।

सम्भमभयौ

भय दसुग मिलकसू वा, मालवतेणाइओ बहुहा ॥९३३॥

पदमवितीयातिष्ठिं, परीसहेहाऽतुरो तु बहुहा तु ।

आवइ चउहा इणमो, समासतोऽहं पवत्त्वामि ॥९३४॥

आपत्

दव्वावति खेत्तावइ, कालावइ भावआर्वइ चेव ।

दव्वावती तु दव्वं, जं दुलभं होति साहुस्स ॥९३५॥

वित्त्यण्णमडम्बादी, खेत्तावति एस होइ णातव्वा ।

कालावती तु ओमे, भावे तु गुरु-गिलाणादी ॥९३६॥

महमाऽणाभोगा तू, पुच्छुत्ता अहुण वोच्छऽणप्पवसो ।

णप्पवसो उ परवसो, सो होति इमेहिं कज्जेहिं ॥९३७॥

अनात्मवशः

वाइय पित्तिय सिभिय, अहवा वी होज्ज सण्णिवाण्णं ।

एतेहि अणप्पवसो, अहवा होज्जा इमेहिं तु ॥९३८॥

जक्कवाइट्टसरीरो, मोहणिए अहव होज्ज कम्मुदए ।

एतेहि अणप्पवसो, होज्जाही कारणेहिं तु ॥९३९॥

एव जहुहिट्टेसुं, संभममादीसु कारणेसुं तु ।

सव्वव्वयायियारं, णासं तु करेज्जऽणप्पवसो ॥९४०॥

पुढवि जल अगणि मारुय, वणस्सती कुञ्ज रुक्खरुहणं वा ।

विय तिय चउरो पंचिदियं व साहू विराहेज्जा ॥९४१॥

एव मुसावादादी, अणपज्जो आयरेज्ज साहू तु ।

पिंडविसोहादीणि व, सेवेज्ज व उत्तरगुणाणि ॥९४२॥

एमादी आवणे, अतियारविसोहि तदुभयं होति ।

तदुभय गुरुमालोइय, मिन्छामी दुकडं वेति ॥९४३॥

आसंकिए तदुभयं, मूलगुणे उत्तरे य णातव्वं ।

परिञ्छिदितु ण वि सक्के, कतमक्यं एस आसंका ॥९४४॥

दुच्चिंतिय दुब्भासिय, दुच्चेद्विय एवमादियं बहुहा ।
उवउत्तो वि ण याणति, जं देवसियातियाराति ॥१४॥

‘दु त्ति दुगुङ्छा’ धातु, संजमउवरोहि कुच्छियं होति ।
तं मणसा जइ चिंतिय, दुच्चिंतिय एव णातव्वं ॥१४५॥
एवं तू दुब्भासिय, दुच्चेद्विय एवमेव णातव्वं ।
दुप्पडिलेहियमादी, आदीसहेण बोद्धव्वं ॥१४६॥
एमादियं तु बहुसो, अणेगसो होइ हू मुणेतव्वं ।
उवउत्तो वि ण जाणति, ण वि संभरती उ जं भणियं ॥१४७॥
आदिगहणेण पुण, राइय पक्षिखय तहेव चउमासे ।
संवच्छरिए य तहा, अतियारा हौंति बोद्धव्वा ॥१४८॥

सन्वेसु य वितियपए, दंसणणाणचरणावराहेसु ।
आउत्तस्स तदुभयं, सहस्रकाराइणा चेव ॥१५॥
पठमं उस्सगपदं, अवरादपयं तु वितिययं होति ।
सव्वगगहणेण पुण, सव्व अवराहा मुणेयव्वा ॥१४९॥
दंसण णाण चरित्ते, जे अवराहा तु होन्ति गीतस्थे ।
कारणजयणाजुत्ते, एव जयंतस्स जे उ भवे ॥१५०॥
जह तिक्खउदगवेगे, विसमम्मि व विजलम्मि वच्चंतो ।
कुणमाणो वि पयत्तं, अवसो जह पावए पडणं ॥१५१॥
तह समणसुनिहियाणं, सन्वपयत्तेण वी जयताणं ।
कम्मोदयपञ्चाइया, विराहणा कस्सइ हवेज्जा ॥१५२॥
प(पु ?)रिसज्जतणाजुत्ते, तस्स विसोहीय तदुभयं होति ।
सहसा वि होइ तदुभय, आवणे दंसणाईसु ॥१५३॥
तदुभयदार समत्तं, विवेगदारं अयो पवकखामि ।
कस्स पुण विवेगो उ, तत्थ इमा होति गाहा तु ॥१५४॥

पिंडोवहिसेज्जादी, गहियं कडजोगिणोवयुत्तेण ।
पच्छा णायमसुद्धं, सुद्धो विहिणा विगिंचंता ॥१६॥

‘पिडि संधाए’ धातू, पिंडो संधाओ भण्णए तम्हा । पिण्डः

सो इह सच्चित्ताई, णवणवभेदो पुणेकेको ॥९५५॥

पुढवी आउकाए, तेऊ वाऊ वणस्सती चेव ।

बैंदिय तेइंदिय, चउरो पंचिंदिया चेव ॥९५६॥

एककेको पुण तिविहो, पुढवीमादी सच्चित्तमादीओ ।

सन्तावीसपभेदो, पिंडेस समासतो होति ॥९५७॥

ओहिय ओवगहिओ, उवही दुविहो समासतो होति ।

होइ विभागेण पुण, जह भणिओ ओहजुत्तीए ॥९५८॥

भण्णति सिज्जा वसही, आदीसहेण होति डगलादी ।

ओसहभेसज्जाणि य, आदीसहेण लहियाणि ॥९५९॥

कडजोगी गीयत्थो, जं बुत्त होति जो उ गहियत्थो ।

पिंडेसण-पाणेसण-वन्धेसण-सेज्जमादीणं ॥९६०॥

अहवा छेदसुयादीसुत्तत्याहिज्जित्तो तु गीयत्थो ।

गहितुं तेणुवयुत्तेण णात पच्छा असुद्धं तु ॥९६१॥

केण असुद्धं ? भण्णति, उगमउप्पायणेसणादीहिं ।

अहवा वि संकियादी, सो सुज्ञति विहिविगिंचंतो ॥९६२॥

उपधिः

सूत्रा

कृतयोगी

कालद्धाणाऽतिच्छियमणुगयत्थमियगहियमसढो उ।
कारणगहिउव्वरिए, भत्तादिविगिंचणे सुद्धो ॥१७॥

पढमाएँ पोरिसीए, पडिगाहेत्ताण असणपाणादी ।

जो तइयमइकामे, कालातीतं इमं होति ॥९६३॥

कालातीतम्

अद्वोयणा परेण, आणियःणीयं व असणपाणादी ।

अणातीतम्

पृथङ्गाणातीतं, सो सढ असढो वइकामो ॥९६४॥

षठाश्चौ

विगहा-किङ्कुदीहिं, होति सढो एस होति असढो तु ।
गेलण्णवावडत्ता, होज्ज व सागारिया तत्थ ॥९६५॥
थंडिललअभावा वा, तेणाहिभर्य व तत्थ होज्जाहि ।
एमादीकज्जेहिं, असढो तु होइ णायब्बो ॥९६६॥

अनुद्रता-
स्तमने

एमादी असढो जं, विही विर्गिचंतो होति सुद्धो उ ।
अणुदित अत्थमिओ वा, गहियं असढेणिमं वोच्छं ॥९६७॥
गिरि-राहु-मेह-भहिया-पंसु-रयावरिओ होज्ज वा सविया ।
उग्गयबुद्धी साहू, एमेव य होयऽणत्थमिए ॥९६८॥
पच्छा णायमणुग्गय, अहव अत्थमिओ एस इण्ह तु ।
एयण्णायंभि सढो, सुद्धो तु विही विर्गिचंतो ॥९६९॥
आयरिए य गिलाणे, पाहुणए खमग बाल बुहै य ।

कारणश्चैवम्

एनेसऽड्डा गहितं, तं होती कारणगहियं ॥९७०॥
विहिपरिभुत्तुवरियं, विही विर्गिचन्त होति सुद्धं तु ।
एयं विवेगदारं, एतो वोच्छामि वोसग्गं ॥९७१॥

व्युत्सर्ग-
प्रायश्चित्तम्

गमणागमणविहारे, सुयंमि सावज्जासुविणयादिसु य ।
णावाणदिसंतारे, पायच्छित्तं वियोसग्गो ॥९८॥

गमनागमन-
विहारः

वसही गुरुमूला वा, गमणं अण्णत्थ पुणरवागमणं ।
एयं गमणागमणं, विहार सज्जायभूमी तु ॥९७२॥
तो सज्जायणिमित्तं, गमणं अब्रत्य होज्ज साहुस्स ।
गमणागमणविहारं, णातच्चं होति एतं तु ॥९७३॥
समितिनिसुद्धिणिमित्तं, एत्यं पच्छित्त होति उस्सग्गो ।

श्रुतम्

होति सुतं सुतणाणं, उहेसगमादि णातच्चं ॥९७४॥
पट्टवणुहिसणे या, समुदिसणे तह य होतऽणुण्णाए ।
कालपडिक्कमणम्मि य, सुयस्स एत्यं तु उस्सग्गो ॥९७५॥
पाणतिवायादीयो, सावज्जो सुमिणतो तु णातच्चो ।
आदिगहणेण पुण, अणवज्जपसत्थएमुं पि ॥९७६॥

सावज्जपस्त्रम्

चस्सहगहणाओ, दुस्सउणा दुष्णिमित्त गहिया उ ।
 पढमवयादीएसु य, सब्बेसु विसोहि उस्सगो ॥१७७॥

जावा चउव्विहा तु, समुद्धणाविक तिष्णि उ णदीए ।
 उज्जाणी ओयाणी, तिरिच्छगामी भवे तड्या ॥१७८॥

जंघद्वा संघद्वो, णाभीलेवोवरि तु लेवुवरि ।
 बाहोडुपाइओ खलु, णदिसंतारेवमाइओ ॥१७९॥

जावादीहि पएहिं, जाव तु उडुपादिसंतरंतो तु ।
 सब्बत्थ तु पच्छित्तं, जतणाजुत्स्स उस्सगो ॥१८०॥

भत्ते पाणे सयणामणे य, अरहंतसमणसेज्जासु ।
 उच्चारे पासवणे, पणवीसं होन्ति उस्सासा ॥१९॥

भत्तं पाणं [सय]णं. सयणं सेज्जा उ होति णातव्वा ।
 'आस उवेसण' धातू, उवेसणं आसणं होति ॥१८१॥

'अरह पूयाए' धातू, पूयामरिहंति तेण अरिहंता ।
 अरिहंति वंदण णमंसणं च तम्हा तु अरिहंता ॥१८२॥

कोहाई उ अरी ऊ, अहव रयं कम्म होइ अड्विहं ।
 अरिणो व रयं हंता, तम्हा उ हवंति अरिहंता ॥१८३॥

सयणं सेज्ज पडिस्सय-भत्तादी जाव होति सेज्जा ऊ ।
 हथ्यसयाउ परेणं, गमणागमणमिमि सब्बत्थ ॥१८४॥

समितिविसुद्धिणिमित्तं, जयणाजुत्स्स होति उस्सगो ।
 पणुवीसं उस्सासा, उच्चारमयो तु वोच्छामि ॥१८५॥

उच्चरती उच्चारं, पस्सवती तेण होति पस्सवणं ।
 सण्णा काइय कमसो, अहव इमो होइ सहन्थो ॥१८६॥

उच्चरति काइयं तु, जम्हा तेणं तु होति उच्चारो ।
 पायं सवती जम्हा, तम्हा तू होति पासवणं ॥१८७॥

परिडविषपेषु, हथ्यसया आरतो व परतो वा ।
 सोही काउस्सगो, पणुवीसं होति ऊसासा ॥१८८॥

नावा नदीस-
न्वारः

अहं.

हत्थसतबाहिरातो, गमणागमणाइएसु पणवीसं ।
 पाणिवहादिसुमिणए, सतम्भुसतं चउत्थम्मि ॥२०॥
 गाहद्ध पढम कंठं, पाणवहे सुमिणदंसणे रातो ।
 कतकारियादिएसुं, विसोहि ऊमाम सतमेंगं ॥२८९॥
 एव मुसावादादिसु, उससगो जाव होति णिसिभत्तं ।
 सतमुस्सासाण भवे, अट्टसतं पुण चउत्थम्मि ॥२९०॥
 देसिय राइय पक्षिखय, चाउम्मासे तहेव वरिसे य ।
 सतमद्धं तिण्णि सता, पंच सतड्डुत्तर सहस्रं ॥२१॥
 देसियमादिपदाणं, कमसो ऊसासमाणमेयं तु ।
 ते पुण कह विण्णेया, उस्सासा ? तमिह बोच्छामि ॥२०.१॥
 लोयस्सुज्जोयगरा, चउरो एगं सनं मुणेयद्वं ।
 पंचासा दोहि भवे, निण्णि सया होति वारसहिं ॥२२॥
 पंच सया बोसाए, अट्टमहसं च होति चत्ताए ।
 देसियमाउस्सगे, होई एयं तु परिमाणं ॥२३॥
 अहवा-पणवीस अद्धतेरस, सिलोग पणतरि च बोधवा ।
 सतमेंगं पणवीसं, दो वावण्णा य वरिसेणं ॥२४॥
 उद्देस समुद्देसे, सत्तावीसं तहेवउणुण्णाए ।
 अट्टेव य ऊसासा, पट्टवण-पट्टिकमणमादो ॥२५॥
 उद्देसय अज्ञयणे, सुतरवंथे चेव होति अंगे य ।
 उहिसणादियाणं, सत्तावीसं तु उस्सासा ॥२५॥
 पट्टवणपट्टिकमणे, अट्टुस्सासा उ होति उस्सगो ।
 आदिगहणेणं पुण, पट्टवयंते वि अणुओगं ॥२६॥
 कालपट्टिकमणे वि य, अवसउणे चेव होति सव्वत्थ ।
 उस्सासा अट्ट भवे, काउस्सगो मुणेतव्वो ॥२७॥

उद्देसय अज्ज्ययणे, सुतखंधंगेसु कमसो पमादिस्स ।

कालाइकमणादिमु, णाणायाराइयारेसु ॥२३॥

णाणायारो दुविहो, ओहेण विभागयो य णातव्वो ।

उद्देसय अज्ज्ययणे, सुयखंधंगे विभागो तु ॥९९८॥

उद्देसादिचउण्ह वि, अतियारो अद्वहा मुणेतव्वो ।

पत्तेयं पत्तेयं, कालादि इहं पवयणम्भि ॥९९९॥

काले विणए बहुमाणे उवहाणे तहा अणिणहणे ।

अष्ट
ज्ञानातिचारा:

वंजण अथ तदुभए, अद्विहो णाणमायारो ॥१०००॥

जो तु करेति अकाले, सज्जाएयं कुणाइ वा असज्जाए ।

सज्जाए वा ण कुणति, कालतियारो भवे एस ॥१००१॥

जज्ञादिमदुमन्तो, थद्वो विणयं ण कुञ्चनि गुरुणं ।

हीलयइ व जो तु गुरुं, विणयइयारो भवे एस ॥१००२॥

सुतणाणम्भि गुरुम्भि व, भन्ती बहुमाण जो तु ण करेति ।

भन्ती होयुवयारो, बहुमाणो गोरवसिणेहो ॥१००३॥

बहुमाणे अइयारो, एमेसो वणियो समासेण ।

उवहाणं होति तवो, आयंचिलमादिओ सो य ॥१००४॥

जो नं ण कुणति साहू, अहवा वि ण सद्दहेयमुनहाणं ।

सो उवहाणतियारो, णेणवणेत्तो पवक्खामि ॥१००५॥

णिणवणं अवलवणं, अमुगसगासे अहं णऽहिज्ञामि ।

अणं जुगप्पहाणं, आयरियं सो उ उहिसति ॥१००६॥

णिणवणे अतियारो, एमेसो वणितो समासेण ।

वंजणमादिपदाणं, अतियारमतो पवक्खामि ॥१००७॥

भणितं वंजणमकवर, तणिणप्पक्षणं सुतं मुणेतव्वं ।

पागतणिबद्धमेयं, सक्क्यमादी करेज्ञाहिं ॥१००८॥

धम्मो मंगलमुकुडं, दया संवर णिज्ञरा ।

तस्तेव य अथस्सा, अणाणि य वंजणाणि करे ॥१००९॥

अहवा मत्ता विंदू, अण्णभिहाणेण वाधितं अत्थं ।
 वंजिज्जति जेण अथो, वंजणमिति भण्णते सुत्तं ॥१०१०॥
 वंजणभेदेण इहं, अत्थविणासो हवेज्ज तु कयाई ।
 अत्थविणासा चरणं, चरणविणासे अमोकखो तु ॥१०११॥
 मोकखाभावातो पुण, पयन्नदिकखा णिरत्थिया होति ।
 जम्हा एते दोसा, तम्हा सुत्तं ण र्भिदिज्जा ॥१०१२॥
 वंजणभेदो भणिओ, अत्थे भेदं अतो पवकखामि ।
 अत्थं तु वियप्पंती, तेहिं चिय वंजणेहऽणं ॥१०१३॥
 आयारे सुत्तमिणं, आवंती पंचमम्म अज्ञायणे ।
 आवंती केआवंती, लोगंसी विपरिमुसंति त्ति ॥१०१४॥
 अद्वाएँ अणद्वाए, एतेसुं विप्परामुसंती तु ।
 एयं सुत्तं आरिस, अत्थ विकपेतिमं अणं ॥१०१५॥
 आवंती होति देसो, तत्थ तु अरहट्कूनजा केया ।
 सा पडिया हेढुं तू, तं लोगो विप्परामुसइ ॥१०१६॥
 अत्थविसंवाएवं, तदुभयदारं इमं पवकखामि ।
 जत्थ तु सुत्तत्था खलु, दो वि विणसंति तं च इमं ॥१०१७॥
 धम्मो मंगलमुक्त्यो, अहिंसा पञ्चतमत्थए ।
 देवा वि तस्स णस्संति, जस्म धम्मे सया मती ॥१०१८॥
 अहाकरेसु रंधंति, कट्टेसु रहकारी उ ।
 रणो भत्तम्म णो जत्थ, गह्यो जत्थ दीसति ॥१०१९॥
 एसो तदुभयभेदो, दोणिण वि णासंति एत्थ सुत्तत्था ।
 एवं तु ण कातब्बं, दोसा ते चेव पुव्वुत्ता ॥१०२०॥
 णाणायारो एसो, अट्टविगप्पो जिणेहिं पण्णत्तो ।
 उद्देसगमादीणं, पच्छत्तुदितं इमं कमसो ॥१०२१॥
 णिविगतिय पुरिमहृगभत्त आयंबिलं चउणागाढे ।
 पुरिमादी खमणंतं, आगाढे एवमत्थे वि ॥२४॥

उद्देसे णिविगति, पुरिमहं सोहि होति अज्ञायणे ।
 मुतखंधे एगभर्त, अंगम्मि य होति आयामं ॥१०२२॥
 एवं ताऽणागाहे, आगाढजोगम्मि होनि पुरिमादी ।
 अंतम्मि होति खमणं, एमेव य होनि अत्थे वि ॥१०२३॥

सामण्णं पुण सुन्ते, मतमायामं चउत्थमत्थम्मि ।
 अप्पत्तोपत्तावत्तवायणुद्देसणादीसु ॥२५॥

ओहो सामण्णं तू. सब्बम्मी चेव होति सुचम्मि ।
 अविसेसिय सुन्तथे, आयाम चउत्थ कमसो तु ॥१०२४॥
 अप्पत्तो दुविहो तू, सुनेण अत्थेण चेव बोद्धव्वो ।
 पुविलु सुन्त अत्थे, वितिय अपत्तो मुणेतव्वो ॥१०२५॥
 अप्पत्तं त्ति गतप्र ॥

तिनिणिआदि अपत्तो, अवत्तो वए सुए न णातच्चो ।
 वायंतस्स तु एते, चउगुरुया उहिसादिसु य ॥१०२६॥
 पत्तमवाएंतस्स वि, उहिसणादीसु चेव य पदेसु ।
 चउगुरुया बोद्धव्वा, अववाए कारणा सुद्धो ॥१०२७॥

कालाऽविसज्जणादिसु, मंडलिश्चसुहापमज्जणादिसु य।
 णिवीतियं अकरणे, अकत्वणिसेज्जा अभत्तद्वो ॥२६॥

कालाविसज्जणाती, ण पटिकंनं तु जमिह कालस्स ।
 तिविहा य होति मण्डली, वसुहा भूमी मुणेतव्वा ॥१०२८॥
 भोयण सुन्ते अत्थे, तिविहेसा मंडली मुणेयव्वा ।
 कालाऽविसज्जणे मंडलिभूमीअपमज्जणे विगती ॥१०२९॥
 सुन्ते वा अत्थे वा, ण करि णिसेज्जं च अकत्व ण रथति ।
 चस्सहेणं वंदण, उस्सगण कुव्वति चउत्थं ॥१०३०॥

आगाहाऽणागाहम्पि सव्वभंगे य देसभंगे य ।
 जोगे छटु चउथं, चउथं नार्यचिलं कमसा ॥२७॥
 जोगो तु होनि दृविहो आगाहो चेव तह अणागाहो ।
 दुर्विहो न भंगो मव्वे देसे य णातव्वो ॥२०३१॥
 मव्वभंगे छटु होनि चउथं तु देसे आगाहे
 णागाहे तु उथं, एवं देसे य आवामं ॥२०३२॥
 कह खंगो सव्वभंगी कह वा देसम्पि एव चोएति ।
 भण्णनि शुद्धिंगड़ाहि गाहाहि इम ॥ कवामि १०३३॥
 निगत अणहा भुज ॥ न बुणइ आर्यबलं ॥ सद्दर्हत ।
 एसो उ सव्वभंगा देसे भंगो इभा होति ॥१०३४॥
 काउसगमकाउ, भुजइ भोत्तून वा कुणति पच्छा ।
 संदिसह त्ति व भणती एवं देसे भवे भंगो ॥१०३५॥
 णाणाचारो भणिओ, अद्विहो एम तू समासेण ।
 अहुणा अद्विहो चिय, आयारो दंसणे होति ॥१०३६॥
 णिम्संकित पिकंखित, णिव्वितिगिच्छा अमूर्ढाद्विय ।
 उववृह घरीकरणे, वच्छल्ल पभावणे अद्व ॥१०३७॥
 दंसणयारो अद्वहा एमेसो होइ तू समासेण ।
 एतेसि विवक्खो ऊ, अइयारो होति सो य इमो ॥१०३८॥
 संसयकरणं संका, कंखा अणोण्णदंसणगगाहो ।
 वितिगिच्छा अप्पणो ऊ, सोगति होज्जा ण वा वि त्ति ॥१०३९॥
 अहवा वि दुगुंछा ऊ, विड त्ति साहू हवंति णातव्वा ।
 ते उ दुगुंछति णिंचं, मंडलि मोए य जल्लादी ॥१०४०॥
 जेगनिहा इहीओ, पूयं परनित्यियाण दट्टूण ।
 सोत्तूण वा जस्स उ, मझमोहो होति मूढेसा ॥१०४१॥
 उववृह होति दुविहा, पसत्थ अपसत्थिया य णातव्वा ।
 साहूण तु पसत्था, चरगादीणऽपसत्था तु ॥१०४२॥

अष्टव्व
 दर्शनाच रः

दंसणाणाणचरिते, तवसंजमविणयवेयवचादो ।
 अब्सुज्जयस्स उच्छाहवद्धं होति तु पसत्था ॥१०४३॥
 अपसत्था उवृहा, अणागे अविरतोय मिच्छते ।
 चरगादी वट्टते, उववृहति दुविह एव गना ॥१०४४॥
 यिरकरणा वि य दुविहा, पसत्थ इयरा य होति णातव्वा ।
 साहूण पसत्था तू. णाणादीएँ सीर्यंति ॥१०४५॥
 बहुदोसे माणुस्से, मा सीद यिरीकरेति एवं तु ।
 एस पसत्था भगिया, अपसत्थेतो पवव्वामि ॥१०४६॥
 मिच्छादिद्वीप तू, चरगादी यिरिकरेत अपसत्था ।
 पासत्थादी अहवा, यिरीकरेन्तम्मि अपसत्था ॥१०४७॥
 वच्छल्ला वि य दुविहा, पसत्थ इयरा य होति णातव्वा ।
 आयरियादि पसत्था, पासत्थादीण इयरा तु ॥१०४८॥
 आयरिय गिलाणे या, पाहुणए असह-बाल-बुडादी ।
 आहारोवहिमादीण, समाहिकरणं पसत्थं तु ॥१०४९॥
 पामत्थोसण्णाणं, कुसोल-संसत्त-णीयवामीं ।
 अहव गिहत्थादीणं, एमादी अपसत्था तु ॥१०५०॥
 दुविहा पहावणा वि य, पसत्थ इयरा य होति णायवा ।
 तित्थगरादि पसत्था, मिच्छत्त॑णाणे अपसत्था ॥१०५१॥
 तित्थयर पवयणे वा, णाणादीणं च तिणि वी लोए ।
 मग्गं णेव्वाणस्स उ, पभावयंते पसत्थेसा ॥१०५२॥
 मिच्छत्त॑णाणादो, पभावयंते स होति अपसत्था ।
 एसो दंसणायारो, पच्छितं तेसि वोच्छामि ॥१०५३॥
 संकादिएसु देसे, खमणं मिच्छोववृहणादिसु य ।
 पुरिमादी खमणंतं, भिक्खुप्पमितोण य चतुण्डं॥२८॥

संकादी अड़ पदा, देसे सब्बे य होंति णायच्चा ।
 संकादीण चउण्हं, देसे खमणं तु णायच्चं ॥१०५४॥
 उववृहादिचउण्ह वि, अपसत्थे देसे होयभन्हटुं ।
 सब्बम्मि होति मूलं, एवं संकाइएसुं पि ॥१०५५॥
 एवं ता ओहेणं, अविसेसो होति एस पच्छित्ते ।
 पुरिसविभागेणऽहुणा, देसे सोही इमा होति ॥१०५६॥
 संकादीअद्वसु वी, देसे भिक्खुस्स होति पुरिमटं ।
 वसभे एकासण्यं, आयामं होति उवज्ञाए ॥१०५७॥
 आयरिय अभन्हटो, एस विभागेण होइ सोही तु ।
 अहुणा उववृहादीण, अकरणे सोही इमा जयिणो ॥१०५८॥
 एवं चिय पतेयं, उववृहादीण अकरणे जतीणं ।
 आयामंतं णिव्वीतिआदि पासत्थसद्वेसु ॥२९॥
 एवं चिय पुरिमटं, अणंतरुहिद्वपुरिसभेणं ।
 पिह पिह जति ण करेती, उववृह पसत्थ साहूणं ॥१०५९॥
 एव थिरीकरणं तू, वच्छल्ल पभावणा पसत्थेसु ।
 पवयण-जइमादीणं, अकरिते तत्थिमा सोही ॥१०६०॥
 भिक्खुस्स तु पुरिमटुं, वसभा भन्हेक होति सोही तु ।
 अभिसेगे आयामं, आयरिए होयऽभन्हटं ॥१०६१॥
 गाहापच्छद्दस्साऽणन्तरगाहाएं होति संबंधो ।
 एयस्स वियत्तपए, संबंधो तं चिमं वोच्छं ॥१०६२॥
 परिवारादिणिमित्तं, ममत्तपरिपालणादि वच्छले ।
 साहम्मिति संजमहेउं वा सब्बहिं सुद्धो ॥३०॥
 पासत्थोसण्णाणं, कुसील-संसत्त णीयवासीणं ।
 जो कुणति ममत्तादी, परिवारणिमित्तहेतुं च ॥१०६३॥

तस्स इयं पच्छित्तं, निवीयादी तु अंते आयामं ।
 भिक्खुमादीयाणं, चउण्ह वी होति जहकमसो ॥१०६४॥
 आदिगगहणेण पुण, सट्टा सण्णायगा व सेज्जनरा ।
 दाहंताऽऽहारादी, तेण ममत्तादि कुज्जा तु ॥१०६५॥
 अह पुण साहम्म त्ती, संनमहेउ च उज्जमिस्सति वा ।
 कुलगणसंघगिलाणे, तप्पिस्सति एवबुद्धी तु ॥१०६६॥
 एव ममत्त करेते, परिवालण अहत तस्स वच्छल्लुं ।
 दृथालंबणचित्तो, सुज्जति सव्वत्थ साहू तु ॥१०६७॥
 एमो अट्टवियष्ठो, अतियारो दंसणे समक्खातो ।
 चारित्ते अतियारं, इणमो उ समासतो वोच्छुं ॥१०६८॥
एग्निदियाण घट्टणमगादगादपरितावणोहवणे ।
 णिवीयं पुरिमड्डुं, आसणमायामगं कमसो ॥३१॥
 एग्निदिय पुढवादी, जा पत्तेया वणस्सती होति ।
 एतेसि पंचण्ह वि, पिह पिह संघट्टणे विगती ॥१०६९॥
 परियावियष्ठाणागाढे, पुरिमड्डुं गाढे होति भत्तेकं ।
 उद्वणे आयामं, एत्तो अणंताईं वोच्छुं ॥१०७०॥३१॥
पुरिमादी खमणंतं, अणंतविगलिंदियाण पत्तेयं ।
 पंचिंदियम्मि एकासणादि कल्लणगमहेगं ॥३२॥
 साहारणवणकाए, बिय तिय चउर्दिए य विगलम्मि ।
 एतेसि चउण्हं पी, पिह पिह संघट्टणे पुरिमं ॥१०७१॥
 परियावित अणागाढे, भत्तेकं गाढे होति आयामं ।
 उद्वणे॒भत्तड्डुं, पंचिंदिविसोहिमं वोच्छुं ॥२०७२॥
 पंचेंदियसंघट्टे, एकासणयं तु होति णातव्वं ।
 अणगाढे आयामं, परिताविए गाढे भत्तड्डुं ॥१०७३॥

उहवणे कल्पाणं, एगं चिय होति तथ जायवं ।
 पठमवए सोहेसा, पमायसहियस्स जायव्वा ॥१०७४॥३२॥
मोसादिसु मेहुणवज्जिजएसु दब्बादिवत्थुभिण्णेसु ।
हीणे मज्जुकोसे, आसणआयामखमणाइं ॥३३॥
 मोसाऽदत्तादाणं, परिगहो चेत्र होति जातव्वो ।
 एते मोसादिवया, मेहुणवज्जा मुणेतव्वा ॥१०७५॥
 तथ मुसं चउभेदं, दब्बे खेते य काल भावे य ।
 तथ तिहा दब्बमुसं, जहण मज्जे तहुक्कोभं ॥१०७६॥
 एवं खेतमुसं पी, कालमुसा तह य होति भावमुसं ।
 हीण मज्जुकोसं, सभेदभिण्णं मुणेतव्वं ॥१०७७॥
 एवमदत्तपरिगह, दब्बादो चउह होनित जायव्वा ।
 हीणा मज्जुकोसा, तिविहं पत्तेय पत्तेयं ॥१०७८॥
 योसम्म चउभेदे, दब्बादो हीण मज्जे उक्कोसे ।
 दब्बादीणं कमसो, इमं तु सोहि पवक्खामि ॥१०७९॥
 दब्बमुसे तु जहणे, भत्तेकं मज्जे होति आयामं ।
 उक्कोसेसु चउत्थं, एवं खेतादिएसुं पि ॥१०८०॥
 एवमदत्तपरिगह, दब्बादीसुं तु एस चेत्र गमो ।
 हीणे मज्जुकोसे, आसण-आयाम खमणाइं ॥१०८१॥
 एव मुसावायादिसु, सोही भणिया समासतो एसा ।
 एतो तु राइभत्ते, सोहि बोच्छं समासेण ॥१०८२॥३३॥
लेवाड्यपरिवासे, अभत्तडो सुकसणिहीए य ।
इतराय छट्टभत्तं, अट्टमगं सेस णिसिभत्ते ॥३४॥
 लेवाड्य कंठोत्तं, सुंदिवहेहादि अगयमादो वा ।
 परिवासेन्वे एसि, सोही साहुस्स भत्तड ॥१०८३॥

इतरा य गिल्पपण्णिहि. गुलघनतेलादिया मुणेतव्वा ।
 परिवासंते नेसि सोही छट्ठे तु माहुध्म ॥०८४
 णिसिभत्ते सेम निविं, दियगहि । राओसुत्त पढमं तु ।
 राओगह दिवशुत्तं गहश्चेनणमुभययो रानो ॥०८५॥
 निच्छेवं णिसिभत्ते, सोही एत्थं तु अद्धमं होति ।
 तिच्छिमि वि पत्तेयं ए, समतं तु णिसिभत्तं ॥०८६ ३४॥

उद्दिसियचरिमितिए, कम्मे पामंडसघरमीसे य ।
 बादरपाहुडियाए, सपच्चवायाहडे लोभे ॥३५॥
 अ छउ ॥। गाहन्थो, एतेमि उगमादिअद्धुणि ।
 लक्खण आवत्ती दाणमेव वोच्छं मविन्थरतो ॥०८७॥
 सोलम उगमदोसा, सोलस उप्पायणाएँ दोसा उ ।
 दस एमणाएँ दोमा, संजोयणमादि पञ्चेव ॥०८८॥
 सो उगमो चतुर्द्वा, णामादी तत्थ दविमो होति ।
 जोतिसतणोसहीण, येहरिणकरेवमादीण ॥०८९॥
 अहवा वि लडुगादी, भावे तिविहुगमो मुणेतव्वो ।
 दंसण णाण चरित्ते, चरित्तुगमेण एत्थं अहीगारो ॥०९०॥
 कि कारणं चरित्ते, अहिगारो एत्थ होति भणितो तु ? ।
 चोदग ! सुण चारित्ते, जे तु गुणा ते तु होनित इमे ॥०९१॥
 दंसणणाणप्पभवं, चरणं सुद्धे तु तम्मि तसुद्धी ।
 चरणेण कम्मसुद्धी, उगमसुद्धी चरणसुद्धी ॥०९२॥
 पिंडोवहिसेज्जासु, जेण असुद्धासु चरण ण विसुज्ज्ञे ।
 पिंडोवहिसेज्जासु, सुद्धासु चरणसुद्धी उ ॥०९३॥
 तो चरणसुद्धिरेतुं, पिडस्म उ उगमेण अहिगारो ।
 तस्स पुण उगमस्सा, सोलम दारा इमे होनित ॥०९४॥
 आहाकम्मुहेसिय, पूतीकम्मे य मीसजाये य ।
 डवणा पाहुडियाए, पायोयर कीत पामिच्चे ॥०९५॥

आधाकर्मे

परियद्विए अभिहडे उविभणे मालोहडे इय ।
 अच्छेज्जे अणिसट्टे, अज्ञोयरए य सोलसमे ॥१०९६॥
 एते सोलस दारा, उद्दिद्विमियाणि विवरणं वोच्छं ।
 एतेसि पढम आहा, तस्स इमे होति णव दारा ॥१०९७॥
 आहाकम्मियणामा, एगद्वा कस्स वा वि किं वा वि ।
 परपकर्वे य सपकर्वे, चउरो गहणे त आणादी ॥१०९८॥
 तत्य इमे णामा खलु, आहाकम्मसस होन्ति चत्तारि ।
 आह—अहेकम्मे या, अहयम्मे अत्तकम्मे य ॥१०९९॥
 ओरालसरीराणं, उद्दवणाऽद्वायणं तु जस्सद्वा ।
 मणमाहित्ता कुच्चति, आहाकम्मं तयं बेन्ति ॥११००॥
 ओरालगगहणेणं, तिरिक्तवमणुयाऽहवा सुहुमवज्जा ।
 उद्दवणं उत्तासण, अतिवातविवज्जिया पीला ॥११०१॥
 काय-वड-मणा तिणिं उ, अहवा देहायु-इंदिय-प्पाणा ।
 सायित्त अवायणे, होऽतिवाओ उ करणम्मि ॥११०२॥
 हियम्मि समाहेऊं, एगमणेगे व गाहगे जो तु ।
 वहणं करेति दाता, कायाण तमाहकम्मं तु ॥११०३॥
 जस्सद्वा तं तु कतं, तं जो झुंजति सतं तु कायवदं ।
 अणुयणाऽ आहेइ य, स कम्मवन्यं तमायाए ॥११०४॥
 अवि य हु विवाहमङ्गे, भणितं झुंजतो आहकम्मं तु ।
 पसिद्धिलब्धादीया, पगडीओ करेति धणियादी ॥११०५॥

आहेति गतम् ॥

संजमठाणाणं कंडगाण लेस्साठितीविसेसाणं ।
 भावं अहे करेती, तम्हा तु भवे अहेकम्मं ॥११०६॥
 सं एगीभावम्मि, जम उवरम एगीभावउवरमणं ।
 सम्म जमो वा संजमो, मण-वड-कायाण जमणं तु ॥११०७॥

चिद्वृ संजमौ जहियं, तं होइ हु संजमस्स ठाणे तु ।
 तं पुण चरित्तपञ्जव, होन्ति अणंतेकडाणं तु ॥११०८॥
 संजमडाणमसंखा, उ कंडगं कंडगा असंखा उ ।
 हवति उ लेसाठाणं, ते तु असंखेज्ज जवयज्जं ॥११०९॥
 तत्तो परिहायंता, लेसा कंदा य संजमट्टाणा ।
 एरिसयाणमसंखा, लोगा उ हवंति ठाणाणं ॥१११०॥
 एसा संजमसेढी, तथ विसुद्धीसु डाणमाढीसु ।
 बद्धंतुकोसाऊसुरठितिजोगेसु होतूणं ॥११११॥
 तं शुंजमहेकम्मं, हेड्डिल्लेड्डिट्टवेति अप्पाणं ।
 मुत्ते उदियमहे तू, करपकरचिणोवचिणमाढी (?) ॥१११२॥
 बंधति अहेभवाउं, पकरेति अहोमुहाइँ कम्माइ ।
 घणकरणं तिव्वेण उ, भावेण चयो उवचयो तु ॥१११३॥
 तेसि गुरुण उद्देण अप्पयं दुगतीए पवडंतं ।
 ण चएति विहारेउं, अहकम्मं भण्णए तम्हा ॥१११४॥
 अहेकम्मे त्ति गतप् ॥
 अट्टाएं अणट्टाए, छकायपमहणं तु जो कुणति ।
 अणियाए य णियाए, बेन्ति तु दव्वाऽयहम्मं ती ॥१११५॥
 जाणंतमजाणंतो, वहेति णिद्विसिय ओहओ वा वि ।
 जाणगमजाणए या, भणिता णिय अणिय होतेसा ॥१११६॥
 दव्वायहम्ममेयं, भावाया तिणिण णाणमाईणि ।
 परपाणपाडणरयो, भावायं अप्पणो हणति ॥१११७॥
 णिच्छयणयस्स चरणा-ऽयवियाये णाण-दंसणवहो वि ।
 ववहारस्स उ चरणे, हयम्मि भयणा उ सेसाणं ॥१११८॥
 आयाहम्मग एयं, एत्तो वोच्छामि अत्तकम्मं तु ।
 जो परकम्मं अत्तीकरेति तं अत्तकम्मं तु ॥१११९॥

आहाकम्मपरिणयो, फासुयमवि संकिलिदृपरिणामो ।
 आतियमाणो बज्ज्ञति, तं जाणसु अन्तकम्मं तु ॥११२०॥
 परकम्ममत्तकम्मीकरेति तं जो उ गिर्जिहडं खुंजे ।
 चोष्टति परक्षिरिया, कहणु अणत्थं संकमति ? ॥११२१॥
 भण्णइ परप्पउत्तं, जह विसमझ्यं तु मारगं होति ।
 तह परकडे वि बंधो, परिणामवसेण जीयस्स ॥११२२॥
 बेती परकडभोयिण, तो तुब्ब वि एव होति बंधो उ ।
 जह अणत्थं पउत्ते, कूडे जो पठति सो बज्ज्ञे ॥११२३॥
 गुरुराह जो पमत्तो, जो य अदक्षरो स बज्ज्ञए तथ ।
 अपमत्तो ण वि बज्ज्ञति, तहेव दक्षवे य जो होति ॥११२४॥
 इय जो यु अप्पमत्तो, मणवायाकायजोगकरणेहिं ।
 सो तु ण बज्ज्ञति णियमा, बज्ज्ञति इयरो परकडे वि ॥११२५॥
 कामं सयं न कुच्छति, जाणंतो पुण तहावि तगाही ।
 वहेति तप्पसंगं, अगिण्हमाणो उ वारेति ॥११२६॥
 तम्हा उ परकडम्मि वि, अत्तीकरणं तु होयऽसुद्देहिं ।
 मणमादीहिँ कहं पुण, अत्तिकरे ? भण्णति इमेहिं ॥११२७॥
 पडिसेवण पडिसुणणा, संवासऽणुमोयणा चउणं पि ।
 एएहिं पगारेहिं, अत्तिकरे तत्त्विमे णाया ॥११२८॥
 पडिसेवणाएँ तेणा, पडिसुणणाए य रायपुत्तो तु ।
 संवासम्मि य पल्ली, अणुमोयणे रायदुड्हो उ ॥११२९॥
 आहाकम्मियणामा, एते चउरो समासतो भणिया ।
 एगद्विताणि अहुणा, वोच्छामि समासतो चेव ॥११३०॥
 एगद्व एगवंजण, एगद्वं णाणवंजणं चेव ।
 णाणद्व एगवंजण, णाणद्वा णाणवंजणया ॥११३१॥
 जह खीरं खीरं चिय, एगद्वं एगवंजणं दिहं ।
 एगद्व णाणवंजण, दुद्ध पयो वालु खीरं च ॥११३२॥

णाणद्वयेगवंजण, गोमहिसअजाइयाण खीरं ति ।
 णाणद्व णाणवंजण, घडपटकडसगडरहमादी ॥११३३॥
 एवमिहमाहकम्म, आहाकम्म ति पढमओ भंगो ।
 आहा अहेकम्मादी, बितिओ सक्किन्द इव भंगो ॥११३४॥
 ततितो भंगो तू आतकम्ममहकम्म पणगमादी य ।
 आहाकम्म पडुच्चा, पियमा मुण्णो चउत्थो उ ॥११३५॥
 इंदत्थं जह सहा, पुरंदरादी तु णातिवत्तंति ।
 अह-आह-अत्तकम्मा, तहा अहे णातिवत्तंति ॥११३६॥
 आहाकम्मेण अहे, करेति जं हणति पाणभूयाई ।
 जं तं आतियमाणो, परकम्म अत्तणो कुणइ ॥११३७॥
 एगद्वितदारमिण, अहुणा कस्स कडमाहकम्म भषे ? ।
 भण्णति साहम्मिकड, सो वारसहा इमो होति ॥११३८॥
 णामं उवणा दविष, खेत्ते काले य पवयणे लिंगे ।
 दंसण णाण चरित्ते, अभिगग्हे भावणाहिं च ॥११३९॥
 णामेण साहम्मी, जाव उ कालेण सब्ब बोधव्वा ।
 पवयण लिंगेण वा, साहम्मिय पत्थ चउभंगो ॥११४०॥
 पवयणमणुम्मुयन्ने, दंसणमादी उ भावणा जाव ।
 सब्बत्थ तु चउभंगा, जोएयव्वा जहाकमसो ॥११४१॥
 एवं लिंगेण पी, तह दंसणमादिएहि चउभंगा ।
 भइएसु उवरिमेसु, हेडिलुपयं तु छड्ज्जा ॥११४२॥
 एवं बुद्धीष तू, सब्बे वि जहकमेण जोएज्जा ।
 चउभंग जाव चरिमो, अभिगग्हे भावणाहिं च ॥११४३॥
 पत्तेयबुद्धि णिण्हय, उवासए केवली य आसज्ज ।
 खइयाइए य भावे, पडुच्च भंगे तु जोएज्जा ॥११४४॥
 जत्थ तु ततिओ भंगो, ण तत्थ कप्पति तु सेसए भयणा ।
 तित्थगरिणिहओवासगादि कप्पे ण सेसाण ॥११४५॥

कसस त्ति जहुहिंडं, एरिस साहम्मयाण ण वि कप्पे ।
 किं ती आहाकम्मं, असणाईयं इमं तं च ॥११४६॥
 सालीमाई अगडे, फले य सुंठी य साइमं होति ।
 तस्स कडणिड्यमिंम, सुद्धासुद्धे य चत्तारि ॥११४७॥ भंगा ।
 कोहवरालगगामे, वसही रमणिज्ज भिकख सज्जाए ।
 खेत्तपदिलेह संजय, सावयपुच्छुज्जुए कहणा ॥११४८॥
 जुज्जति गणस्स खेत्तं, णवर गुरुणं ति णन्थि पायोगं ।
 सालि त्ति कए रुप्पण, परिभायण णियगगेहेसु ॥११४९॥
 वोलेता ते व अण्णे वा, जाव तु किमियं ? ति कहिय सबभावे ।
 वज्जेन्ति एव णाए, अहवा अण्णं वयंती तु ॥११५०॥
 एसऽसणे कम्मं तू, हवेज्ज कह पाणगे हवेज्जाहि ? ।
 तह वि य साहु ण ढन्ती, सावगपुच्छा दगं लोणं ॥११५१॥
 अह ताव सावयो तू, खणेज्ज महुरोदगं तहिं अगडं ।
 अच्छति य ढकिएण, जावाऽग्गय साहुणो तत्थ ॥११५२॥
 एत्थ वि तहेव जाणण, वज्जण नह चेव होति णातवा ।
 एवं खाइम सातिम, णेयच्च जहकमेणं तु ॥११५३॥
 कक्षहिंग अंबगा वा, दाडिम दकखा व बीयपूरा वा ।
 एमाइ खाइमं तू, साइम तह तिगदुआद्रोयं ॥११५४॥
 किं आहायमं ती, एतं तं बणियं समासेणं ।
 परपकख सपक्ते ती, अहुणा दारं अणुप्पत्तं ॥११५५॥
 परपकखो तु गिहत्थो, समणा समणी य होइ तु सपकखो ।
 एत्थ कडनिड्यहिं, चउभंगो होइ तं वोच्छं ॥११५६॥
 तस्स कड तस्स निड्य, तस्स कडण्णस्स निड्ययं चेव ।
 अणकड तस्स निड्य, अण कडं निड्यऽणस्स ॥११५७॥
 वाविता लूया मलिया, कंडित एगच्छड कहा जे तु ।
 तिच्छड निड्य होन्ती, ते रङ्गा दुगुणमहकम्मं ॥११५८॥

कडनिहियाण लक्खणमिणमो तु ममासतो मुणेतव्वं ।
 फासुकडं रद्दं वा, णिहियमितरं कडं होति ॥११५९॥
 समणहु वावियादी, जा दुछडा एय होति तस्स कडं ।
 तस्सहु तिछडरद्दं, णिहिमेमो पढमभंगो ॥११६०॥
 ममणहु जाव दुछडा, जवरि य तुरिदउग कारणुप्पणं ।
 तेसङ्घु तिछडरद्दा, वितिभंगो एस णानव्वो ॥११६१॥
 जा दुछडा अतट्टा, जवरि य नाहु तु पाहुणा आया ।
 तेसङ्घु कया निछडा, तनिभंगो एस णानव्वो ॥११६२॥
 आयट्टा जा दुछडा, आयट्टा चेव निछडरद्दा य ।
 एस चउत्थो भंगो, कनरं कप्पे ण कप्पइ वा ? ॥११६३॥
 पढमतिए ण कप्पे, वितियचउत्था उ दोण्णि वी कप्पे ।
 एमेव पाणगे वी, खातिम तह माइमे चेव ॥११६४॥
 माहुणिमित्ता रद्दं, जाव ण फासुं कडं तु नाव कडं ।
 फासुकड णिहियं तू, चाउलधुवणादि पाणमि ॥११६५॥
 फलमादि छिणछोडिय, फासुकडं णिहितं मुणेतव्वं ।
 एमेव साइमे वी, अल्लगमादी मुणेतव्वा ॥११६६॥
 सबव्वथ तु चतुर्भंगो, जोएअव्वो जहकमं होति ।
 एत्थं तू परिहरणा, विहि अविही सच्च बोद्धव्वा ॥११६७॥
 छायं पि विवज्जेन्ती, केयी फलहेतुगादिवृत्तस्स ।
 तं तु ण जुज्जति जम्हा, फलं पि कर्पं वितियभंगे ॥११६८॥
 परपच्छया छाया, ण वि सा रुख्वो व्व बहिता कत्ता ।
 णदुच्छाए य दुमे, कप्पइ एवं भण्तस्स ॥११६९॥
 वहुति हायति छाया, तच्छक्कं पूइयं पित्र ण कप्पे ।
 ण य आहाय मुविहिए, णिवत्तयती रवीछाया ॥११७०॥
 अघणघणचारिगणे, छाया णट्टा दिया पुणो होति ।
 कर्पति णिरायवे णाम, आयवे तं विवज्जंतु ॥११७१॥

तम्हा ण एस दोसो, तु संभवे कम्मलक्खणविहूणो ।
 तं पि य हु अतिधिणिल्ला, वज्जेमाणा अदोसिल्ला ॥११७२॥
 परपवख सपवखे त्ती, एमेयं वण्णियं समासेण ।
 चउरो च्च दारमहुणा, वोच्छामि समासतो चेव ॥११७३॥
 चउरो अतिकमे वतिकमे य अतियार तह अणायारा ।
 आहाकमे एते, चउरो वि जहकमं जोए ॥११७४॥
 तस्य पुण संभवो ऊ, आहाकमस्स कह उ होज्जाहि ? ।
 णिदरिसणं जह भरए, सहृदा दहूण मरुपूर्य ॥११७५॥
 महसहृदादीएसुं, तेसु वि सद्गा ततो समुप्पणा ।
 अम्हे वि य साहूणं, करेमि भत्तं तु सविसेसं ॥११७६॥
 साळीघयगुलगोरस, नवेसु वलीफलेसु जाएसु ।
 दाणा अभिगमसहृदी, आहाकमे निमंतणया ॥११७७॥
 आमंतियपडिमुणणा, सव्वासु सुभो अतिकमो होति ।
 पदग्रेयाइ वतिकमो, गहिए होई अईयारो ॥११७८॥
 मुहूर्दे अणायारो, केयी गिलियम्मि वेन्ति अणायारं ।
 किं कारण ? छूटे वी, सुणरावती कयाइ भवे ॥११७९॥
 तो खेलमल्लगम्मी, णिगगलइ ण एव पन्तोऽणायारं ।
 गलियम्मि अणायारो, तस्य णियती तओ णत्थ ॥११८०॥
 सेसेहि णियतेज्जा, एग दुग तिगे व एत्थ दिङ्गंतो ।
 जह तिहि आगास डितो, पदेहि विणियत्तिओ हत्यी ॥११८१॥
 चउरो गहणे एवं, अतिकमादी तु वण्णिया एते ।
 आणादी चउरो वि य, दारं एत्तो पवक्खामि ॥११८२॥
 आणं सव्वजिणाणं, गेण्हंतो तं अतिकमति लुद्दो ।
 आणं च अतिकमंतो, कस्साऽऽएसा कुणति सेसं ? ॥११८३॥

एगेण कयमकज्जं, करेति तप्पच्चया पुणो अणो ।
 सायाबहुलपरंपर, वोच्छेओ संजमतवाण ॥११८४॥
 जो जहवायं ण कुणति, मिच्छादिष्टी तओ हु को अणो ? ।
 वहृति य मिच्छत्तं, परस्स संकं जणेमाणो ॥११८५॥
 दुविहा विराहणा खलु, संजमतो चेव तह य आयाए ।
 आहाकम्भगहणे, तथ इमा संजमे होति ॥११८६॥
 वहृति तप्पसंगं, गेही य परस्स अप्पणो चेव ।
 सजियं पि भिण्णदाढो, य मुयति णिदंधसो पच्छा ॥११८७॥
 खद्दे णिद्दे य रुया, मुत्ते हाणी तिगिच्छणे काया ।
 पडियरगाण य हाणी, कुणति किलेसं च किससंतो ॥११८८॥
 पाएण पकिच्चेण य, आहाकम्भं तु भारियं होनि ।
 एसा आतविराहणया, तम्हा तू तं ण भोत्तव्वं ॥११८९॥

पडिदारगाहा सम्मता ॥

अभोज्जे गमणादी, पुच्छा दव्व काल देस भावे य ।
 एव जयंते छलणा, दिङ्गता तस्थिमे दोणिण ॥११९०॥
 जह वंतादि अभोज्जं, जाव य चंदो य सूरउद्दयं च ।
 उजजाणा दोणिण भवे, सवित्थरं सव्व बोद्धव्वं ॥११९१॥
 जह ते दंसणकंखी, अपूरितिच्छा विणासिया रणा ।
 दिंह वितरे मुक्का, एमेव इहं समोआरो ॥११९२॥
 आहाकम्भं भुंजति, ण पडिकमए य तस्स ठाणस्स ।
 एमेव अडति बोडो, लुकणिलुको जह कबोडो ॥११९३॥
 आहाकम्भहारं, एवमिणं मे समासतो कहितं ।
 आवत्ती दाणं वा, विसोहिमेतेसिमं बोच्छं ॥११९४॥
 आहाकम्भे चतुर्गुरु, आवत्ती दाण होयऽभत्तहुं ।
 उद्देसियं पि दुविहं, ओहे य विभागओ चेव ॥११९५॥

ओहेशिकम्

ओहे मासलहुं तू, आवत्ती दाण होति पुरिमहुं ।
 होन्ति विभागुहेसे, मूलवत्थू इमे तिणि ॥१९६॥
 उहेसकडे कम्मे, एककेक चउच्चिहो भवे भेदो ।
 कह होति चउब्बेदो ?, इमाहिँ गाहाहिँ वोच्छामि ॥१९७॥
 उहेसियं सगुहेसियं च आदेसियं समाएसं ।
 एमेव कडे चउरो, कम्ममिमि वि होति चत्तारि ॥१९८॥
 जावंतिगम्मुहेसो, पासंडीण भवे सगुहेसो ।
 समणाणं आएसो, णिगंथाणं समाएसो ॥१९९॥
 उहेसियमि लहुओ, पतेयं होनि चतुसु ठाणेसु ।
 एमेव कडे गुरुओ, कम्मादिम लहुग तिसु गुरुगा ॥२००॥
 थी (?) लहुमासा गुरुगा, चउगुरुगा तिणि तू मुणेतव्वा ।
 नवकालेहिँ विसिड्वा, दाणं तु अनो पवकखामि ॥२०१॥
 लहुमासे पुरिमहुं, गुरुमासे होति एगभत्तं तु ।
 चउलहुए आयामं, चउगुरुए होयऽभत्तं ॥२०२॥
 उहेसिए चि गयं ।

पूतिकर्म

पूतीकम्मं दुविहं, दव्वे भावे य होइ णायव्वं ।
 दव्वमिमि छगणधम्मी, भावे दुविहं इमं होनि ॥२०३॥
 सुहुमं व बादरं वा, दुविहेयं होति हू मुणेतव्वं ।
 बादर पुणरवि दुविहं, उवगरणे भत्त-पाणे य ॥२०४॥
 इंधण गंधे धुमे, सुहुमेयं एत्थ णत्थ पूडत्तं ।
 चुल्लुक्खलियादीयं, उवगरणे पूतियं होति ॥२०५॥
 एवं मासलहुं तू, आवत्ती दाण होति पुरिमहुं ।
 होए लोणे हिंगू, संकामण भत्तपूतीयं ॥२०६॥
 एत्थं मासगुरुं तू, आवत्ती दाणमेगभत्तं तु ।
 उवगरण भत्तपाणे, पूतिस्स उ लक्खणं वोच्छं ॥२०७॥

सिञ्चनं समुच्चार, सिद्धस्स करेति वा वि जं दब्वं ।
 तं उवगरणं भण्णति, चुलुक्खलिदविवदोयादी ॥१२०८॥

संघटकया चुल्ली, उक्खलि ढोए तहेय दब्वी य ।
 सो होति आहकम्मी, पूतीकम्मं इमं होति ॥१२०९॥

संघियचिक्खलेण, सयचुल्लीखंडियाइ संठवणं ।
 एमेव उक्खलीय वि, फड्गमादी तु जं लोए ॥१२१०॥

एवं सतडोतीए, दब्वीए वा वि संघदारूणं ।
 अगिलियं जदि लाए, गंडफलं वा वि एगतरं ॥१२११॥

उवगरणपूति भण्णतं, एत्तो वोच्छामि भत्तपूति तु ।
 ढाए लोणे हिंगू, संकामण फोडणं धूमे ॥१२१२॥

अत्तिथ्य आयणे, ढांगं लोणं व कम्म हिंगु वा ।
 तं भत्तपाणपूतिं, फोडणमणं व जं छुभइ ॥१२१३॥

संकामेउं कम्मं, तेणेव य भायणेण संकामे ।
 जं सुद्धं तं पूतिं, अहवा रख्यं तहिं होजा ॥१२१४॥

अंगारभूइ थाली, वेसण हेडामुहीए जं धूमे ।
 संघटकडे तम्हि उ, अन्नट करेन्ते पूतीय ॥१२१५॥

पूति त्ति गयं ॥

मीसज्जायं तिविहं, जावंतिगमीस वितिय पासंडे ।
 मिश्वजातम्

साहूमीसं ततियं, पच्छित्तं तेसि वोच्छामि ॥१२१६॥

पढमे चउलहुया तू, विति ततिते चउगुरु मुणेतव्वा ।
 तवकालेहि विसिड्गा, चउगुरुगा होन्ति णायव्वा ॥१२१७॥

चउलहुए आयामं, चउगुरुए होति तु चउत्थं तु ।
 मीसज्जानं भण्णतं, ठवणाभत्तं अतो वोच्छं ॥१२१८॥

ठवणाभत्तं दुविहं, इत्तरठवियं तहेव चिरठवियं ।
 स्थाना

इत्तरठविए पणगे, चिरठविए होति मासलहुं ॥१२१९॥

पणगे णिव्विगई तू, लहुमासे दाण होति पुरिमहुं ।
 इत्तर चिरठविए या, समासतो लक्खणं बोच्छं ॥१२२०॥
 संघाटग हिंदंते, परिवादिदिएसु तु गेहेसु ।
 एकको दोसुवयोगं, करेति भिक्खाएँ गेहेसु ॥१२२१॥
 वितिओ साणादीणं, देयुवओगं परे तहेकम्मि ।
 तेण परेण चउत्थे, उक्खित्ता इत्तरहृविया ॥१२२२॥
 चतुर्थयरा तु परेण, चिरठविया जाव पुब्बकोडी उ ।
 एयं ठवियाऽभिहितं, एत्तो बोच्छामि पाहुडियं ॥१२२३॥
 सा पाहुडिया दुविहा, सुहुमा तह बादरा य बोद्धवा ।
 औसकण उस्सक्के, एककेका सा भवे दुविहा ॥१२२४॥
 सुहुमाए लहुपणगं, आवत्ती दाण होति णिव्विगतिं ।
 चउगुरुग बायराए, आवत्ती दाणऽभत्तहुं ॥१२२५॥
 एत्थं सुहुमा तु इमा, जह काइ अगारि कन्तमाणी उ ।
 भणिया तु चेडख्वेण देहि अम्मो ! महं भत्तं ॥१२२६॥
 भणितोडिनो त्ति होही, जाया ! कन्तामि ता इमं पेलुं ।
 जइ तं सुणेति साहू, ण गच्छए तत्थ आरंभो ॥१२२७॥
 अस्सुट्टिया भणंती, तुज्ज मि देमि त्ति किं ति परिहरति ।
 किह दाणि ण उट्टिस्से ?, साहुपभावेण लब्भामो ॥१२२८॥
 एवं णाऊण ततो, परिहरती एस होति ओसका ।
 उस्सकण कन्तंती, भणिता चेडेण दे भत्तं ॥१२२९॥
 कन्तामि भणति पेलुं, तो ते दाहामि पुत्त ! मा रोव ।
 सा य समत्ता पेलू, देही एत्ताहे सो भणति ॥१२३०॥
 मा ताव शंख पुत्तय !, परिवादीए इहेहिही साहू ।
 एयद्वमुट्टिना ते, दाहं सोउ विवज्जेति ॥१२३१॥
 अंगुलिए चालेउं, कहुति कप्पट्टतो घरं जत्तो ।
 किन्ति ? कहिए ण वज्जति, पाहुडिया एञ्च सुहुमा उ ॥१२३२॥

वायरपाहुडिया वि य, ओसकडहिसकणे य दुविहा उ ।
 कप्पट्टगसंघादय, ओसरणेण च णिहेसो ॥१२३३॥
 जह पुत्रविवाहादिणो, ओसरणातिच्छेष सुणिय सहो ।
 ओसकके ओसरणं, संखडिपाहेणदब्बट्टो ॥१२३४॥
 अपत्तम्मी ठवियं, ओसरणे होहिर चित्त उस्सकके ।
 संपागडभितरं वा, करेति उज्जूमणुज्जू वा ॥१२३५॥
 मंगलहेतुं पुण्ड्रया व ओसकके तं च उस्सकके ।
 किं कारणं ? ति पुट्टो, सिट्टे ताहे विवज्जेन्ति ॥१२३६॥
 पाहुडिभत्तं भुजति, ण पटिक्कमए य तस्म डाणस्स ।
 एमेव अठति बोटो लुकणिलुक्को जह कमेडो ॥१२३७॥
 पाहुडिया भणितेसा, एत्तो पायोवगरण वोच्छामि ।
 पाद् पयासणम्मी, अपगासपगासणं जं तु ॥१२३८॥
 पायोकरणं दुविहं, पागडयरणं पगासकरणं च ।
 पागडे मासलहुं तू, पगासकरणे उ चतुलहुगा ॥१२३९॥
 लहुमासे पुरिमट्टुं, चतुलहुए दाण होति आयामं ।
 पायोकरणं भणियं, कीनकडमयो तु वोच्छामि ॥१२४०॥ कीतकृतम्
 कीतकडं पि य दुविहं, दब्बे भावे य दुविहमेककेकके ।
 आयपरकीयमेवं, पच्छितं तेसि वोच्छामि ॥१२४१॥
 दब्बाय-परकीए, दुविहे वि चउलहू मुणेयब्बं ।
 दाणं आयामं तू, भावम्म अतो परं बोच्छं ॥१२४२॥
 भावे तु आयकीयं, चउलहुगा एत्थ वी मुणेयब्बा ।
 दाणं आयामं तू, भावे परकीय बोच्छामि ॥१२४३॥
 मासलहुमिहावती, दाणं पुण एत्थ होति पुरिमट्टुं ।
 कीयकडेयं भणियं, पामिच्चमतो उ वोच्छामि ॥१२४४॥

प्रादुष्करणम्

कीतकृतम्

प्रामित्यम् पामिच्चं पि य दुविह, लोइय लोउत्तरं समासेण ।
 लोइए चतुलहुगा तू, आवत्ती दाणमायाम् ॥२४६॥
 लोउत्तरे मासलहुं, दाणं पुण एत्थ होति पुरिमहूं ।
 पामिच्चेयं भणियं, परियट्टियमिणमौ वोच्छामि ॥२४७॥
 परावर्त्तिनम् परियट्टियं पि दुविहं, लोइय लोउत्तरं समासेण ।
 लोइए चतुलहुगा तू, आवत्ती दाणमायाम् ॥२४८॥
 लोउत्तरे मासलहुं, आवत्ती दाण होति पुरिमहूं ।
 परियट्टिय भणिएयं, अभिहडदारं अयो वोच्छं ॥२४९॥
 अभ्याहतम् तं होति दुहाडभिहडं, आतिष्णं चेव तह अणाइणं ।
 आइणं णोणिसीहं, होति णिसीहं च दुविहं तु ॥२५०॥
 छण्ण णिसीहं खण्णति, पगडं पुण होति णोणिसीहं ति ।
 एकेकं परगाये, सग्गामे चेव बोद्धच्चं ॥२५१॥
 सग्गामाहड दुविहं, आइणं चेव होयडणाइणं ।
 अणाइणे मासलहुं, दाणेत्थ होति पुरिमहूं ॥२५२॥
 परगामाहड दुविहं, सदेस परदेसओ व णायवं ।
 एकेकं पुण दुविहं, जलेण तह थलपहेणं च ॥२५३॥
 सप्पच्चवाय णिप्पच्चवाय पुण होति दुविहमेकेकं ।
 संजमआयनिराहण, सपच्चवायम्मि जौएज्जा ॥२५४॥
 परदेसआहडम्मी, सपच्चवायम्मि होन्नित चउगुरुगा ।
 णिप्पच्चवाए लहुगा, दाणं एनेसि वोच्छामि ॥२५५॥
 चउगुरुगे अभत्तहूं, दाणं हं होति तू मुणेयवं ।
 चउलहुए आयामं, एमेव य होति सदेसे ॥२५६॥
 उबिभण होति तिविहं, पिहितुबिभणं कवाडउबिभणं ।
 जं तं पिहितुबिभणं, तं दुविहं फासुगमफासुं ॥२५७॥
 फासुग छगणेण तू, दहरएणं च एत्थ मासलहुं ।
 तहियं पवहणदोसा, दाणं पुण एत्थ पुरिमहूं ॥२५८॥

अप्कासु पुढविमादी, सच्चित्तेण तु जं भवे लित्तं ।
 तहियं उविभज्जंते, कायाण विराहणा इणमो ॥१२५८॥
 सच्चित्तपुढविलित्तं, लेलु सिलं वा वि दाउमोलित्तं ।
 सच्चित्तपुढविलेवो, चिरं पि उदगं अचिरलित्तं ॥१२५९॥
 चिरलित्तपुढविकायो, निम्मेतु लिप्पमाणे आउवहो ।
 जउमृहतावणम्मी, तेऊ वाऊ वि तथेव ॥१२६०॥
 पणगवियाइ वणस्सति, तस कुंयुपिषीलिएवमादीहिं ।
 एते ऊ लिप्पते, इमे तु दोसा तु उर्लुते ॥१२६१॥
 परस्स तं देति सए व गेहे, तेल्लं व लोणं व घयं गुलं वा ।
 उग्धादितं तं तु करेयडवस्सं, स विक्रयं तेण किणानि वडण्णं ॥
 ॥१२६२॥

दाणकयविक्कयादी. अहिगरणं होति अजयभावस्स ।
 णिवडंति जे य तहियं. जीवा मूर्यंगमूसादी ॥१२६३॥
 जेहेव कुंभादिसु पुब्वलित्ते, उविभज्जमाणम्मि वि कायघाओ ।
 ओलिप्पमाणे वि तहेव घाओ, उविभण्णमेयं पिहियं पि बुत्तं
 ॥१२६४॥

आवत्ति दाणमेत्थं, ओहेणं चउलहू मुणेयव्वा ।
 दाणं आयामं तू, विभागओ कायणिप्पकण्णं ॥१२६५॥
 एमेव कवाडम्मि वि, कायवहो होइ ऊ मुणेयव्वो ।
 उपिप्पहिय पिहिज्जंते, सविसेमा जंतमाईसु ॥१२६६॥
 घरकोइलसंचारा, आवत्तण ऐदियाए हिटुवरि ।
 णिन्ते डिते य अन्तो, दिभादीपेल्लणे दोसा ॥१२६७॥
 एथ वि चउलहुगा तू, ओहेण दाणमेत्थमायामं ।
 होति विभागेण पुण, पुढवादीकायणिप्पकण्णं ॥१२६८॥
 उविभण्णमेयं भणियं, अहुणा मालोइडं पवकखामि ।
 तं तिविहं उडूमहे, तिरियं मालोइडं चेव ॥१२६९॥

उहू दुभूमादीयं, अह उहृयकोद्याइयं होति ।
 तिरि अद्भुमालगादी, हत्थपसाराउ जं गिणहे ॥१२७०॥
 सव्वं पि य तं दुविहं, जहण उक्कोसयं च बोद्धव्वं ।
 अगगपएहि जहणं, तविवरीयं ति उक्कोसं ॥१२७१॥
 मालोहड उक्कोसे, आवत्ती चउलहू मुणेतव्वा ।
 दाणं आयामं तू, जहणमालोहडमियाणि ॥१२७२॥
 एथ तु मासलहुं तू, आवत्ती दाण होति पुरिमहूं ।
 इय मालोहड भणितं, अच्छेज्जं अहुण बोच्छामि ॥१२७३॥
 आच्छेद्यम्
 तिविहं पुण अच्छेज्जं, पभू य सामी य नेणए चेव ।
 एक्केक्के चतुलहुगा, दाणं पुण एत्थमायामं ॥१२७४॥
 अणिसिट्टं पि य तिविहं, साहारण चोल्लए य जडे य ।
 तिविहे वि य अणिसट्टे, चउलहुगा दाणमायामं ॥१२७५॥
 अनिसुष्ठम्
 माहारणमणिसट्टं, दाइयमादीण जं गु होज्जाहि ।
 खीरं आपण संखडि, दिट्टंतो गोट्टिभत्तेण ॥१२७६॥
 सो चोल्लगो वि दुविहो, छिणमछिणो समासतो होनि ।
 परिछिणं चिय दिज्जति, एसो छिणो मुणेतव्वो ॥१२७७॥
 अच्छिणणपरिमाणो, सो वि णिसट्टो तहेव अणिसट्टो ।
 णीसट्टो तेसि चिय, णेतूण समप्पितो जो तु ॥१२७८॥
 आणेति भुत्तसेसं, जं गहियं एय होति अणिसट्टं ।
 छिणम्मि चोल्लगम्मी, कप्पति घेतुं णिसट्टेयं ॥१२७९॥
 अणिसट्टमणुण्णायं, कप्पति घेतुं तहेव अद्दिट्टं ।
 चोल्लग अणिसट्टेयं, जडुणिसट्टं अतो बोच्छं ॥१२८०॥
 रायकुलातो भत्तं, णीयं जहुस्स तं ण कप्पति तु ।
 णिवर्पिंदमंतराया, अदिणणगहणादिदोसा य ॥१२८१॥

हणणतियं पयणतियं, उगगमकोडी तु छविवहा एसा ।
 अहवा वि इमा छविवह, उगगमकोडी मुणेयव्वा ॥१२९४॥
 आहाकम्मुद्देसिय, चरिमतियं पूति मीसजायं च ।
 बादरपाहुडिया वि य, अज्ञोयरए य चरिमदुगे ॥१२९५॥
 एसा विसोहिकोडी, छविवहभेया समासतोऽभिहिता ।
 एत्तो छदा सुद्दं, वोच्छामो आणुपुव्वीए ॥१२९६॥
 उगगमकोडी अवयव, लेवालेवे य अकयकप्पे या ।
 कंजिय आयामे चातुलोयसंसट्टपूती य ॥१२९७॥
 सुक्केण वि जं छिक्कं, असुइण तं धोव्वए जहा लोओ ।
 इय सुक्केण वि छिक्कं, धोव्वइ कम्मेण भाणं तु ॥१२९८॥
 लेवालेवे त्ति जं वुत्तं, जं पि दच्चमलेव्वं ।
 तं पि घेत्तुं ण कप्पेति, तक्काढी किम्मु लेव्वं ? ॥१२९९॥
 कंजियमादीगहणं, कम्हा तु कतं तु ? भण्णती सुणसु ।
 साहुस्स उ आहेतुं, जं कीरड आदकमं तं ॥१३००॥
 इय णाऊमाह कोयी, साहुणिमित्ता य ओयणो उ कतो ।
 ण उ कंजियमादीर्णि, तो वज्जो ओयणो एगो ॥१३०१॥
 ण उ कंजियमादीर्णि, तो तग्गहणे कते तमेवं तु ।
 जदि वि ण दिट्ठा आहा, ओदणमट्ठा नह वि वडजे ॥१३०२॥
 सेसा विसोहिकोडी, डवितगमादी तु जइ वडणाभोगा ।
 गहिता इवेज्ज छुद्दा, अणगम्मी भत्तपाणन्मि ॥१३०३॥
 ताहे तु जहासर्ति, विर्गिचितव्वं तमणपाणं तु ।
 दच्चादिकमेणं तू, इमेण वोच्छं समासेण ॥१३०४॥
 दच्चे तं चिय दच्चं, खेत्त पदेसेसु जेसु तं पडियं ।
 काले अकालहीणं, जावडणा भिकव णऽक्रमति ॥१३०५॥
 भावे अरत्तदुट्ठो, असढो जं पासती तगं छड्हे ।

अणलखियमीसदव्वे, सब्बविवेगोऽवयवे^१ सुद्धो ॥१३०६॥
 अह पुण ण संथरेज्जा, ताहे परिठावणा तु तम्मतं ।
 इत्थं चउभंगो तू, सुकखोल्लणिवाययो इणमो ॥१३०७॥

सुकवे सुकरवं पदियं, सुकवे उल्लं तु उल्लं सुकरवं तु ।
 उल्ले उल्लं च तहा, एस चउत्थो भवे भंगो ॥१३०८॥

सुकवे सुकरवं पदियं, पदमगभंगो विगिंचति सुहं तु ।
 वितियम्मि दवं छोहुं, गालेति दवं करं दाउं ॥१३०९॥

ततियम्मि करं छोहुं, उल्लिपइ ओदणादि जं तरति ।
 चरिये सब्बविवेगो, दुलभदवे वा वि तम्मतं ॥१३१०॥

एव विगिंचित्तऽसहो, जेसु पदेसुं तु सुज्ञाए साहू ।
 मायावी ण वि सुज्ज्ञे, तम्हा असहेण होयव्वं ॥१३११॥

एवं गवेसणाए, उगगमदारं समासतो भणितं ।
 उप्पायणमहुणा तू, समासओ हं पवकवामि ॥१६१२॥

सोलस उगगमदोसे, गिहिणो उ समुद्धिए वियाणाहि ।
 उप्पायणाएँ दोसे, साहूतु समुद्धिए जाण ॥१३१३॥

णामं उवणा दविए, भावे उप्पायणा मुणेयव्वा ।
 दव्वे सचित्तादिविहाण, चिच्चे दुपयादि तिविह इमा ॥१३१४॥

आयासुयमादीहि, वालचिय-तुरंगबीयमादीसु ।
 मुय-आस-दुमादीणं, उप्पायणया तु सचित्ता ॥१३१५॥

कणग-रययाइयाणं, जहेडधातुविहिता तु अचित्ता ।
 मीसा उ सभंडाणं, दुपया तुप्पायणा दव्वे ॥१३१६॥

भावे पसत्थ इयरा, कोहादुप्पायणा तु अपसत्था ।
 कोहादिज्जुया धायादिणं च णाणादि तु पसत्था ॥१३१७॥

अपसत्थियभातुप्पायणाएँ एत्थं तु होति अहिगारो ।
 सा सोलसहा तु इमा, धायादीया मुणेयव्वा ॥१३१८॥

उत्पादनाया
निषेपा:

बोडश उत्पा- धाती दूती णिभिते, आजीव वणीमए तिगिच्छा य ।
 दनादोषः कोहे माणे माया, लोमे य हवंति दस एते ॥१३१॥
 पुच्चिं-पच्छासंथव, विज्ञा मंते य चुण्ण जोए य ।
 उप्पायणाएँ दोसा, सोलसमे मूलकम्मे य ॥१३२॥
 धात्रीदोषः धारयति धीयए वा, धर्यति वा तमिति तेण धाती तु ।
 जहविभवं आसि पुरा, खीराई पंच धातीओ ॥१३२॥
 पञ्च धात्र्यः स्वीरे य मज्जणे मंडणे य कीलावणंकधाती य ।
 धाइत्तं कृणमाणो, एगयरं धातिपिंडो तु ॥१३२॥
 तं दुविहं धातित्तं, करणे काशवणे य बोद्धवं ।
 तं पुण दारगमादी, पदुच्च धाति व्य कुज्जाहि ॥१३२॥
 पंचविह धातिपिडे, आवत्ती चउलहु मुणेयवा ।
 दाणं आयामं तू, दूतीपिंडं अनो वोच्छं ॥१३४॥
 दूतीदोषः सग्राम परगामे, दुविहा दूती तु होति णायवा ।
 एवकेका वि य दुविहा, पागड छणा य णायवा ॥१३५॥
 पागड णिस्संको चिय, अप्पाहेन्तो व भणति इयरो वा ।
 सेज्जानरखंतिया तू, धृया वा अण्णगामम्मि ॥१३६॥
 भिकखादी वज्जतो, अप्पाहणि ऐति खंतियाईं ।
 सा ते अमुंग माया, सो व पिया पागडं भणति ॥१३७॥
 छणा पुणाइ दुविहा, दूनी एन्यं तु होति णायवा ।
 लोउत्तरे तत्थेगा, वितिया पुण उभयपक्वे वि ॥१३८॥
 लोउत्तर संघाडग, संकंतो सावच्छणवयणेहि ।
 कह पुण छणं ? सेज्जायरीय अप्पाहिओ गंतुं ॥१३९॥
 संघाडयपच्चयट्टा, वेनी दूनि त्ति अम्ह ण वि कप्पे ।
 अविकोतिया सुया ते, जा वेइ इमं भणसु खेती ॥१३३॥
 सा वि य भणती होतू, यारिजिहिती अयाणिया सा उ ।

लोउत्तरछण्णेसा, उभयच्छण्णं अतो वोच्छं ॥?३३१॥
 जामाइतित्थज्ञागतस्स उवादिपोकडेण कर्तं ।
 सो आगतो त्ति धृया, उभयच्छण्णं इमं भणति ॥१३३२॥
 एव भणेज्जहि खंती, तं किर तह चेव चिनियं जं तु ।
 जह ण वि संघाडो से, अणो व वियाणति कोति ॥१३३३॥
 उभयच्छण्णा एसा, सग्गामे अभिहिता भवे दूनी ।
 एमेव परगामे, दुह दूती कह पुण करेज्जा ? ॥१३३४॥
 गामाण दोण्ह वेरं, सेज्जायरिधृय तत्थ परगामे ।
 सामत्थं गामस्स य, जह एयं इणिमाँ परगाम ॥१३३५॥
 खंतो तु तत्थ पच्छा, भिक्षवायरियाएँ तो तु सेज्जनरी ।
 अप्पाहेती खंतं, मम धृय भणेज्जस्त्र एव ॥?३३६॥
 जह गामाँ पडिउकामो, सा उ भणेज्जामु मा कुण पमायं ।
 तीय कहियं तु तस्मा, तेण नि गामस्स तं कहियं ॥१३३७॥
 ते य ठिय एगपासे, इतरे पडिता कर्तं तहिं जुद्धं ।
 सेज्जातरिपति-पुच्छा, जामाता चेव वहिओ उ ॥१३३८॥
 वेति जणो केणेयं, कहियं ? नि वेति सेज्जयरी ।
 जामाति-पुच्छ-पतिमारएण खंतेण मे सिढुं ॥?३३९॥
 जम्हा एते दोसा, दूतित्तं स्त्रूण कप्पती तम्हा ।
 दूतीपिंडे चउलहु, आवत्ती दाणमायाम ॥१३४०॥
 णियमा तिकालविसयम्मि णिमित्ते छव्वहे भवे दोसा ।
 सज्जं तु वट्टमाणो, आतुभए तत्थिमं णानं ॥१३४१॥
 आकंपिया णिमित्तेण भोइणी केणती तु लिंगीयं ।
 भोइयचिरगयपुच्छा, केवतिकालेण एज्जाहि ? ॥१३४२॥
 कल्लं चिय एति त्ती, इयरी पडिभणति पच्छयो को उ ? ।
 तुह शुज्जदेस तिलओ, सुविणाती पच्छए कहए ॥१३४३॥

निमित्तदोषः

तीय कयं आउचं, पेसविओ परिजणो य पञ्चोणी ।
 इतरो वि अविदिओ चिय, पव्रिसिस्सं भोइओ चिन्ते ॥१३४४॥
 घरविचंता मिचं, दिढ्ठो उचणिगओ य परिवगो ।
 कह तुब्मे णायं ? ती, पेसविआ भोतिणीए तु ॥१३४५॥
 एुढाय आदिअचेण, तीय य सिढ्हं सलाहमाणीए ।
 समणे तीय भविस्सं, जाणइ तिलओ य जे सढ्ठो ॥१३४६॥
 कोचो वलवागवं, च पुस्त्तिरो पंचपुण्डमाहंसु ।
 फालण दिढ्ठो जदि णेव तो तुहं अवितह कतेवं ॥१३४७॥
 तम्हा ण वागरेज्जा, णिमित्तपिंडेस वण्णिओ तु मए ।
 तीतणिमित्ते चउलहु, आवत्ती दाणमायामं ॥१३४८॥
 पडुपण्डणागए या, चउगुरुगा दाण होयऽभन्तद्वं ।
 आजीवपिण्डमेत्तो, समासओ हं पवकखामि ॥१३४९॥

आजीवदोषः जाती कुल गण कम्मे, सिप्पे आजीवणा उ पंचविहा ।
 सूयाए असूयाए, व कहेइ अप्पाणमेकेके ॥१३५०॥
 जाती कुल गण कम्मे, सिप्पे आजीवणा तु पंचविहा ।
 एकेके चतुलहुगा, आवत्ती दाणमायामं ॥१३५१॥
 जाती माहणमादी, मातिसमृत्या व होति बोथव्वा ।
 तहियं सूयाए तु, जाणावेहि अप्पाणं ॥१३५२॥
 होमाइवितहकहणे, णज्जति जह सोत्तियस्स पुत्तो त्ति ।
 वसितो वेस गुरुकुले, आयरियगुणे व सूषेति ॥१३५३॥
 सम्ममसम्मा किरिया, अणेण ऊणाहिया व विवरीया ।
 समिहा-मंता-५५हुति-ठाण-जाय-काले य घोसादी ॥१३५४॥
 वेति कुडं चिय मुकर्यं, असोहणं वा वि ते कतभितं ति ।
 तहितं भद्गपंता, दोसा इणमो भवंती तु ॥१३५५॥
 भद्दो अम्ह सपकखो, एस ती भिकसु देज्जहेयस्स ।

पंतो ओभामेती, मुहमंगलि कुणति भिक्खवट्टा ॥१३५६॥
 उगाईयं तु कुलं, पितुवंसादि व्व तत्थ वि तहेव ।
 मल्लसरस्स तमादिण, जाएई मंडलपवेसं ॥१३५७॥
 देउलदरिसण-भासाउवणयणे मण्डवाइ सूएति ।
 जंतुप्पीलणमादि तु, कम्मं तुण्णादियं सिष्पं ॥१३५८॥
 अहवा जं सिक्खिज्जइ, आयरितुवदेसतो तयं सिष्पं ।
 जं कीरती सयं त्, तं कम्मे तेसु सब्बेसु ॥१३५९॥
 कत्तरिपयोयणट्टा, वत्थू बहुवित्थेरसु तह चेव ।
 कम्मेसु य सिष्पेसु य, सम्ममसम्मेसु सूतिअतरा ॥१३६०॥
 सब्बेसु भइपंता, णियमा दोसा हवंति विष्णेया ।
 आजीवगपिंडेसो, एत्तो तु वणीमगं वोच्छं ॥१३६१॥
 किं भणियं वणीमे ? न्ति, भण्णति वणि जायणम्मि धातू तु । वणीपकदोऽप्तः
 वणिमगो पायप्पाणं, वणिमो त्ती भण्णए तम्हा ॥१३६२॥
 ते पंचहा वणीमग. जायणवित्ती तु होनित बोद्धञ्चा ।
 समणा माहण किवणे, अतिही साणा य पंचमया ॥१३६३॥
 समणे माहण किवणे, अतिही साणे य जाण पंचसु वि ।
 पत्तेयं चउलहुगा, आवत्ती दाणमायामं ॥१३६४॥
 मयमादिवच्छगं पिव, वणेति आहारमादिलोभेणं ।
 अप्पाण समण-माहण-किमिणा-उतिहि-साणभत्तेसु ॥१३६५॥
 णिगंथ सक तावस, गेरुय आजीव पंचहा समणा ।
 तेसि परिष्पणाए, लोभेण वणेइ को अप्पं ? ॥१३६६॥
 तच्छिण्यादि दट्टु, शुंजंते दातु पीति अषुकूलं ।
 साहु तुमे विष्प ! कयं, दाउं जं देसि एतेसि ॥१३६७॥
 शुंजंति चित्तकम्मद्विय व्व कारुणिय दाणरुइणो वा ।
 अवि कामगद्दमेसु वि, ण वि णासइ किं पुण जर्तासु ? ॥१३६८॥

मिच्छत्तथिरीकरणं, उगमदीसा व ते पुण करेज्ञा ।
 चटुकारऽदिणदाणा, पञ्चतिथग मा पुणो एंतु ॥१३६९॥
 एमेव माहणेसु वि, दिंजंतं दिस्म वेति अणुकूलं ।
 दोण्डं भणियं दाणं, समणाणं माहणाणं च ॥१३७०॥
 लोगाणुग्रहकारिसु, भूमीदेवेसु चतुराण्डं दाणं ।
 अवि णाम वंभवंधुसु, किं पुण छक्कमणिरएसु ? ॥१३७१॥
 किमणा उ कुट्ठि-कर-पाय-अच्छमादीसु जुंगिया जे तु ।
 दड्हूण तेसि देन्तं, तस्स अणुकूलं इमं भणति ॥१३७२॥
 किमणेसु दुब्बलेसु य, अवंधवा-ऽयंक-जुंगियंगेसु ।
 पूयाहज्जे लोए, दाणपडायं हरति देन्तो ॥१३७३॥
 ते चिय एत्थ वि दोसा, कोई पुण देति दाणमतिहीणं ।
 तत्थ वि अणुप्पयं तू, दाणपतिस्सा इमं भणति ॥१३७४॥
 पाएण देति लोगो, उवगारी परिचिए व शुसिए वा ।
 जो पुण अद्वाखिणं, अतिहिं पूएति तं दाणं ॥१३७५॥
 कोइ पुण साणभत्तो, भत्तं साणादियाण दिंजंतं ।
 तस्स य पियं ति भामनि, तुम्भेगो जाणनी दाउं ॥१३७६॥
 अवि णाम होज्ज सुलभो, गोणादीणं तणादि आहारो ।
 छिच्छक्कारहयाणं, ण य सुलभो होनि सुणयाणं ॥१३७७॥
 केलासभत्तणा एते, आगया गुञ्जगा महिं ।
 चरंति जक्कवस्वेण, पूयापूय हियादिय ॥१३७८॥
 पूयंति पूयणिज्जा, पूयाएं हियाय आगया इहइ ।
 लोगस्स हिता एते, पूय अहवा हिया होन्ति ॥१३७९॥
 अहवा वि पूयपूया, हिताहिता पूतिता हिता होन्ति ।
 अपूतिता य अहिता, नम्हा खलु पूयणिज्जेते ॥१३८०॥
 एमादी अणुकूले, भणिते सव्वेसि माहणाईणं ।

दाता चिंतेति ततो, मज्जत्थो एस समणो त्ति ॥? ३८१॥
 एतेण मज्ज भावो, विद्वो लोए पणामहजम्मि ।
 एकेके पुच्छुत्ता, भहग-पंताइया दोसा ॥? ३८२॥
 दाणं ण होनि अफलं, पत्तमपत्ते य सणिउञ्जनं ।
 इय विभणिए वि दोसा, पसंसिमो किं पुण अपत्ते ? ॥१ ३८३॥
 वणिमगर्पिंदो भणितो, एत्तो वोच्छं तिगिच्छपिंदं तु ।
 सा दुविहा तु तिगिच्छा, सुहुमा तह वायरा नेव ॥२ ३८४॥
 सुहुमाए मासलहुं, आवत्ती दाण होति पुरिमहुं ।
 बादरतेगिच्छाए, चउलहुगा दाणमायामं ॥? ३८५॥
 भिक्खादिगतं संतं, पुच्छनि रोगी तु ओमहं किंचि ।
 भणइ किमहं वेज्जो ?, पढमतिगिच्छा भवे एमा ॥? ३८६॥
 वेज्जो त्ति पुच्छयव्वो, अन्यावत्तोइ मृतियं एयं ।
 अबुहाण वोहणं वा, अयाणमाणाण कतमेनं ॥? ३८७॥
 वेति व एरिस दृक्खवं, अमुरेण ओसहेण पउणं मे ।
 सहसुप्पइयं च रुयं, वारंमो अहमादीहिं ॥? ३८८॥
 एसा वितिय तिगिच्छा, दो वेयाओ तु सुहुमतेगिच्छं ।
 बादरतेगिच्छं पुण, सतमेव करेति वेजजत्तं ॥१ ३८९॥
 संसोहण संसमणं, णिदाणपरिवर्जनं च जं जत्थ ।
 आगंतुधातुखोभे, व आमए कुणति किरियं तु ॥१ ३९०॥
 अस्संजयतेगिच्छे, कीरंते तह य मुहुमकदणम्मि ।
 तहियं तु अणेगविहा, दोसा इणमो पसज्जनि ॥? ३९१॥
 अस्संजमजोगाणं, पसंजणं कायघाओ अयगोलो ।
 दुब्बलवग्याहरणं, अच्चुदए गिणहणुहाहो ॥१ ३९२॥
 जम्हा एने दोसा, तम्हा कायविव्या ण हु तिगिच्छा ।दारं
 भणितो तिगिच्छपिंदो, एत्तो कोहादि वोच्छामि ॥? ३९३॥

चिकित्सा-
पिण्डः

कोधादयो
दोषाः

कोहादीणं कमसो, आहरणा होनितमे समासेण ।
हत्थपं गिरिफुल्लिय, रायगिहं चेव चंपा य ॥१३४॥

कोधे क्षपकः णगरम्मि हत्थकप्पे, करडुगभते च खमओ दिहंतो ।
कोसलदेसे गिरिफुल्लिगामे वणकोट्टकारम्मि ॥१३५॥

माने क्षुलकः साहूण समुल्लावे, को णु हु अज्जं पए तु साहूणं ।
आणेज्ज इट्टगातो ?, खुड्डाऽह तहिं अहं आणे ॥१३६॥
घत-गुलसंजुता वि य, जह आणिय इट्टगातु खुड्डेण ।
सेंडंगुलिमादीहिं, णाएहि एत्य भत्तहं ॥१३७॥

मायाचामा-
षाढभूतिः रायणडगेहपविसण, संभोइय मोट्टे लंभो ॥१३८॥
आयरिय उवज्जाए, संघाडय अप्पयस्स अद्वाए ।
भुज्जो भुज्जो पविसति, काण-कुणी-खुज्जरूवेहिं ॥१३९॥
उवरितलत्थो य णडो, पासति चिंतेनि त्रुद्धिमं सुहु ।
होज्ज णडो सारिक्को, उवाययो एस वेत्तव्वो ॥१४०॥
चिंतिय उवायमेयं, वाहरिया देमि मोदए बहवे ।

भणिओ य तओ एज्जसु, दिणे दिणे जाहे कज्जं तु ॥१४०१॥
धूयदुणं संदिसती, हास-रवेड्ड-परिहास-संफासे ।
एतेण समं कुव्वह, जह भज्जति एस अचिरेण ॥१४०२॥
जदि णामं गिणहेज्जा, तो वेज्जह मुयसु एय पव्वज्जं ।
ताहि तहक्य खुभितो, रयहरणं लिंग मुयसु त्ति ॥१४०३॥
गुरु सिंड मोन्तुमातो, दिणा बीयाय भणिय णेणं च ।
एसुत्तमपगतीओ, जत्तेणं उवयरेज्जाह ॥१४०४॥
रायगिहे य कयायी, णिम्महिलं णाडगं णडाडगच्छी ।
ताव विरहम्मि मत्ता, उवरिगिहे दो वि पासुत्ता ॥१४०५॥
वाघाएण पविट्ठो, दिंड विचेला विरागमावणो ।
आयरियगुरुसमीवं, पट्ठित दिंडो णडेणं च ॥१४०६॥

इंगितणाए धृयाखरं पेसियय जीवणं देहि ।
देमि त्ति रट्टपालं, णाडग णच्चीय कुसुमपुरे ॥१४०७॥

कडगादिअथदाणं, बहुषट्ठितं तत्थ(नच्च)गन्मि णच्चते ।
भरहो य वणादीया, भरहित्ती तत्थ य णिकदा ॥१४०८॥

इकखागवंस भरहो, आयंसधरे य केवलालोओ ।
हत्थे गहिओ मा कुण, किं भरहौ णियत्तौ ? पच्चाह ॥१४०९॥

ण हु तं पङ्कखउ एवं, वेलंबो होति जति णियत्तामि ।
पंच सता तेण समं, पव्वडता णाडए डहण ॥१४१०॥

एमादि मायपिंडो, ण कपपती णवरि कारणे कप्पे ।
गेलण्ण-खमग-पाहुण-थेरादट्टेवमादीसु ॥१४११॥

मायपिंडो भणितो (दारं), एत्तो वोच्छामि लोहपिंडं तु ।
सो कोहपिंडमादिसु, सब्बत्थङ्गुपाति अहव इमो ॥१४१२॥ लोमे सिंहकेस
लब्धंतं पि ण गिण्हति, अण्ण अमुंगं ति अज्ज घेच्छामि । रकः क्षपकः-

भद्ररसं ति व काउं, गिण्हति खद्दं सिणिद्वादी ॥१४१३॥

तत्थोदाहरणमिणं, चंपाए छणम्मि को वि खमतो तु ।
गेण्हति अभिग्गहं तू, सीहेसरमोदए घेच्छं ॥१४१४॥

भिकख पविष्टो य तयो, पटिसेहे अण्ण लब्धमाणं पि ।
सीहेसरमलहंतो, संकिस्सति भावतो अह सो ॥१४१५॥

सीहेसरगतचित्तो, विसरिसचित्तो य धम्मलाभो ति ।
वैई सीहेसरए, सूरत्थमिए वि हिंडइ तु ॥१४१६॥

सहूऽहूरत्त केसरभायणभरणं च पुच्छु पुरिमहू ।
उवओग चन्दजोयण, साहु त्ति विर्गिचणे णाणं ॥१४१७॥

कोहादीणं कमसो, एमेते वणिया उ आहरणा ।
एतेसि चिय कमसो, आवत्ती दाण वोच्छामि ॥१४१८॥

कोहे माणे चतुलहु, आवत्ती दाण होइ आयामं ।
मायाए मासगुरु, आवत्ती दाण भत्तेकं ॥१४१९॥

लोभे चउगुरुणा तू, आवत्ती दाण होयऽभत्तङ्क । दारं ।
 संथुणण संथवो तू, युणणा वंदणगमेगङ्क ॥१४२०॥
 दुविहो य संथवो खलु, संवंधी वयणसंथवो चेव ।
 एककेको पुण दुविहो, पुच्छ पञ्चा य णायव्वो ॥१४२१॥
 संबंधे पुच्छ दुविहो, इत्थी पुरिसे य होति णायव्वो ।
 एमेव य पञ्चा वी, आवत्ती दाण बोच्छामि ॥१४२२॥
 इत्थीए चतुरुग्गा, पुरिसेक्क चतुलहृ मुणेतव्वा ।
 चउगुरुए तु चउत्थं, चउलहृए दाणमायाम ॥१४२३॥
 वयणे वि पुच्छ दुविहो, इत्थी पुरिसे य होति णायव्वो ।
 एमेव य पञ्चा वी, आवत्ती दाण बोच्छामि ॥१४२४॥
 इत्थीए मासगुरुं, आवत्ती दाण होति भत्तङ्क ।
 पुरिसे मासलहृं तू, आवत्ती दाण पुरियहृं ॥१४२५॥
 संवंधे पुच्छसंथवो, माय-पियादी तु होति णायव्वो ।
 सासुय-समुरादीओ, संवंधीसंथवो पञ्चा ॥१४२६॥
 आयव्यं च प-व्यं, णाउं संवंधती नयणुरुवं ।
 मम माना एरमिया, सम्या व धूया व णत्त ती ॥१४२७॥
 अदी दिट्टीपण्डय, पुञ्चा कहणं ममेरिसी णणी ।
 थणखेवो संवंधो, विहवासुणहाय दाणं च ॥१४२८॥
 एमेव य पुरिसु वि, पियभानादीहि होति संवंधो ।
 एमेव पञ्चासंथव, अद्रिति दिट्टादि पुञ्चादी ॥१४२९॥
 पञ्चासंथवदोमा, सासुय विहवादिपूयदाणं च ।
 भज्जा मम एरमिया, सज्जं यातो व भंगो वा ॥१४३०॥
 संवंधे संथवेमो, एत्तो बोच्छामि संथवं वयणे ।
 पुच्छ पञ्चा व तहा, संथुणणे कुणति दानाए ॥१४३१॥
 गुणसंथवेण पुच्छं, संतासंतेण जो शुणेज्जाहि ।
 दानारमदिण्णम्मि, सो वयणे संथवो पुच्छि ॥१४३२॥

सो एसो जस्स गुणा, पर्यरंति अवारिया दसदिसासु ।
 इहरा कहासु सुव्वनि, पञ्चक्वन्व अज्ज दिहो ति ॥१४३३॥

गुणसंथवेस पच्छा, संतामंतेण जो थुणेज्जाहि ।
 दातारं दिष्णम्मी, सो पच्छासंथवो वयगे ॥१४३४॥

विमलीक्य जे चबचू, जहत्थनो वियरिया गुणा तुज्जं ।
 आसि पुरा जे संका, इदाणि णीसंकियं जायं ॥१४३५॥

तत्थ वि भदग-पंता, दोसा नह चेव होंति णायव्वा ।
 भणिएस संथवो ।, (दारं) विज्ञा-मंते अनो वोच्छं ॥१४३६॥

विज्ञा-मंते चतुलहु आवत्तो दाण होनि आयामं ।
 विज्ञा-मंतविसेसं, उल्लिंगेऽहं समासेण ॥१४३७॥

विज्ञा-मंतविसेसो, विज्ञत्थी उरिसौ होनि मं गो तु ।
 अहव ससाहण पिज्जा, मंतो पुण पढियसिद्धो तु ॥१४३८॥

विज्ञाए उ पिण्डरसणं, जह कोई भिन्नलुवामयो पत्तो ।
 साहृण पिडियाणं, अह उल्लाओ इमो नत्थ ॥१४३९॥

इय पंतभिन्नलुवामो, माहण ण देति नत्थ भण-क्को ।
 जइ इच्छह विज्ञाए, पय-गुल-उत्थाणि दार्यानि ॥१४४०॥

पंच्छामो चि य भणए, गंतुं विज्ञाभिमंतिओ वेति ।
 किं देमि ? ती धन-गुल-उत्थाणि दिष्ण साहरण ॥१४४१॥

अण्णेहि य सो भणओ, किह ते दिष्ण नि भत्त-पाणादी ? ।
 तो वेति तगो रूटो, केण हितं ? केण मुह्तो मि ? ॥१४४२॥

पडिविज्ज थंभणःदी, सो वा अण्णो व से करंज्जाहि ।
 पात्राजीवी मायी, कम्मणकारी य गहणादी ॥१४४३॥

मंतम्म उदाहरणं, पाडलिपुत्ते मुरुंदराइस्स ।
 उप्पण सीसवेदण, पालित्तयकहण ओमज्जे ॥१४४४॥

जह जह पदेसिणी जाणुयम्मि पालित्तयो भमाडेत्ति ।

विद्या-मन्त्र-
दोषीविद्या-मन्त्रयो-
र्जितेषःविद्याया सिद्ध-
पासकःमन्त्रे पादलिस-
मुरुण्डराजौ

तह तह सीसे वियणा, पणससति मुरुंदरायस्स ॥१४४५॥
 मंतेण अभिमंतिय, तह चेव दवाव दिज्ज कोयिं तु ।
 तत्थ वि ते च्चिय दोसा, पडिमंतादी इमे होन्ति ॥१४४६॥
 पडिमंतथंभणादी, सो वा अणो व से करेज्जाहिं ।
 पावाजीवी मायी, कम्मणकारी य गहणादी ॥१४४७॥
 विज्जा-मंताभिहिया,(दारं) अहुणा वोच्छामि चुण-जोगादी ।
 वसिकरणादी चुणा, अन्तद्वाणंजणादीया ॥१४४८॥
 चूणे जोगे चउलहु, आवत्ती दाणमेत्थ आयामं ।
 यिदरिसणं दुँहं पी, उल्लिङ्गेऽहं समासेण ॥१४४९॥
 दिट्ठतौ चुण-जोगे, जह कुसुमपुरम्मि केनि आयरिया ।
 जंघावलपरिहीणा, ओमे सीसस्स तु रहम्मि ॥१४५०॥
 कहयंति चुण-जोगा, अंतद्वाणादि तत्थ दो खुड्हा ।
 पच्छण्णठिय णिसामे, अवधारं अंजणं एकं ॥१४५१॥
 वीसज्जिया वि साहू, गुरुहि देसंत खुड्हग णियत्ता ।
 आयरिएहि य भणिता, दुटु कयं जं णियत्ता भे ॥१४५२॥
 भिक्खे परिहायंते, थेराणं ओमे तेमि देंताणं ।
 किं ओम गुरुणं तू, कुञ्चामो ? खुड्ह सामन्ये ॥१४५३॥
 कुणिमो अंतद्वाणं, दव्ये मेलेत्तु अन्नियंजणया ।
 सह भोज्ज चंदगुत्ते, ओमोदरियाएँ दोब्बलं ॥१४५४॥
 चाणक पुच्छ इट्टालचुण दारपिहणं तु धूमो य ।
 दटुं कुच्छ पसंसा, थेरसमीवे उवालंभो ॥१४५५॥
 एवं वसिकरणादिसु, चुणेसु वसीकरेत्तु जो तु परं ।
 उप्पाएती पिंड, सो होती चुणपिण्डो तु ॥१४५६॥
 जे विज्ज-मन्तदोसा, ते च्चिय वसिकरणमादिचुणे हिं ।
 एगमणेगपयोसं, कुज्जा पत्थारयो वा वि ॥१४५७॥

भणिएस चुण्णपिण्डो, (दारं) अहुणा बुच्छामि जोगपिंडं तु ।

तहियं जोग अणेगा, इणमो तू संपवक्खामि ॥१४५८॥

योगः

सूभग-दोभगकरा, जोगा आहारिमा य इयरे य ।

आधंस धूववासो, पायपलेवायिणो इतरे ॥१४५९॥

तत्थाहरणं इणमो, अणहारिमपादलेवजोगम्भिम् ।

आभीरगविसयम्भी, जह कत सुण तावसेहिं तु ॥१४६०॥

योगे ब्रह्म-
द्विषिद्धः
तापसाः

णदि कण्ठ वेण्ण दीवे, पंच सया तावसाण णिवसंति ।

पव्वदिवसेसु कुलवइ, पालेवे लिप पाए तु ॥१४६१॥

पाउगदुरुद सलिलुप्परेण उत्तरित एति णगरं ति ।

आउट लोग पूया, पञ्चक्खा तेते देव त्ति ॥१४६२॥

जण सावगाण स्विसण, तहियं तू विरमामिमाउलया ।

आयरियअज्जसमिता, तेसि च णिवेदियं तेहिं ॥१४६३॥

तेहि भणिया य वच्चह, ते मातिद्वाणि पायलेवेण ।

णिमुन्नरंति सगिहे, जेउसिणोएण थोव्वह णं ॥१४६४॥

तेहि य सगिहे जेउं, पाय वला धोयऽणिन्छमाणाणं ।

किं जाणति लोगो ? त्ती, दिण्ठं विणएण वहुफलयं ॥१४६५॥

पडिलाभिय वच्चता, णिवुड णदिकूल मिलिय समिया य ।

विमहिय पंच सता तावसाण पव्वज्ज साहा य ॥१४६६॥

एमादीजोगेहि, आउद्वावेचु एसती पिण्डं ।

सो ण वि कप्पं (दारं) एत्तो, वोच्छामी मूलकम्मं तु ॥१४६७॥

दुविहं तु मूलकम्मं, गव्भादाणे तहेव परिसाडे ।

मूलकम्म

दुविहे वि मूलकम्मे, पच्छित्त होति मूलं तु ॥१४६८॥

आदाणे अहिगरणं, पडिवंथो छोभगादिदोसा य ।

पाणवह साडणम्भि, छोभग पडिणीय उड्हाहो ॥१४६९॥

इय मूलकम्मेण, पिंडो उप्पादिओ ण कप्पति तु ।

उप्पातणेस भणिया, गवेसणा चेव य समत्ता ॥१४७०॥दारं।

एवं तु गविद्वस्सा, उगमउपायणाविसुद्धस्स ।
 गहणविसोहिविसुद्धस्स होति गहणं तु पिंडस्स ॥१४७१॥
 उगमदोस गिहीतो, उपायण होड समणउत्थाणा ।
 गहणेसणाए दोसे, आयपरसमुद्धिए वोच्छं ॥१४७२॥
 ग्रहणैषणा
 दोष्णि वि समणसमुत्था, संकित तह भावनोऽपरिणयं च ।
 सेसा अटु वि णियमा, गिहिणो तु समुद्धिए जाण ॥१४७३॥
 सा गहणेसण चतुहा, णामं ठवणा य दब्बं भावं य ।
 दब्बं वाणरजृहं, सब्बं वत्तव्वं वित्थरयो ॥१४७४॥
 दब्बम्मि एस भणिता, भावे गहणेसणं तु वोच्छामि ।
 दसहिँ पदेहिं सुखं, संकितमादी इमेहिं तु ॥१४७५॥
 ग्रहणैषणा
 संकित मक्षित णिक्षित, पिहित साहरण दायगुम्मीसे ।
 दशथा
 अपरिणय लित्त छड्डिय, एमणदोसा दस हवंति ॥१४७६॥
 शङ्कितदोषः
 संकाए चउभंगो, पठमो गहणे य भोयणे चेव ।
 शङ्काचतुर्भवी
 वितिओ गहणे ण भोयणे, ततिओ पुण संकितो भोगे ॥१४७७॥
 योसंकिओ तु चरिमे, किह पुण संका हवंजज ? जह कोई ।
 यिक्षव पविटो लद्धम्मि, हिमभिक्षव विगिंचेति ॥१४७८॥
 किण्णु हु खद्धा भिक्खा, लद्धा ? ण य तरति पुच्छिउ नहियं ।
 हिरिम इति संकाए, झुंजति इह संकितो चेव ॥१४७९॥
 वीएण गहिय संकिय, विगडन्तऽचे य णवरि संघाडे ।
 पगयं पहेणगं वा, सोउ णिसंकिओ झुंजे ॥१४८०॥
 योसंकगाहि तइओ, विगडेन्तो णिसम्ममणसंघाडं ।
 संका पुणाइ जारिस, लद्ध मए अमुगगेहम्मि ॥१४८१॥
 महती भिक्खा तारिस, एतेहि वि लद्ध किण होजाहि ? ।
 योसंकिअ काऊणं, झुंजति तं संकिओ चेव ॥१४८२॥
 पठमो दोसु वि लग्गो, वितिओ पुण गहणे भोयणे तइतो ।

जं संकितमावणो, पणुवीसा चरिमए सुद्दो ॥१४८३॥
 छउमत्थो सुतणाणी, गवेसती उज्जुरं पयत्तेण ।
 आवणो पणुवीसं, सुतणाणपमाणतो सुद्दो ॥१४८४॥
 साहू सुतोवयुत्तो, सुतणाणी जइ वि गिणहइ असुद्दं ।
 तं केवली वि खुन्ति, अपमाण सुयं भवे इहरा ॥१४८५॥
 सुचस्स अप्पमाणे, चरणाभावो ततो य मोक्खस्स ।
 मोक्खाभावाओ चिय, पयत्तदिक्खवा णिरत्या य ॥१४८६॥
 सोलस उगमदोसा, णव एमणदोस संकमेतून ।
 ५ पुवीसेए दोसा, संकियभासंकिओ वोच्छं ॥१४८७॥
 जइ संका दोसकरी, एवं सुद्दं पि होति तु असुद्दं ।
 णीसंकमेसियं नि व, अणेसणिज्जं पि णिहोसं ॥१४८८॥
 भण्णति संकियभावो, अविसुद्दो अपडितेकनरपक्खे ।
 एमि पि कुणयडणेसिं, अणेमिमेसिं विसुद्दो तु ॥१४८९॥
 णिसंक काउ तम्हा, भोन्नव्यं संकियं भणितमेयं ।दारं।
 मक्खिवनमिदाणि वोच्छं, मक्खिवन जं होति संसत्तं ॥१४९०॥
 दुविहं च मक्खिवतं खलु, सच्चित्तं चेव होइ अच्चित्तं ।
 सच्चित्तं तत्थ तिहा, पुढवी आउ य वणकाए ॥१४९१॥
 पुढवीससरक्खेण, हत्थे मत्ते व सुक्खे पणगं तु ।
 आवत्ती दाणं पुण, णिवितियं होनि दातव्यं ॥१४९२॥
 कहममक्खिवयमीसे, लहगो णिम्मीसे होन्ति लहुगा तु ।
 लहुमासे पुरिमहुं, चतुलहुए होति आयामं ॥१४९३॥
 ससणिङ्गुदउल्ले या, पुर-पञ्चाकम्म मक्खियं चतुहा ।
 उक्कुट-पिट-कुक्कुसमक्खिवतमेवादि वणकाये ॥१४९४॥
 ससणिङ्गुहत्थमत्ते, पणगं आवत्ति दाण णिविगङ्गं ।
 उदउल्ले मासलहुं, आवत्ती दाण पुरिमहुं ॥१४९५॥

म्रष्टिदोषः

पुरकम्म पच्छकम्मे, आवत्ती चतुलहू मुणेतव्वा ।
 दाणं आयामं तू, वणकाय अतो तु बोच्छामि ॥१४९६॥
 उकट्ट-पिट्ट-मकिखय, परित्तहत्थे य मत्त सच्चित्ते ।
 मासलहू आवत्ती, दाणं पुण होति पुरिमहू ॥१४९७॥
 एते चेव उ मकिखयै, हत्थे मत्ते य होन्तडणन्तेसु ।
 आवत्ती मासगुरुं, दाणं पुण होति भत्तेकर्क ॥१४९८॥
 छिदंती एव सागं, छिदंती एव जं रसोलित्तं ।
 उकट्टमकिखतेतं, परित्तडणंतेण वा होज्जा ॥१४९९॥
 सेसेहि तु काएहि, तीहि वि तेऊ-सभीरण-तसेहि ।
 सच्चित्तमीसएण व, मकिखत्त ण विवज्जए किंचि ॥१५००॥
 सच्चित्त मकिखयम्मि उ, हत्थे मत्ते य होति चउभंगो ।
 पदमम्मि दो वि मकिखय, हत्थो वितियम्मि ण वि मत्तो ॥१५०१॥
 ततिए मत्तो मकिखतो, ण वि हत्थो चरिमए ण एको वि ।
 आदितिए पडिसेहो, चरिमो भंगो अणुण्णातो ॥१५०२॥
 अच्चित्तमकिखत दुहा, गरहितदव्वेण वा वि इनरेण ।
 गरहित होति दुहा तू, लोगे तह उभययो वा वि ॥१५०३॥
 मंस-वस-सोणिया-ऽसव-लमुणादी गरहिएम लोगम्मि ।
 मुच्चपुरीसादीहिं, गरहियमेयं भवे उभए ॥१५०४॥
 दुविहे तु गरहिए तू, आवत्ती चउलहू मुणेतव्वा ।
 दाणं आयामं तू, अगरहितेत्तो पवकखामि ॥१५०५॥
 अगरहिय कूरकुसरणं, गोरस-घत-तेल्लमादीहिं जं तु ।
 संसत्तमसंसत्तं, दुविहं पि य होति णायव्वं ॥१५०६॥
 अच्चित्तमकिखयम्मी, चउसु वि भंगेसु होति भयणा तु ।
 अगरहिएण तु गहणं, पडिसेहो गरहिए होति ॥१५०७॥
 संसज्जिमेहिं वज्जं, अगरहिएहिं पि गोरसदव्वेहिं ।
 मधु-घत-तेल्ल-गुलेहि य, मा मच्छि-पिवीलियाघाओ ॥१५०८॥

गोरसंसंसते या, घतनैश्च-गुलादि-कीडिसंसते ।
 चतुर्भुगा आवत्ती, दाणं पुण होति आयामं ॥१५०९॥

लोइपगरहित मज्जा-मंस-वसादीहि मक्खियं जं तु ।
 नवरं पुराण भाविय, देसि व पदुच्च गहणं तु ॥१५१०॥

दोहिं पि गरहिपहिं, मुनुच्चाराइ होइ अगहणं ।
 मक्खिवत भणितं एयं, एतो वोच्छामि णिकिवतं ॥१५११॥

णिकिवतं डवियं ति य, एगदं ठाणमगणा एत्थं ।
 तं तिविह होति ठाणं, सच्चितं मीस अच्चितं ॥१५१२॥

एत्थं चतुर्भंग भवे, सच्चित्तादी अणेगह इमो तु ।
 सच्चितं सच्चिते, सच्चित मीसे वडचिते वा ॥१५१३॥

मीमं वा समचिते, मीमं मीसे व होति णिकिवतं ।
 चिंत्यं मीसेण य, एवंको होति चउभंगो ॥१५१४॥

अहुणा चित्ताचिते, चित्तं चित्तमिम होति णिकखेवो ।
 चित्तं वा अच्चिते, अचित्त चित्तोभयमचित्तो ॥१५१५॥

अहुणा मीसं मीसे, मीसमचिते अचित्त मीसम्मि ।
 अच्चितं अच्चिते, तनिएसो होनि चतुर्भंगो ॥१५१६॥

चतुर्भंगेसेनेमुं, संजोगाऽणेगहा मुणेयव्वा ।
 पुढवादिएसु छस्मु वि, काएसु सठाण परठाणे ॥१५१७॥

सच्चित्तपुढविकाए, सच्चितो चेव पुढवि णिकिवतो ।
 सच्चितं अच्चितो, अच्चिते वा वि सच्चितो ॥१५१८॥

अच्चिते अच्चितो, सट्टाणे एस होति चउभंगो ।
 परठाणे पंचऽणे, आऊमादीसिमे होनित ॥१५१९॥

सच्चित्तपुढविकाओ, सच्चित्ताउम्मि होति णिकिवतो ।
 सच्चित्तो अच्चिते, अच्चित्तो चेव सच्चिते ॥१५२०॥

अच्चित्तो अच्चिते, एवं सेसेमु तेउमादीमुं ।
 संजोगा णेतव्वा, पंचमु परठाणे चउभंगो ॥१५२१॥

निष्प्रदोषः

एमेव आउ-तेऊ-वाउ-वणस्सति-तसाण चतुर्भंगा ।
 एकेके विष्णोया, छ चचतुर्भंगाण संजोगा ॥१५२२॥
 चित्ते सच्चित्तेण, ते छत्तीसं हवंति संजोगा ।
 अच्चित्तमीसएण वि एवतिया चेव संजोगा ॥१५२३॥
 मीसे अच्चित्तेण वि. एवतिय च्चिय हवंति संजोगा ।
 तिणि वि छत्तीसा तू, मिलिया अहुत्तरसर्थं तु ॥१५२४॥
 अहवण सच्चित्तमीसा, य एगयो एगयो य अच्चित्तो ।
 एत्थं चतुर्भंगो तू, तत्थाऽऽदिनिए कहा णत्थि ॥१५२५॥
 जं पुण अचित्तदब्बं, णिकिखप्पति चेयणेसु कायेसु ।
 तहिं मगणा तु इणमो, अणंतर परंपरा होति ॥१५२६॥
 चित्तपुढविइ अणंतर, ओगाहिमगाइ होनि णिकिग्वन्तं ।
 होती परंपरं पुण, पिहडगयं जं तु पुढविठियं ॥१५२७॥
 उदगमणंतर णवणीयमाडि पारंपरं तु णावाढी ।
 ते उ अणंतर पारंपरं य दुयगा इमे सत्त ॥१५२८॥
 विज्ञायमुम्मुर्गालमेव अप्पत्तपत्तसमजाले ।
 बोलीणे सत्त दुगा, एते तु अणंतर परे य ॥१५२९॥
 विज्ञाउ त्ति ण दीसति, अगी दीसति य इंधणे हूहे ।
 छारुम्मीसा यिगल, अगणिकणा मुम्मुरो होनि ॥१५३०॥
 णिज्ञाला हिलिहलया, इंगाला ते भये मुणेतव्वा ।
 होनि चउत्थो भंगो, ते जालाऽपत्तपिहडं तु ॥१५३१॥
 पंचम पत्ता पिहुडं, छट्टम्म य होति कण्णसमजाला ।
 सत्तमए समतीया, अणंतरा होति सत्तसु वी ॥१५३२॥
 पारंपर पिहुडादिसु, अगणीयद्वादि तन्थ दोसा तु ।
 भयणा तु जंतुलिसु, इणमो तु नहि मुणेयव्वा ॥१५३३॥
 पासोलित्त कडाहे, परिसाढी णत्थि तं पि य विसालं ।
 सो वि य अचिरच्छूढो, उच्छुरसो णाइउसिणो य ॥१५३४॥

गहणमघट्टिय कण्णे, घट्टित छारादिपदण अगिगवहो ।
 उसिणोदगस्स गुलरसपरिणामिय गहणऽणच्चुमिणे ॥१५३५॥
 दुनिह विराहण उसिणे, छड्हुण हाणी य भाणमेदो य ।
 अच्चुसिणातो ण घेष्पति, जंतोलित्तेस जयणा तु ॥१५३६॥
 वाउकिखत्ताणंतर, पष्पडिगाढी तु होति णायब्बा ।
 वत्थ-दतिपूरिओवरि, पतिट्टिय परंपरं होनि ॥१५३७॥
 हरियादि अणंतर पूरियाइ पारंपरे पिहुडमाढी ।
 गोणादिपिछ्ह पूवादणंतरे भरगकुनिगितरं ॥१५३८॥
 सब्बं ण कप्पएयं, णिकिखत्त समासनो समकखानं ।
 पुढवादीणं एत्तो, आवत्ती दाण वोच्छामि ॥१५३९॥
 पुढवादी जाव तसे, अणंतवणकाय मोत्तु णिकिखत्ते ।
 संति अणंतर लहुगा, परंपरे होति मासलहुं ॥१५४०॥
 चतुलहुए आयामं, मासलहू दाण होनि पुरिमहुं ।
 एयं सच्चित्तमिम, भणियं मीसे अतो वोच्छं ॥१५४१॥
 एतेमु चेव पुढवादिएमु मीसे अणंतरे लहुओ ।
 होनि परंपरे पणगं, दाणं एत्तो तु वोच्छामि ॥१५४२॥
 लहुमासे पुरिमहुं, पणगे पुण दाण होनि णिविगति ।
 वणकायमणंतेमुं, आवत्ती दाण वोच्छामि ॥१५४३॥
 वणकायअणंतेमुं, णिकिखत्त अणंतरे तु चतुगुरुगा ।
 होति परंपरि गुरुओ, दाणं तु अतो तु वोच्छामि ॥१५४४॥
 चतुगुरुए तु चउत्थं, गुरुमासे दाणमेगभत्तं तु ।
 आवत्ती दाणं पि य, पिहियमिम अतो उ वोच्छामि ॥१५४५॥
 पिहियाणंताऽणंतर, परंपरे चेव होति गुरुपणगं ।
 लहुपणगं तु परित्ते, दोमु वि दाणं तु णिविगती ॥१५४६॥
 आवत्ती दाणे वा. पुढवादीणिकिखत्त भणियं तु ।
 एत्तो समासयो च्चिय, पिहितद्वारं पवकखामि ॥१५४७॥

पिहितद्वारः

सच्चित्तादिसु अच्चित्तपिहिय चतुर्भंग तह य संजोगा ।
 जह भणिया णिकिखते, तह चेव य होन्ति पिहिते वि ॥१५४८॥
 सच्चित्त मीस एको, एकं तोऽचित्त एत्य चउभंगो ।
 आदिदुवे पडिसेहो, तनिए भंगम्मि मग्गणया ॥१५४९॥
 अच्चित्त सचित्तेण, अतिरं सतिरं च जं भवे पिहितं ।
 पुढवादिसु छस्तु वि. लोट्टादी अतिर पुढवीए ॥१५५०॥
 पच्छिय-पिहुडादिऽतिरं, ओगाहिमगादिऽजंतरं होति ।
 बद्धणियादि परंपर, अगणिकाए इमं होति ॥१५५१॥
 अतिरं अंगाराई, तहियं पुण संवरो सरावादी ।
 तत्थेव अतिर वायू, परंपरो वत्थिणा पिहिते ॥१५५२॥
 अझरं फलादिपिहियं, वणम्मि इतरं तु पच्छि-पिहुडादी ।
 कच्छवसंचारादी, अतिरतिरं पच्छियादीहिं ॥१५५३॥
 तडए भंगे मग्गण, भणिएस चउत्थभंगभयणा तु ।
 अच्चित्त अच्चित्तेण, पिहिए का भयण ? सुणसु इमा ॥१५५४॥
 चतुर्भंगो पिहिएण, गुरुयं गुरुएण लहुअ (गुरुअ) लहुएण ।
 लहुयं गुरुएण तहा, लहुं लहुएण चरिमो तहिं गज्जो ॥१५५५॥
 पुढवादीण कमसौ. आवत्ती दाण जह तु णिकिखते ।
 आयविराहण गुरुयं, ति कातु णवरं तु चउगुरुया ॥१५५६॥
 एत्य उ दाण चतुर्न्धं, एत्तो वोच्छामि साहरणदारं ।
 साहरणं उक्किरणं, धिरयणं चेव एगांठ ॥१५५७॥
संहतदोषः मत्तेण ज्ञेण दाहिति, तथ अदेजं तु होज्ज जं दब्बं ।
 तं साहरितुं अणहि, मत्तेण देइ साहरणा ॥१५५८॥
 सा पुण छसु णातव्वा, सचित्तमीसा तहेव अच्चित्ता ।
 एत्य वि जह णिकिखते, भंगा संजोग तह चेव ॥१५५९॥
 सच्चित्तमीस आदिल्लएसु दुसु णत्थि मग्गण विवेगो ।
 ततियम्मि मग्गणा तू, छसु भोमादीसु साहरणे ॥१५६०॥

चरिमे भंगे भयणा, जं दुहमचित्त का तहिं भयणा ? ।
भण्णइ सुणसू तहियं, चउभंगो होति इणमो तू ॥१५६?॥
सुकके सुकं पढमं, सुकके उलं तु वितियओ भंगो ।
उल्ले सुकखं तडओ, उल्ले उलं चउत्थो तु ॥१५६२॥
एककेकके चउभंगो, सुकादीपसु चउसु भंगेसु ।
थोवे थोवं थोवे, बहुयं बहु थोव बहु बहुगं ॥१५६३॥
जत्थ तु थोवे थोवं, सुकवे उलं च द्वृभति तं गञ्ज ।
जति तं तु समविखतुं, थोवाहारं दलइ मत्तं (अन्नं) ॥१५६४॥
सेसेसु तीसुं पी, दाना भंगेसु होति णातव्वो ।
थोव बहुं बहुग थोवो, बहु बहुगो चेव इणमो तु ॥१५६५॥
उकखेवे णिकखेवे, महल्लभाणम्मि लुद वह ढाहो ।
छकायवहो य तहा, अचियत्तं चेव वोच्छेदो ॥१५६६॥
योवे थोवं द्वूदं, सुकसे उलं तु उल्ले सुकखं तु ।
बहुगं तु अणाइणं, कडदोसो सो त्ति कानूणं ॥१५६७॥
साहरणेयं भणियं, आवत्ती दाण जह तु णिकिखते ।
दायगदारं अहुणा, समासओ हं पवकवामि ॥१५६८॥

दायकदोषः

नाले बुडे मत्ते, उम्मते वेविए य जरिए य ।
अंधेल्लए पगलिए, आरुडे पाउयाहिं च ॥१५६९॥
हत्थंटु-णियलबद्दे, विवज्जिए चेव हत्थ-पाएहिं ।
तेरासि गुविणी बालवच्छ भुंजति घुमुलेती ॥१५७०॥
भज्जेन्ती य दलेन्तो, कंडेन्ती चेव तह य पीसेन्ती ।
पिज्जंती रुंचती, कत्तंतो पगड्डमाणी (पमदमाणी) य ॥१५७१॥
छकायवगहत्था, समणद्वा णिकिखवितु ते चेव ।
ते चेवागाहेन्ती, संघट्टेताऽरभंती य ॥१५७२॥
संसंतेण तु दब्बेण लित्तहत्था य लित्तमत्ता य ।

ओयतेन्ती साहरणं च देन्ती य चोरियं ॥१५७३॥
 पाहुडियं च ठवेन्ती, सपच्चवाया परं च उहिस्स ।
 आभोग अणाभोगेण दलंती वज्जणिज्जा उ ॥१५७४॥
 एतेसि दायगाणं, गहणं केसिचि होति भइयवं ।
 केसिचि अगहणं, तप्पडिवद्वते भवे गहणं ॥१५७५॥
 एते दायगदोसा, एतेहिं दिज्जमाण ण वि कप्पे ।
 जे तु अकारणे गेण्हे, पच्छित्तं तेसि वोच्छामि ॥१५७६॥
 बाले बुडे मत्ते, उम्मते वेविए य जरिए य ।
 एतेसि मासलहुं, आवत्ती दाण पुरिमहुं ॥१५७७॥
 अंधेलु-पगलियादी, जाव तु दारं तु वालवच्छ त्ति ।
 पत्तेयं चतुरुग्ला, दाणं पुण होयऽभत्तहुं ॥१५७८॥
 शुंजण-घुसुलेन्तीए, आवत्ती चतुलहू मुणेयवा ।
 दाणं आयामं ती, भज्जणमादी अतो वोच्छं ॥१५७९॥
 भज्जन्ती य दलंती, जाव तु छवकायवगगहत्थ त्ति ।
 ममणटा ते चेव तु, णिकिखव आगाह पट्टन्ती ॥१५८०॥
 एथ तु विमरिमदाणं, पच्छित्तं होति कायणिष्टणं ।
 सेसेसुं दारेसुं, चतुलहुगा दाणमायामं ॥१५८१॥
 एते दायग भणिता, एत्तो उम्मीसयं पवकखामि ।

उन्मिश्रदोषः तं तिह सचित्त मोसग, अच्चित्तेणं च उम्मीसं ॥१५८२॥
 जह चेव य संजोगो, कायाणं हेढओ तु साहरणे ।
 तह चेव य उम्मीसे, होति विभागो णिरवसेसो ॥१५८३॥
 चोएति को विसेसो, साहरणुम्मीसयाण दोण्हं पि ?
 भण्णति साहरणं तू, भिकखटा भत्यं रेये ॥१५८४॥
 उम्मीसं पुण दायव्ययं च दो वेते मीसितुं देज्जा ।
 बीय हरियाइएहिं, जह ओदण-कुसणमादीणि ॥१५८५॥
 तं पि य सुकखे सुकर्खं, भंगा चत्तारि जह तु साहरणे ।

अप्पबहुए वि चउरो, तहेव चाइण्डणाइण्णं ॥१५८६॥
 उम्मीस भणियमेयं, एत्तो वोच्छामि परिणयं दुविहं ।
 दब्बे भावे य तहा, दब्बे पुढवादि छकं तु ॥१५८७॥
 जीवत्तम्मि अविगते, अपरिणयं परिणयं गते जीवे ।
 दिढंतो दुख दही, इय अपरिणयं परिणयं चेव ॥१५८८॥
 दब्बे अपरिणयम्मी, पच्छित्तं होति कायणिप्पण्णं ।
 भावे अपरिणनं पुण, एत्तो वोच्छं समासेण ॥१५८९॥
 सञ्जिलगादिणं तु, अहवा अणोहिं होति सामण्णं ।
 तत्थेगस्स परिणतो, भावो देमि त्ति साहुस्स ॥१५९०॥
 सेसाण ण वि परिणयो, अपरिणयं भावतो भवे एयं ।
 अहवा वि दाणमण्णं, अपरिणयं भावतो होति ॥१५९१॥
 संघाडग हिंडंतो, एगस्स गणम्मि परिणयं एमी
 बितिएण तु परिणमती, तं पि अद्येत्तव्व मा कलहो ॥१५९२॥
 पढभिल्लुग भावम्मी, अपरिणयगेहणे तु लहुमासो ।
 तस्सावती भवति, दाणं पुण होति पुरिमहूँ ॥१५९३॥
 भणित अपरिणयमेयं, एत्तो वोच्छामि लित्तदारं तु ।
 लित्तम्मि जत्थ लेवो, लब्धति कुसणाभिदब्बस्स ॥१५९४॥
 तं खलु ण गेहियव्वं, मा तहियं होज्ज पच्छकम्मं तु ।
 तम्हा उ अलेवकडं, णिष्पावादी गहेतव्वं ॥१५९५॥
 इति उदिते चोर्ई, जदि पच्छाकम्मदोस एवं तु ।
 तो ण वि भोत्तव्वं चिय, जावज्जीवाए भणति गुरु ॥१५९६॥
 को कल्लाणं नेच्छति, आवस्सगजोग जदि ण हायंति ।
 तो अच्छतु मा शुंजतु, अह ण तरे तत्थ भंगड्हा ॥१५९७॥
 संसद्वहत्य-मत्ते, सब्बम्मी सावसेस भंगड्हा ।
 गहणं तु सावसेसे, सेसयभंगेसु भयणा यु ॥१५९८॥

अपरिणतदोषः

लिपदोषः

संसन्तहस्य-मत्ते, लित्ते लहुगा तु दाणमायामं ।
 अवसेस लि....उ, दाणं पुण होति पुरिमढुं ॥१५९९॥

लित्तं ति गतं एयं, एत्तो वोच्छामि छड़ियं अहुणा ।
 तं पि तिह छड़ियं तू, सचित्त मीसं च अच्चित्तं ॥१६००॥

छड़ियै चउलहुगा तू, आवत्ती दाण होति आयामं ।
 अहव सचित्तादीयं, आवत्ती कायणिपक्षणं ॥१६०१॥

सच्चित्त मीसए या, चउभंगे छडुणम्मि इत्थ भवे ।
 चउभंगे पदिसेहो, गहणे आणादिणो दोसा ॥१६०२॥

उसिणस्स छडुणे देन्तओ व डज्जेज्ज कायडाहो वा ।
 सीयपदणम्मि काया, पडिए महुविदुआहरणं ॥१६०३॥

छड़िय भणियं पयं, गहणेदण एस परिसमत्ता तु ।
 गहितस्स अतो विहिणा, वासेसण पत्तमहुणा उ ॥१६०४॥

सा चतुहा णामादी, सब्वं वणेत्तु एत्थ दारम्मि ।
 एतसेवोवणयं, वोच्छामि इयं समासेणं ॥१६०५॥

मच्छत्थाणी साहू, मंसत्थाणी य भत्तपाणं तु ।
 रागादीण समुदयो, मच्छयथाणी मुणेतन्वो ॥१६०६॥

जह ण छलिओ तु मच्छो, उवायगहणेण एव साहू वि ।
 अप्पाणमप्पण च्छिय, अणुसासे भुंजभाणो उ ॥१६०७॥

वायालीसेसणसंकडम्मि गेण्हंतो जीव ! ण सि छलिनो ।
 एण्हि जह ण छलिज्जसि, भुंजंतो राग-दोसेहि ॥१६०८॥

घासेसणा तु भावे, होति पसन्था य अप्पसत्था य ।
 अपसत्था पंचविहा, तच्चिवरीता पसत्था तु ॥१६०९॥

संजोइय अइबहुयं, संगाल सधूमयं अणद्वाए ।
 पंचविह अप्पसत्था, तच्चिवरीता पसत्था तु ॥१६१०॥

संजोयणेत्थ दुविहा, दव्वे भावे य दव्वे बहियंतो ।
 भिक्खं चिय हिण्डंता, संजोए बाहिरेसा तु ॥१६११॥

प्रासैषणा

संयोजनाशेषः

•

खीर-दहि-कट्टरादिण, लंभे गुड-सालि-कूर-यतमादी ।
 जातिता संजोए, हिष्ठंतंतो अतो वोच्छं ॥१६१२॥
 अंतो तिह पादम्मी, लंबण वयणे य होइ बोद्धवं ।
 जं जं रसोवकार्नि, संजोययए तु तं पाए ॥१६१३॥
 वालुंक-वडग-वाइंगणादि संजोए लंबणेण समं ।
 वयणम्मि छोहु लंबण, तो सालणगं छुभे पच्छा ॥१६१४॥
 दब्बम्मि एस संजोयणा तु संजोए जं तु दब्बाइ ।
 रसहेउं तेहिं पुण, संजोयण होति भावम्मि ॥१६१५॥
 संजोएन्तो दब्बे, राग-होसेहिं अप्पगं जोए ।
 राग-होसणिमित्त, संजोययए तु तो कम्मं ॥१६१६॥
 कम्मेहिंतो य भवं, मंजोययए भवातु दुक्खेण ।
 संजोययए अप्पं, एमा मंजोयणा भावे ॥१६१७॥
 रसहेउं पटिकुटो, संजोयो कप्पए गिलाणटा ।
 जस्स व अभन्तछंदो, सुहोइओ अभावितो जो य ॥१६१८॥
 अहव ण जाई दब्बं, पत्ते य ययादिगा वि मेलंति ।
 सत्तुगमादीहि समं, मा होतु निगिचणीयंति ॥१६१९॥
 अंतो बहि चउगुरुगा, बिनियाएसेण बाहि चउलहुगा ।
 चउगुरुगेऽभन्तटुं, चउलहुगे होति आयामं ॥१६२०॥
 संजोयण भणिएसा, अहुण पमाणं भणामि आहारे ।
 जावतियं भोत्तवं, साहूहिं जावणट्टाए ॥१६२१॥
 बत्तीसं किर कवला, आहारो कुच्छिपूरओ भणिओ ।
 पुरिसस्स महिलियाए, अट्टावीसं भवे कवला ॥१६२२॥
 चउवीस पंडगस्सा, ते ण गहिन जेण पुरिस-इत्थीण ।
 पच्चज्ज ण पंडस्स उ, तम्हा ते ण गहिना एत्थं ॥१६२३॥
 एत्तो किणावि हीणं, अद्दं अद्दद्गं च आहारं ।
 साहुस्स बेन्ति धीरा, जायामायं च ओमं च ॥१६२४॥

प्रमाणदोषः

पकामं च णिकामं च, जो पणियं भन्त-पाणमाहारे ।
 अतिबहुयं अतिबहुसो, पमाणदोसो मुणेयव्वो ॥१६२५॥
 बत्तीसाउ परेणं, पकाम णिव्वं तमेव तु णिकामं ।
 जं पुण गलंतणेहं, पणीतभिति तं बुहा बेति ॥१६२६॥
 अतिबहुयं अतिबहुसो, अतिप्पमाणेण भोयणं भुत्तं ।
 हादेज्ज व वामेज्ज व, मारेज्ज व तं अजीरंतं ॥१६२७॥
 णियगाहारादीयं, अइबहुयं अइबहुसोँ तिणिं वारा उ ।
 तिष्ठ परेण तु जं तु, तं चेव अतिप्पमाणं तु ॥१६२८॥
 अहवा अतिप्पमाणो, आतुरभूतो तु भुंजए जं तु ।
 तं होति अतिप्पमाणं, हादणदोमा उ पुच्चुत्ता ॥१६२९॥
 जम्हा एते दोसा, अतिरित्ते तेण होति चतुलहुगा ।
 आवत्ती दाणं पुण, आयामं होति णायव्वं ॥१६३०॥
 दोसा अतिप्पमाणे, तम्हा भोत्तव्वं होति केरिसयं ? ।
 भण्णति मुणम् जारिस, भोत्तव्वं होति साहूहि ॥१६३१॥
 हियाहारा मियाहारा, अप्पाहारा य जे णरा ।
 ण ते चिज्जा चिगिच्छेन्ति, अप्पाणं ते चिगिच्छगा ॥१६३२॥
 हितमहितं होति दुहा, इह परलोगे य होति चउभंगो ।
 इहलोग हिनं ण परे, किंचि परे णेय इहलोए ॥१६३३॥
 किंचि हितमुभयलोए, णोभयलोए चतुत्थओ खंगो ।
 पढमगभंगो तहियं, जे दच्चा होन्ति अविरुद्धा ॥१६३४॥
 जह खीर-दहि-गुलादी, अणेसणिज्जा व रचदुष्टे वा ।
 शुंजेते होति हियं, इहइं ण पुणाइ परलोए ॥१६३५॥
 अमणुण्णेसणमुद्धं, परलोगहितं ण होति इहलोगे ।
 पत्थं एमणमुद्धं, उभयहियं होति णातव्वं ॥१६३६॥
 अहितोभयलोगम्मी, अप्त्थदव्वं अणेसणिज्जं च ।

अहवा वि रत्तदुट्ठो, भुंजति एतो मियं बोच्छं ॥१६३७॥
 अद्भुतसणस्स सव्वंजणस्स कुज्जा दवस्स दो भाए ।
 वायुपवियारणद्वा, छब्भागं ऊणगं कुज्जा ॥१६३८॥
 सीयो उसिणो साहारणो य कालो तिहा मुणेयव्वो ।
 एसुं तीसुं पी, आहरे होनिमा मत्ता ॥१६३९॥
 एगो दवस्स भागो, अवद्वितो भोयणस्स दो भागा ।
 बहूंति व हायंति व, दो दो भागा तु एककेक्के ॥१६४०॥
 एत्थ तु ततियचतुर्था, दोणिण वि अणवद्विता भवे भागा ।
 पंचम छट्ठो पढमो, वितिओ य अवद्विता भागा ॥१६४१॥
 एयं तु मियं भणियं, एतो वी हीणगं भवे अप्पं ।
 एथ पमाणाऽभिहिनं, संगालादी अनो बोच्छं ॥१६४२॥
 संगाले चउगुरुगा, आवत्ती दाण होयऽभत्तद्वं ।
 चउलहुगा तु सधूमे, आवत्ती दाणमायामं ॥१६४३॥
 णिकारण भुंजन्ते, एत्थ वि लहुगा तु दाणमायामं ।
 वितियादेसे लहुओ, आवत्ती दाण पुरिमद्वं ॥१६४४॥
 ण वि भुंजइ कारणतो, एत्थ वि लहुगा उ दाणमायामं ।
 सेंगालादिण कमसो, सरूवमिणभो पवकखामि ॥१६४५॥
 जह इंगाला जलिया, डहंति जं नत्थ इंधणं पडियं ।
 इह चिय रागिंगाला, डहंति चरणिधणं णियमा ॥१६४६॥
 रागेण सइंगालं, जं आहारेइ मुच्छिओ साहू ।
 सुहुं सुसंभित णिदं, सुपक सुरसं अहो सुरहि ॥१६४७॥
 रागमीपज्जलिओ, भुंजतो फासुयं पि आहारं ।
 णिहंगालणिमं, करेति चरणिधणं खिष्यं ॥१६४८॥
 भणितं संगालेयं, अहुणा बोच्छं सधूमगं पगते ।
 केवलवियणं तं तु, धूमायंतं तहा छगणं ॥१६४९॥

अकाशदोषः

धूमदोषः

जह वा वि चित्तकम्मं, धूमेणोरत्तयं ण सोभइ उ ।
 तह धूमदोसरत्तं, चरणं पि ण सोभए मइलं ॥१६५०॥
 दोसेण सधूमं तू, जं आहारेति माहु णिंदंतो ।
 विरसमलोणं कुहितं, रोरो भोक्तवेति णं एयं ॥१६५१॥
 दोसगी वि जलंतो, अप्पत्तियधूमधूमियं चरणं ।
 अंगारमेत्तसरिसं, जा ण भवति णिङ्हहति ताव ॥१६५२॥
 रागेण सइंगालं, दोसेण सधूमगं मुणेयव्वं ।
 राग-होससहगतं, तम्हा तु ण होति भोतव्वं ॥१६५३॥
 आहारंति तवस्सी, विगतिगालं च विगयधूमं च ।
 ज्ञाण-ज्ञायणणिमित्तं, एसुवएसो पवयणस्स ॥१६५४॥
 भणितं सधूममेयं, एत्तो वोच्छामि कारणहारं ।
 कारणदोषः तं पुण पठिक्कमंतो, चरिमुस्सगे विचन्तेति ॥१६५५॥
 भोत्तव्वं कारणम्भी, किं अन्थि अहव नन्थि जड अत्थी ।
 तो शुंजेज्जा साहू, के पुण ते कारणा ? मुणसु ॥१६५६॥
 छहिं कारणेहिं साहू, आहारंतो उ आयरति धम्मं ।
 छहिं चेव कारणेहिं, णिज्जूहंतो यु आयरति ॥१६५७॥
 वेयण वेयावच्चे, इरियट्टाए य संजमट्टाए ।
 तह पाणवत्तियाए, छटं पुण धम्मचिन्नाए ॥१६५८॥
 णन्थि लुहाएँ सरिसिया, वियणा शुंजेज्ज तप्पममणट्टा ।
 छादो वेयावच्चं, ण तरति काउं अयो शुंजे ॥१६५९॥
 इरियं च ण सोहेती, खुहितो भमलीय पेच्छ अन्धारं ।
 थामो वा परिहायइ, पेहादो संजमं ण तरे ॥१६६०॥
 आयु-सरीर-प्पाणादि छविहे पाण ण तरती मोतुं ।
 तद्वारणद्वतेणं, शुंजेज्जा पाणवत्तीयं ॥१६६१॥
 धम्मज्ञाणं ण तरति, चिन्तेडं पुच्चरत्तकालम्मि ।
 अहवा वी पंचविहं, ण तरति सज्जाय काउं जे ॥१६६२॥

एतेहिं कारणेहिं, छहिं आहारेति संजतो णियमा ।
 छहिं चेव कारणेहिं, णाहारेती इमेहिं तु ॥१६३॥
 आतंके उवसगे, तितिक्खया बंभचेरगुच्छीए ।
 पाणिदया-तवहेऊ, सरीखोच्छेयणद्वाए ॥१६४॥
 आयंको जरमादी, तम्मुष्पणे ण भुजे भणितं च ।
 सहसुष्पइया वाही, वारेज्जा अट्टमादीहिं ॥१६५॥
 राया सण्णायादी, उवसगो तम्मिं वी ण भुजेज्जा ।
 सहणद्वा तु तितिक्खा, वाहिज्जंते तु विसर्हि ॥१६६॥
 भणितं च जिणिदेहिं, अवि आहारं जती हु वोचिंछदे ।
 लोगे वि भणिय विसया, विणिवत्तंते अणाहारे ॥१६७॥
 तो वभरक्खणद्वा, ण वि भुजेज्जा हि एवमाहारं ।
 पाणदय वाम महिया, पाउमकाले व ण वि भुजे ॥१६८॥
 तवहेतु चउत्थादी, जाव तु छम्मासिओ तवो होनि ।
 छट्टं णिन्निष्ठणभरो, छड्हेतुमणो सरीरं तु ॥१६९॥
 अममत्थों संजमस्स उ, कतकिच्चोवक्खरं व तो देहं ।
 छड्हुमि त्ति न भुजइ, सब्बह वोच्छेय आहारं ॥१७०॥
 घासेसणा सम्मता ॥ मृत्ताह—
 सोलस उगमदोसा, सोलस उप्पादणाएँ दोसा तु ।
 दस एसणाएँ दोसा, संजोयणमादि पंचेव ॥१७१॥
 सीयालीसं एते, सब्बे वी पिंडिता भवे दोसा ।
 जेहिं अविसुद्ध पिंडे, चरणुवघातो जतीण भवे ॥१७२॥
 एतद्दोसविमुक्तो, भणिताऽहारो जिणेहिं साहूणं ।
 धम्मावस्सगजेगा, जेण ण हायंति तं कुज्जा ॥१७३॥
 उगममादीणं तु, कारणपञ्जन्तपत्थडो एस ।
 लक्खण आवत्ती दाणमेव कमसो समक्खायं ॥१७४॥

पिंडपत्थारो । अहुणा गाहत्थो—

गाथाचा अर्थः अहुणा गाहाणं तू, वोच्छामी अकखरत्थमिणमो तू ।

उद्देस कम्म मोतुं, चरमतियं होति सेसं तु ॥१६७५॥

पासंडाणं पठमं, वितियं समणाण ततिय साधूणं ।

चरिमतियं एवं तू, कम्मं ती आहकम्म तु ॥१६७६॥

पासंड मीसजाए, साहूमीसे य सधरमीसे य ।

बायरपाहुडिया तू, विवाह उस्सक ओसका ॥१६७७॥

आहड सपञ्चवायं, विराहणा जत्थ होनि आयाए ।

लोभेण जो उ एसति, सो होती लोभपिंडो तु ॥१६७८॥

सव्वेसु वि एतेसु, उद्देसिगमादिलोभपञ्जंते ।

पत्तेयं पत्तेयं, सोही एत्यं तु भन्डू ॥१६७९॥३५॥

अतिरं अणंतणिकिखत्त-पिहिय-साहरिय-मीसियादीसुं ।

संजोग सझंगाले, दुविह णिमित्ते य खमणं तु ॥३६॥

अतिर णिरंतर भण्णति, अणंतकायो तु होनि वणकायो ।

पूवलिमादी किंची, णिकिखत्त होति एत्यं तु ॥१६८०॥

पिहिनं अणंतकाए, साहरियमणंतमीसियं वा वि ।

आदिगगणेणं पुण, अपरिणएऽणंतकाए वि ॥१६८१॥३७॥

कम्मुदेसिय-मीसे, धायादि-पगासणादिएसुं च ।

पुर-पञ्चकम्म-कुच्छिय-संसत्तालित्तकरमते ॥३७॥

जावंतिकम्म पढमे, जावंतियमीसजायमादिल्ले ।

पंचविह धातिपिंडे, खोरादी अंकपञ्जन्ते ॥१६८२॥

आदिगगणेणं पुण, दूतीपिंडे णिमित्ततीए य ।

आजीव वणिमपिंडो, बादरतेगिच्छणाहि च ॥१६८३॥

कोहे माणे य तहा, संवंधी वयणसंथवे थीसु ।

विज्ञा भंते चुणो, जोगे एसेते आदिपदा ॥१६८४॥

पादोकरण पगासे, दब्वे कीष य आयपरकीए ।
 भावे तु आयकीते, लोइयपामिच्छेसुं च ॥१६८५॥
 लोइयपरियहे वी, परगामे आहडम्मि णिरवाते ।
 पिहिउविभण्णसचित्ते, तह य कवाडे य णायब्बे ॥१६८६॥
 मालोहडमुकोसे, अच्छेज्जे तह य होति अणिसहे ।
 एमेते तु पगासणमादिपदा होति णायब्बा ॥१६८७॥
 पुरकम्म पच्छकम्मे, कुच्छियदब्बेण मक्किवयं जं तु ।
 संसन्तदब्बलित्ते, हन्थे मत्ते व णातव्वं ॥१६८८॥
 एतेसु नहुहिट्ठो, कम्मादिसु लित्तपञ्जवसिष्टसु ।
 पत्तेयं पत्तेयं, सोही एत्थं तु आयामं ॥१६८९॥३७॥

अतिरं परित्तणिकिखत्त-पिहिय-माहरिय-मीसियादीसु ।
 अइमाण-धूम-कारणविवज्जए विहियमोयामं ॥३८॥
 अतिरं णिरंतर भणितं, परित्तकाए उ होति णिकिखत्तं ।
 परित्तेण य जं निहितं, साहरियं वा परित्तेण ॥१६९०॥
 मीस परित्तेण चिय, आदिगहणा परित्तलित्ते वि ।
 परित्तेसु छड्हियम्मि वि, आदिगहणा तु एमेते ॥१६९१॥
 अइमाण सधूमे या, आहारे कारणे विवज्जासो ।
 कारणविवज्जओ तू, केरिसओ होतिमं बोच्छं ॥१६९२॥
 आहारेति अकज्जे, ण समुहिसे एव कारणे जो तु ।
 एस विवज्जो भणितो, सञ्चत्य वि सोही आयामं ॥१६९३॥३८॥
 अज्जोयर-कड-पूतिय-मायाणंते परंपरगए य ।
 मीसाणंताणंतरगतादिए चेगमासणगं ॥३९॥
 पासंडअज्जोयरओ, साहूअज्जोयरो य णायब्बो ।
 होति कडो चउहा तू, जावंतियमादि विन्नेयो ॥१६९४॥

आहारे पूतियम्मी, मायापिंडे य होति णायवे ।
 सच्चित्तऽण्ठकाए, परंपरे जं तु णिकिखते ॥१६९५॥
 मीसाण्ठतथण्ठतरणिकिखते चेव होति णायवे ।
 आदिगहणे पिहिते, साहरिए मीसए चेव ॥१६९६॥
 गहिताण्ठंतरपरमीसऽतिरं पिहियमादि बोद्धवं ।
 एव जहुद्धिद्देसु, सब्बत्थ वि सोहि भत्तेकं ॥१६९७॥३९॥

ओह-विभागुद्देसोवकरण-पूतीअ-उविय-पागडिए ।
लोउत्तर-परियद्विय-पमिच्च-परभावकीए य ॥४०॥
 ओहुद्देसविभागे, उद्देस चउव्विहे तु णातव्वो ।
 उवगरणपूतिए या, चिरठविए पागडे चेव ॥१६९८॥
 लोउत्तरपायिच्चे, परियद्विय उत्तरे य णायवे ॥
 परभावकीय मंखादिएसु सब्बेसु उद्दिष्टो ॥१६९९॥
 पत्तेयं पत्तेयं, सोही एत्थं तु होति पुरिमडुं ।
 सग्गामाहडमादी, पत्ते एयं पवकसामि ॥१७००॥४०॥

सग्गामाहड-द्दर-जहण्णमालोहडोतरे पढमे ।
सुहुमतिगिच्छा-संथवतिग-मक्षिवय-दायगोवहए ॥४१॥
 सग्गामाहडद्दर, उन्निभणे अहव गट्टिमद्दिए तु ।
 मालोहडे जहण्णे, उयरो अज्ञोयरो होति ॥१७०१॥
 पढमो जावंतज्ञोयरो तु एसो य हो मुणेतव्वो ।
 सुहुमतिगिच्छा संथव, वयणे तू होति णायव्वो ॥१७०२॥

कहममक्षिवय पुढवी-आज-उदउल्लमक्षिवए जं तु ।
 वणकायपरित्तेण, उक्कुडे मक्षिवयतिगेण ॥१७०३॥
 दायगउवहय एत्तो, दायग वालादियऽप्यभू जे य ।
 एतेसेत्थऽहिगारो, ते य इमे होति बालादी ॥१७०४॥

वाले बुद्धे मत्ते, उम्मते वेविए य जरिए य ।
 एते देंति तु जं तू, तं होती दायगोवहयं ॥१७०५॥
 एतेसु जहुद्देष्टमाऽऽहटमादीसु जरियन्तेसु ।
 पत्तेयं पत्तेयं, सोही एत्थं तु पुरिमडुं ॥१७०६॥४१॥
 पत्तेयपरंपठविय-पिहिय-मीसे अणंतरादीसु ।
 पुरिमडुं संकाए, जं संकइ तं समावज्जे ॥४२॥
 वणकायपरित्तेण, सच्चित्तपरंपरं तु णिकिखते ।
 तेषेव य पिहियं तू, परंपरं होति विष्णेयं ॥१७०७॥
 एमेव य साहरिए, सच्चित्तपरंपरे परित्तम्मि ।
 मीसपरित्त अणंतर, णिकिखते होति णायबं ॥१७०८॥
 आदिगहणेण तू, पिहिए उ अणंतरे तु मीमम्मि ।
 एमेव य साहरणे, मीसेसु अणंतरे होति ॥१७०९॥
 सच्चेसु जहुद्देष्टु सोहि पुरिमडुमेत्थ पत्तेयं ।
 संकाए जं संकति, तस्सेव य होति पच्छित्तं ॥१७१०॥४२॥
 इत्तरठविए सुहुमे, समणिद्ध सरक्ख मकिखए चेव ।
 मीसपरंपठवियादिएसु वितिएसु वा विगती ॥४३॥
 इत्तरठवणा भत्तो, पाहुदिया सुहुम तह य समणिद्धे ।
 आयू मकिखयमेयं, समरक्खं पुढविए होनि ॥१७११॥
 पुढवी आउकाए, तेऊ वाऊ परित्तवणकाए ।
 वेइंदिय तेइंदिय, चउरो पंचिदिएमुं च ॥१७१२॥
 एतेसुं पुढवाडिसु, मीसे उ परंपरे उ णिकिखते ।
 पत्तेयं पत्तेयं, लहुपणगं दाण णिविगती ॥१७१३॥
 वणकायअणंतमीसे, णिकिखते परंपरं तु सोहीमा ।
 शूरपणगं आबसी, दाणं सुण होति पिविगति ॥१७१४॥

वितियाणंताऽणंतरणिकिखते गुरुगपणग आवत्ती ।
 दाणं णिविगती ऊ, परंपरे होति एमेव ॥१७१५॥
 वितियपरित्ताणंतरणिकिखते लहुगपणगमावत्ती ।
 दाणं णिविगयं तु, परंपरे होति एमेव ॥१७१६॥४३॥
 सहसाऽणाभोगेण व, जेसु पडिकमणमाहियं तेसु ।
 आभोगओ विवहुसो, अतिष्पमाणे वणिविगती॥४४
 सहसा-अणाभोगा तु, पुच्छुत्ता जेसु जेसु दाणेसु ।
 सन्वेसु वि तेसु भवे, पडिकमण पुच्छविहियं तु ॥१७१७॥
 तेसु चि कारणेसुं, आभोगे इत्थ जाणमाणो उ ।
 वहुसो होति पुणो पुणो, अतिष्पमाणे वि एमेव ॥१७१८॥
 सन्वत्थ तु णिविगद्द, सोही आभोगतो मुणेतव्वा ।
 वहुसो नि सोहि एसा, अतिष्पमाणे वि णातव्वा ॥१७१९॥४४
 धावण-डेवण-संघरिस-गमण-किङ्गा-कुहावणादीसु ।
 उक्कुट्ठि-गीत-छेलिय-जीवरुयादीसु य चउत्थं ॥४५॥
 धावण गतिमनिरिता, वाडित्ति व डेवण तु...हुवणं ।
 संघरिसों जमलिओ त्, को सिंघगति चि वच्चति तु ॥१७२०॥
 किङ्गा होयङ्गुहावय, चउरंगा जूयमादि णाथव्वा ।
 वहादि इंदजालं, खेहा उ कुहावणा एसा ॥१७२१॥
 आदिगमणेण त्, समासओ पहेलिया हुहेदादी ।
 उक्कुट्ठि पुकारो, गीतं पुण होइ कंठं तु ॥१७२२॥
 छेलिय सेण्टा भण्णति, संगारो कीरती तु सासणा ।
 जीवरुअ मयूरादी, कोइलमादी व णातव्वं ॥१७२३॥
 धावणमादिपदेसुं, सन्वेसु अहक्षमेण विष्णेयं ।
 परेयं परेयं, सोही साहुस्सऽयक्षं ॥१७२४॥४६॥

तिविहोवहिणो विच्चुतविस्सरितापेहिताणिवेदणए ।
 णिवितियं पुरिमेकासणाइ सलम्मि चायामं ॥४६॥
 तिविहो तु होति उवही, जहणओ मज्जमो य उक्कोसो ।
 चतुविह छविवह चतुभेदयो य कमसो मुणेयब्बो ॥१७२५॥
 मुहपोत्ति पायकेसरि, पत्तट्टवणं तु गोच्छओ चेव ।
 एसो जहणओ तू, मज्जमगमतो पवक्खामि ॥१७२६॥
 पडलय रयतरणं वा, पत्ताबंधो य चोलपट्टो य ।
 मन्त्रय रयहरणं वा, मज्जमओ एस णातब्बो ॥१७२७॥
 पच्छादतिग पदिग्गह, एसो उक्कोसओ चतुभेओ ।
 ओहोवही उ एसो, तिविहो तु समासतो होति ॥१७२८॥
 ओवग्गहिओ तिविहो, जहण मज्जो तहेव उक्कोसो ।
 सब्बो वणेयब्बो, जह भणिओ कप्पअज्जयणे ॥१७२९॥
 विच्चुत पदियं भणति, पुणरवि लद्दे जहणमादीसु ।
 सोही पमायमूला, णिवियमादी य इणमो उ ॥१७३०॥
 णिविगति जहणम्मि, मज्जमए सोहि होति पुरिमडु ।
 एकासणमुक्कोसे, सब्बम्मि य होति आयामं ॥१७३१॥
 तिविहोवहि विस्सरिए, ण वि पदिलेहेइ तत्थ सोहि इमा ।
 णिवितितं पुरिमेकासणं तु सब्बम्मि चाऽऽयामं ॥१७३२॥
 तिविहोवहि विस्सरिए, आयरियादीण जो तु ण णिवेदे ।
 सोही णिवितियादी, आयामंता मुणेयब्बा ॥१७३३॥४६॥
 हारियधोतुगमियाणिवेदणादिणभोगदाणेसु ।
 आसणमायामचतुत्थयाइं सब्बम्मि छडुं तु ॥४७॥
 जहणोवहि हारेतो, सोही इकासणं तु दातच्चं ।
 मज्जमए आयामं, उक्कोसे होयऽभत्तडुं ॥१७३४॥

जघन्य
उपधिःमध्यम
उपधिःउत्कृष्ट
उपधिः

सवोवहि हारेती, सोही छट्ठं तु होति णायब्बं ।
 एतो धोए वोच्छं, सोही उ जहणमादीणं ॥१७३५॥
 धोए जहणेकासण, मञ्ज्ञमए सोहि होति आयामं ।
 उक्षेऽभत्तटुं, धोए सव्वमिम छट्ठं तु ॥१७३६॥
 तिविहोवहिमुगमितुं, आयरियाणं तु जो ण णिव्वेदे ।
 आसणमायामचतुर्थयाइं सव्वमिम छट्ठं तु ॥१७३७॥
 उवही जहणमादी, गुर्लहि अविदिण जो तु परिशुंजे ।
 सोहिकासणमादी, छट्ठना होति सव्वमिम ॥१७३८॥
 अणणुण्णाय गुर्लहि, उवहि जहणादि देति अणस्स ।
 सोहिकासणमादी, छट्ठनो होति जीएणं ॥१७३९॥४७॥
 मुहणंतय रयहरणे, फिडिए णिव्विगतियं चउत्थं तु ।
 नासिय हारविए वा, जीएण चउत्थछट्ठाइं ॥४८॥
 मुहणंत फिडिय उगह, सोही णिव्विगतियं तु दाइब्बं ।
 रयहरणे तु चउत्थं, फिडिए सोहेस लद्धमिम ॥१७४०॥
 मुहणंत पमादेण, हारविए णासिए व भत्तटुं ।
 रयहरणे छट्ठं तू, सोहेम पमादिणो जीए ॥१७४१॥४८॥
 कालऽद्धाणादीए, णिव्विगती खमणमेव परिभोगे ।
 अविहिविगिंचणियाए, भत्तादीणं तु पुरिमिटुं ॥४९॥
 विकहादिपमाएण, कालादीयं करन्ते भत्तादी ।
 सोही णिव्विगती तू, परिभोगे होयऽभत्तटुं ॥१७४२॥
 एवऽद्धाणातीए, अपरिभोगे वि सोहि णिव्विगति ।
 परिभोगेऽभत्तटो, अविहीय विगिचणे पुरिम ॥१७४३॥४९॥
 पाणस्सासंवरणे, भूमितिगापेहणे य णिव्विगती ।
 सव्वस्सासंवरणे, अगहणभंगे य पुरिमिटुं ॥५०॥

पाणस्सासंवरणे, सोही साहुस्स होति णिविगतिं ।
भूमीतिगं इमं तू, वोच्छामि समासतो इणमो ॥?७४४॥

उच्चारभूमि पठमा, विनिया उण होति पासवणभूमी ।
तइया उ कालभूमी, सोहेन्थ अपेहणे विगति ॥?७४५॥

असणादी चतुभेदो, सव्वो वि य एत्थ होति आहारो ।
तस्य असंवरणम्मी, सोही साहुस्स पुरिमटू ॥?७४६॥

अहव णमुकारादी, पचाखारणं ण गेण्हए मव्वं ।
गहितं वा जो भेजति, सोही सव्वन्थ पुरिमटू ॥?७४७॥५०॥

एयं चिय मायणं, तव-पडिमा-ऽभिग्हादियाणं पि ।

णिवितियादी पक्षिखय-पुरिमादिविभागतो णेयां॥५१॥

एयं चिय पुरिमटू, सायण विसेसियं मुणेयव्वं ।

तव पडिम अभिग्हाहे या, अगहणभंगे इमं वोच्छं ॥?७४८॥

तवो बारमहा होति, पडिमा तू एगरातिया ।

दव्वाती तु अभिग्हाह, अगहणभंगे तु पुरिमटू ॥?७४९॥

गाहापच्छद्धम्स तु, डमा विभामा तु, होति णातव्वा ।

खुड्हादी पंचणह वि, णिविगतिं अनन्त भत्तटो ॥?७५०॥

एयं पक्षिखए ।

चाउम्मासिय खुड्हग, भिक्खू थेरो उवज्ज्ञ आयरिए ।

पुरिमटू एगभंग, आयाम चउन्थ छहुंता ॥?७५१॥ चाउम्मासिए।

पतिदिणपच्चकर्खाणं, जहमति अगेण्हणे तु मव्वभहियं ।

खुड्हादी पंचणह वि, एक्कामणमट्टपं अंतो ॥?७५२॥ संवच्छरिए।

फिडिए सतमुस्मासिय भंगे वेगादि वंदणादीसु ।

णिविगतिय-पुरिमेगासणादि सव्वेसु चायामं ॥५२॥

फिडितुस्सगे एके, पमाइणो सोहि होति णिविगति ।
 दोहिं पुरिमहू भवे, तिहि फिडिए सोहि भत्तेकं ॥१७५३॥
 सब्बे काउस्सगे, फिडिए जुयओ पडिकमे जो तु ।
 सोही पच्छाऽऽयामं, उस्सारंते इमं बोच्छं ॥१७५४॥
 सतमुस्सारे एकं, काउस्सगे ति एत्थ णिविगति ।
 दोस्तु तु पुरिमहू भवे, एकासणयं भवे तोहिं ॥१७५५॥
 सब्बे सतमुस्सारे, आयंविल एत्थ होति सोही तु ।
 भग्ने वि य एस चिय, सोही तह वंदणमदेन्ति ॥१७५६॥५२॥

अकएसु तु पुरिमा-ऽसणमायामं सब्बसो चउत्थं तु ।
 पुव्वमपेहितथंडिल, णिसिवोसिरणे दियासुवणे ॥५३
 ण करेंतस्सुस्समग्नं, सोही एत्थं तु होइ पुरिमहू ।
 दोहि य एकासणयं, तिहि अकरणे सोहि आयामं ॥१७५७॥
 सब्बं चिय आवसयं, अकरेन्ते सोहि होयऽभत्तटो ।
 काउस्सगे तह वंदणस्स सोही तहा[५]करणे ॥१७५८॥
 गाहापच्छद्देण तु, पुव्वं तु अपेहिए उ थंडिले ।
 णिसिवोसिरणे सोही, माहुस्स भवे अभत्तटं ॥१७५९॥
 दियसुवणे णिकारणे, सोही साहुस्स होयऽभत्तटं ।
 कोहं परिवममाणे, ककोल्लाशीमनो बोच्छं ॥१७६०॥५३॥

कोहे बहुदेवसिए, आमव-क्कोलगादिएमुं च ।
 लमुणादी पुरिमहूं, तण्णादीवंधमुयणे य ॥५४॥

पकिखयमतिकामनो, बहुदेवसिओ त्ति एम कोहो तु ।
 अहवा बहुदेवसिए, चाउम्मासादिरिते तु ॥१७६१॥
 एयं बहुदेवसियं, एत्थ उ सोही तु होइ भत्तटं ।
 आसबो विषदं भण्णति, तमाइयंते अभत्तटं ॥१७६२॥

कक्षोलयसेवंते, सोही साहुस्स होयऽभत्तद्वं ।
 पूयफल-जाईफल-लवंग-तंबोलमादिसु य ॥१७६३॥
 आदिगहणे जेतो, पत्तेयं एत्थं सोहऽभत्तद्वं ।
 लम्बुणादिन्ते पुरिम, आदिगहणा पलंडुम्मि ॥१७६४॥
 तण्णगवंधणम्बुयणा, सोही एत्थं तु होनि पुरिमद्वं ।
 आदिगहणेण पुण, इंस-मयूरादिएसु पि ॥१७६५॥ ५४॥
 अज्ञुसिरतणेसु निविगतियं तु सेसपणएसु पुरिमद्वं ।
 अप्पडिलेहियपणए, एगासण तसवहे जं च ॥५५॥
 अज्ञुसिरं तु कुसादी, परिभोगा कारणे तु णिविगतिं ।
 सेसपणगं तु पंचह, सपंचमेयं पुणेकेकं ॥१७६६॥
 पोत्थय-तणपणगं वा, दूसे पणगं च दुप्पडिल्लेह ।
 अप्पडिलेहियदूसे, पंचमयं चम्मपणगं च ॥१७६७॥
 गंडी कर्त्तव्यि मुट्ठी, छिवाडि संपुढयपोत्थए चेव ।
 साली बीली कोहव, रालग रणे तणाइं च ॥१७६८॥
 अप्पडिलेहियदूसे, तूली उवहाणए य णायव्वे ।
 गंडुवहाणाऽलिगणि, ममूरए चेव पोत्तणए ॥१७६९॥
 पलहवि कोयवि पावार णवयए नह य दाहियाली य ।
 दुप्पडिलेहियदूसे, एयं वितियं खवे पणगं ॥१७७०॥
 गो-महिस-अया-एलग-मिगचम्मं पंचमं मुणेयव्वं ।
 अहवा वि चम्मपणगं, एयं वितियं तु विण्णेयं ॥१७७१॥
 तलिगा खल्लग वज्जो, कोमग कत्ती य पंचमं पणगं ।
 एते पंच उ पणगा, मयं च भेया समखाता ॥१७७२॥ ५५॥
 ठवणमणापुच्छाए, णिविसणे विरियगूहणाए य ।
 जीएणेकासणयं, सेसगमायासु खवणं तु ॥५६॥

ठवणकुल-दाणसहृदियाइ ताइं तु गुरुमणापुच्छा ।
 पविसइ णिविसणा तू, पहिगाहे जं तु भत्तादी ॥१७७३॥
 विरियं सामत्थं वा, परबकमो चेव होइ एगढा ।
 गृहण गोवण णूमण, पलियंचणमेव एगढु ॥१७७४॥
 एरिसधायासहिष, जीषण देज एगभत्तं तु ।
 सुयववहारे अण्णह, सेसं मायं अयो वोच्छं ॥१७७५॥
 भहां भहां भोज्बा, विवर्णं विरसमाहरे ।
 आयरियाण सगासे, जसोन्थी एव चितए ॥१७७६॥
 ल्हहित्ती महाभागो, एस साहू जितिदिओ ।
 रसचागं करेइ ची, अंतपतेहिं लाढए ॥१७७७॥५६॥
दप्पेणं पंचिंदियवोरमणे मंकिलिदुकम्मे य ।
दीहद्धाणासेविय-गिलाणकप्पावमाणेमु ॥५७॥
 दप्पो वगण-थावण-डेवणमादी तु होति णायवो ।
 पंचिंदियवोरमणं, उहवण विराहणेगढु ॥१७७८॥
 कम्मं तु संकिलिदुं, करकम्मं कुणति अंगादाणे उ ।
 दीहेणऽद्धाणेणं, कम्म पलंबादि वहु सेवे ॥१७७९॥
 गेलणम्मि तु दीहे, आहाकम्मादि मणिहोमादी ।
 वहुअतिशारणसेवी, सोहि एन्धं तु अवमाणे ॥१७८०॥
 एयम्मि जहुहिंदु, वोरमणादी गिलाणपञ्जने ।
 पत्तेयं पत्तेयं, मोही तु पंचकल्लाणं ॥१७८१॥५७॥
मव्वोवहिकप्पम्मि य, पुरिमत्तापेहणे य चरिमाए ।
चाउम्मासे वरिसे, य मोहणं पंचकल्लाणं ॥५८॥
 पाउसकाले मव्वोवहिम्मि जयणा यि कर्णिपए मोही ।
 पुरिमत्ताएं पमाया, चरिमाएं अपेहिने चेव ॥१७८२॥
 उवही धोयवसाणे, पुरिमत्तापेहणाएं चरिमाए ।

पत्तेयं पत्तेयं, सोहेत्थं पंचकल्लाणं ॥१७८३॥
 चाउम्मासिय वरिसे, णिरतियारे यडवम्स दायव्वं ।
 आलोइयम्मि सोही, णिरतियारे वि दिज्जए एवं ? ।
 किं कारणमिह सोही, णिरतियारे वि दिज्जए एवं ? ।
 चोयग ! सुहुमअतियारे, कए वि ण वि जाणति कयाति॥१७८५॥
 अहवण संभरती तू, जह पायोसीय अडुरत्तीए ।
 वेरत्तिय पाभाइय, अग्गहणा काल अतियारे ॥१७८६॥
 सुत्तन्थपोरिसीअकरणम्मि दुप्पेह दुष्पमज्जासु ।
 एतेण कारणेण, सोही तू पंचकल्लाणं ॥१७८७॥५८॥
 छेदादिमसद्वयो, मिउणो परियायगच्छियस्स वि य ।
 छेदातीए वि तवो, जीएण गणाहिवडणो य॥५९॥
 विषुलं नवमकर्त्तो, किह मुञ्जनि छेदमृलमेत्तर्ण ? ।
 गुरुआणामेत्तेण, अमद्दहन्ते तवो देयो ॥१७८८॥
 मतुओ वि छेद मृले, व दिज्जमाणम्मि होनि परितुझो ।
 इहरा वि वंदणिज्जो. तिकखुत्तो तस्म देह तवं ॥१७८९॥
 दुविहो य गच्छओ खलु, चिरपरियाओ नहेव तवबलिओ ।
 छेदम्मि दिज्जमाणे, परियाटो गच्छओ होनि ॥१७९०॥
 केत्तियमेत्ते छिंदिह ?, तह वि य हं तुव्वम होमि राइणिओ ।
 एमो उ गच्छओ खलु, चिरपरियादी मुणेयव्वो ॥१७९१॥
 तवबलिओ देह तवं, अहं समत्थो त्ति गच्छओ होनि ।
 नम्हा नहोसहरं, विवरीय तेमि दातव्वं ॥१७९२॥
 गणाहिवनि आयरियो, तस्म वि छेदादि होति पत्तम्स ।
 अप्परिणयसेहादिसु, मा होज्जा हीलणिज्जो त्ति ॥१७९३॥
 धीबलसंघयणं वा, णातुं कालं च तिविह गिम्हादी ।
 तम्हा तहोसहरं, तवारिहं दिज्जए तस्स ॥१७९४॥५९॥०॥

जं जं ण भणियमिहति, तस्सावतीय दाणसंखेवे ।
 भिणणादिया य बोच्छं, छम्मासन्ता य जीएण्॥६०॥
 जं जं ति होति विच्छाए, ण वि भणियमिहं ति जीतववहारे ।
 पच्छित्तविसोही तू, तस्सावती पणगमादी ॥१७९५॥
 दाणं णिव्वितिगादी से य विसेसेणमेत्य भणिहामि ।
 संखेवो तु समासो, किह ण वि जीएण भणितमिहं?॥१७९६॥
 कम्ही वा भणियं ? ती, गुरुराह णिसीह कर्प ववहारे ।
 सुचत्थयो य भणियं, आणादि सवित्थरेणं तू ॥१७९७॥
 पणगादी छम्मासावसाण आवत्तिविरयणाओ य ।
 णेगविहा भणिता उ, णिसिहादिसु वित्थरेणं तू ॥१७९८॥
 इह पुण जीएणं तू, णिवणावत्तिदाणसंखेवं ।
 भिण्णादी छम्मासा, णेदाणजिएणिमं बोच्छं ॥१७९९॥६०॥
 भिणणो अविसिद्धो च्चिय, मासो चउरो य छच्च लहुगुरुगा ।
 णिव्वितियादी अद्वम्भत्तन्तं दाणमेतोसि ॥६१॥
 पणुवीस दिणा भिणो, अविसिद्धो एस गुरु लहू वा वि ।
 अविसेसिओ विसिद्धो, एसो तू होति णायब्बो ॥१८००॥
 मासो लहुओ गुरुओ, चत्तुरो मासा य होन्ति लहुगुरुया ।
 छम्मासा लहुगुरुगा, दाणं एतेसि बोच्छामि ॥१८०१॥
 पणं दस पणरसं, वीसा पणुवीस जाव णिव्विगती ।
 लहुमासे पुरिमडं. गुरुमासे दाण भत्तिकं ॥१८०२॥
 चउलहुए आयामं, चउगुरुए होति दाण भत्तडं ।
 छलहुए छडं तू, छगुरुए दाणमट्टमयं ॥१८०३॥
 णिव्विगतिगमादीयं, अद्वम्भत्तन्तमेय दाणं ति ।
 भिण्णादीणं कमसो, छम्मासंताऽवसाणाण ॥१८०४॥६१॥०॥

इय सब्वावत्तीओ, तवसो णाउं अहक्कमं समए ।
 जीएण दिज णिव्वीतिगाति दाणं जहाभिहितं ॥६२
 इय एतेण कमेण, एवपगारेण अहव इतिसहो ।
 सब्वा आवत्ती पणगादिया तु छम्मासपज्जन्ता ॥१८०५॥
 णिव्वीइगमाईओ, अद्वमपज्जन्तो होइ सब्वतवो ।
 जीएण दिज दाणं, णिव्वीतिगमादिगं कमसो ॥१८०६॥
 जहभिहितं जह भणियं, तह तह देज्जाहिडभिहितमेयं ति ।
 सामण्णेणं एयं, समासतो होति णातब्वं ॥१८०७॥६२॥०॥
 एयं पुण सब्वं चिय, पायं सामण्णयो विणिहिट्वं ।
 दाणं विभागतो पुण, दब्वादिविसेसियं जाण ॥६३॥
 एयं ति जहुहिट्वं, पुणसहो विसेसणे तु णातब्वो ।
 सब्वं पायच्छत्तं, दाणं पाएण बाहुल्ला ॥१८०८॥
 सामण्णं अविसेसित, णिहिट्वं विसेसितं विणिहिट्वं ।
 दाणं णिव्वीतिगादी, विभागतो देज्ज वित्थरतो ॥१८०९॥
 दब्वादीया पडिसेवणा तु लतिया तु आदिसहेणं ।
 होति विसेसेणाऽवेक्खितूण दिज्जाहि ऊणं पि ॥१८१०॥
 अहत्रा वि समतिरित्तं, दाणं णाऊण देज्ज जीएणं ।
 अहवा वि तत्तियं चिय, दिज्जाहि मुयोवदेसेण ॥१८११॥६३॥०॥
 दृठवं खेत्तं कालं, भावं पुरिस पडिसेवणाओ य ।
 णातुमितं चिय दिज्जा, तस्मत्तं हीणमहितं व ॥६४॥
 आहारादी दब्वं, स्त्रितं लुक्खादि काल गिम्हादी ।
 हिट्वादी भावं तू, मुरिसं गीयादि जाणिता ॥१८१२॥
 आउहिगमादीया, पडिसेवण होति तू मुणेतब्वा ।
 णाऊण जाणितूणं, इति मि त्ति जए त जीएणं ॥१८१३॥

देज्जाही तम्मत्तं, हीणं अहितं च णातु दव्वाती ।
 हीणे दव्वादीए, हीणं देज्जाऽहिए अहियं ॥१८१४॥६४॥
 एसो तु अक्खरस्थो, दव्वादीणं तु वन्निनो कमसो ।
 पुणरवि दव्वादीणं, विभागतो सूरिमाहंसु ॥१८१५॥
 आहारादी दव्वं, बलियं सुलभं च णाउमहियं पि ।
 देज्जाहि दुब्बलं दुल्लभं च णाऊण हीणं पि ॥६५॥
 आहारोँ जेसिमादी, दव्वाणं ताइँ होंनि दव्वाई ।
 आहारादीयाइँ, बलियाइँ जम्म देसम्म ॥१८१६॥
 जह अणूवदेस सालीकूरो सभावेण होनि बलिओ तु ।
 सुलभो य सो तु णिच्चं, सेसा वृद्धनि एमेव ॥१८१७॥
 एयं णाऊण तहि, जं भणितं द्राण जीतववहारे ।
 तं देज्ज समवभहियं, जहिं पुण वणवल्लक्ष्मादी ॥१८१८॥
 कंजियरुक्खाहारो, दुब्बल दुलभो य एव णाऊणं ।
 देज्ज सेत्थहीणं (?) जीतववहारभणिया उ ॥१८१९॥६६॥
 लुकखं सीतल साहारणं च खेत्तमहितं पि सीयम्मा
 लुकखम्मि य हीणयरं, एवं काले वि तिविहम्मा॥६६॥
 लुकखं तु णेहरहितं, जं खेत्तं वायपित्तलं वा वि ।
 सीयं बलियं भण्णति, अहवा अणूवं भवे सीतं ॥१८२०॥
 साहारणं समं त्, जं ण वि णिद्दं ण चेव लुकखं पि ।
 एयं तिविहं खेत्तं, दाणं एतेसि वोच्छामि ॥१८२१॥
 इय एव जीतदाणं, णिद्दे खित्तेऽहियं पि देज्जाहि ।
 साहारणे तम्मत्तं, लुकखे खेत्तं तु हीणयरं ॥१८२२॥६७॥
 लुकखादी तिह खेत्तं, एवेयं वणितं समासेणं ।
 अहुणा तु तिविह कालं, गिम्हादि समासतो वोच्छं॥१८२३॥

गिम्ह-सिसिर-वासासु, देजऽटुम-दसम-बारसंताइं।
 णातुं विहिणा णवविहसुतववहारोवदेसेण ॥६७॥
 गिम्हासु चतुर्थं देज्ञा, छट्टं च हिमागमे ।
 वासासु अटुमं दिज्ञा, तत्रो एस जहणओ ॥?८२४॥
 गिम्हासु छट्टं देज्ञा, अटुमं च हिमागमे ।
 वासासु दसमं देज्ञा, एस मजिझमओ तत्रो ॥१८२५॥
 गिम्हासु अटुमं देज्ञा, दममं च हिमागमे ।
 वासासु दुवालसमं, एम उक्कोमतो तत्रो ॥?८२६॥
 जहासंखेणेमो, गिम्हादिनत्रो समामतो होति ।
 एयं पुण कह दिज्ञा ?, णवविहसुत्तोवएसेण ॥?८२७॥
 सुतववहारणऽहत्रा, णवभेदविधप्य सुहृम जाणित्ता ।
 देज्ञाहि तिविहकाले, ववहारो सो इमो णवहा ॥१८२८॥
 अहलहुसग लहुसयरो, लहुमो ती होति लहुसपक्खमिम ।
 अहलहुओ लहुयतरो, लहुओ ती लहुयपक्खमिम ॥?८२९॥
 गुरुयो गुरुयनराओ, अहगुरुओ एस होति गुरुपक्खे ।
 णवविहवहारेसो, आवत्ती तेसि वोच्छामि ॥?८३०॥
 पण दस पणरसं वा, तिविहेसो होति लहुसपक्खमिम ।
 वीसा य पणवीसा, तीसा वि य लहुगपक्खमिम ॥?८३१॥
 गुरुमासो चतुमासो, छम्मासो चेव होति गुरुपक्खे ।
 णवविह आवत्तेसा, णवविहदाणं अतो वोच्छं ॥?८३२॥
 णिविगतिं पुरिमट्टुं, एक्कासणयं च लहुसपक्खमिम ।
 आयंविलऽभत्तटुं, छट्टं वा होति लहुपक्खे ॥१८३३॥
 अटुम दसम दुवालस, गुरुपक्खे एय होति दाणं तु ।
 आवत्ती तत्रो एसो, समासतो णवहमपक्खातो ॥?८३४॥

णवविहवहारेसो, लहुसादि समासतो समवस्तातो ।
 पुणरवि ओहेण विभागयो य गुरुमादि वोच्छामि ॥१८३५॥
 गुरुओ गुरुतरातो, अहागुरुयो व होति ववहारो ।
 लहुओ लहुततरातो, अहालहू चेव ववहारो ॥१८३६॥
 लहुसो लहुसतराओ, अहालहूसो य होति ववहारो ।
 एर्सि पच्छित्तं, वोच्छामि अहाणुपुवीए ॥१८३७॥
 गुरुओ य होति मासो, गुरुयतराओ य होति चतुमासो ।
 अहगुरुओ छम्मासो, गुरुपक्खे एस पडिवत्ती ॥१८३८॥
 तीसा य पण्णीसा, बीसा वि य होति लहुयपक्खम्मि ।
 पण्णरस दस य पंच य, लहुसगपक्खम्मि पडिवत्ती ॥१८३९॥
 गुरुर्यं च अद्भुतं खलु, गुरुयतरायं च होति दसमं तु ।
 अहगुरुर्यं बारसमं, गुरुपक्खे एस पडिवत्ती ॥१८४०॥
 छटुं च चउत्थं वा, आयंबिल एगढाण पुरिम्बटुं ।
 णिव्वितियं दायवं, अहलहुसे अहव सुदो वा ॥१८४१॥
 ववहारो आरोवण, सोही पच्छित्तमेयमेगटुं ।
 थोवो तु अहालहुसो, पट्टवणा होति दाणं तु ॥१८४२॥
 ओहेण एस भणिओ, एत्तो वोच्छं पुणो विभागेणं ।
 तिग णव सत्तावीसग, एकासीती य भेदेणं ॥१८४३॥
 गुरुपक्खो लहुपक्खो, लहुसगपक्खो य तिविह एस भवे ।
 एकेको पुणो तिविहो, उकोसादी इमं वोच्छं ॥१८४४॥
 गुरुपक्खे उक्कोसा, मज्ज जहणो य एव लहुए वि ।
 एमेव लहुसए वी, उक्कोसो मज्जिम जहणो ॥१८४५॥
 गुरुपक्खे छम्मासो, पण्मासो चेव होति उक्कोसो ।
 मज्जिम तु तेमासो, दुमास गुरुमासिय जहणो ॥१८४६॥

लहुमास भिण्णमासो, वीसा वि य तिविहमेय लहुपकरे ।
 पण्णरस दसग पंचग, लहुसुकोसादि तिविहेसो ॥?८४७॥
 आवत्तितवो एसो, णवमेदो वणितो समासेण ।
 अहुणा उ सत्तवीसो, दाणतवो तस्समो होति ॥?८४८॥
 गुरु-लहु-लहुसगपकरे, एकेकको णवविहो मुणेतब्बो ।
 उक्कोसुक्कोसो या, उक्कोसगमज्जम जहणो ॥?८४९॥
 मज्जमउक्कोसो या, मज्जममज्जो तहा जहणो य ।
 होति जहणुक्कोसो, जहणमज्जो दुहजहणो ॥?८५०॥
 गुरुपकर्वो—

उक्कोसुक्कोसो या, उक्कोसगमज्जमो जहणो य ।
 मज्जमउक्कोसो तु, मज्जममज्जो जहणो य ॥?८५१॥
 होति जहणुक्कोसो, जहणमज्जो जहणगजहणो ।
 णवविहवहारेसो, लहुपकरे होति णानब्बो ॥?८५२॥
 उक्कोसुक्कोसो तु, उक्कोसगमज्जमो जहणो य ।
 मज्जमउक्कोसो तु, मज्जममज्जो जहणो य ॥?८५३॥
 होति जहणुक्कोसो, जहणमज्जो जहणगजहणो ।
 णवविहवहारेसो, लहुसगपकरे मुणेतब्बो ॥?८५४॥
 वारसम दसम अट्टम, छण्णमासेसु निविह दाणेदं ।
 चउतेमासे दसमड्ड, छट्ट उक्कोसगाति तिहा ॥?८५५॥
 एमेवुक्कोसादी, दुमास गुरुमासिए तिहा दाणं ।
 अट्टम छट्ट चउत्थं, णवविहमेय तु गुरुपकर्वो ॥?८५६॥
 दसमं अट्टम छट्टं, लहुमासुक्कोसगादि तिह दाणं ।
 अट्टम छट्ट चउत्थं, उक्कोसादेय तिह भिणो ॥?८५७॥
 छट्ट चउत्थाऽऽयामं, उक्कोसादेय दाण वीसाए ।
 लहुपकर्वमी णवगो, वीओ एसो मुणेयब्बो ॥?८५८॥
 अट्टम छट्ट चउत्थं, एवुक्कोसादिदाण पण्णरसे ।

छट्ठ चउत्थाऽऽयामं, दससू तिविहेत दाण भवे ॥१८५९॥
 खमणाऽऽयामेकासण, तिविहोक्कोसादि दाण पणगेयं ।
 लहुसेस ततियणवगो, सत्त्वीसेस वासासु ॥१८६०॥
 सिसिरे दसमादी पुण, चारणभेदेण सत्त्वीसे य ।
 ठायति पुरिमढूम्मी, अहूककंती य तह चेव ॥१८६१॥
 अद्वममादी गिम्हे, चारणभेदेण सत्त्वीसेण ।
 तह चेव अहूककंती, ठायति णिव्वीतिए णवरि ॥१८६२॥
 अहुणा उ चारणा तु, उक्कोसुक्कोसगादि गुरुगादी ।
 वासासू सिसिरे या, गिम्हे य समासतो वोच्छं ॥१८६३॥
 अहगुरुए वासासू, उक्कोसुक्कोसए य वारसमं ।
 उक्कोसमज्ज्ञ दसमं, उक्कोमजहण्णमढमगं ॥१८६४॥
 अहगुरुए सिसिरेमुं, उक्कोसुक्कोसए य दसमं तु ।
 उक्कोसमज्ज्ञ अढूम, उक्कोमजहण्णए छट्ठं ॥१८६५॥
 अहगुरुए गिम्हासुं, उक्कोसुक्कोममढम दिज्जा ।
 उक्कोसमज्ज्ञ छट्ठं, उक्कोसमज्ज्ञ चउन्धं ॥१८६६॥

अहागुरुपक्षे—

गुरुतरा वासामुं, मज्ज्ञमउक्कोसए य दसमं तु ।
 मज्ज्ञममज्ज्ञे अढूम, मज्ज्ञमजहण्णेण छट्ठं तु ॥१८६७॥
 गुरुतरा सिसिरेमुं, मज्ज्ञमउक्कोसमढमं देज्जा ।
 मज्ज्ञममज्ज्ञे छट्ठं, मज्ज्ञमजहण्णे चउन्धं तु ॥१८६८॥
 गुरुतरा गिम्हेमुं, मज्ज्ञमउक्कोसे देज्जा छट्ठं नु ।
 मज्ज्ञममज्ज्ञ चउन्धं, मज्ज्ञमजहण्णेण छट्ठं तु ॥१८६९॥
 गुरुतरगामि आयामं । गुरुअतरपक्षे—
 गुरुए वास जहणे, उक्कोसे अढूमं तु देज्जाहि ।
 छट्ठं जहणमज्ज्ञे, होइ चउन्धं दुहजहणे ॥१८७०॥

गुरु सिसिरेऽत्य जहणे, उक्कोसं देज्ज छट्टभत्तं तु ।
 जहणयमज्जे चउत्थं, दुहयो जहणेण आयामं ॥१८७१॥
 गुरुए गिन्ह जहणे, उक्कोसा देज्ज तू चउत्थं तु ।
 जहणयमज्जाऽयामं, एककासणयं दुहजहणे ॥१८७२॥
 गुरुपक्खे ॥

लहुए वासारचे, उक्कोसुक्कोसगम्मि दममं तु ।
 उक्कोसमज्जिमऽटूम. उक्कोमजहणए छट्टं ॥१८७३॥
 लहुए उक्कोसुक्कोमनम्मि सिमिरम्मि अटूमं दिज्जा ।
 उक्कोसमज्जे छट्टं, उक्कोसजहणए चउत्थं ॥१८७४॥
 लहुपक्खे उक्कोसे, गिन्हम्मी देज्ज छट्टभत्तं तु ।
 मज्जिमगं तु चउत्थं, उक्कोसजहणमायामं ॥१८७५॥
 लहुयपक्खे ॥

लहुयनरे वासामुं, मज्जिमउक्कोसमटूमं दिज्जा ।
 मज्जिममज्जे छट्टं, मज्जजहणेणऽभत्तटं ॥१८७६॥
 लहुयनरा सिसिरेमुं, मज्जिमउक्कोस देज्ज छट्टं तु ।
 मज्जिममज्जे चउत्थं, मज्जजहणेणमायामं ॥१८७७॥
 लहुयनरा गिन्हेसुं, मज्जिमउक्कोम देज्जऽभत्तटं ।
 मज्जिममज्जायामं, मज्जजहणेण भत्तेकं ॥१८७८॥

लहुअनरपक्खे ॥

अहलहुया वासामुं, जहणउक्कोम छट्ट देज्जाहि ।
 मज्जिमगम्मि चउत्थं, जहणगजहणगमायामं ॥१८७९॥
 अहलहुयग सिसिरेमुं, जहणउक्कोम देज्जऽभत्तटं ।
 मज्जिमगे आयामं, जहणगजहणे भत्तेकं ॥१८८०॥
 अहलहुगे गिन्हामुं, जहणगुक्कोम देज्ज आयामं ।
 एककासणगं मज्जे, पुरिमहुं दुहजहणम्मि ॥१८८१॥

अहालहुयपक्खे ॥

लहुसग वासामुक्कोसगम्मि उक्कोसमट्टमं देज्जा ।
 उक्कोसमज्ज्ञ छट्ट, उक्कोसजहणए चउत्थं ॥? ८८३॥
 लहुसग सिसिरासुक्कोसगं तु उक्कोस छट्ट देज्जाहि ।
 मज्ज्ञमगं तु चउत्थं, उक्कोसजहणमायामं ॥? ८८४॥
 लहुसग गिम्हासुक्कोसगम्मि उक्कोस देज्जऽभत्तट्ट ।
 मज्ज्ञमगं आयामं, उक्कोसजहण भत्तकं ॥? ८८५॥
 लहुसपक्खे ॥

लहुमतरा वामामुं, मज्जुक्कोसेण छट्टभत्तं तु ।
 मज्ज्ञममज्ज्ञ चउत्थं, मज्ज्ञजहणेण आयामं ॥? ८८६॥
 लहुमतरा सिसिरामुं, मज्जुक्कोसेण देज्जऽभत्तट्ट ।
 मज्ज्ञममज्ज्ञाऽयामं, मज्ज्ञजहणेण भत्तकं ॥? ८८७॥
 लहुमतरा गिम्हेमुं, मज्जुक्कोसेण देज्ज आयामं ।
 मज्ज्ञममज्जेक्कामण, मज्ज्ञजहणेण पुरिमट्ट ॥? ८८८॥
 लहुमतरपक्खे ॥

अहलहुसय वासामुं, जहणमुक्कोस देज्जऽभत्तट्ट ।
 मज्ज्ञमगं आयामं, भत्तेकं दुहनहणेण ॥? ८८९॥
 अहलहुसग सिसिरामुं, जहणमुक्कोम दिज्ज आयामं ।
 जहणगमज्जेक्कामण, जहणजहणेण पुरिमट्ट ॥? ८९०॥
 अहलहुमग गिम्हामुं, जहणमुक्कोम देज्ज भत्तेकं ।
 मज्ज्ञमगं पुरिमट्ट, दुहयो जहणेण णिविगति ॥? ८९१॥

अहालहुसपक्खे ॥

एतेहिं ठाणेहिं, आवत्तीओ .. मठा णियमा ।
 बोहवा सब्बाओ, असहुससेक्केक्कहामणया ॥? ८९२॥
 जाव रियं एक्केकं, तं पि य हाविज्ज असहणो ताहे ।
 दाउं सद्वाणेवं, परठाणं देज्ज एमेव ॥? ८९३॥

एवं ठाणे ठाणे, हेड्हाहुत्तो कमेण हासेत्ता ।
 जेतव्वं जाव रिनं, णियमा णिव्वीयियं एकं ॥८९३॥
 णवविह ववहारंसो, आवत्तीदाणसहितकालजुतो ।
 बुद्धीओ विष्णोओ, विभागतो एममक्खातो ॥८९४॥
 अहव तिमो लहुसादी, निविद्विदि समास विन्धरे बोच्छं ।
 हीणो मज्जुकोसो, तिविहेमो होति णायव्वो ॥८९५॥
 लहुसगपक्खे पणं, दस पणर तिविह एय णातव्वं ।
 वीसा य भिष्णमासो, लहुमासो निविह लहुपक्खे ॥८९६॥
 गुरुमासो चउमासो, छम्मासो चेव एम गुरुपक्खे ।
 णवविह आवत्तेसा, दाणं णवहा तिमं बोच्छं ॥८९७॥
 णिव्विगनिय पुरिमट्टं, एकामण लहुमए य दाणं ति ।
 आयाम चउव्वं वा, छट्टं तू लहुगपक्खमिम ॥८९८॥
 अट्टम दम्म दुवाल्स. गुरुपक्खे एय होति दाणं तु ।
 णवविहदाणं एसो, अहवाऽवत्ती इमा णवहा ॥८९९॥
 पण दस पणरम्भं वा, लहुगुरुगा लहुमए तु पक्खमिम ।
 वीसा य भिष्णमासो, लहु गुरु लहुओ य मासेको ॥९००॥
 गुरुमासो दुष्णिण मासा, लहुगुरुगा तिग चउक लहुगुरुगा ॥
 पंचग छम्मासा या, लहुगुरुगा एम णवहा तु ॥९०१॥
 आवत्तितव्वो एसो. णवभेदो वणिनो समासेणं ।
 अहुणा तु सत्तवीसो, दाणतव्वो तस्सिमो होति ॥९०२॥
 लहुसग लहुगुरुपक्खो, एककेकको णवविहो मुणेतव्वो ।
 दृहयो जहणो जहणगमज्ञां य जहणगुक्कोसो ॥९०३॥
 मज्जिमजहणगं तू, मज्जिममज्ञं तु मज्जिम्मुक्कोसं ।
 उक्कोसगे जहणं, उक्कोसगमज्ञ उक्कोसं ॥९०४॥
 लहुसगपक्खे वेणं, णवभेद समासतो समक्खायं ।
 लहुपक्खे वि णवविहं, गुरुपक्खे वी मुणेयव्वं ॥९०५॥

वासासु अहालहुसो, दुहयो जहणेण देजन भत्तेकहं ।
 जहणगमज्ञायामं, जहणगुकोसए चउत्थं ॥१९०६॥
 लहुसतर मज्जिमजहणगम्मि वासासु देजन आयामं ।
 मज्जिममज्जे चउत्थं, मज्जिमउक्कोसए छट्ठं ॥१९०७॥
 लहुसग उक्कोसमजहणगम्मि वासासु देजनभत्तहं ।
 उक्कोसमज्ञ छट्ठं, उक्कोसुक्कोसमद्वमगं ॥१९०८॥
 अहलहुए वासासुं, जहणजहणो तु देजन आयामं ।
 जहणगमज्ञ चउत्थं, जहणउक्कोसए छट्ठं ॥१९०९॥
 लहुयतरा वासासुं, मज्जिमजहणगम्मि हवयःभत्तहं ।
 मज्जिममज्जे छट्ठं, मज्जिमउक्कोसमद्वमगं ॥१९१०॥
 लहुए वासासुक्कोसगम्मि जहणे तु देजन छट्ठं तु ।
 उक्कोसमज्जिमद्वम. उक्कोसुक्कोसए दसमं ॥१९११॥
 गुरुपत्रस्वे जहणगम्मि, जहण होनी चउत्थभत्तं तु ।
 हीणगमज्जे छट्ठं, जहणउक्कोसमद्वमगं ॥१९१२॥
 गुरुअतरा वासासुं. मज्जिमजहणेण देजन छट्ठं तु ।
 मज्जिममज्जं अद्वम, मज्जिमउक्कोसए दसमं ॥१९१३॥
 अहगुरुए वासासुं, उक्कोसमजहणगम्मि देज्जा ।
 उक्कोसमज्ञ दसमं, उक्कोसुक्कोस वारसमं ॥१९१४॥
 अहलहुसग मिसिरमं, जहणजहणेण होनि पुरिमहं ।
 हीणगमज्जेरकामण, जहणउक्कोस आयामं ॥१९१५॥
 लहुसतरा मिसिरमं, मज्जिमजहणेण भत्तमेकं तू ।
 मज्जिममज्जाऽयामं, मज्जिमउक्कोसए चउत्थं ॥१९१६॥
 लहुसग मिसिरक्कोसे, जहण पर्यं तु देज्जा आयामं ।
 मज्जिमगं तु चउत्थं, उक्कोसुक्कोस छट्ठं तु ॥१९१७॥
 अहलहुयग मिमिरमं, दुहाजहणेण देज्जा भत्तेकहं ।
 जहणगमज्जाऽयामं, जहणसुक्कोसए चउत्थं ॥१९१८॥

लहुसतरा सिसिरेसुं, मज्जनहणेण देज्ज आयामं ।
 मज्जिममज्ज चउत्थं, मज्जिम उक्कोसए छट्टुं ॥१९१०॥
 लहुए सिसिरुक्कोसे, होति जहणं चहुत्थभत्तं तु ।
 उक्कोसमज्ज छट्टुं, उक्कोसुक्कोसमट्टमगं ॥१९२०॥
 गुरुए सिसिर जहणे, जहणएणं तु देज आयामं ।
 जहणगमज्ज चउत्थं, जहणउक्कोसए छट्टुं ॥१९२१॥
 गुरुथतरा सिसिरेसुं, मज्जनहणेण देज्जभत्तुं ।
 मज्जिममज्जे छट्टुं, मज्जिमउक्कोसमट्टमगं ॥१९२२॥
 अहगुरुए मिसिरेसुं, उक्कोसजहणएण छट्टुं तु ।
 उक्कोसममज्जिमट्टम, उक्कोसुक्कोसए दममं ॥१९२३॥
 अहलहुमग गिम्हामुं, जहणजहणेण होति णिविगति ।
 हीणगमज्जे पुरिमं, जहणउक्कोस भत्तेक्कं ॥१९२४॥
 लहुसतरा गिम्हेमुं, मज्जनहणेण होति पुरिमट्टुं ।
 मज्जिममज्जेक्कामण, मज्जिमउक्कोसमायामं ॥१९२५॥
 लहुसग गिम्हेमुं, जहणेण होति भत्तमेक्कं तु ।
 उक्कोसमज्ज आयविलं तु उक्कोसए चउत्थं ॥१९२६॥
 अहलहुयग गिम्हेसुं, पुरिमट्टुं होति दुहजहणेण ।
 मज्जनहणेक्कामण, जहणउक्कोसमायामं ॥१९२७॥
 लहुथतरा गिम्हेमुं, मज्जनहणेण भत्तमेक्कं तु ।
 मज्जिममज्जाऽयामं, मज्जिमउक्कोसए चउत्थं ॥१९२८॥
 लहुयग गिम्हेक्कोसे, जहणएणं तु होति आयामं ।
 मज्जिमगं तु चउत्थं, उक्कोसुक्कोसए छट्टुं ॥१९२९॥
 गुरुए गिम्ह जहणे, जहणयं होति भत्तमेक्कं तु ।
 हीणगमज्जाऽयामं, जहणउक्कोसए चउत्थं ॥१९३०॥
 गुरुथतरा गिम्हेमुं, मज्जनहणेण होति आयामं ।
 मज्जिममज्ज चउत्थं, मज्जिमउक्कोसए छट्टुं ॥१९३१॥

अहगुरुए गिम्हासुं, उक्कोसजहणए चउत्थं तु ।
 उक्कोसमज्ज्ञ छुट्टं, उक्कोसुक्कोसमट्टमगं ॥१९.३२॥
 णवविह ववहारेसो, आवत्ती-दाणमहियकालजुओ ।
 बुद्धीए विण्णेयो, विभागतो एसमकखातो ॥१९.३३॥६७॥०॥

हट्टगिलाणभावम्मि देज्ज हट्टस्मण तु गिलाणस्स ।
 जावतियं वा विसहति, तं देज्ज सहेज्ज वा कालं ॥६८॥
 भावं पदुच्च अहियं, देज्जाही हट्ट-बलिय-णिरुयस्म ।
 गिलाणस्स तु ऊणतरं, ण व देज्ज महेज्ज वा कालं ॥१९.३४॥
 असुभ मुभो वा भावो, लेसाभेदेण होति णायव्वो ।
 निव्वो निव्वतरो वा, तिव्वतमो एव भंडो वि ॥१९.३५॥
 पणए वि सेवियम्मी, चरिमं भाओ उ केइ पावंति ।
 चरिमाओ वा पणगं, एधमिणं भावणिएफणं ॥१९.३६॥

भावे त्ति गतप् ।

पुरिसं पदुच्च अहियं, ऊणं वा दिज्ज अहव तम्मतं ।
 ते पुण पुरिसादीया, इमे समासेण णायव्वा ॥१९.३७॥६८॥

पुरिसा गीतागीता, सहामहा तह सदासदा केति ।
 परिणामापरिणामा, अतिपरिणामा अवत्थूण ॥६९॥

केयी पुरिमा गीता, केयि अगीयत्य होंति णानव्वा ।
 धिति-संघयणादीहि, केइ सहा केइ त् अमहा ॥१९.३८॥

मायावी होन्ति मढा, असढा पुण उज्जुपण णेतव्वा ।
 परिणामादी इणमो, भमामनोऽहं पवक्वामि ॥१९.३९॥

परिणामा अपरिणामा, अनिपरिणामा य वन्थु चरिमदुए ।
 अंबादीदिट्टना, होनि विभागो इमो तेसि ॥१९.४०॥

जो दव्वखेन्नकयकालभावयो जं जहा जिणवव्वायं ।
 तं तह सद्दहमार्ण, जाणसु परिणामगं साहुं ॥१९.४१॥

जागति दव्व जहटिय, सच्चित्ताचित्त भीसयं चेव ।
 कष्पाकर्षं च तदा, जोगं वा जस्स जं होति ॥१९४२॥
 खेते जं कायवं, अद्वाणे जयण एव सहहति ।
 काले सुभिक्ख-दृढिभिक्खमादिम् जो जहा कष्पो ॥१९४३॥
 भावे हट्टगिलाणं, आगाहे जं जहा व कायवं ।
 तं सहहति करेति य, एसो परिणामओ साहू ॥१९४४॥
 जो दव्वखेतक्यकालभावयो जं जहा जिणक्खायं ।
 तं तह असहहनं, अप्परिणामं वियाणाहि ॥१९४५॥
 जो दव्वखेतक्यकालभावयो जं जहा जिणक्खायं ।
 तल्लेसुस्मुत्तमनी, अतिपरिणामं वियाणाहि ॥१९४६॥
 परिणमति जहत्थेणं, मनी तु परिणामगस्स कज्जेसु ।
 विनिए ण तु परिणमनी, अहितमनी परिणमे तितिए ॥१९४७॥
 दोसु तु परिणमति मनी, उस्सगडवाययो तु पदमस्स ।
 वितियस्स तु उस्मगे, अनिअववाए तु ततियस्स ॥१९४८॥
 अंबादीदिट्टुनेहि परिक्खा नेमि होति कायवा ।
 जह कोयि गुरुहिं तु, भणिनो अंबाणि आणेहि ॥१९४९॥
 परिणामगोऽन्थ भणती, किं सच्चित्तेऽचिते व आणेमि ? ।
 भावतो केवइ वा ?, कि टाले(?) भिण्णऽभिण्णे वा ? ॥१९५०॥
 वेति गुरु लद्ध च्छिय. पुणो व वोच्छिम् अहव वीमंसा ।
 भणिओ मि त्ती एवं, अप्परिणामो इमं वेति ॥१९५१॥
 कि ते पित्तपलावो ?. मा विनियं एरिसाइं जंपाहि ।
 मा णं परो वि सोच्छिति. अहं पि जेच्छामि एयस्स ॥१९५२॥
 अतिपरिणामो भणति, कालो सिं अनिच्छए अहो ताव ।
 किं एच्छिरस्स बुत्तं ?, इत्थऽम्ह वि ण तरिमो भणितुं ॥१९५३॥
 वेत्तूण भारमागतो, भणती अणो वि किं नु आणेमि ? ।
 तो दो वि गुरु भणती, उवालभन्तो इमं तहितं ॥१९५४॥

जाभिप्पायं गिणहसि, असमते चेव भाससि वयणे ।
 सुकूंबिललोणकए, तिणे अहवा वि दोच्चंगे ॥१९५६॥
 एमेव य रुख्वे वी, भंजितु आणेह वेति अपरिणतो ।
 णिप्पावादी रुख्वे, भणामि ण दुमे अहं हरिए ॥१९५७॥
 एमेव य बीयाइं, आणेती आणिए गुरु भणति ।
 अंबिलि विद्वत्थाणि व, भणामि ण वि रोहणि समत्थे ॥१९५८॥
 शुअँ ॥६९॥

तह धितिसंघयणोभयसंपणा तदुभएण हीणा य ।
 आयपरोभयणोभयतरगा तह अण्णतरगा य ॥७०॥

धितिदुब्बल देहे बली, धितिबलिओ देहदुब्बलो कोइ ।
 कोयी दोहि वि बलिओ, दोहिं पी दुब्बलो कोइ ॥१९५८॥
 दोहि वि बलिए सवं, धितिहीणे जन्थ चिट्ठति धिनी से ।
 आसज्ज व देहबलं, देज्जा लहुयं उभयहीणे ॥१९५९॥

अहवा पंच विकणा—

केशी पुरिसा पंचह, आयतराणी इमे उ णायव्वा ।
 पढमो आयतरो तू, णो परयो परतरं विनिओ ॥१९६०॥
 उभयतरो तू ततिओ, णोभयह चउन्थओ उ णायव्वो ।
 अण्णयरो परयो तू, पंचमओ होइ णातव्वो ॥१९६१॥
 आयतर-परतराणं, को णु विसेसो ? त्त एन्थ चोदेति ।
 आततरो चउत्थादी, जं दिज्जति तं तु णित्थरति ॥१९६२॥
 वेयावच्चकरो तू, गच्छस्स उचगगहम्मि वट्टति तु ।
 एसो तु होति परतरो, चतुभंगो एव णायव्वो ॥१९६३॥
 वेयावच्चतराणं, एकं सकेति दो ण णित्थरति ।
 पंचमगो तू पुरिसो, अण्णतरो एस णातव्वो ॥१९६४॥ शुअँ ॥७०॥

कप्पट्टियादयो वि य, चतुरो जे सेतरा समव्याता ।
सावेकरवेतरभेयादयो य जे ताण पुरिसाण ॥७१॥

कप्पट्टिता परिणता, कद्गोगी वेव होन्ति तरमाणा ।
पटिपक्षेण वि चतुरो, अकर्पट्टियमादि णातव्वा ॥१९६५॥

पतिष्ठा उवणा उवणी अवथा संदिती दिती ।
अवथ्याणं अवथ्या या, एग्डा चिष्ठणा नि य ॥१९६६॥

सामायिए य छेदे, णिच्विसमाणा तहेव णिच्विद्वे ।
जिणकप्पे थेरेसु य, छिविह कप्पट्टिती होनि ॥१९६७॥

सो पुण ठिती मज्जायाणासो कप्पो य होति कतिहा उ ? ।
भण्णति सो दसभेदो, इणमो वोच्चं समासेण ॥१९६८॥

आचेलकुहेसिय, सेज्जायर रायपिंड किनिकम्मे ।
वत जेट्ट पटिकमणे, मासं पज्जोमवणकप्पे ?१९६९॥

कतिहिं ठिता अठिता वा, सामायिककप्पसंदिती णियमा ? ।
कतिठाणपतिष्ठो वा, छेदोवद्वाणकप्पो उ ? ॥१९७०॥

चतुर्हि ठिया छहि अठिया, सामानियसंजया मुणेयव्वा ।
दससु वि णियमा तु ठिता, छेगोवद्वा मुणेनव्वा ॥१९७१॥

सेज्जातरपिंडे या, कितिकम्मे वेव चाउजामे य ।
पुरिसज्जेट्ट य तहा, चचारि अवट्टिया कप्पा ॥१९७२॥

आचेलकुहेसिय, रायपिंडे तहा पटिकमणे ।
मासं पज्जोसवणाकप्पे तङ्गवट्टिता कप्पा ॥१९७३॥

दसठाणठितो कप्पो, पुरिमस्य य पच्छिमस्स य जिणस्स ।
आचेलकादीसुं, तेसि तु परुवणा इणमो ॥१९७४॥

दुविहा होति अचेला, संताचेला असंतचेला य ।
तित्यगरङ्गसंतचेला, संताचेला भवे सेसा ॥१९७५॥

संतेहिं वि चेलेहिं, किह पुण समणा अचेलया होन्ति ? ।

आचेलक्ष्यम्

भण्णति सुणसू चोदग !, जह संतेहिं अचेला उ ॥१९७६॥
 सिस्सावेहियपोन्ति, णतिसंतरणम्मि णगयं वेनित ।
 जुण्णेहिं णगिय म्हि, तुरसालिय ! देहि मे पोत्ती ॥१९७७॥
 जुण्णेहिं खंडिएहि य, असच्चतणुपाउएहिं ण य णिचं ।
 संतेहिं वि णगंथा, अचेलगा होंति चेलेहिं ॥१९७८॥
 एवं दुगयपहिया, वऽचेलया होंति ते भवे बुद्धी ।
 ते खलु असंततीए, धरंति ण तु धम्मसद्बाए ॥१९७९॥
 सति लाभम्मि साहू, गेणहन्तऽसहट्टणाइं ताइं तु ।
 ताणि वि खण्डियमादी, धरेन्ति तह धम्मबुद्धीए ॥१९८०॥
 आचेलुक्को धम्मो, पुरिमस्स य पच्छिमस्स य जिणस्सा ।
 मज्जमगाण जिणाणं, होति सचेलो अचेलो वा ॥१९८१॥
 पडिमाए पाउया वा, णऽतिकमंते तु मज्जमा समणा ।
 पुरिमचरिमाण सहणट्टणा तु भिण्णाणिमो मोन्तु ॥१९८२॥
 णिरुवहयलिंगभेदो, णिकारणयो ण कप्पये कातुं ।
 किं पुण तं णिरुवहयं ?, भण्णति अहजायलिंगं तु ॥१९८३॥
 जम्मं दुविहं होति, मातूकुच्छिम्मि पढम जं जम्मं ।
 भवसंसारचउके, णिप्पिफितो वितिय पव्वज्जं ॥१९८४॥
 तस्स इमे भेदा खलु, खंधटुवारे य समणे पाउरणे ।
 गकलद्धंसे पटे, लिंगटुवे या इमा भयणा ॥१९८५॥
 णिकारणयो—

लहुओ लहुओ लहुगा, तिसु चतुरुगा य होंति बोद्ववा ।
 गिहिलिंग अण्णलिंगे, दोमु वि मूलं तु बोद्ववं ॥१९८६॥
 कुच्छिज कारणे पुण, भेदं लिंगस्सभेहि कज्जेहिं ।
 गेलण्ण रोग लोण, सरीरवेयावडियमादी ॥१९८७॥
 अहवा इमेहिं कारणेहिं—

आसज्ज खेतकर्पं, वासाठाई अभाविए असहू ।
 काले अद्वाणम्मि य, सागरि तेणे य पंगुरणं ॥१९८८॥
 असिवे ओमोयरिए, रायहुटे पवायिदुहु वा ।
 आगाहे अण्णलिंगं, कालकत्वेवो व गमणं वा ॥१९८९॥
 अचेल त्ति गतं ।

संघसोह विभागे, समणा समणी य कुल-गणस्सेव ।
 कडमिह ठिए ण कर्पति, अट्टियकर्पे जम्बुहिस्स ॥१९९०॥
 आयरिए अभिसेगे, भिक्खुम्मि गिलाणगम्मि भयणा उ ।
 तिक्खुतङ्गविषवेसे, तियपरियहु तओ गहणं ॥१९९१॥
 उद्देसिय त्ति गतं ।

अौदेशिकम्

शध्यातरः

तित्थगरपडिकुट्टो, आणा अण्णाय उगगमो ण मुज्जे ।
 अविमुत्ति अलाघवया, दुल्लभसेज्जा ठित्तुच्छेदो ॥१९९२॥
 पुरपच्छमवज्जेहिं, अवि कम्मं जिणवरेहिं लेसेणं ।
 भुत्तं विदेवगेहिं य, ण य सागरियस्स पिण्डो तु ॥१९९३॥
 दुविहे गेलण्णम्मी, णिमंतणा दव्वदुल्लभे असिवे ।
 ओमोयरिय पयोसे, भए व गहणं अणुणातं ॥१९९४॥
 तिक्खुतो सक्तवेत्ते, चउहिसिं मणिगञ्जन कडजोगी ।
 दव्वस्स य दुल्लभया, सागारियसेवणा दव्वे ॥१९९५॥
 सेज्जायरे त्ति गयं ।

केरिसयो तू राया ?, भेया पिंडस्स के व ? सि दोसा ? । राजपिण्डः
 केरिसयम्मि व कज्जे, कर्पति ? काए व जयणाए ? ॥१९९६॥
 मुदिए मुद्रङ्गभिसित्ते, मुदिओ जो होति जोणिमुदो तु ।
 अभिसित्तो व परेहिं, सयं व भरहो जहा राया ॥१९९७॥
 पढ्मगभंगे कज्जो, होत्तुवया वा वि जे भणिय दोसा ।
 सेसेसु होयङ्गिंदो, जहिं दोसा तं विवज्जेज्जा ॥१९९८॥
 असणादीया चउरो, वत्ये पादे य कंबले चेव ।
 पाउंछणए य तहा, अट्टविहो रायपिंदो तु ॥१९९९॥

अद्विह रायपिंडं, अण्यरायं तु जो पडिगाहे ।
 सो आणा अणवत्यं, मिच्छत विराहणं पावे ॥२०००॥
 दोसा इमे ईसरतलवरमाडंविएहिं सत्थवाहेहिं ।
 णिन्तेहिं अइन्तेहि य, वाघातो होति साहुस्स ॥२००१॥
 ईसर खोइयमादी, तलवरपट्टेण तलवरो होति ।
 वेट्टणवट्टो सेढी, पच्चंतणिवो उ माडंवी ॥२००२॥
 जा णिन्तइन्त ता अच्छतो तु सुतादि-भिकवपरिहाणी ।
 इरिया अमंगलं ति य, पण्हाहणणा इहरहा तु ॥२००३॥
 लोधे एसणवानो, संका तेणे णपुंस इथी य ।
 इच्छंतमणिच्छंते, चातुर्मासा भवे गुरुगा ॥२००४॥
 अण्यथ एरिसं दुळभं नि गेण्हेज्जणेसणिज्जं पि ।
 अण्णेण वि अवहरिए, संकिज्जति एस तेणो त्ति ॥२००५॥
 संका चारिय चोरं, मूळं णिसंकिए य अणवट्टो ।
 परदारि अहिमरे वा, णवमं णीसंकिने दसमं ॥२००६॥
 अलभंता य वियारं, इन्थिणपुंसा बला वि गिण्हेज्जा ।
 आयरिय कुल गणे वा, संघे वा कुज्ज पत्थारं ॥२००७॥
 अणो वि अन्थ दोसा, गोम्मियआइण्णरयणमादी य ।
 तण्णीसाए पविसे, निरिक्खमणुया भवे दुष्टा ॥२००८॥
 गोम्मियगहणा हणणा, रणो य णिवेइयम्मि जं पावे ।
 आदीणरतणमादी, सत गेण्हेयरो व तण्णीसा ॥२००९॥
 चारियचोराभिमरा, कामी व विसंति तत्य तण्णीसा ।
 वारणतरच्छवघाया, मेच्छा य णरा व घाएज्जा ॥२०१०॥
 दुविहे गेलण्णम्मी, णिमंतणा दव्वदुलभे असिवे ।
 ओमीयरिय पदोसे, भए व गहणं अणुण्णार्य ॥२०११॥
 निक्खुतो सक्रेत्ते, चउहिसिं मगिगतूण कडजोगी ।
 दव्वस्स य दुळभता, जनणाए कण्णनी ताहे ॥२०१२॥
 रायपिडे त्ति गतं ।

कितिकम्मं पि य दुविषं, अबभुद्वाणं तहेव वंदण्यं ।
 समणोहि य समणीहि य, जहारिहं होति कायच्चं ॥२०१३॥
 सञ्चाहिं संजईहिं, कितिकम्मं संजताण कातच्चं ।
 पुरिसुत्तरिथो धम्मो, सञ्चजिणाणं पि तित्थम्मि ॥२०१४॥
 तुच्छत्तणेण गव्वो, जायड ण य संकने परिभवेण ।
 अणो वि होज्ज दोम्मो, धियासु मा हुज्जहज्जासु ॥२०१५॥
 अवि य हु पुरिमणीनो, धम्मो पुरिसो य रकिखतुं सत्तो ।
 लोगविरुद्धं चेयं, तम्हा समणाण कानच्चं ॥२०१६॥

किइकम्मो त्ति गयं ।

पंचज्ञामो धम्मो, पुरिमस्स य पच्छिमस्स य जिणस्स ।
 मज्जिमयाण जिणाणं, चातुज्जामो भवे धम्मो ॥२०१७॥
 पुरिमाण दुन्निमोज्जो, चरिमाणं दुरणुपालयो कप्पो ।
 मज्जिमयाण जिणाणं, सुविसोज्जो सुरणुपालो य ॥२०१८॥
 जहुत्तणेण हंदी, आइकविभागउवणदा दुकर्वं ।
 सुहसम्मयदंताण य, निनिक्ख अणुसासणा दुकर्वं ॥२०१९॥

पुरिमाण—

मिच्छत्तगोवियाणं, दुवियट्टमनीण ठाणमीलाणं ।
 आइकिखतु अइदुकर्वं, उवणेउ वा वि दुकर्वं तु ॥२०२०॥
 दुकर्वेहि भच्छियाणं, तणुधितिअबलत्तयो य दुतितिकर्वं ।
 एमेव दुरणुसासं, माणुकडयाय चरिमाणं ॥२०२१॥
 एते चेव य ठाणा, सपणउज्जुत्तणेण मज्जाणं ।
 सुहुदुहउभयबलाण य, विमिस्सभावा भवे सुहुमा ॥२०२२॥

वए त्ति गयं ।

एव्वनरं सामझियं, जम्म कयं जो व तेसु वा ठविनो ।
 एस कितिकम्मजेट्टो, ण जाति-मुययो दुपक्खे वि ॥२०२३॥

पुरुषज्येष्ठः

सा जेसि तुवद्वना, जेहि य ठाणेहिं पुरिमचरिमार्ण ।
 पंचायामे धम्मे, आएसतिं चिमं सुणसु ॥२०२४॥
 दस चेव छब चतुरो, एते खलु तिण्णि होन्ति आदेसा ।
 कतरे हवन्ति दस तू ?, भण्णति सुणसु इमे ते तू ॥२०२५॥
 ततो पारंचिया बुत्ता, अणवद्वप्पा य तिण्णि तु ।
 दंसणम्मि य वन्तम्मि, चरित्तम्मि य केवले ॥२०२६॥
 अहवा चियत्तकिच्चे, जीवकायं समारभे ।
 सहे य दसमे बुत्ते, जस्सोवद्वावना भवे ॥२०२७॥
 एते दस तू बुत्ता, अण्णादेसेण हाँति छतु इमे ।
 तिण्णि वि पारंचेकं, अणवद्वप्पा वि तिण्णेकं ॥२०२८॥
 दसणवन्ते तइप, चरित्तवंते भवे चउत्थं तु ।
 पंचम चियत्तकिच्चो, छट्टो सो होउवद्वप्पो ॥२०२९॥
 एसो वितियाएसो, ततियाएसो इमो मुणेतव्वो ।
 चत्तारि व उवद्वप्पा, कयरे तु ? इमे मुणेतव्वा ॥२०३०॥
 पारंची अणुवद्वा, दंसण चरणे सुते पदिङ्गा तु ।
 दंसणचरित्तवंता, तो दोण्णेते भवन्ती तु ॥२०३१॥
 चियत्तकिच्चो सेहो य, चत्तारेते हवंतुवद्वप्पा ।
 एते तिण्णादेसा, उवठवणाए मुणेतव्वा ॥२०३२॥
 केवलगहणं कसिणं, जति वसती दंसणं चरित्तं वा ।
 तो तस्स उवद्वना, देसे वंतम्मि भयणा तु ॥२०३३॥
 एमेव य किंचि पदं, सुयं च असुयं च अपदोसेणं ।
 अविकोविए कहेन्तो, चोइय आजट सङ्घो तु ॥२०३४॥
 सो पुण दंसणवंतो, अणभोगेणं त अहव आभोगा ।
 अणभोगेणं तहियं, कोयी सङ्घो तु संवेगा ॥२०३५॥
 दद्वण णिणहगे तू ; एते साहू जहुत्तकारि त्ति ।
 णिवस्वंतो अणभोगा, दिङ्गो अण्णेहिं साहूहिं ॥२०३६॥

भणिओ य णिष्ठगाणं, कीस सगासे तुमं सि णिक्खतो ? ।
 तो वेति ण याणामि, एय विसेसं अहं भेते ! ॥२०३७॥
 एवमणाभोगेण, मिच्छत्तगतो पुणो वि सम्मतं ।
 जो पदिवणो सो तू, आलोतियणिन्दितो मुद्दो ॥२०३८॥
 सो चेव य परियायो, णत्थ उवटावणा पुणो तस्स ।
 तं चिय पच्छितं से, जं चिय सम्मं तु पडिवज्जे ॥२०३९॥
 जो पुण जाणंतो च्छिय, गतो तु होज्जाहि णिष्ठएसुं तु ।
 पुणरागतो य सम्मं, तस्स उवटावणा भणिया ॥२०४०॥
 छण्हं जीवनिकायाणं, अणपज्जो तु विराहओ ।
 आलोतियपदिकंतो, मुद्दो इवति संजतो ॥२०४१॥
 छण्हं जीवणिकायाणं, अपज्जो तु विराधयो ।
 आलोतियपदिकंतो, मूलच्छेज्जं तु कारए ॥२०४२॥
 खेत्तादिअणपज्जो, अणभोगेण व जो गतो मिच्छं ।
 सो तु अपायच्छित्तो, विराहती तस्स दिन्तो तु ॥२०४३॥
 जं जो तु समावणो, जं पायोगं व्व जस्स वत्युस्स ।
 तं तस्स तु दायच्वं, असरिसदाणा इमं होनि ॥२०४४॥
 अपच्छिते य पच्छितं, पच्छिते अतिमत्तया ।
 धम्यस्साऽसायणा तिव्वा, मग्गस्स य विराहणा ॥२०४५॥
 उसुत्त ववहरेतो, कम्मं बंधति चिक्कणं ।
 संसारं च पवहृति, मोहणिज्जं व कुञ्चती ॥२०४६॥
 उम्मगदेसए मग्गदूसए मग्गविप्पहीवाए ।
 परं मोहेण रंजेन्तो, महामोहं पकुञ्चती ॥२०४७॥
 एवं तु उवटवितो जो पढमयरं तु अहव सामतिए ।
 डवितो सो जेट्टयरो, करपपकप्पहिताणं च ॥२०४८॥
 पुरिसजेहे त्ति गतं ॥
 सपडिकमणो धम्मो, शुरिमस्स य पच्छिमस्स य जिणस्स । प्रतिकमणम्

मजिष्मगाण जिणाणं, कारणजाए पडिक्कमणं ॥२०४९॥
 गमणागमणविहारे, सायं पादो य पुरिमचरिमाणं ।
 णियमेण पडिक्कमणं, अतियारो होउ वा मा वा ॥२०५०॥
 अतियारस्स तु असती, णणु होति णिरत्थं पडिक्कमणं ।
 भण्णति एवं चोदग !, तथं इमं होति णानं तु ॥२०५१॥
 जह कोयि ढंडिओ तू, रसायणं कारवेति पुत्तस्स ।
 तत्थेगो तेगिच्छी, वेती मज्जं तु एरिसयं ॥२०५२॥
 जति दोसे होअगतं, अह दोसो णत्थि तो गयो होति ।
 चितियस्स इरति दोसं, ण गुणं दोसं व तद्भावा ॥२०५३॥
 दोसं हंतूण गुणे, करेति गुणमेव दोसरहिए च्चि ।
 तइयसमाहिकरस्स तु, रसायणं ढंडियसुतस्स ॥२०५४॥
 इय सइ दोसं छिदति, असती दोसम्भिं णिजरं कुणति ।
 कुसलतिगिच्छरसायण, उवणीयमिणं पडिक्कमणं ॥२०५५॥
 पडिक्कमणे च्चि गतं ।

मासक्षण्यः

जिणथेरअहालंदे, परिहारिग अज्ज मासकप्पो तु ।
 खेते कालमुवस्सयपिंडगहणे य णाणतं ॥२०५६॥
 एतेसि पंचण्ह वि, अण्णोण्णस्सा चतुष्पष्ठिं तु ।
 खेतादीहि विसेसो, जड तह वोच्छं समासेण ॥२०५७॥
 णत्थि तु खेतं जिणकप्पियाण उडुबद्दे मासकालो तु ।
 वामासुं चउमासा, वमही अममत्तपरिकम्मा ॥२०५८॥
 पिंडो तु अलेवकडो, गहणं तू एसणाहुवरिमाहि ।
 तथं वि कात्रुमधिगह, पंचण्हं अण्णयरियाए ॥२०५९॥
 थेराण अत्थ खेतं, तु उगगहो जाण जोयण सकोसं ।
 णगरे पुण वसहीए, कालो उडुबद्दे मासो तु ॥२०६०॥
 उस्सगेण य भणितो, अववाएणं तु होज्ज अहिओ वि ।
 एमेव य वासासु वि, चतुमासो होज्ज अहिओ वा ॥२०६१॥

अममत्त-अपरिकम्भी, उवस्मओ एन्थ भंगया चतुरो ।
 उस्सगेणं पढमो, निष्ण तु अववायओ भंगा ॥२०६२॥
 भत्तं लेवकडं वा, अलेवकडं वा वि ते तु गेण्हंति ।
 सत्तहि व एसणाहिं, सावेकवो गच्छवासो त्ति ॥२०६३॥
 अहलंदियाण गच्छे, अप्पडिवद्वाण जह जिणाणं तु ।
 णवरं काले विसेसो, उदुमासो पणा चतुमासो ॥२०६४॥
 गच्छे पडिवद्वाणं, अहलंदीणं तु अह पुण विसेसो ।
 जो तेसि उग्गहो म्बलु, सो साऽऽयरियाण आहवति ॥२०६५॥
 एगवमहीए पणं, लव्वीहीओ य गाम कुव्वंति ।
 दिवसे दिवसे अणं, अट्टनि वीहीं तु णियमेण ॥२०६६॥
 परिहारविसुद्धीणं, जहेव जिणकपियाण णवरं तु ।
 आयंविलं तु भत्तं, बोद्धव्वो थेरकप्पो तु ॥२०६७॥
 अज्ञाण परिगहियाण उग्गहो जो तु सो हु आयरिए ।
 कालतो दो दो मामा, उदृवद्रे तासि कप्पो तु ॥२०६८॥
 सेमं जह थेराणं, पिडो य उवम्मयो य तह तामि ।
 सो मव्वो वि य दुविहो, जिणकप्पो य ॥२०६९॥
 जिणकपियऽहालंडी, परिहारविसुद्धीयाण जिणकप्पो ।
 थेराण अज्जियाण य, बोद्धव्वो थेरकप्पो तु ॥२०७०॥
 दुविहो उ मासकप्पो, जिणकप्पो चेव थेरकप्पो य ।
 णिरणुग्गहो जिणाणं, थेराण अणुग्गहपवत्तो ॥२०७१॥
 उदृवासकालऽतीए, जिणकप्पीणं तु गुरुगो गुरुगा य ।
 होंति दिणम्मि दिणम्मी, थेराण ने च्चिय लहू उ ॥२०७२॥
 तीसं पदाऽवराहे, पुढो अणुवासियं अणुवसंतो ।
 जे तत्थ पदे दोसा, ते तत्थ ततो समावणो ॥२०७३॥
 पण्णरसुगमदोसा, दम एसणदोम एय पणुवीसं ।
 संजोयणाइ पंच य, एते तीसं तु अवराहा ॥२०७४॥

एतेहि दोसेहिं, संपत्तीए वि लगती णियमा ।
 दिवसे दिवसे सो ऊ. कालातीते वसंतो तु ॥२०७५॥
 वासावासपमाणं, आयारउद्घपमाणियं कर्पं ।
 एयं अणुग्मुख्यंतो, जाणसु अणुवासकप्पो तु ॥२०७६॥
 आयारपकप्पम्मी, जह भणितं तीय संवसंतो वि ।
 होति अणुवासकप्पो, तह संवसमाण दोसो तु ॥२०७७॥
 दुविहे विहारकाले, वासावासे तहेव उदुबद्धे ।
 मासातीतेऽणुवही, वासाईते भवे उवही ॥२०७८॥
 उब्बद्धिएसु अद्भुतु, तीतेमुं वास तत्य य वि कप्पे ।
 घेतूणं उवहिं खलु, वासासु तु तीते कप्पति तु ॥२०७९॥
 वासउदुअहालंदे, इत्तरिसाहारणोगगहपुहते ।
 संकमणद्वा दव्वे, गच्छे पुष्कावकिणा तु ॥२०८०॥
 वासासु चउम्मासो, उउबद्धे मासो लंद पंच दिणा ।
 इत्तरिओ रुक्खमूले, वीसमणद्वा ठियाणं तु ॥२०८१॥
 साहारणा उ एते, समगठियाणं बहूण गच्छाणं ।
 एकेण परिगहिता, सव्वे वोहत्तिया होन्ति ॥२०८२॥
 संकमणऽणोण्णसा, सगासे जनि उ ने अहीयंते ।
 सुत्तथतदुभयाइं, सव्वो अहवा वि पडिपुच्छे ॥२०८३॥
 ते पुण मंडलियाए, आवलियाए व तं तु गिहेज्जा ।
 मंडलियमहिजंते, सचित्तादी तु जो लाभो ॥२०८४॥
 सो तु परंपरप्पणं, संकमती ताव जाव सद्वाणं ।
 जहियं पुण आवलिया, तहियं पुण डाति अंतम्मि ॥२०८५॥
 ते पुण जहा तु एक्काये, वसहीए अहव पुष्ककिणा तु ।
 अहवा वि तु संकमणे, दच्चस्सिणमो विही अण्णो ॥२०८६॥
 सुत्तथतदुभयविसारयाण थोवे अ संभतीभेदे ।
 संकमणद्वा दव्वे, जोगे कप्पे य आवलिया ॥२०८७॥

पुञ्चद्विताण सेते, जति आगच्छेज्ज अण आयरिओ ।
 बहुसुय बहुआगमिओ, तस्स सगासम्म जति सेती॥२०८८॥
 किंचि अहिज्जेज्जाही, थोवं खेतं च तं जइ हवेज्जा ।
 ताहे असंथरंता, दोणिं वि साहू विवज्जेन्ति॥२०८९॥
 अणोणस्स सगासे, तेसि पि य तत्थडहिज्जमाणाणं ।
 आभवणा तह चेव य, जह भणियमण्टरं सुते॥२०९०॥
 एवं णिव्वाग्राए, मास चतुम्मासिओ तु थेराणं ।
 कप्पो कारणयो पुण, अणुवासो कारणं जाव॥२०९१॥
 एमो तु मासकप्पो, थेरकप्पो य वणिओघेणं ।
 अहुणा डियमवियं तू, थेराणं इण्मू वोच्छासि॥२०९२॥
 सो थेरकप्पो दुविहो, अट्ठिनकप्पो य होति डितकप्पो ।
 एमेव जिणाणं पी, डितमठिनो होति कप्पो तु॥२०९३॥

मासकप्पेति गतम् ।

पञ्जोसवणाकप्पो, होनि डिनो अट्ठिभो य थेराणं । पर्युषणाकल्पः
 एमेव जिणाणं पी, दुठ डियमठिभो य णातव्वो॥२०९४॥
 चातुम्मासुककोसो, सत्तरि राइदिया जहणेणं ।
 डिनमट्ठिय एगतरे, कारणवच्चासितण्णयरे॥२०९५॥
 थेराण सत्तरी खलु, वासासु डिनो उ दुणिं मामो तु ।
 वच्चासिओ तु कज्जे, जिणाणं णियमट्ठ चतुरो वा॥२०९६॥
 दोसासति मज्जिमया, अच्छंनी जाव पुञ्चकाढी तु ।
 विहरंति य वासासु वि, अकद्दमे पाणरहिए य॥२०९७॥
 भिण्णं पि वासकप्पं, कर्त्तेति तणुयं पि कारणं पप्प ।
 जिणकप्पिया वि एवं, एमेव महाविद्वेह वि॥२०९८॥
 एयं डियम्मि मेरं, अट्ठियकप्पे य जो पमाष्टति ।
 सो बहृति पासत्थे, डाणम्मि तगम्मि बज्जेज्जा॥२०९९॥

पासत्थसंकिलिंडु, ठाणं जिणवुत्त थेरेहि य ।
 तारिसं तु गवेसंतो, सो विहारे ण सुज्जति ॥२१००॥
 पासत्थसंकिलिंडु, ठाणं जिणवुत्त थेरेहि य ।
 तारिसं तु विवज्जन्तो, सो विहारे तु सुज्जति ॥२१०१॥
 जो कप्पठितीमेयं, सदहमाणो करंति सद्भाणे ।
 सो तारिसं तु गवेसेज्जा, जनो गुणाणं अपरिहाणी ॥२१०२॥
 डितमठियम्मि दसविहे, ठवणाकप्पे य दुविहमण्णयरे ।
 उत्तरगुणकप्पम्मि य, जो मरिकप्पो न संभोगो ॥२१०३॥
 ठवणाकप्पो दुविहो, अकप्पठवणा य सेहटवणा य ।
 पढपो अकप्पिप्पणं, आहारादीणि गिण्हावे ॥२१०४॥
 अद्वारसेव पुरिसे, वीसं इथ्येण दस णपुंसे य ।
 दिक्खेति जो ण एते, सेहटवणाए सो कप्पो ॥२१०५॥
 आहारउवहिसेज्जा, उगमउप्पायणेसणामुद्द्रे ।
 जो परिगिण्हति णिययं, उत्तरगुणकप्पिओ स खलु ॥२१०६॥
 सरिकापे सरिछंदे, तुल्लचरिते विमिट्टरए वा ।
 साहृहिं संथवं कुज्जा, णाणीहिं चरितगुत्तहिं ॥२१०७॥
 सरिकपे सरिछंदे, तुल्लचरिते विमिट्टरए वा ।
 आइएज्ज भत्तपाणं, सएण लाभेण वा तुस्से ॥२१०८॥
 इय सामाइयछंदे, जिणथेराणं डिनी समक्षवाना ।
 एत्तो णिच्विसमाणे, णिच्विट्ट यावि वोन्छामि ॥२१०९॥
 परिहारकप्पे वोन्छामि, परिहरितवं जहा विद् ।
 आदी मज्जावसाणे य, आणुपुच्च जहक्कमं ॥२११०॥
 भरहेवयवासेसु, जदा हित्थगरा भवे ।
 पुरिमा पच्छिमा चेव, परिहारी नेसु होन्नितु ॥२१११॥
 मज्जमाण ण संती तु, तित्थेसुं परिहारिया ।
 ण यावि य विदेहेसु, विज्जंतो परिहारिया ॥२११२॥

केवतियकालसंजोगो, गच्छो तू अणुसज्जती ।
 तित्थंकरंसु पुरिमेसु, तदा पच्छमएसु य ॥२११३॥
 पुव्वसयसहस्रार्ति, पुरिमस्सङ्गुसज्जतो ।
 जम्हा ण पडिवज्जन्ति, दोष्ह गच्छा परेण तु ॥२११४॥
 देश्चणपुव्वकोडीओ, दो सा दोष्ह भवंति तु ।
 दो सा एगृणतीमा तु, तेण ऊणा ततो भवे ॥२११५॥
 वीमगग्सो य वासाइ, चरिमस्सङ्गुसज्जए ।
 जाव देश्चणगा दोष्हिण, सथा वासाण होंति तु ॥२११६॥
 पव्वज्जा अटृवामस्म, उवद्वा णवमभ्मि उ ।
 एगृणतीसपरियाए, दिङ्डिव्वाओ य तस्स तु ॥२११७॥
 उहिष्टसति वरिसेण य, तस्स य सो तु समध्यती ।
 णव वीमा य मेलीणा, ऊणतीसा भवंति तु ॥२११८॥
 इति एगृणतीमाए, सयमूणं तु पच्छिमे ।
 एमो दोम तु एनेण, ऊणाइ दो सयाणि उ ॥२११९॥
 पालनिता मयं ऊण, ऊण ने तु पच्छिमे ।
 काले दंसेनि अण्णेसि, इति ऊणा उ वे सता ॥२१२०॥
 पडिवज्जन्ति निणिदस्स, पाशमूलभ्मि जे विऊ ।
 डावयंति उ ते अण्णे, नो तु डावितडावगा ॥२१२१॥
 मध्ये चरित्तमंता य, दंसणे परिणद्विया ।
 णवपुव्वी जहणेण, उक्कोस दमपुव्विया ॥२१२२॥
 पंचविहे ववहार, कर्षणे ते दुविहभ्मि य ।
 दमविहे य पच्छित्त, सव्वये ते परिणद्विता ॥२१२३॥
 अत्तणो आउगं सेसं, जाणित्ता ते महासुणो ।
 परककमं बलं विरियं, पच्चवाए तहेव य ॥२१२४॥
 जति जीतपच्चवाया, ण होंति तेसि तु अण्णतरा ।
 तो तं पडिवज्जन्ती, वाघाएण तु तेण वी ॥२१२५॥

पदिवज्जंते वीसगसो कहं देसूणा दो सया भवंति ?
 वीसाए परेण वि एयमग्ं, पव्वज्जाऽ सिलोगा ३ ।
 वाससयाउया मणुस्सा जम्माओ, सेसं तदेव सच्चं ॥
 तत्थ जे उसभसामिस्स तित्थे पुव्वसतसहस्सा ते देसूणा दो
 पुव्वकोडी भवंति । कहं ? अद्वासपरियाओ, सिलोगा ३ ।
 ते पुव्वकोडी देसूणा । एयस्स मूले एवं च अण्णो पदिव-
 ज्जति तस्स वि [एगा पुव्वकोडी देसूणा । एवं] देसूणाओ
 दो पुव्वकोडीओ । एतस्स अण्णा मूले ण पदिवज्जंति । उस-
 भसामिस्स आउयं ८४ [लक्खपुव्वाणि ।]
 आएुच्छिऊण अरहंते, मग्ं देसिनि ते इमं ।
 पमाणाणि य सव्वाणि, मग्हे य बहुविहे ॥२१२६॥
 उव्वहीगमणप्पमाणाणि, पुरिसाणं च जाणिउ ।
 दच्चं खेत्तं च कालं च, भावं अण्णे य पज्जवे ॥२१२७॥
 संसद्गमाइयाणं, सत्तर्हं एयणाण तु ।
 आदिल्लाहिं दोहिं तु, अग्गहो गह पंचहिं ॥२१२८॥
 तत्थ वि अण्णयरीए, एगीए अभिग्गहं तु कातूणं ।
 उव्वहिणो अग्गहो दोसुं, इयरो एगतरीय तु ॥२१२९॥
 अइरुगयम्मि मूरम्मि, कप्पं देसेन्ति ते इमं ।
 आलोइयपदिक्कंता, ठावयंति तयो गगे ॥२१३०॥
 सत्तावीसं जहणेण, उकोसेणं सहस्समो ।
 णिगंथमूरा भगवंतो, सब्बगेण वियाहिया ॥२१३१॥
 सयगसो य उकोसा, जहणेण तनो गणा ।
 गणो य णवगो चुत्तो, एमेया पदिवत्तोओ ॥२१३२॥
 एगं कप्पद्वियं, कुज्जा, चत्तारि पारिहारिया ।
 अणुपारिहारिया चेव, चत्तुरो एनेसि ठावए ॥२१३३॥

ण तेसि जायते विग्यं, जा मासा दस अट्ठ य ।
 ण वेयणा ण वाऽऽयंको, ण वायणे उवह्वा ॥२१३४॥
 अद्वारसमु पुणेसुं, होज्जा एते उवह्वा ।
 ऊणिए ऊणिए यावि, गणे मेरा इमा भवे ॥२१३५॥
 जन्निएण गणो ऊणो, नन्निए तत्थ पकिखवे ।
 एं दुवे अणेगा वा, एम कप्पे तु ऊणिए ॥२१३६॥
 एते अणूणिए कप्पे, उवसंपज्जनि जो तहि ।
 एगे दुवे अणेगे वा, तेसि कप्पो इमो भवे ॥२१३७॥
 अच्छंति ता उदिक्खवंता, जाव पुणा तु ते णव ।
 पच्छा पदिवज्जन्ति, जं कप्पं तेसि अंतिए ॥२१३८॥
 पमाण कप्पटितो तत्थ, ववहारं ववहरित्तए ।
 अणुपरिहारियाणं पि, पमाणं होति सेव तु ॥२१३९॥
 आलोयण कप्पटिए, पच्चकखाणं तहेव वंदणयं ।
 तं च वहंते ते तू, उज्जाणी एव यणनंति ॥२१४०॥
 अणुपरिहारी गोवालगवगावीण णिच्चमुज्जुत्ता ।
 परिहारियाण मग्गतो, हिंडिनी णिच्चमुज्जुत्ता ॥२१४१॥
 पदिपुच्छं वायणं चेव, मोत्तूणं णतिथ संकहा ।
 आलावो अन्नणिहेमो, परिहारियस्स कारणे ॥२१४२॥
 परिहारियाण उ तवो, वासामुक्कोस मञ्ज्ञम जहण्णो ।
 वारसम दसम अट्टम, दसमऽट्टम छट्ट सिसिरेमु ॥२१४३॥
 अद्व्यु छट्ट चउत्थं, गिम्हे उक्कोस मञ्ज्ञम जहण्णो ।
 आयंबिलपारणगं, अभिगहिताएमणाए तु ॥२१४४॥
 अणुपरिहारीय युण, णिच्चं पारिति ते उ आयामे ।
 कप्पटिए वि ते च्चिय, आणिति अभिगहीताहिं ॥२१४५॥
 परिहारिय पत्तेयं, अणुपरिहारीण तह य कप्पटिए ।
 पंचण्ह वि तेसि तू, संभोगेको मुणेतव्वो ॥२१४६॥

परिहारिष्टु वृद्धे, अणुपरिहारी ततो वहंती तु ।
 कष्टद्वियो य पच्छा, वहती वृद्धेसु तेसुं तु ॥२१४७॥
 परिहारिया वि छम्मासे, अणुपरिहारिया वि छम्मासे ।
 कष्टद्वितो वि छम्मासे, एते अद्वारस तु मासा ॥२१४८॥
 अणुपरिहारिया चेव, जे य ते परिहारिया ।
 अण्णमण्णेसु ढाणेसु, अविरुद्धा भवंति ते ॥२१४९॥
 गतेहिं छहिं मासेहिं, णिविद्वा भवंति ते ।
 अणुपरिहारिया पच्छा, परिहारं परिहरंति तु ॥२१५०॥
 गएहिं छहिं मासेहिं, णिविद्वा भवंति ते ।
 वहती कप्पद्वितो पच्छा, परिहारं अहाविहिं ॥२१५१॥
 एतेसि जे वहन्ती, णिविममाणा हवंति ते णियमा ।
 जेहिं वृद्धं पुण ते सि, हवंति णिविद्वकाइया ॥२१५२॥
 अद्वारसहि मासेहिं, कप्पो होनि समाणिनो ।
 मूलद्वचणा एसा, समासेण वियाहिना ॥२१५३॥
 एवं समासिए कप्पे, जे व सि जिणकप्पिया ।
 तमेव कप्पं ऊणा वि, पालए जावजीवियं ॥२१५४॥
 अद्वारसहिं पुणेहिं, मासेहिं थेरकप्पिया ।
 पुण गच्छं णियच्छंति, एसा तेसि जहाविही ॥२१५५॥
 ततिय चउत्था कप्पा, समोअर्गंते तु विनियकप्पमिम ।
 पंचमछट्टद्वितीसुं, हेड्विलाणं समोयारे ॥२१५६॥
 सामाडेद्वो णिविस, णिविद्व एते जिणथेरे ओयरंति ॥
 अहुणा जिणकप्पद्विनी, सा पुच्चं मासकप्पसुत्तमिम ।
 भणिया स चेव इहं, णवरममुण्णत्थ भणति इम ॥२१५७॥
 गच्छमिम य णिम्माया, धोरा जाहे य मुणितपरमत्था ।
 अग्गह अभिग्गहे या, उवेति जिणकप्पिगविहारं ॥२१५८॥
 णवपुच्चि जहणेणं, उक्कोसेणं तु दम असंपुण्णा ।
 चोइसपुच्ची तित्थं, तेण तु जिणकप्पण पवज्जे ॥२१५९॥दारं

जितकल्पः

वइरोसभसंघयणा, सुचस्सऽथो तु हाति परमत्थो ।
 संसारसंभवो वा णातो तो मुणियपरमत्थो ॥२१६०॥ दारं ।
 अग्नहो ततियातीया, पडिमाहिं गहण भत्तपाणस्स ।
 दोहिं तु उवरिमाहिं, गेणहंती वत्थपायाहं ॥२१६१॥ दारं ।
 दच्चे अभिग्नहा पुण, रत्णावलिमाइगाइ बोद्धव्वा ।
 एतेसु विदितभावो, उवेति जिणकप्पियविहारं ॥२१६२॥
 दुविहा अनिसेसा वि य, तेसि इमे वणिया समासेण ।
 बाहिर अबिभनरगा, तेसि विसेसं पवकवामि ॥२१६३॥
 बाहिरओ सरीरस्सा, अनिसेमो तेसिमो तु बोद्धव्वो ।
 अच्छिह्वपाणिपाया, वइरोसभसंघतण धीरा ॥२१६४॥
 वगुलिपकखसरिसयं, पाणितलं तेसि धीरपुरिसाण ।
 होति खनोवमेणं, लद्धो तेसि उमाऽहंसु ॥२१६५॥
 माएज्ज घडसहस्रं, धारेज्ज व सो तु सागरा सच्चे ।
 जो एरिसलद्धीए, सो पाणिपटिगग्ही होति ॥२१६६॥ दारं ।
 अबिभनर अनिसेसो, इमो उ तेसिं समासयो भणितो ।
 उदही विव अकखोभा, मूरो इव तेयसा जुत्ता ॥२१६७॥
 अच्चावण्णसरीरा, व गंधा ण होति से मरीरस्स ।
 ख म वि ण कुच्छ तेसिं.परिकम्मं ण वि य कुच्चति॥२१६८॥
 पाणिपटिगग्हिया तू, एरिसया णियमसो मुणेतव्वा ।
 अतिसेसे बोच्छामि, अणे वि विसेसनो तेसि ॥२१६९॥
 दुविहो तेसऽनिसेसो, णाणातिसयो तहेव सारीरो ।
 णाणादिसयो ओही, मणपज्जव तदुभयं चेव ॥२१७०॥
 अहवाऽभिणिबोहीयं, सुतणाणं चेव णाणअतिसेसो ।
 तित्तलीअभिण्णचच्चा, एसो सारीर अतिसेसो ॥२१७१॥
 रतहरणं मुहपोत्ती, जहणमुत्तरण पाणिपत्तिस्स ।
 उक्कोसं कप्पतियं, सच्चो वि य एस पंचविहो ॥२१७२॥

पदिगहधारि जहणो, णवहा उकोस बारसविकप्पो ।
 तेसि पयार्णि चिय, अतिरेगे पायणिज्जोगो ॥२१७३॥
 रुद्धणह णियणमुँडी, दुविहो उवही जहणओ तेसि ।
 एसो लिंगो तेसि, णिव्वाघाएण जेतब्बो ॥२१७४॥
 रतहरण मुहपोत्ती, संखेवेण तु दुविह उवही तु ।
 वाघात विगतलिंगे, अरिसासु व होति कडिपट्टो ॥२१७५॥
 सत्त य पदिग्गहम्मी, रतहरण चेव होति मुहपोत्ती ।
 एसो तु णवविकप्पो, उवही पत्तेयबुद्धाणं ॥२१७६॥
 एगो तित्थयराणं, णिक्खममाणाण होति उवही तु ।
 तेण पर णिरुवही तु . जावज्जीवाए तित्थगरा ॥२१७७॥
 एसा जिणकप्पठिती, ठाणासुण्णत्थया समक्खाता ।
 वित्थरयो मुण गेया, जह भणिनं मासकप्पम्मि ॥२१७८॥
 णिज्जुत्तीए ॥

स्थनिरक्ष्यः अहुणा थेरथिती तु, सा वि य भणिना तु मुञ्चमेवं तु ।
 दारमसुण्णत्थमियं, णवरं संखेवनो वोच्छं ॥२१७९॥
 संजमकरणुज्जोया, णिफ्फायग णाण-दंसण-चरित्ते ।
 दीहो य बुद्धवासो, वसहीदोसेहि य विमुक्तो ॥२१८०॥
 दीहो च्छ बुद्धवासो, थेरा ण तरंनि जाहे कातुं जे ।
 अब्भुज्जयमरणं वा, अहवा अब्भुज्जयविहारं ॥२१८१॥
 दीहं च आउगं तु, बृद्धवासं तयो वसे ।
 उग्गमादीहिं दोसेहिं, विप्पमुक्ताए वसहीए ॥२१८२॥
 मोतुं जिणकप्पठितिं, जा भेरा एस वण्णता हेद्वा ।
 एसा तु दुपदजुत्ता, होति ठिती थेरकप्पम्मि ॥२१८३॥
 दुपदं ती उस्सग्गो, अववाओ चेव हैंति दोष्णेते ।
 एतेहिं होति जुत्तो, णियमा खलु थेरकप्पो तु ॥२१८४॥
 पलंबाओ जाव द्विती, उस्सग्गङ्गववाइयं करेमाणो ।

अववाए उस्सगं, आसायण दीहसंसारो ॥२१८५॥
 अह उस्सगेऽववायं, आयरमाणो विराहओ होति ।
 अववाए पुण पते, उस्सगणिसेवओ भइओ ॥२१८६॥
 कह होती भतियब्बो ?, संयत्यनितिजुतो समग्गो तु ।
 परिसन्तो अववाए, उस्सगणिसेवओ मुद्दो ॥२१८७॥
 इयरो उ विराहै, असमत्थो जेण परिसहे सहितुं ।
 धितिसंघतणेहि तू, एगतरेण व सो हीणो ॥२१८८॥
 इति सामाइयमादी, छविवह कपट्टिगी समक्खाया । दारं ।
 विरियं दारं अहुणा, इणमो बोच्छं समासेण ॥२१८९॥
 परिणत गीतत्था तू, विकखभूया अपरिणया होंति ।
 कडजोगी क्यजोगी, चतुर्थमादीहि णायब्बा ॥२१९०॥
 अकडजोगा जोगवियत्तुत्थादीहि होन्ति णायब्बा ।
 धितिसंघयणादीहि, तरमाणा होंति णायब्बा ॥२१९१॥
 धितिसंघयणेण तू, एगयरजुया उ होंति अनरा उ ।
 अहवा दोहि वि जुत्ता, अतरगपुरिसा मुणेयब्बा ॥२१९२॥
 एतेषां कल्पस्थितादीनाम ॥ ॥७॥॥८३॥

ज जह सत्तो बहुतरगुणो व्व तस्माहियं पि देजजाहि
 हीणतरे हीणयरं, झोसेज्ज व सञ्चहीणस्स ॥७२॥
 कपट्टियमातीणं, मुरिसाणं जाव उभयहा अतरो ।
 जो जह सत्तो उ भवे, तस्स तहा होति दायब्बं ॥२१९३॥
 बहुतरगुणसमगो तू, धितिसंघतणादि जो तु संपण्णो ।
 परिणय कडजोगी वा, अहवा वि हवेज्ज उभयतरो ॥२१९४॥
 एयगुणसमग्गस्स तु, जीयमया अहियगं पि देजजाहि ।
 हीणस्स तु हीणतरं, मुचेज्ज व सञ्चहीणस्स ॥२१९५॥
 ॥७२॥८३॥

एत्थ पुण बहुतरा भिक्खुणात्ति अक्यकरणाणभिगयाय
जंतेण जीतमद्वमभत्तनमविगतिमादीयं ॥७३॥

जीतयन्त्रविविः एत्थ इमम्म जीए, बहुतर्या भिक्खुणो भवन्ती तु ।

अक्यकरण उ जे तू, अणभिगया चेव णायव्वा ॥२१९६॥

चस्सद्देण थिराथिर, गहिया तू एत्थ तू समासेण ।

जंतयविहीकयेण, जीयाभिमण्ण देज्जाहि ॥२१९७॥

कतकरण अक्यकरणा, क्यकरणा गच्छवासि इयरे य ।

अक्यकरणा तु णियमा, णायव्वा गच्छवासी तु ॥२१९८॥

ते अभिगत अणभिगता, अणभिगता थिराऽथिरा व होज्जाहि ।

कत अभिगत जं सेवे, अणभिगते अत्यरे इच्छा ॥२१९९॥

अह्वा णिरवेक्खयरा, दुविहा पुरिसा समापनो होंति ।

णिरवेक्खो जिणमादी, ते णियमा होंति कतकरणा ॥२२००॥

सावेक्खा होंति निहा, आयरिय उवज्ज्ञ भिक्खुणो चेव ।

कतकरणमकतकरणा, आयरिया चेवुवज्ज्ञाया ॥२२०१॥

भिक्खू गीयाऽगीया, गीयत्थ थिराऽथिरा य वोद्धव्वा ।

कतकरण अकतकरणा, एकेका होन्ति ते दुविहा ॥२२०२॥

अगीया वि थिराऽथिर, क्याऽक्या चेव होंति एकेका ।

कतकरण अकतकरणा, केरिसया होंति ? सुणमु इमे ॥२२०३॥

छद्दऽद्वमाइपहि, कतकरणा ते तु उभययमियाए ।

अभिगत कतकरणत्त, जं जोग तवारिहा केवी ॥२२०४॥

णिरवेक्खा एगविहा, सावेक्खाणं तु कि णिमित्तेण ।

तिविहो भेदो तु कनो, आयरियादी ? इमं सुणमु ॥२२०५॥

भण्णइ जुवरायादी, वत्थुविसेसेण दंडो जह लोए ।

तह वत्थुविसेसेण, आयरियादीण आरुणा ॥२२०६॥

आयरिय-उवज्ज्ञाया, दोणिं वि णियमेण होंति गीयत्था ।

गीयत्थमगीयत्था, भिक्खू पुण होंति णातव्वा ॥२२०७॥

कारणमकारणं वा, जयणाऽजयणा व णत्थऽगीयत्थे ।
 एतेण कारणेण, आयरियादी तिविह भेदो ॥२२०८॥
 कज्जाऽकज्ज जयाऽजय, अविजाणंतो अगीयो जं सेवे ।
 सो होनि नस्म दप्पो, गीने दप्पाजने दोसा ॥२२०९॥
 अविसिद्धा आवत्ती, चरिमं सब्बेसि तेण सावेक्खे ।
 चरिमं चिय क्यकरणे, आयरिए अकए अणवट्ठो ॥२२१०॥
 कतकरणउवज्ञाए, अणवट्ठो होति मूलमक्यम्मि ।
 भिक्षूगीयथिरम्मी, कतकरणे मूलमेव भवे ॥२२११॥
 अक्यथिरम्मी छेदो, अत्थिरक्यकरणे होति सो चेव ।
 अन्थिरअकने छगुरु, अगीतथिरकरणे ते चेव ॥२२१२॥
 अगीतथिरे अकते, छलहुगा होति तू मुणेनवा ।
 अगीयअथिरक्यकरण च्छल्लहू चउगुरु अकते ॥२२१३॥
 एसाऽदेसो एको, अयमणो बिनियओ तु आदेसो ।
 चरिमं चिय आवणे, कतकरणगुरुम्मि अणवट्ठो ॥२२१४॥
 अकतकरणम्मि मूलं, मूलमुवज्ञाए होनि कतकरणे ।
 अकतकरणम्मि छेदो, इय जेयं अटूकंतीए ॥२२१५॥
 एमेव य अणवट्ठ, आवणे होति दोणिं आदेमा ।
 णिरवेक्खो ण भणिएत्थं, जं दोणिण ण होति नस्सेते ॥२२१६॥
 अहुणा मूलावण्णो, सच्चे मूलं तु होनि णिरवेक्खे ।
 मूलं चेव गुरुस्म चि, कतकरणे अकते छेदो तु ॥२२१७॥
 कतकरणउवज्ञाए, छेदे अकतम्मि होन्ति छगुरुगा ।
 इय अटूकंतीए, जेयं अयमणो आएसो ॥२२१८॥
 सावेक्खो त्ति व काउं, गुरुस्स कडजोगिणो भवे छेदो ।
 अकनकरणम्मि छगुरु, कतकरण उवज्ञे छगुरुगा ॥२२१९॥
 अकते छलहुगा तू, इय अटूकंतीए तु णातवं ।
 अहुणा छगुरुगे तू, आहत्त ठाइ गुरुभिणे ॥२२२०॥

छल्लहुयाहचम्मी, ठायति लहुए तु भिण्णमासम्मि ।
चतुरुहुआहचम्मी, अन्नम्मी ठाइ गुरुवीसे ॥२२२१॥
चतुरुहुए वीसाए, गुरुमासे ठाति पण्णरसहिं तु ।

(‘गुरुमासे ठाति गुरुग पण्णरसे’ इति प्रत्यन्तरे)

लहुए लहुपण्णरसे, गुरुभिण्णे ठाति गुरुदसहिं . २२२२॥

लहुभिण्णे दसलहुए, गुरुवीसा अंते ठाति गुरुपणए ।

लहुवीसा आढत्तं, अंतम्मी ठाति लहुपणए ॥२२२३॥

पण्णरसहिं गुरुएहिं, अंतम्मी अट्टमम्मि ठायति तु ।

पण्णरसहिं लहुएहि, अंतम्मी ठाति छट्टम्मि ॥२२२४॥

दसगुरुए आढत्तं, अंतम्मी ठायती चतुर्त्थम्मि ।

दसलहुए आढत्ते, ठायति तु अंते आयामे ॥२२२५॥

गुरुपणए आढत्ते, एकासणयम्मि अंते ठायइ तु ।

लहुपणए आढत्ते, अंतम्मी ठाति पुरिमहृ ॥२२२६॥

अट्टमभत्ताऽऽढत्तं, अंतम्मी ठायई अ णिविगती ।

जंतविहीपत्थारो, समासनो एसमक्खानो ॥२२२७॥

एयं तु अजयणाए, साविक्खाणं तु होति पद्धित्तं ।

अह गीयत्थो सेवे, कारण जतणाए तो सुद्दो ॥२२२८॥

एयं तु कारणम्मी, जतणासेविस्स वण्णियं दाणं ।

अहवा वि इमं अणं, आयरियादी जहाकमसो ॥२२२९॥

आयरिय उवज्ञाए, कतकरणे अकतकरण दुविहा तु ।

भिक्खुम्मि अभिगते या, अणभिगते चेव दुविहो तु ॥२२३०॥

अभिगते कत अकते या, अणभिगते थिरे तहेव अथिरं य ।

थिर कतकरणे अकते, अथिरे कतकरणमकए य ॥२२३१॥

एते सब्बेऽवेगं, आवत्ती पंचराङ्गाऽऽवणा ।

तं पणगं अविसिंहं, चउत्थमादीहिं विण्णेयं ॥२२३२॥

आतरिष कतकरणे, तं चिय पणगं तु होति दातव्यं ।
 अकतकरणे चउत्थं, कयकरणे उवज्ज्वे तं चेव ॥२२३३॥
 अकयम्मी आयामं, भिक्खुम्मी अभिगतम्मि कतकरणे ।
 आयामं दायव्यं, अकयकरणे उ भसेकं ॥२२३४॥
 भिक्खुम्मी अणभिगते, थिरकयकरणे य एगभर्चं तु ।
 अकयम्मी पुरिमहूं, अणभिगए अत्थिरे कतम्मि ॥२२३५॥
 पुरिमहूं चिय णियमा, अत्थिरअकयम्मि होति णिविगति ।
 अहवाऽणभिगय अथिरे, इच्छाए तं च अणं वा ॥२२३६॥
 एमेव य दसरायं, सब्वे आवण्मेगमावति ।
 कतकरणे आयरिष, दसरायं चेव दायव्यं ॥२२३७॥
 अकयकरणम्मि पणगं, कतकरणे पणगमेवुवज्ञाए ।
 अकतकरणे चउत्थं, एवं तु अडुकंतीए ॥२२३८॥
 ता जेयव्य कमेणं, जाव उ अंतम्मि होति पुरिमहूं ।
 इय पणरमाऽरद्धं, ठायइ एकासणगमंते ॥२२३९॥
 वीसाऽरद्धं ठायति, आयामे भिण्णमासऽभत्तटु ।
 मासाऽरद्धं पणगे, दुमास दसराए ठायइ तु ॥२२४०॥
 तेमासे पणरसे, चतुमासे ठाति वीसरानम्मि ।
 पणमासे पणुवीसे, उम्मासे मासिए ठाति ॥२२४१॥
 छेदो दोमासीए, मूले तेमासियम्मि ठायति तु ।
 अणवटु चतुमासे, पारंचिइए तु पणमासे ॥२२४२॥
 एए भणिता लहुगा, सब्वे वि तवारिहा समासेणं ।
 एमेव य गुरुगा वी, जेयव्या अडुकंतीए ॥२२४३॥
 एमेव य मीसा वी, अडुकंतीए होन्ति जेतव्वा ।
 एमेव पंचपञ्चहि, मासादी सातिरेगादी ॥२२४४॥

जा छम्मासा णेया, तत्थ वि उग्घाय तह अणुग्घाया ।
 मीसा वि अ णेतव्वा, अद्वौकंतीए सव्वत्थ ॥२२४५॥
 अहवा वी णिव्विगती, पुरिमेकासण तहेव आयामं ।
 तत्तो चउत्थ पणगं, दस पणर धीस पणुवीसा ॥२२४६॥
 मासो लहु गुरु चतु छच लहु गुरु च्छेद मूल अणवद्वो ।
 पारंचिए य तत्तो, पणयादीहासण तहेव ॥२२४७॥
 लहु गुरुग मीसगा वि य, तहेव एर्थं पि होन्ति णायव्वा ।
 एवं एयं दाणं, बुद्धीए होति विष्णेयं ॥२२४८॥
 एमेवं य समणीयं, णवरं दुगवज्जितं तु कातव्वं ।
 अणवद्वो पारंची, एय दुगं णत्थि समणीयं ॥२२४९॥
 अहवा पुरिसा दुविहा, समासतो होन्तिमे उ णातव्वा ।
 एगविहारी य तहा, गणवद्वविहारिणो चेव ॥२२५०॥
 गच्छाहि णिगग्या जे, पडिमापडिवण्णया य जिणकप्पी ।
 जे यावि सयंबुद्धा, इत एगविहारिणो तिविहा ॥२२५१॥
 ते णिच्चमप्पमत्ता, जति आवज्जे कहंचि कम्मुदया ।
 तकखणमेव तु तं पट्टवेन्ति णियमा य सकखीवा ॥२२५२॥
 संवयणधितिसमग्गा, सत्ताहिद्वियमहन्तजोगवरा ।
 सुबहुं पि हु आवणा, वहन्ति णिरणुगहं सच्चं ॥२२५३॥
 आलोयणोवयुत्ता, ते तू आलोयणाए सुजझंति ।
 तेसि जाव तु मूलं, करेन्ति सतमेव सुजझंति ॥२२५४॥
 अणिगृहियबल-विरिया, जहवादीकारथा य ते धीरा ।
 उत्तमसद्वसमण्णाग्या य सुजझंति ते णियमा ॥२२५५॥
 गणपडिवद्वा दुविहा, जिणपडिरुवी य होंति थेरा य ।
 जिणपडिरुवी दुविहा, विसृद्धपरिहारङ्गालंदी ॥२२५६॥
 ते णिच्चमप्पमत्ता, जति आवज्जे कहंचि कम्मुदया ।
 तकखणमेव हु तं पट्टवेन्ति कप्पद्वियसमासे ॥२२५७॥

संघयणधितिसमग्गा, सत्ताहिद्वियमहंतजोगधरा ।
 सुबहुं पि हु आवणा, वहंति णिरणुगहं धीरा ॥२२५८॥
 अद्विहा पद्वणा, तेसि आलोयणाति मूलंता ।
 तं पद्वयेत्तु धीरा, सुज्ञांनि विसुज्ञचारिता ॥२२५९॥
 थेरा वि विसुद्धतरा, तेसु वि जनि केति किंचि आवज्जे ।
 तकखणमेव हु तं पद्वर्वेति णियमा गुरुसगासे ॥२२६०॥
 एत्थ य पद्वर्णं पति, आयरिओ विहिमिणं अजाणंतो ।
 लंछेइ य अप्पाणं, तं पि य सीमं ण सोहेनि ॥२२६१॥
 पुरिसे त्ति गनं दारं, इमं तु पद्विसेवणं पवकखामि ।
 मा एण चतुहा सेवणा, आउद्वियमादिमाहंसु ॥२२६२॥
 || शृङ् ३॥७३॥

आउद्वियाय दप्पणमायकप्पेहिं वा णिसेविज्ञा ।
 दवं खेत्तं कालं, भावं वाऽसेवओ पुरिमो ॥७४॥
 आउद्विया उयेज्ञा, दप्पो एण होति वगणादीओ ।
 कंदप्पादि पमाओ, अहव कसायादिओ णेओ ॥२२६३॥

इमो—

कमाय विकहा वियडे, इंदिय णिह एमाय पंचविहो ।
 एम पमायो भणिनो, कर्पं तु इमं पवकखामि ॥२२६४॥
 गीयन्थो कडजोगी, उवउत्तो जयणजुत्तो सेवेज्ञा ।
 गाहापच्छद्दस्स तु, इणमो उ समासनो वोच्छं ॥२२६५॥
 दच्वं आहारादी, खेत्तं अद्वाणमादि णातच्वं ।
 कालो ओमादोओ, हड्गिलाणादि भावो तु ॥२२६६॥
 || शृङ् ४॥७४॥

जं जीयदाणमुत्तं, एयं पातं पमायसहियस्स ।
 एत्तो चिय ठाणंतरभेगं वहूज्ज दप्पवयो ॥७५॥

जं जीतदाण भणियं, णिवीतियमादि अद्वृं अंते ।
 ततियपडिसेवणाए, पमायसहियस्स एयं तु ॥२२६७॥
 दप्पपडिसेवणाए, पुरिमहादी तु होति दायव्वं ।
 अंते दसमं दिज्जा, आउटीए उ वोच्छामि ॥२२६८॥
 ॥थूर्नू॥७५॥

आउट्रियाए ठणंतरं व सद्वाणमेव वा दिज्जा ।
 कप्पेण पडिक्कमणं, तदुभयमहवा विणिहिडं ॥७६॥
 आउट्रियावराहे, एकासणमादि अंते बारसमं ।
 पाणतिपायवराहे, सद्वाणं होति मूलं तु ॥२२६९॥
 आउट्रिय त्ति गतम् ॥
 कप्पेण उ सेवाए, तह सुदो अहव मिच्छकारं तु ।
 अहवा तदुभयमृत्तं, आलोय पडिक्कमाहि त्ति ॥२२७०॥
 कप्पपडिसेवणा गता ॥ थूर्फा ॥७६॥

आलोयणकालम्मि व, संकेम विसोहि भावतो णातुं ।
 हीणं वा अहियं वा, तम्मतं वा वि देज्जाहि॥७७॥
 आलोयणकालम्मि व, गृहनि अहवा वि कुञ्चती किञ्चि ।
 सो संकिलिड्वचित्तो, तस्मऽहितं दिज ऊणं वा ॥२२७१॥
 जो पुण आलोएन्तो, काले संवेगमुवगनो जो उ ।
 णिदणगरहादोहि, विचुद्वचित्तो तु तस्मऽप्यं ॥ २२७२॥
 जो पुण आलोएन्तो, ण वि गृहति ण वि य णिदए जो तु ।
 सो मज्जमपरिणामो, तस्स उ देज्जाहि तम्मतं ॥२२७३॥
 ॥ थूर्फा ॥७७॥

इति दवादिबहुगुणे, गुरुसेवाए य बहुतरं देज्जा ।
 हीणतरे हीणतरं, हीणतरे जाव झोसो त्ति ॥७८॥

इति एस दब्व सेचे, काले भावेसु बहुगुणेत्रं तु ।
 गुरुसेवा तु पश्चाणा, एतेसु बहुतरं दिज्ञा ॥२२७४॥
 हीणतरे हीणतरं, ति देज्ञ दब्वादिमादिहीणेहि ।
 तह तह हीणं देज्ञा, शोसेज्ञ व सब्वहीणस्स ॥२२७५॥
 || धूर्हा ॥ ७८ ॥

ओसिज्जति सुबहुं पि हु, जीएणऽण्णं तवारिहं वहयो ।
 वेयावच्चकरस्स य, दिज्जति साणुग्गहतरं वा ॥७९॥

झोसण खवणा मुंचण, एगद्वा तं तु मुचप कस्स ? ।
 अण्ण वच्चतु वहंते, जह पट्टविष उ छम्मासे ॥२२७६॥
 पंचदिणेहिं गणहिं, पुणरवि जइ सो उ अण्णमावज्जे ।
 तो से तं तहिं छुभति, एवं झवणा तु तस्स खवे ॥२२७७॥
 वेयावच्च करेतो, जति आवज्जति तु किंचि अण्णतरं ।
 तावतितं से दिज्जति, जं णित्थरती तु सो ओडुं ॥२२७८॥
 कालं ठावितु दिक्खे, णित्थिणो नं तु काहिती सो तु ।
 एय तवारिह भणिनं (दारं), अहुणा छेदारिहं ओच्छं ॥२२७९॥
 || धूर्हा ॥ ७९ ॥

तवगव्विओ तवस्स य, असमथो तवमसद्दहन्तो य ।
 तवसा त जो ण दम्मति, अतिपरिणाम प्पसंगी य ॥८० छेदप्रायश्चित्तम्
 सुबहुतरगुणबम्सी, छेदावत्तिसु पसज्जमाणो य ।
 पासत्थादी जो वि य, जतीण पडितप्पिओ बहुसो ॥८१
 उक्कोसं तवभूर्मीं, समतीओ सावसेसचरणो य ।
 छेदं पणगादीतं, पावति जा धरति परियाओ ॥८२॥
 दारगाहाओ तिणि ॥

तवबलिओ देह तर्वं, अहं समत्यो त्ति गच्छिओ एस ।
 तवअसमत्य गिलाणो, बालादी अहव असमत्यो ॥२२८०॥
 जो उ ण सद्दहति तर्वं, अहवा वी जो तवेण ण वि दम्भे ।
 अतिपरिणामो जो तू, पुणो पुणो सेवति पसंगी ॥२२८१॥
 उत्तरगुण बहुगा तू, पिंडविसोहादिगा उ जेगविहा ।
 भंसेति विणासेती, पुणो पुणो जो तु ताइं तु ॥२२८२॥
 छेदावचीओ वा, पकरेति पसज्जनी य जो तेसुं ।
 अहुणा पासत्थादी, आदीसद्देणिमाहंसु ॥ २२८३॥
 पासत्योसण्णो वा, कुसील संसत्त अहव जीओ वा ।
 वेयावच्चकराइण, जतीण पदितप्पिओ बहुसो ॥२२८४॥
 उक्कोसा तवभूमी, आदिजिर्णिदस्म होनि वरिसं तु ।
 मज्जिमगाण जिणाणं, अट्ट उ मासा भवे भूमी ॥२२८५॥
 चरिमस्स जिर्णिदस्सा, उक्कोसा भूमि होनि छम्मासा ।
 एयं तू उक्कोसं, समतीओ चरणसेसो य ॥ २२८६॥
 एव जहुद्दिहाणं, तवगच्छयमादियाण सञ्चेमिं ।
 छेदं पणगादीयं, देज्जा जा धरनि परियाओ ॥२२८७॥
 छेदारिहं गयं ॥ ०२ ॥ ८२ ॥

मूलप्रायश्चित्तम्

आउद्दियाय पंचिंदियघाते मेहुणे य दप्पेणं ।
 सेसेसुक्कोसाभिक्खसेवणादीसु तीमुं पि ॥८३॥
 आउद्दि उवेचा तू, पंचिंदि वहेति मिहुण दप्पेण ।
 सेस वय मुसाऽदिनं, परिगहो वेव णादव्वो ॥२२८८॥
 एतेसुक्कोसार्णि, पदिसेवयऽभिक्खणं तु मिच्छा तु ।
 एतेसि मञ्चेसि, मूलं तू होनि दानव्वं ॥२२८९॥०३॥८३॥
 तवगच्छयादिएसु य, मूलुत्तरदोसवतियरगएमुं ।
 दंसणचरित्तवन्ते, चियत्तकिञ्चे य सेहे य ॥८४॥

तवगच्छियमादीया, जावऽपरिणाम अनिषसंगि ति ।
 एत जहुद्वाणं, मूलं तु होति णानब्वं ॥२२९०॥
 मूलगुण उत्तरगुणे, बहुविह बहुसो य दूसे भंजति वा ।
 वतिकरमेयं होती, एरिसजुत्तस्स मूलं तु ॥२२९१॥
 णिच्छ्ययनयस्स चरणायविद्याये णाणदंभणवहो वि ।
 ववहारस्स तु चरणे, हयम्भि भयणा तु सेमाणं ॥२२९२॥
 चत्तं जेण दरिसणं, चारितं वा वि सो तु णानब्वो ।
 चत्तकिच्चो वेसो, चियत्तकिच्चो मुणेतब्वो ॥२२९३॥

अहवा—

संजम सकलं किञ्चं, जेणं चत्तं स चत्तकिच्चो तु ।
 सेहो अणुवद्विभो, मूलं एतेमि सब्वंसि ॥२२९४॥
 ॥०४॥ ८४॥

अच्चन्तोसण्णेसु य, परलिंगदुवे य मूलकम्मे य ।
 भिक्खुम्मि य विहिततवे, अणवद्वपारंचियं पत्ते॥८५॥
 ओसण्णे पव्वात्रिय, संकिंगेहिं व जप्पभिन्नि तु ।
 ओसण्णयाए विहरिभो, सो भणिनऽच्चन्तयोसण्णो ॥२२९५॥
 गिहिलिग अणउत्त्विय, परलिंगदुवे य कुणनि दप्पेणं ।
 गव्भादाणे साडण, दुविहमिहं मूलकम्मं तु ॥२२९६॥
 भिक्खवणसीला भिक्खू, विहिततवं उवणयं तु णातब्वं ।
 तवअणवद्व उवणय, पारंचितवं च णातब्वं ॥२२९७॥
 अतियारसेवणाए, पत्तं एयं तु होति दुविह तवं ।
 एतेसि सब्वंसि, दातब्वं होति मूलं तु ॥२२९८॥०५॥८५॥
 छेदेणापरिणाएऽणवद्वपारंचियावसाणे य ।
 मूलं मूलावत्तिसु, बहुसो य पसज्जणे भणियं ॥८६॥

छिजनंते परियाए, जस्स तु छिणो हु णिरवसेसो तु ।
तवअणवट्टे बूढे, पारंचितवावसाणेम्भु ॥२२९९॥
मूलावच्चिसु एसु, पुणो पुणो सज्जए तु जो सगणे ।
सब्बेम्भु वि एतेसुं, मूलं तु होति दातब्बं ॥२३००॥

मूलारिहं गतम ॥ ०५॥ ८६॥

अणवट्टपो दुविहो, आसायण तह य होति पदिसेत्री ।
आसायणअणवट्ट, समासयोऽहं इमं बोच्छं ॥२३०१॥
तित्थकरं संघ सुयं, आयरियं गणहरं महिदीयं ।
एते आसाएन्ते, पच्छित्ते मगणा इणमो ॥२३०२॥
पद्म बिति देस सब्बे, णवमं सेसेसु चउगुरु देसे ।
पडिसेवणअणवट्ट, अहुणा उ इमं पवक्खामि ॥२३०३॥

अनवस्थाप्य-
प्रायधिक्तम्

उक्कोसं बहुसो वा, पउट्टुचित्तो तु तेणियं कुणति ।
पहरति जो य सवकर्खे, णिरक्खेक्खो घोरपरिणामो ॥
उक्कोसं तु चिसिट्टं, पुणो पुणो एय होति बहुगं तु ।
कोहादी व अतीव तु, पउट्टुचित्तो मुणेतब्बो ॥२३०४॥
पडिसेवणअणवट्टो, होनी तिविहो इमो समासेण ।
साहम्मियऽणधम्मियतेणे तह हत्थताले य ॥२३०५॥
साहम्मितेण दुविहं, सचित्तं तह य होनि अचित्तं ।
अचित्तोवहि भत्ते, सचित्त संहावहारो तु ॥२३०६॥
साहम्मउवहिरण्यं, वावारण झावणा य पत्थवणा ।
तं पुण सेहमसेहो, हरेज्ज अहिह दिहं वा ॥२३०७॥
सेहो च्च अगीयतथो, जो वा गीतो अणिद्विसंपणो ।
उवही पुण वत्थादी, अपरिगह एतरो तिविहो ॥२३०८॥
अपरिगहितो तहियं, साहम्मी योजु पवसितो जस्स ।
आहरमाणे सोही, होति इमा खेचणिएकणा ॥२३०९॥

अणोवस्सयवाहिं, णिवेस वाडे य गाममुज्जाणे ।
 सीमाए जा णेयं, सब्बत्य वि अन्तो बहिया वा ॥२३१०॥
 एतेसुं तेण्णे तेमासलहुं आइकाउ जा छेदो ।
 अटूककंती णेयं, अहिट्टेसा भवे सोही ॥२३११॥
 मासगुरुगादि दिट्टे, मूलं सेहस्स एयणिट्टाइं ।
 अभिसेयाऽयरियाणं, एकेकं ठाणगं वडू ॥२३१२॥
 एवं तुवस्सयाओ, साहम्मीणुवहिमवहरंतस्स ।
 वावारिए इदाणि, वोच्छं सयमेव गेणहन्ते ॥२३१३॥
 वावारिया गुरुहिं, वच्छह आणेह तिविहमुवहिं ति ।
 तं लद्धं तत्तो च्छिय, तुज्जं मज्जे य अच्छाई ॥२३१४॥
 लहुओ अच्छाईंते, जति पुण आणेत्तु गुरुण न णिवेदे ।
 तो होंती चतुलहुगा, अणवट्टप्पो व आदेसा ॥२३१५॥
 वावारियतेणेयं, अणो पुण सावए णिमन्तेन्ते ।
 पडिसिद्धाऽयरियेण, ददूणं तत्य गंतूणं ॥२३१६॥
 वेती शामिय उवही, अहयं च गुरुहिं पेसिओ देह ।
 तो दिष्णो तेहुवही, किह पुण सहूहिं सो णातो ? ॥२३१७॥
 सो तं घेत्तून गतो, जवरं ते आगता गुरुमगासं ।
 पुच्छंति य ते सहा, उवहि पहुत्तो व ण पहुत्तो ? ॥२३१८॥
 केवडयं वा दट्टू ?, तो विनिं ण डज्जाए हु उवहि चि ।
 केण व णीतो उवही ?, इति सोहा पञ्चमप्पत्ति ॥२३१९॥
 लहुगा अणुगगम्मी, गुरुगा अप्पचिष्ठ मुणेयवा ।
 मूलं च तेणसहे, वोच्छेयपसज्जणा सेसे ॥२३२०॥
 एवं ताव अहज्जंते, अह सच्च शामितो भवे उवही ।
 पेसविओ य गुरुहिं, लज्जे तहिं अंतरा जो तु ॥२३२१॥

लट्टे अत्तद्वेती, चतुलहुगा अह गुरुण ण णिविदे ।
तो चतुगुरुगा तहियं, अणवद्वप्पो व आदेसा ॥२३२२॥
सुत्रादेशात् ॥

एवं ज्ञामणहेतुं, अवहारो अह इयाणि पत्थवियं ।
आयरियादिण केणनि, आयरियाणं तु अण्णेसि ॥२३२३॥
उक्कोसो सणिजोगो, पडिगग्हो अन्तरा तहिं लद्दो ।
अत्तद्वंते लहुगा, गुरुगा अदत्तेऽणवद्वो वा ॥२३२४॥
एवं ता उवहिम्मी. अहुणा भत्तम्मि तेष्ण वोच्छामि ।
जति पविसे असंदिद्धो, ठवणकुले तो भवे लहुगा ॥२३२५॥
अज्ज अहं संदिद्धो, पुढोऽपुढो व साहए एवं ।
पाहुणगिलाणगद्वा, तं च पलोऽद्वनि तो बिनियं ॥२३२६॥
मायाणिएफण्णं तू, एवभण्णतस्म होनि मासगुरु ।
अहवा आगंतूणं. णाळोए तह वि मासगुरु ॥२३२७॥
कह पुण इवेज्ज णायं, माहुहिं तह य तेहिं महुहिं ।
जह खलु पविद्वो अण्णो, ठवणकुलाइं अमंदिद्धो ? ॥२३२८॥
गुरुसंघाडम्मि गए, भण्णनि गुरुजोग णीयमेत्ताहे ।
णत्थ तऽणुगगहम्मी. लहुगा अप्पत्तिए गुरुगा ॥२३२९॥
वोच्छेद गुरुगिलाणे, गुरुगा लहुगा य ग्वमगपाहुणए ॥
गुरुगो य बालबुडे, सेहे य महोडरे लहुगो ॥२३३०॥
भत्तम्मि भणियमेनं, तेष्णं भणियं च मेयमचित्त ।
अहुणा सच्चित्तम्मी. सेहे सेहोय वोच्छामि ॥२३३१॥
तं पुण णिज्जंतो वा, अभिहारेन्तो व आमियाडेज्जा ।
भिखखादि पविद्वे वा, गाम वहि ठवेत्तु णिज्जंतो ॥२३३२॥
तं पुण सणादिगतो. अद्वाणीओ व कोति पासेज्जा ।
वंदियपुढो कोती, भणे अहं पद्वतिउकामो ॥२३३३॥
ससहातो अमहातो ?, त्ति पुच्छनो भणनि ताहे समहायो ।
सो कत्थ ? मज्ज कज्जे, छाय पिवासस्स वा अडति ॥२३३४॥

तो बेति अण्णपासं. इम मुन्जऽणुकंपदाए सुद्धो तु ।
 धर्मं च पुट्टपुट्टो, कहेति मुद्धो अमद्यानो ॥२३३५॥
 सदयाए पुण दोमो, भत्ते देन्द्रम् अहव कहयते ।
 आसीआवणहेतुं, सोहि इमेहिं तु ठागेहि ॥२३३६॥
 भने पण्णत्रण णिगृहणा य वावार जंपणा चेव ।
 पन्थत्रण सयंहरणो, सेहे अव्वत्त वत्तयं ॥ २३३७ ॥
 गुरुओ चतुलहु चतुगुरु, छलहु छगुरुग छेदमव्वत्ते ।
 वत्ते भिक्खुणो मूलं, दुंग तु अभिसेग आयरिए ॥२३३८॥
 एवं ना जो णिडजनि, अहिदागेन्तो पुणोति जो जानि ।
 सो वि य तहेव पुट्टो, भणाऽवज्ञामऽमुगमूलं ॥२३३९॥
 तद चेव भनपाणं, पण्णत्रणा चेव होनि एन्थं पि ।
 मेसा णिगृहणाती, मव्वे वि पया ण संनि इहं ॥२३४०॥
 एमेव य इन्थीए, णिजज्ञनऽभिथारयन्ति एमेव ।
 वत्तऽव्वत्ताए गमो, दोमा य इमे हर्तस्म ॥२३४१॥
 आणायऽणंतसंमारियत्त योहीय दुद्धभत्तं च ।
 साहम्मयनेष्णम्मी, पमत्तल्लणाऽहिकरणं च ॥२३४२॥
 विनियपयं वोच्छेदं, पुव्वगए काल्याणुओगे य ।
 एनेहि कारणेहिं, कर्पनि सेहाऽवहारो तु ॥२३४३॥
 एवं तु सो अवहिनो, जाहं जानो मयं तु पावयणी ।
 कारणजाए य जया, होज्जाहो अवहिनो तेण ॥२३४४॥
 सो तं चिय धरति गणं, कालगतो गुरुम्म तं विहारेन्ते ।
 जावेक्को णिष्पण्णो, नाहे से अप्पणो इच्छा ॥२३४५॥
 अह हरिए णिक्कारणे, नाहे पुरिमाण वेव सो जाति ।
 अह अव्वुज्जयमरणं, पट्टिवण्णो गुरुविहारं वा ॥२३४६॥
 अण्णम्म अविज्ञते, आयरियपदारुहे तमेव गणं ।
 धारेति जाव अण्णो, णिम्मानो तस्मि गच्छम्म ॥२३४७॥

सच्चित्तेणमेयं, साहमीणं तु एवमक्खातं ।
 आभवणं दोसा या, परधम्मियतेणे वोच्छामि ॥२३४८॥
 परधम्मिया वि दुविहा, लिंगपविद्वा तहा गिहत्था य ।
 तेसि तिविहं तेणं, आहारे उवहि सच्चित्ते ॥२३४९॥
 भिक्खूमादीसंखदि, तं लिंगं काउ शुजए लुद्धो ।
 आभोगम्मि उ लहुगा, गुरुगा उद्धसणे हाँति ॥२३५०॥
 कूरणिमित्तं चेव उ, अजियंता एते एत्थ पव्रद्या ।
 अविदिष्णदाणगा खलु. पवयणहीला दुरप्पत्ति ॥२३५१॥
 गिहवासे वि वरागा, धुवं खु एते अदिट्कल्लाणा ।
 गलओ णवर ण वलिओ, एतेसि सत्थुणा चेव ॥२३५२॥
 एवं ता आहारे, उवहीतेणं पुणो इहं होज्जा ।
 जह कोदि भिन्दुगादी, उवस्सए मोनु उवगरणं ॥२३५३॥
 भिक्खवादिगतो तं तू, जति गिणहति चतुलहू भवे तत्थ ।
 गिणहण कटूण ववहार पच्छकड नह य णिविसए ॥२३५४॥
 गिणहणे गुरुगा छमाम कटूणे छेडो होनि ववहारे ।
 पच्छाकडम्मि मळं, णिविसयोद्वावणे चरिमं ॥२३५५॥
 जम्हा एने दोसा, तम्हा अविदिष्णगं ण घेत्तव्यं ।
 उवहीनेणं एयं, एत्तो वोच्छामि सच्चित्ते ॥२३५६॥
 खुडुं व खुडुयं वा, तेणेनि अवन् पुच्छतुं गुरुगा ।
 वत्तम्मि णत्थ पुच्छा, स्वेतं थामं च णातूणं ॥२३५७॥
 लिंगपविद्वाणेवं, एमेव निहा अदिष्ण गिहियाणं ।
 गहणादीया दोसा, सविसेसतरा भवे तेसु ॥२३५८॥
 आहारे पिड्डादी, विरल्लियं दहु खुडुया गेणहे ।
 गेणहंनी दिड्डा वि य, ता कुसलपर्परा लुभणा ॥२३५९॥
 तहियं होनि चतुलहू, अणवट्टपो व होनि आदेमा ।
 एमेव य उवहिम्मि वि, सुक्तद्वी वस्थमादीया ॥२३६०॥

णीष्ठिं तु अविदिष्णं, अप्पत्तवयं पुमं ण दिक्खेन्ति ।
 अपरिगग्हमव्वत्तो, कप्पति तु जढो सदोसेहिं ॥२३६१॥
 अपरिगग्ह णारी पुण, ण भवति तो सा ण कप्पति अदिष्णा ।
 सा वि य हु काइ कप्पइ, जह पउमा खुडुमाया वा ॥२३६२॥
 वितियपदं पाऽऽहारे, अद्वाणोमाइएसु कज्जेसु ।
 उवहीविवित्तमादिसु, आगाहे गहणमविदिष्णे ॥२३६३॥
 सघलीसु ताव पुच्चं, बला व गेण्हंति तथ अद्लेन्ते ।
 बलवन्ते दुड्डसुं पुण, छण्णं पी ताहे गिण्हंति ॥२३६४॥
 ताहे परलिगोण वि, जाति य पुच्चं अदत्ते छण्णमिम ।
 गारत्थीसु वि एवं, आगाहे होति गहणं तु ॥२३६५॥
 आहारे उवहिमिम य, वितियपदे गहणमेतमक्खायं ।
 एत्तो सचित्तगहणं, वोच्छामि अदिष्ण वितियपए ॥२३६६॥
 णाऊण य वोच्छेयं, पुच्चगप कालिभाणुओगे य ।
 उवयुज्जिञ्जण पुच्चं, होहिति जुगप्पहाण र्ति ॥२३६७॥
 ताहे खुडुग खुडी, हरेज गिहि-अण्णनित्थयाणं वा ।
 साहमिम-अण्णधमिमय, एयं तेण्णं समक्खातं ॥२३६८॥
 गाहापुच्चदस्स तु, इति एसा अभिहिता इहं तेणा ।
 अहुणा पच्छद्दस्स तु, गाहासुत्तं इमाऽऽहंसु ॥२३६९॥
 अह एत्तो वोच्छामो, हत्थायालं जहक्कमेणं तु ।
 कि पुण हत्थायालं ?, भण्णति इणमो णिसामेहिं ॥२३७०॥
 हत्थाताले हत्थालंबे, हत्थायाणे य होति बोदब्बे ।
 एतेसि णाणत्तं, वोच्छामि जहाणुपुच्चीए ॥२३७१॥
 हत्थेणं जं तालण, हत्थायालं तगं मुणेतव्वं ।
 तहियं हवति अ दण्डो, लोइय लोउत्तरो इणमो ॥२३७२॥
 उगिण्णमिम य गुरुओ, ढंडो पडियमिम होति भतणा तू ।
 एवं खु लोइयाणं, लोउत्तरियं अतो वोच्छं ॥२३७३॥

हत्थातालः

हन्थेण व पापेण व, अणदृष्ट्यो तु होति उग्गिण्णे ।
 पदियम्मि होति भयणा, उद्दवणे होति पारंची ॥२३७४॥
 बितियपय खुडू विणयं, गाहेन्ते अहव बोहिगादीमु ।
 सावयभये व घोरे, देज्जाही हन्थतालं तु ॥२३७५॥
 विणयमाहण खुडू, कणामोह-खदुहा-चवेडादी ।
 सावेकखो हन्थतालं, दलाइ मम्माणि रखवंतो ॥२३७६॥
 परपरियावणकरणं, चोदेइ असायवंशहेउ ति ।
 तं कह तस्साणुण्णा, तुब्मेहं कया ? इमं सुणसु ॥२३७७॥
 कामं परपरितावो, असानहेतु जिणेहिं पण्णतो ।
 आयपरहियकरो तू, इच्छज्जड दुम्मीले स खलु ॥२३७८॥
 सिप्पं जेउणियद्वा, वावाने महंनि लोइया गुरुणो ।
 ते इहलोगफलाणं, महुरविवागेन उवमा तु ॥२३७९॥
 अहवा वि रोगिनस्सा, ओमह चाङ्गहि दिज्जए पुव्वं ।
 पच्छा ताडेतुं पी, देहहिनद्वाए दिज्जनि से ॥२३८०॥
 इय भवरोगत्तस्म वि, अणुकूलेण तु मारणा पुव्वं ।
 पच्छा पडिकूलेण वि, परन्कोयहियद्व कायव्वा ॥२३८१॥
 इहपरलोगे य फलं, विर्णातविणयो अणुत्तरं लभनि ।
 संविग्गाइगुणेहिं, इमेहिं जुतो महाभागी ॥२३८२॥
 संविग्गो मद्विओ, अमुढी अणुयत्तआ विसेयण्णू ।
 उज्जुत्तपरितंतो, इच्छयमन्थं लभड माह ॥२३८३॥
 बोहिभयमावयादिमु, गणस्म गणिणो व अष्टए पत्ते ।
 इच्छंति हत्थयालं, काळाइवरं व सज्जं वा ॥२३८४॥
 एरिमए आगांड, बोहियमादीमु जीयमंदहे ।
 जं जस्म तु सामन्थं, सो तु ण हावेति एन्थं तु ॥२३८५॥
 कुणमाणो वि हु कडणं, कयकरणो जेव दोसमधेति ।
 अप्पेण बहुं इच्छनि, विसुद्धमालंवणो समणा ॥२३८६॥

आयरियस्स विणासे, गच्छे अहवा वि कुल गणे संघे ।
 पंचिंदियवोरमणं, पि कातु णित्यारणं कुज्जा ॥२३८७॥

एवं तु करेन्तेण, अव्वोच्छित्ती कया उ तित्यम्भि ।
 जति वि सरीरावायो, तह वि य आशाहओ सो उ ॥२३८८॥

जो पुण सह सामन्थे, विज्ञानिमती व अहव मारीरे ।
 एरिसए आगाहे, हावेन्तो विराहयो भणितो ॥२३८९॥

एयं हन्थायालं, हन्थालंवं इमं सुणेतव्वं ।
 दुक्खेण अभिद्युयाणं, ज सचाणं परित्ताणं ॥२३९०॥

अमिवे पुरोवरोहे, एमादीवैससेमु अभिभूता ॥
 संजायपञ्चया खलु, अणेसु य एवमादीमु ॥२३९१॥

मरणभण्डभिभृए, ते णातुं तेहिं वा वि भणिया तु ।
 पटिमं काउं मज्जे, चिद्विति मंते परिजयेन्तो ॥२३९२॥

एतं हन्थालंवं, हन्थायाणं अयो परं वोच्छं ।
 जो अत्थं उत्पाए, णिमित्तमादी इमं णातं ॥२३९३॥

उज्जेणी उस्सण्णं, टो वणिया पुर्वच्छङ्ग आयरिअं ।
 ववहारं ववहरंतो, नं नाहे तेमि सो साहे ॥२३९४॥

तस्म य भागणीपुक्तो, भोगहिलासी तु मुंचए लिंगं ।
 तो अणुकंपा भणती, किं काहिसितं विणडन्थेण ? ॥२३९५॥

तो वच ते वणाए, भणाह अत्थं पयच्छहा मज्जं ।
 तेणाऽगंतुं भणिता, तो तेसिं देति अह इको ॥२३९६॥

कतो अथो अम्हं !, कि सउणा रूबए इहं हगती ? ।
 वीआ चंगेर भरेतु णिगतो णतुलयाणं तु ॥२३९७॥

गिष्ठसु जावइएहि, कजं तो गाहत तेण जावड्हो ।
 वितियम्भि हायणम्भो, किं गिष्ठामो ? चिं ते वेन्ति ॥२३९८॥

भणितो सउणिइयन्तो, तण कद्दु वत्थ रूत कप्पासे ।
 णेहगुलधण्मादी, अंतो णगरस्स ढावेहि ॥२३९९॥

हस्तालम्भः

हस्तादानम्

वितिओ य तहि भणिओ, सव्वादाणेण गिणह तणकहुं ।
 णगरबहिडा ढावय, गहिए णवरि च वासासुं ॥२४००॥
 ठइएसुं गेहेसुं, पलिते दहुं ततो उ तं णगरं ।
 तणकडाणं पुजो, अइवमहघो तु सो जातो ॥२४०१॥
 दहुंमियरस्स सब्बं, ताहे सो गंतु भणति आयरियं ।
 उच्छाइओ अहोऽहं, किह व ण णातं समं तुव्वे ? ॥२४०२॥
 किं सउणिया णिमित्तं, हयंति अम्हं ? ति भणति जेमिती ।
 होति कयाइ तयऽणह, रुहुं णातुं तयो खामे ॥२४०३॥
 एमादिणिमित्तेहि, उप्पाएन्तम्भिं अत्थयाण भवे ।
 सो एरिसयो पुरिसो, अब्बुट्टेज्जा जइ कयाइ ॥२४०४॥
 तस्स तु ण उवद्वयणा, तम्भं खेत्तम्भिं जाव संचिकवे ।
 एस च्चिय अणवडो, जऽणुवद्वयणा तहि खेते ॥२४०५॥
 जेतूण अणरवेतं, तस्स उवद्वावणा तु कायब्बा ।
 तहि णोबट्टा खेते, किं कारण ? भणनी मुणसु ॥२४०६॥
 पुब्बधभासा भेसेज्ज, किचि गोरव मिणोह भययो वा ।
 ण सहति परिम्भहं पि य, णाणे कंडु व्व कन्छुल्लो ॥२४०७॥
 तेण तु नहितं थाणे, ण हु देन्तो नस्म भावलिंगं तु ।
 देज्जा व कारणम्मी, अमिचोमादीसु नप्पहिति ॥२४०८॥
 ण य मुच्चनि अन्हानो, तहिनं पुट्टो तु भणति वीसरियं ।
 अहवा वि उत्तिमट्टे, देज्जाहो लिंग नत्थेव ॥२४०९॥
 एवं ता ओसणे, गिहत्ये पुण दव्वभावलिंगाइ ।
 दोण्णि वि ण वि दिज्जंती, दिज्जेज्ज व उत्तिमट्टम्भिं ॥२४१०॥
 एवं अत्थयाणे, जे पुण सेसा हवंति अणवडा ।
 साहम्भ-अणधम्भियतेणादी ते उ भयणिज्जा ॥२४११॥
 का पुण भयणा एत्यं ?, आहारे उवहितेण अचित्ते ।
 लहुगो लहुगा गुरुगा, अणवद्वप्पो व आवेसा ॥२४१२॥

कह पुण आएसेणं, अणवद्वो होइमं णिसामेह ।
 अणुवरमंतो कीरनि, अहवा उस्मण्णदोसो तु ॥२४?३॥
 अहवा भिक्खु पावनि, एतेमु पदेसु तिविह पच्छित्तं ।
 णवमं पुण बोद्धव्यं, अभिसेगे सूरिणो दममं ॥२४?४॥
 तुल्लम्पि वि अवराहे, तुल्लमतुल्लं च दिज्जए दोण्हं ।
 पारंचिए वि णवमं, अभिसेगे गुरुस्म पारंची ॥२४?५॥
 अहवा अभिक्खसेवी, अणुवरमं पावनी गणी णवमं ।
 पावनि मूलमेव तु, अभिक्खपडिसेविणो सेमा ॥२४?६॥
 अथादाणे तनितो, अणवद्वो खेत्तओ ममक्खातो ।
 गच्छे चेव वसंता, णिज्जहिउज्जेति अवसेमा ॥२४?७॥

अहवा— ॥८७॥
 अभिसेओ मव्वेसु य, वहुमा पारंचियावराहेसु ।
 अणवद्वप्पावन्निमु, पमज्जमाणो अणेगासु ॥८८॥
 अभिसेगो उवज्ञाओ, पुणो पुणो होति वहुमसहो ऊ ।
 पारंचियावराहे, आवज्जनि मव्वमहो तु ॥८९॥
 अणवद्वप्पावन्ती उ सेवप णेगमो त्ति वहुमो तु ।
 एंतरगाधाए सो, अणवद्वप्पो त्ति कीरइ तु ॥९०॥
 जुनं तावडणवटे, दिज्जनि अणवद्वमेव अभिसेगे ।
 पारंचियावराहे, पत्ते किह पावनी णवमं ? ॥९१॥
 भण्णनि जह णवदममे, आवण्णस्सावि भिकखुणो मूलं ।
 दिज्जति तहाडभिसेगे, परं परं होति णवमं तु ॥९२॥

कीरति अणवट्टप्पो, सो लिंगक्खेत्तकालयो तवयो ।
लिंगेण दब्ब भावे, भणियो पब्बावणाऽणरिहो॥८९॥

अपदिविरयोसण्णो, ण भावलिंग। रिहोऽणवदृष्ट्यो ।
 जो जेण जत्थ दूमति, पडिसिछो तत्थ मो खेते ॥१०॥
 जत्तियमेत्तं कालं, तवसा उ जहणएण छमासा ।
 संवच्छरमुक्कोसं, आसाती जो जिणादीणं ॥११॥
 वासं बास वासा, पडिसेवी कारणे तु मब्बो वि ।
 थोवं थोवनरं वा, वहेज्ज मुच्चेज्ज वा मवं ॥१२॥
 वंदति ण य वंदिज्जति, परिहारतवं सुदुच्चरं चरति ।
 संवासो से कप्पति. णालवणादीणि सेमाणि ॥१३॥
 परपवव सपवखे वा, ण वि विरयो नेणगादिनोसेहिं ।
 अपदिविरयो अहवा, हन्थायालादिमु पएसु ॥२४२२॥
 ओमन्नमाइया त्, अणुवरया दो सर्लिगमहिया ऊ ।
 अणवदृष्ट्या ते ऊ, कायव्या भावलिंगेणं ॥२४२३॥ खेततो गतं॥
 कालतो अणवदृष्ट्यो, अणउवगनदोमो जत्तियं कालं ।
 सो अणवद्वो कीरति, जत्तियमेत्तं नयं कालं ॥२४२४॥ काले त्ति॥
 तवअणवद्वो दुविहो, आमायणयाय हो नि पडिसेवी ।
 एकेको वि य दुविहो, जहणओ नेव उक्कोमो ॥२४२५॥
 तवअणवद्वा ८८सायण, जहण छमास चरिममुक्कोमै ।
 के पुण आसाएंती ?, निणमादी जा महिदीयं ॥२४२६॥
 पडिसेवी अणवद्वो, जहण चरिमं तु वारसुक्कोमा ।
 किं पुण पडिसेवति त् ?, तेष्णादीया पदा मवे ॥२४२७॥
 कारणमादिपदा त्, उवरिं वोच्छिमु अहुण परिहारं ।
 वंदणमादी य पदा, ममामयो हैं इमं वोच्छं ॥२४२८॥
 परिहरणं परिहारो, आलावणमादिं दमहि तु पदेहिं ।
 सेहादिए वि वंदति, सो पुण ण वि वंदणिज्जो तु ॥२४२९॥

केरिसगुणसंजुक्तो, अणवडो कीरती ? इमं सुणसु ।
 संघतण-विरिय-आगम-सुत्तत्य-धिनीय उवेयो ॥२४३०॥
 उत्तरिमतिगसंघणणो, मध्वगुणो केवलं अजियणिहो ।
 देजना से सव्वतवं, अणवहुं वा वि पारंची ॥२४३१॥
 णवदसपुव्वकतत्थो, सद्गु इव उगमधितिक्यकरणो ।
 परिणामसमग्गो च्छि य, अणवहृष्टं से दायव्वं ॥२४३२॥
 एवं तु गुणमग्गो, चरित्तसेद्दिं तु णहु भिषणं वा ।
 पोराणियगुणसेद्दिं, णिरवयवं सो तु पूरेति ॥२४३३॥
 मो बंदति सेहादि वि, पगगहिततवो जहा जिषो वेव ।
 विहरति बागस वरिसे, अणवहृष्टो गणे वेव ॥२४३४॥
 तस्म य पग्हारतवं, पडिवज्जन्तस्स कीरउस्सग्गो ।
 संघाडठवणभीए, आमस असमत्थकरणं च ॥२४३५॥
 किं कारणमुस्मग्गो ?, भणणति सेहाण जाणणाढाए ।
 भयन्नणणाढाय तहा, णिस्त्वस्मग्गढाया नेव ॥२४३६॥ उस्सग्गो च्छि
 कापट्टिनो अहं ते, अणुपरिहारी य एम गीओ ते ।
 पुच्चं कतपरिहारो, तस्मइमनिइणो वि दढदेहो ॥२४३७॥

संघाडो च्छि गतम् ।

एम तवं पडिवज्जति, ण किंचि आलवनि मा ण आलवहा ।
 अत्तट्टिन्नगस्सा, वाघानो भे ण कायव्वो ॥२४३८॥
 ताहे य परिहरिज्जति, गच्छेणं भो य परिहरति गच्छेण ।
 अपरिहरंताऽरोवण, दसहिं पषहिं इमेहिं तु ॥२४३९॥
 आलावण पडिपुस्त्तण, परियहुडाण वंदणग मत्ते ।
 पडिलेहण संघाडग, भत्तदाण संभुंजणे नेव ॥२४४०॥
 जा संघाडो ताव तु, लहुओ मासो तु होति गच्छस्स ।
 लहुगा य भत्तदाणे, संभुंजणे होन्नइणुग्धाना ॥२४४१॥
 संघाडओ तु जाव उ, गुरुओ मासो दसणह तु पयाणं ।

भत्तसस दाण संशुंजणे य परिहारिए गुरुगा ॥२४४२॥
 कितिकम्मं च पडिच्छति, परिण पडिपुच्छ देति य गुरु से ।
 सो वि य गुरुसुवचिद्विति, उदन्तमवि पुच्छितो कहते ॥२४४३॥
 टवणे त्ति गतं ॥

एवं तू उवणाए, ठवियाए भयं तु कससतुववज्जे ।
 किह नु मए एक्केण, णित्यरियव्वेत्तिओ कालो ? ॥२४४४॥
 ताहे आसासेती, आयरिओ मा हु एवं तं बोधे ।
 अणुपरिहारी एस य, अहवा कप्पद्विनी एसा ॥२४४५॥
 जं किंचि पाडिपुच्छं, तं सव्व मए समं करेज्जाहि ।
 हिडिहिसी भिक्खं पि य, अणुपरिहारीण तं मद्दि ॥२४४६॥
 एव भणिओ तु संतो, आसासनी तं च ताहे णित्यरति ।
 किह पुण होआसासो? भणनि इणमो णियामेहि ॥२४४७॥
 जह कोति अगडपडिओ, जति भणनि एम हा ! मनोवरनो ।
 तो मुंचति अंगाई, पच्छा मरती य सो ताहे ॥२४४८॥
 अह पुण भणति एवं, मा बीभे एस आणिया रज्जू ।
 उत्तारिज्जसि एवं, आसासो से हवनि ताहे ॥२४४९॥
 एवं णदिबुध्यंते, राया रुटो व कासती होज्जा । .
 सो वि जति विणद्वो सि, त्ति भणए तो विराएज्जा ॥२४५०॥
 अह भणति मा बीभे, राया असमिक्रियए अकज्जे वा ।
 ण वि किंचि करेइ ती, मोइज्जेहिमि व आसमति ॥२४५१॥
 एवासासो तस्स वि, होतो आसासियस्स संतस्स ।
 इय पडिवण्णो सो ऊ, वहइ हु उग्गं तबोकम्मं ॥२४५२॥
 आसासो त्ति गतम् ॥
 तो उग्गेण तवेण, सो जाहे खामदुब्बलसरीरो ।
 ण तरेज्जुद्वाणादी, काऊं ताहे इमं भणति ॥२४५३॥

उट्टेज्ज णिसीएज्जं, भिक्खं हिंडिज्ज भंडगं पेहे ।
 कुवितपितवंथवो विय, तुसिणी संघाडो तो कारं ॥२४५४॥
 वितियय अण्णगच्छा, पेसेज्जा वंदणं अयाणंतो ।
 गेलणो उभयस्स व, कुज्जा करणिज्ज जयणाए ॥२४५५॥
 गच्छल्लया गुरुस्स उ, गुह अणुपरिहारिष समप्पेति ।
 अणुपरिहारी परिहारियस्स देन्तेस जयणा तु ॥२४५६॥
 सो वा करेज्ज तेसिं, आगाढ परंपरेण एमेव ।
 गुरुणो एगागिस्स व, अण्णऽसनीए करेज्जाहि ॥२४५७॥
 ताहे णित्थणतवो, कुलादिकज्जे व तप्पितो जो तु ।
 उवठावण तस्स भवे, केयी गिहिवेस कातूणं ॥२४५८॥
 गिहिवेसमकाऊणं, उवट्टवेन्ते उ हाँति चउगुरुगा ।
 आणादिणो य दोसा, पावइ अहवा इमे दोसे ॥२४५९॥
 वरणेवत्थं एगे, एहाणविवज्जमवरे जुवलमेत्तं ।
 परिसामज्जे धम्मं, सुणेज्ज कहणा पुणो दिक्खा ॥२४६०॥
 किं तस्स तु गिहिवेसं ?, किं वरणेवत्थ ? किं व जुयलं तु ? ।
 किं वा परिसामज्जे, धम्मो से कहिज्जए तस्स ? ॥२४६१॥
 ओभामिओ ण कुञ्चनि, पुणो वि सो तारिसं अतोयारं ।
 होति भयं सेहाण य, गिहिभूए धम्मया चेव ॥२४६२॥

अणवट्टप्पे चिं गतप ॥ नै ३ ॥९३॥

तित्थगर पवयण सुनं, आयरियं गणहरं महिडीयं ।
 आमाएन्तो बहुसो, आभिणिवेसेण पारंची ॥९४॥

पाराशिक-
प्रायश्चित्तम्

किह पुण आसाएतो ?, अवण्णवायाइ वयइ जं तेसिं ।
 केरिसओ तु अवण्णो ?, भण्णइ इणमो णिसामेहि ॥२४६३॥

आशात्मा-
पाराशिकः

पाहुडियं उवजोवति, जाणंतो किं व झुंजए भोगं ? ।

अजुतं च इत्थितिथं, अतिक्कखड देसिया चरिया ॥२४६४॥

अणं व एवमादी, अवि पदिमासु वि तिलोगमहियाणं ।
जति भणति कीस कीरति, मल्लालंकारमादीयं ? ॥२४६५॥
जो वि पदिरुविविणयो, तं सब्बं अवितहं अकुञ्जतो ।
र्वदणथुइमादीयं, तित्थगरासायणा एसा ॥ २४६६ ॥

तित्थगरे त्ति गतप् ॥

अकोमतज्जणादिसु, संघमहिविव्रश्च संबपडिणीए ।
अणो वि अतिथ संघा, सियालण्ठिकर्दकादी ॥ २४६७॥

पवयणे त्ति गतप् ॥

काया वया य ते च्छिय. ते चेव पमाय अप्पमाया य ।
मोक्खाहिगारियाणं, जोतिसविज्ञाहि किं व युणो ? ॥२४६८॥

सुते त्ति गतं ।

इट्टिरससातगरया, परोवदेसुजज्या जहा मंखा ।
अत्तद्वपोसणरया, आयरिया जह दिया चेव ॥२४६९॥
अव्युजयं विहारं, देसेन्ति परेमि सन्मुदामीणा ।
उवजीवंति य इट्टि, योसंगा मो त्ति य भणंति ॥ २४७० ॥

आयरिए त्ति गतप् ।

गणहर एव महिट्टी, महातवस्मी व वादिमादी वा ।
तित्थगरपदमसीमा, आदिगग्नेण गहिना वा ॥२४७१॥

सा दुह देसे सब्बे, देमम्मी एगदेसमादीया ।
जं वयति सब्ब देसो, यव्येसिं वा वि अहव सब्बेण ॥२४७२॥

तित्थकरं संघं वा, देसेणं वा वि अहव सब्बेण ।
आसाएन्ते चरिमं, सेसेमुं चतुगुरु देसे ॥२४७३॥

सब्बे वाऽऽमाएन्तो, पावनि पारंचिनं तु सो डाणं ।
एत्यं पुण सचरित्ती, देसे सब्बे य अचरित्तो ॥२४७४॥

तित्थगरपदमसीसं, एकं श्री सादयंतो पारंची ।
अत्यस्तेव जिणिदो, पभवो सुत्तस्स सो जेणं ॥२४७५॥

आसाथणपारंची, एमेसो वर्णितो समासेणं । दारं ।
पडिसेवणपारंची, एतो वोच्छं समासेणं ॥२४७६॥

॥० क्र ॥९४ ॥

जो य सलिंगे दुष्टो, कसायविमणहिं रायवहओय ।
रायगमहिसिपडिसेवओय वहुसो पगासोय ॥९५॥

प्रनिसेश्चना-
पार विकः

पडिसेवणपारंची, तिविहेसो वर्णिआ तु सुचम्पि ।
दुष्टादीहिं पदेहि, समासओ हं पवकत्वामि ॥२४७७॥

दुष्टो य पमत्तो या, अण्णोणासेवणापमत्तो उ ।

एतेसि विभागं तू, वोच्छामि जहकमेणेव ॥२४७८॥

दुष्टिहो य होनि दुष्टो, कसायदुष्टो य विसयदुष्टो य ।

दुष्टिहो कसायदुष्टो, सपकत्वपरपकत्वत्वत्वभगो ॥२४७९॥

कशयदुष्टः

सामवणाले मुहणंतए य उलुगच्छि मिहरिणी चेव ।

एते सपकत्वदुष्टो, एतेसि परुवणा इणमो ॥२४८०॥

सासवणाले लद्धं, गुरु छंडिय ग्रहइय सञ्चितर कोहो ।

खामण अणुवमपने, गणी ठवेत्तङ्णहि परिणा ॥२४८१॥

पुच्छंनमणव्याए, सोच्छङ्णयो गंतु कन्थ से मरीरं ? ।

गुरु पुच्छकहिन दाइय, पटियरणं दन्नमंजणया ॥२४८२॥

मुहणंतयमालोयण, आणियमुकोस गहिन गुरुणा य ।

कुविष्ण णिसी गंतु, गलए लइओ य पासुत्तो ॥२४८३॥

सम्भूदेणियरेण वि, गलए लइओ उ तो भत्ता दो वि ।

अण्णो पुण सिव्वनो, अत्थमिर गुरुहिं अह भणिनो ॥२४८४॥

अन्थमियम्मि वि सिव्वसि, उलुगसरिच्छच्छि तो वदे रुसितो ।

तुह उकत्वणामि अच्छी, त्वामिजंतो विण वि पसिए ॥२४८५॥

तो ठविय गणि गच्छे, भत्तपरिणं करेति अणगणे ।

जह पढमो णवरि इं, उलुअच्छीउ त्त ढौंकेति ॥२४८६॥

अवरो वि सिहिरेणीए, छंदिय सब्बाइयं तो उगिरणा ।
 तथेव तू परिणा, ण गच्छती णवर अणत्थ ॥२४८७॥
 जम्हा एते दोसा, तम्हा ण वि गेण्हयव्ययं गुरुणा ।
 एगस्सेव तु सव्वं, अणायायारसीलस्स ॥२४८८॥
 गहणम्मि विही इणमो, जति गहिया मत्तगा तु सव्वेहिं ।
 तेसि णिमंतेन्ताणं, अलाहि पञ्जन्तमो वेति ॥२४८९॥
 णिव्वन्धे थोवथोवं, सव्वेसि गेण्हए ण एगस्म ।
 सव्वेसि पि ण गेण्हति, वितियाएसेण गहियं पि ॥२४९०॥
 गुरुभत्तिमं जो य मणाणुकूलो, सो गिण्हतो णिस्समणिस्सयो वा।
 तस्सेव साँ गेण्हति जेतरेसि, अलब्धमाणम्मि व थोव थोवं ॥
 ॥ २४९? ॥

सति लाभम्मि व गेण्हति, इतेरसि जाणितूण णिव्वंधं ।
 मुंचति य सावसेसं, जाणति उवयारभणियं च ॥२४९२॥
 गुरुसंसद्वरियं, वालादसतीए मण्डलि जानि ।
 जो अणायरमत्तग, गिलाणभुत्तुव्वरितने वि ॥२४९३॥
 सेसाणं संसट्ट, न छुब्बई मंडलोपटिगद्दए ।
 पत्ते गहितं छुब्बई, उध्भायण लंभ मोनूणं ॥२४९४॥
 पाहुणगढा व तयं, धरंतु अविवाहडं विगिंचनि ।
 इति गहणमुंजणविही, अविहीगहणेण दोसेते ॥२४९५॥
 एते सपकवदुडा, परपक्खे उदायिमारगादीया ।
 परपक्खसपक्खम्मि य, पालक्कादी मुणेतव्वा ॥२४९६॥
 पालक्को तु पुरोहितो, खंदगपमुहाण जेण पंच सया ।
 पुव्विव विराहियेण, जंते पीलाविता जतिणो ॥२४९७॥
 मुणिसुव्वयतित्थम्मी, वाएण परातिओ स पुव्वितु ।
 खंदगरणो ताहे, पावो स पओसमावणो ॥२४९८॥

परपक्ष्वो परपक्ष्वे, रायादी अभमरा जहा केति ।
 वहपरिणया व वहगा, भणिता चत्तारि दुङ्गे ॥२४९९॥
 एतेसि चतुष्ठं पी, पञ्चत्तमहाविहिं पवकखामि ।
 जे सासवणालादी, लिंगविवेगो भवे तेसि ॥२५००॥
 जो वि सपक्ष्वो रायादियाण वहपरिणयो व वहगो वा ।
 सो लिंगतो पारंची, जो वि य परिवद्दृ तं तु ॥२५०१॥
 सण्णी व अमण्णी वा, जो परपक्ष्वे सपक्ष्वे दुङ्गे तु ।
 तस्म णिमिद्धं लिंगं, अइसेमी वा वि से देज्जा ॥२५०२॥
 परपक्ष्वो परपक्ष्वे, रायामादीपदुङ्गे जो वि भवे ।
 तस्स मदेसे ण कप्पनि, कप्पड अण्णम्भ उत्तरंते ॥२५०३॥
 एमो कसायदुङ्गो (दारं), विमयपदुङ्गे इडाणि वोच्छामि । विमयदुङ्गः
 तस्स वि सपक्ष्वपरपक्ष्वयो य चतुर्भंगो नह चेत्र ॥२५०४॥
 संजनि कप्पटिए पढमो, सेज्जानरि अण्णतिन्थिणी बीओ ।
 परपक्ष्वे संजनीए, उभयपरो होति उ चतुर्न्थो ॥२५०५॥
 लिंगेण लिंगिणीए, संपर्चि जति णिगच्छनी पावो ।
 णिरयाउंग णिवंधइ, आसायण ओ अबोही य ॥२५०६॥
 लिंगेण लिंगिणीए, संपर्चि जो णिगच्छती पावो ।
 मव्वजिणाणज्जानो, सश्रो आमादितो तेण ॥२५०७॥
 पावाण पावयरो, दरूण ण वट्टए हु साहूण ।
 जो जिणपुंगवमुङ्गं, णमिझण तमेव धरिसेति ॥२५०८॥
 संमारमणवयगं, जानिजगमरणवेयणापउरं ।
 पावमलपदलछन्ना, भमंति मुहाधरिसणेण ॥२५०९॥
 एमो पढमगभंगो, पारंचियमेत्थ होति पच्छितं ।
 वितियगभंगम्भ तहा, अणुवरयम्भी भवे चरिमं ॥२५१०॥
 जन्मुप्पज्जति दोसो, कीरति पारंचिओ स तम्हा उ ।
 सो पुण सेवि असेवी, गीयमगीयो व एमेव ॥२५११॥

वसहि णिवेसण वाडग, साही तह गाम देस रज्जू य ।
 कुल गण संघे णिज्जूहणाए पारंचिओ होत ॥२५१२॥
 उवसंतो वि समाणो, वारिज्जति तेसु तेसु ठाणेसु ।
 हंदि हु पुणो वि दोसं, तड्हाणाऽसेवणा कुणति ॥२५१३॥
 जेसु विहरंति ताओ, वारिज्जनि आवर तेसु ठाणेसु ।
 पढमगभंगे ताइ, सेसेसु वि नाइ ठाणाइ ॥२५१४॥
 इथं पुण अधिगारो, पढमगभंगेण उभयदुद्धृण ।
 उच्चारियसरिसाई, सेसाई विकोवणड्हाए ॥२५१५॥

पुञ्चद्वं गतम् ।

इति एस अभिहिओ तू, उभयपदुद्धो य रायवहगो य ।
 रायगगमहिसिपदिसेवओ उ अहुणा इमो होति ॥२५१६॥
 रायसम महादेवी, अहवा जा जसम होति इटा तु ।
 सा नस्स होति अग्गा, अग्ग पदाण त्ति एगड्हा ॥२५१७॥
 तं पदिसेवनि जो तू, पुणो पुणो होति वहुममहो उ ।
 लोगपगासो अहवा, सो पावनि चरिमठाणं तु ॥२५१८॥
 चस्सहा अण्णाण वि, जा इटा मा हु नेमि होअग्गा ।
 जुवगायादीआण, नेसि पि जहेव राढम्य ॥२५१९॥
 इयरमहिलासु चरिमं, ण चिज्जती कीम ? एव चोएति ।
 भण्णइ बहुआऽवाया, इनरासुं अप्पणो चेव ॥२५२०॥
 रायस्स अग्गमहिसीए अप्पणो कुल गणे व मंवे वा ॥
 पत्थाराई दोमा, पागनमहिलामु नसेव ॥२५२१॥
 वत्लोवो सरीरे वा, दोमा ण हु कुलगणादिपत्थारो ।
 एतेण कारणेण, इतरासु ण होति चरिमपदं ॥२५२२॥

दुड्हपारंचिए त्ति गतं ।

प्रमत्तपारा-
चिकः दुड्हमो पारंची, भणिनो अहुणा पमत्त वोच्छामि ।
 सो कल्लुस विकह विकडे, इंद्रिय णिहा य पंचविहे ॥२५२३॥

कोहाति चउह कलुसा, विकहा पुण इतिथमादिया चउहा ।
पुच्छभासा वियडं, इंदिय सोयादिए पणगं ॥२५२४॥
पोगल मोदग फरुसग, दंते वडसालभंजणे चेव ॥
थीणद्वीआहरणा, वोच्छामि विभागमेतेसि ॥२५२५॥

॥ १३ ॥ २५॥

थीणद्विमहादोसा, अण्णोण्णासेवणापसत्तो य ।
चरिमट्ठाणावत्तिसु, बहुसो य पसज्जए जो उ ॥१६॥

जह उदअम्मि यए वा, थीणम्मि जोवलभण किंचि ।
इदं चित्तं भण्णनि, तं थीणं तेण थीणद्वी ॥२५२६॥
पिसितामि पुच्छमहियं, विर्विचियं दिस्स तत्थ णिसि गंतु ।

स्त्यानद्विनि-
द्वाप्रमतपारा-
विकः

अण्णं हंतुं खायनि, उवस्सतं सेसयं णेति ॥२५२७॥
मोदगभत्तमलडुं, भंतु कवाडे घरस्स णिसि खाइ ।
भाणं च भरेतूणं, आगओ आवासए वियडे ॥२५२८॥
अवरो वि फरुमसुङ्डो, मत्तियपिंडे व छिदिउं सीसे ।
एगन्ने पब्विन्धनि (य विर्विचनि प्र०), पासुन्नाणं वियडणा य ॥

अवरो विवाडिओ मत्तहत्तिणा पुरकवाड भंतूणं ।
तस्मुक्खणिनु दन्ते, वसही वाहिं वियडणा य ॥२५३०॥
उध्भाग वडसालेण घट्टिओ कोइ पुच्छ वणहन्यो ।
वडसालभंजणाऽण्ण, उस्सगाऽस्सलोयण पभाए ॥२५३१॥
नस्सोदयकालम्मि, हवती जं केमवस्स अद्ववलं ।
ण वि देति अणतिसेसी, लिंगं अवि केवली होज्जा ॥२५३२॥

णातम्मि पण्णविज्जनि, मुय लिंगं णत्थि तुज्ज्ञ चारित्तं ।
देसत्रय दंसणं वा, गिण्डमु इच्छन्ते रमणिज्जं ॥२५३३॥
अह जेच्छति तो संघो, लिंगं हरई ण हरति सि एगो ।
मा गच्छेज्ज पदोसं, छहेत्तऽसत्तीए पासुत्तं ॥२५३४॥

णिहपमत्तो एसो, पारंची लिंगतो समक्खातो (दारं) ।
 कुणमाण अण्णमण्णं, पारंचीयं अतो वोच्छं ॥२५३५॥

अन्योऽन्य- करणं तु अण्णमण्णे, समणाण ण कप्पती मुविहियाणं ।
पाराक्षिकः किह करण अण्णमण्णे ?, भण्णति इणमो णिसामेहि ॥२५३६॥

आसयपोसयसेवी, केई मुरिसा दुवेदगा होन्ति ।
 तेसि लिंगविवेगो, कातब्बो होति णियमेण ॥२५३७॥

अण्णोण्णसेवणे चि गतम् ॥

चरिमं अंतं भण्णति, तं पुण पारंचीयं ति णातव्यं ।
 पारंचियावराहे, पुणो पुणो सज्जए जो तु ॥२५३८॥

थीणद्विमादियाणं, सोहिं वोच्छं पुणो वि सव्वेसि ।
 लिंगादीणं कमसो, एथ इमा होति गाहाओ ॥२५३९॥

॥ ८ ॥९६॥

सो कीरति पारंची, लिंगाओ खेत्तकालओ तवतो ।
 संपागडपडिसेवी, लिंगाओ थीणगिद्धी य ॥९७॥

वसहिणवेसणवाडगम्माहिणओयपुरदेसरज्जाओ
 खेत्ताओ पारंची, कुलगणसंधालयाओ वा ॥९८॥

जत्थुप्पणो दोसो, उप्पज्जिस्सति व जत्थ णाऊणं ।
 तत्तो तत्तो कीरति, खेत्ताओ खेत्तपारंची ॥९९॥

जत्तियमेनं कालं, तवसा पारंचियस्म उ स एव ।
 कालो दुविगप्पस्म वि, अणवद्वप्पस्म जोऽभिहितो ॥१००॥

लिङ्गभ्रेत्रादि- आमातण पडिसेवण, दुह अणवद्वम्म जो भवे कालो ।
पाराक्षिकः पारंचिए वि सो चेव होति उक्तोसग जहणो ॥२५४०॥

पारंचिया उ एते, तिणि वि सामण्णयो विणिद्वाई ।
 एतो जो जारिसतो, विसेसमेतेसि वोच्छामि ॥२५४१॥

दुडे य पमते या, अणोणासेवणापसते य ।
 एतेसिं तिणं पी, विसेसमेतो पवकखामि ॥२५४२॥
 तहियं तु विसयदुड्हो, सपकखपरपकखतो व जो होज्ञा ।
 सो कीरति पारंची, खेतेण तू ण लिंगेण ॥२५४३॥
 अणुवरमंतो कीरति, सेसो नियमेण लिंगपारंची ।
 खेतेण य लिंगेण य, पारंची अभिहिता एते ॥२५४४॥
 किं एते चिय भेया, पारंचीए उयाहु अणे वि ? ।
 भण्णति तवपारंची, अणो वि हु केरिसो स खलु? ॥२५४५॥
 इंदियपमायदोसा, जो तू अवराहमृतमं पत्तो ।
 सब्भावसमाउट्टो, जइ य गुणा से इमे होंति ॥२५४६॥
 वझोसहसंघतणो, धितीय जो वज्जकुहुसामाणो ।
 णवमस्स ततियवन्थुं, मुत्तज्येहिं च जोऽहीओ ॥२५४७॥
 सुहुगसीहनवादीहिं भावितो जो य इंदियकसाए ।
 णिघेतूण समन्थो, पवयणसारे अभिगतन्थो ॥२५४८॥
 णिज्जूहितस्स अमुभो, तिलतुसमेतो वि जस्स ण य भावो ।
 णिज्जूहणाए अरिहो, सेसे णिज्जूहणा णन्थि ॥२५४९॥
 एयगुणसंपउत्तो, पावति पारंचियं तु सो ठाणं ।
 एयगुणविष्पमुके, तारिसयमी भवे मूलं ॥२५५०॥
 पारंचियं तु पावति, आसाएन्तो तहेव पडिसेची ।
 एकको होति दुहा, जहण उकोसओ चेव ॥२५५१॥
 आसायणो जहणो, छम्मासुकोस बारस तु मासा ।
 वासं बारसवासा, पडिसेची कारणे भतिओ ॥२५५२॥
 जनि होज्ञा आयरिओ, तो गणणिक्खेवमित्तिरि कातुं ।
 गंतूण अणगणे, दब्बादिसुभे चिगडणा तू ॥२५५३॥
 ॥ मु००॥ १००॥

एगागी खेत्तबहिं, कुणति तवं सुविपुलं महासत्तो ।
 अवलोवणमायरिओ, पतिदिणमेगो कुणति तस्स १०१
 ओलोयणं गवेसणमायरिओ कुणति णिच्चकालं पि ।
 खेत्तबहिचिद्धियस्सा, इमेण विहिणा पवक्खामि ॥२५५४॥
 उभयम्मि दातूण स पाडिपुच्छं, बोहुं सरीरस्स य वट्माणि ।
 आसासत्तिचाण तबोकिलंतं, तमेव गच्छं पुणरेन्ति थेरा ॥२५५५
 असहू सुत्तं दाउं, दो वि अदाउं व गच्छति पदे वि ।
 संघादो से भत्तं, पाणं चाऽजेति मग्मेण ॥२५५६॥
 पारंचित्तस्स तहियं, तं वहमाणस्स होज्ज गेलण्णं ।
 ताहे से पदिकम्मं, तेहिं पयत्तेण कायव्वं ॥२५५७॥
 आहरति भत्तपाणं, उच्चत्तणमाइयं पि से कुणति ।
 सतमेव गणाहिर्वै, चेयावचं जहत्थामं ॥२५५८॥
 जो उ उवेहं कुज्जा, आयरिओ केणती पमाएणं ।
 आरोवण तस्स भवे, गिलाणसुत्तम्मि जा भणिया ॥२५५९॥
 अह पुण ण तरेज्ज गुरु, गंतुं गेलण्णमादिहिं तहियं ।
 कालुण्हे दुब्बलो वा, कुलादिकज्जेण वऽण्णेण ॥२५६०॥
 अभिसेयं तो पेसे, अण्णं गीयं व जो तहिं जोग्गो ।
 पुट्ठो व अपुट्ठो वा, सो वि य दीवेति तं कज्जं ॥२५६१॥
 सो य समत्थो होज्जा, संपाडेतुमिह तस्स कज्जस्स ।
 खीरादिलद्धिजुत्तो, विज्ञादिगअतिसशहिं च ॥२५६२॥
 जाणंता माहप्पं, सतमेव गुरु वदंति तं जोगं ।
 अतिथ मम एत्थ विसतो, अजाणए ते व सो वेति ॥२५६३॥
 अच्छउ महाणुभावो, जहासुहं गुणमयागरो संघो ।
 गुरुयं पि इमं कज्जं, मं पप्प भविस्सए लहुयं ॥२५६४॥
 अभिहाणहेतुद्दुसलो, बहुसु अणिराइओ विदुसभासु ।
 गंतूण रायभवणं, भणाइमं रायदारिहै ॥२५६५॥

पडिहाररुवी ! भण रायरुवी, तमिच्छए संजतरुवि दुँ ।
 णिवेयतिचाण सपत्थिवस्स, जहिं णिवो तथ्य तयं पवेसे ॥२५६६॥
 तं पूयतिचाण सुहासणत्यं, पुच्छिसु राया गतकोउहल्लो ।
 पण्हे उराले असुए कथाई, स यावि आइकरति पत्थिवस्स ॥
 २५६७ ॥

जारिसया सक्कादीण आयरक्खाण तारिसो एसो ।
 तुह राय ! दारपालो, तं पि य चक्रीण पडिरुवी ॥२५६८॥
 अद्वारससीलसहस्रधारया होनित साहुणो अहयं ।
 तं पति पडिरुवित्तं, अतियारणिसेवणापत्तो ॥२५६९॥
 णिज्जूहो मि णरीसर !, स्वेते वि जतीण अच्छित्तुं ण लभे ।
 अतियारस्स विसोहिं, पकरेमि पमायमूलस्स ॥२५७०॥
 धम्मकहा आतुट्टाण पुच्छणं दीवणा य कज्जस्स ।
 किं पुण हवेज्ज कज्जं ?, इमेहिं होज्जाहि एगतरं ॥२५७१॥
 वायपरायणकुविओ, चेतियहव्य संजतीगहणे ।
 णिविसयादि चतुण्ह वि, कज्जाण हवेज्ज एगतरं ॥२५७२॥
 संघो ण लभति कज्जं, लद्धं कज्जं महाणुभावेण ।
 तुब्बंति विसज्जेमी, सेवियसंघो त्ति पूएति ॥२५७३॥
 भणति य राया संघं, तुब्बं कज्जं करेमि अहमेयं ।
 तुब्बे वि कुणह मज्जं, एयस्सेयं विसज्जेह ॥२५७४॥
 अब्बत्थितो सर्थं वा, रणा संघो विसज्जए तुह्लो ।
 आदी मज्जञ्चवसाणे, सो यावि हवेज्ज सोहीए ॥२५७५॥
 देसं व देसदेसं, सब्बं व वहेज्ज अहव मुच्चेज्जा ।
 छब्बागो से देसो, दसभागो देसदेसो तु ॥२५७६॥
 छमासपरे बारसमासाणं बारसण्ह य समाणं ।
 एक्के दो दो मासा, घजवीसा होति छब्बागो ॥२५७७॥

अद्वारस छत्तीसा, दिवसा छत्तीसमेव वरिसं च ।
 बावत्तरिं च दिवसा, दसभागेणं हवेज्ञा वा ॥२५७८॥
 एयासि तिष्ठं गाहाणं वक्ष्वा—
 आसायणपारंची, जहण्ण छम्मास मासो छब्भागो ।
 छब्भागेणं वरिसे, दो मासा हुंति णातच्चा ॥२५७९॥
 पहिसेवणपारंची, वरिसे दो मास होनित छब्भागे ।
 वरिसाण बारसण्हं, मासा चतुर्वीस छब्भागे ॥२५८०॥
देसे त्ति गतम् ।

दसभागेणऽद्वारस, दिवसा छण्हं हवंति मासाणं ।
 वरिसस्स तु दसभागे, दिवसा छत्तीसइं होंति ॥२५८१॥
 वरिसाण बारसण्हं, वरिसं बावत्तरिं चऽहोरत्ता ।
 दसभागेण हवंति हु, एसो खलु देसदेसो तु ॥२५८२॥
 एवं तस्स तु संघो, तुट्टो देसं व देसदेसं वा ।
 मुंचेज्ञ वहेज्ञा वा, अहत्ता सब्बं व झोसेज्ञा ॥२५८३॥
 अहव अगीयणिमित्तं, अप्परिणामे य तस्स वत्तहारं ।
 णवविह पत्थारेत्ता, गेण्हसु एयं लहुसभत्ते ॥२५८४॥
 हत्थं तु भमाडेत्तुं, दरिसेत्तुं णवविहं पि वत्तहारं ।
 ताहे भण्णति एवं, सो गेण्हसु लहुसयं एयं ॥२५८५॥
॥ सु०१ ॥ १०१ ॥

अणवद्वप्पो तवसा, तवपारंची य दो वि वोच्छिण्णा ।
 चोदसपुवधरम्मि, धरेति सेसा तु जा तित्यं ॥१०२॥
 पारंचिय अणवद्वा, तवसा ओरेण यहवाहूओ ।
 वोच्छिण्णा दो तेसि, सेसा तु धरेति जा तित्यं ॥२५८६॥
 लिंगेण खेत्त काले, धरेन्ति पारंचियाऽणवद्वा जे ।
 लिंगेण अणुसज्जति, दव्वे भावे य जा तित्यं ॥२५८७॥
॥ सु०२ ॥ १०२ ॥

इति एस जीतकप्पो, समासतो सुविहिताणुकंपाए । उपर्युक्तः

कहितो देयोऽयं पुण, पत्तेसु परिच्छयगुणेसु ॥१०३॥

इति एस अणंतरतो, उद्दिष्टो होति जीतकप्पो तु ।

जीतं आयरणिज्ञं, कप्पो पुण छविवहो इगमो ॥२५८८॥

आजीवियधरणाओ, व अहव जीतं इमं मुणेयच्च ।

जीतशब्द-
स्थार्थः

जीतस्स तस्स कप्पो, एत्यं जो जीतकप्पो सो ॥२५८९॥

सामत्ये वण्णाए य, छेदणे करणे तहा ।

कल्पशब्द-
स्थार्थः

ओवम्ये आहिवासे य, कप्पसहो तु वणितो ॥२५९०॥

छेदणे वशणे चेव, कप्पसहो इहं कतो ।

जीयस्स वण्णाना जीतकप्पो तह छेदणं चेव ॥२५९१॥

एयस्स जीयकप्पस्स समासो इति इहं मुणेतव्वो ।

संखेवो य समासो, ओहो चिं व होन्ति एगटा ॥२५९२॥

सोभणविही तु जेसिं, सोभणविहिता व सुविहिता ते तु ।

तेसिं अणुकंपाए, कहितो देयो य पत्तेसु ॥२५९३॥

मुक्तेण चि अत्थेण चि, जो पत्तो स खलु जीयकप्पस्स ।

जीतकल्प-
स्थाध्ययने

जोगो भणितो इयरो, होति अजोगो चिं णातव्वो ॥२५९४॥ अधिकारी

पुणसहो तु विसेसणे, किन्तु विसेसेति ? तिन्तिणादीयं ।

एते तु विसेसेती, विवरीया होन्ति पत्ता तु ॥२५९५॥

अहवा—

संविगडवज्जभीरु, परिणामो जो य होति गीयत्थो ।

आयरियवण्णवादी, संगहसीलो अपरितन्तो ॥२५९६॥

मेहावी य बहुसुतो, शुभमुष्यी णिच्चमप्पमत्तो य ।

एमादिगुणसमग्गो, जीतस्स स होति पत्तो चिं ॥२५९७॥

जह ताव छेज्ज णिहसे, अविकोवि सुवण्णयं मुणेतव्वं ।

तह अविकारी जो खलु, आदी मज्जे य अवसाणे ॥२५९८॥

एवं देजा सुपरिक्षयस्स णऽस्स जीतववहारं ।
 अणरिहदेन्ताऽरोवण, आणादी जं च पाविहिती ॥२५९९॥

पंचमहव्यमेदो, छक्षायवहो य तेणऽणुणाओ ।
 सुहसीलणीयगाणं, कहयति जो पवयणरहस्सं ॥२६००॥

आमे घडे णिहितं, जहा जलं तं घडं विणासेति ।
 इय सिद्धंतरहस्सं, अप्पाहारं विणासेति ॥२६०१॥

मरेज्ज सह विज्ञाए, काले णं आगए विदृ ।
 अपतं तु ण वाएज्जा, पतं च ण विमाणए ॥२६०२॥

वितियपए वाएज्जा, अद्धाणादीहिं कारणज्जाए ।
 बहुसो तप्पिस्सति वा, वेयावच्चादिणा अम्हं ॥२६०३॥

अत्पगंथ महत्थो, इति एसो वण्णओ समासेणं ।
 पंचमतो ववहारो, नामेणं जीयकप्पो त्ति ॥२६०४॥

कप्प-वववहाराणं, उद्दिसरिच्छाण तह णिसीहस्स ।
 सुतरतणबिन्दुणवणीतभूतसारेस णातच्चो ॥२६०५॥

कप्पादीए तिणिण वि, जो सुत्तथेहि णाहिती णितुणं ।
 णिगदिस्सति सो एयं, सीसपसोसाण ण हु अण्णो ॥२६०६॥

॥ सु०३ ॥१०३॥

॥ इति जीतकल्पसूत्रं सभाष्यं परिसमाप्तमिति ॥

॥ सम्पूर्ण भाष्यस्य गाथाः २७०९ ॥

॥ ग्रन्थाग्रम्—श्लोकसंख्या ३२०० ॥

